Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

https://uforbederlig.dk
Skanning / foto af tekst.

Tidsskrifters skønlitterære indhold indekseret på https://danskforfatterleksikon.dk/1850p/skperiodicum.htm

Flere oplysninger om bøger på: https://danskforfatterleksikon.dk

---

Udarbejdet af Niels Jensen

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden“.

Nr. 1 | **Oktober 1895.** | **3. Aarg.**

Til Belysning af Talemetoden og dens Resultater.

Breve fra Forældre, hvis Børn for Tiden ere Elever i Fred. Inst.s B-Afd.s ældste Klasse.

Tak for Deres venlige Brev, det glæder os meget, at De finder, A. læser godt. Jeg har ladet ham læse for mig og derefter spurgt ham, som De bad om, og glædet mig over, hvor godt han har kunnet begge Dele. Han taler meget, naar han er hjemme, og vi kunne mærke Fremgang for hver Gang, især er han bleven mere flink til at samle Ordene til hele Sætninger. Han generer sig heller ikke for at tale, naar der er Fremmede til Stede, og det ere vi glade ved. En venlig Hilsen . . . . . .

. . . .

Herved skal jeg ikke undlade at meddele Dem, at min Datter har læst et Stykke hver Dag i sin Bog og har tillige vist Lyst til at læse i andre Bøger. Vi kunne meget godt forstaa næsten hvert Ord, hun siger, og det er sjældent, hun tager fejl, hvilket er os meget kært. Hendes Søskende kan bedst forstaa hende, naar hun taler med dem, og hun ligeledes dem. Jeg kan derimod ikke saa godt forstaa hende, men hun kan godt se, hvad jeg siger.

Til Slutning vil jeg sige Dem Hr. . . . og alle paa Instituttet en hjertelig Tak. Men især takkes De for Deres store Ulejlighed med hende og alle døvstumme. Hermed ønskes De og Deres Familie . . . . . .

. . . .

Jeg og min Mand takker Dem meget for vor Datter K. Vi synes alle, at det er storartet, at hun nu kan saaledes baade læse og skrive. Hun har læst i hendes Læsebog hver Dag, naar hun har været hjemme, men hun har jo gaaet en Del i Byen, og saa har hun forsømt at læse i disse Dage . . . . .

. . . .

Det er mig en stor Fornøjelse at kunne meddele Dem, at jeg under min Datter S.s Ophold i Aar har sporet betydelig Fremgang i hendes Uddannelse. Vi kunne saa godt tale med hende, og hun kan ogsaa forstaa os, hvilket ogsaa er Tilfældet med vore nærmeste, hvem hun har været sammen med under sit Ferieophold. Hun har tillige været en meget flink og artig Pige under Opholdet her hjemme, hvorfor jeg herved benytter Lejligheden til at sige Hr. Forstander Jørgensen samt Hr. Inspektøren tilligemed det øvrige Lærerpersonale min og min Hustrus dybtfølte Tak for det gode Resultat.

Jeg kan med Glæde meddele Dem, at vor Datter A. N. læser meget godt og kan svare, naar vi spørge hende hvor som helst i Bogen, saa vi forbauses over, at De kan indprente dem en saadan Lærdom. Hvad Talen med hende angaar, er det ogsaa gaaet ret godt.

. . . .

Mange Tak for Brevet. I Tirsdags den 6te August 1895 fik J. jo Ordre til at besøge Præsten, han bor i . . . Jeg og J. gik fra . . . . til . . . . , det var en lang Vej, vi spaserede en Mil fra Kl. 9—10. Jeg og min Søn spaserede i Haven. Provst . . . . viste os Blomster i Haven. Provsten talte med min Søn om Bibelhistorie. Han gav min Søn mange forskellige Spørgsmaal, og min Søn gav ham Svar. Han spurgte Sønnen: »Hvornaar skal du konfirmeres«. J. svarede: »Om et Aar«. Provsten sagde til mig, at Sønnen talte meget godt. Jeg var meget glad ved det. Da vi havde talt med hinanden, saa spiste vi Suppe og Rødspætter hos ham, og spiste Wienerbrød og drak Kaffe. Da vi havde spist, saa vilde vi gaa hjem, og tog jeg min Hat paa og gik ind for at sige Farvel til dem. Min Søn talte smukt og langsomt og var meget flink. . . . J. har været meget flink hjemme i Ferien. Hans Tale kunne vi godt forstaa, og han læser godt i sine Bøger, saa vi glæde os til den gode Fremgang, han har gjort, og han kan ogsaa forstaa Moder og Fader og alle sine Legekammerater her hjemme . . . . ,

---

En Skriftetale

(af Alfred Elmquist i Sanderum).

Kære Herre og Frelser! Du, som er usynlig til Stede iblandt os og har indbudt os til at komme til dit Nadverbord! Vi maa bede med og for hverandre den Bøn, som staar i den gode Julesalme:

»Oplys enhver i Sjæl og Sind
At finde Vejen til Dig ind!«

Ja, hjælp os nu allerførst ved din Helligaand til at finde Vej ind til vort Hjerte, saa vi, trods alle forstyrrende Tanker, maa kende os selv med vor Nød og Fattigdom, men ogsaa med vor Længsel efter Dig, saa at vi rigtig kunne have vort Hjerte med os, naar vi gaa til Alters, at Du kan komme til at tale til det og velsigne det. Og hjælp os saa til, at vi med vort Hjerte kunne finde Vej til Dig i det allerhelligste paa Jord, som er dit Nadverbord, at vi kunne komme ind ad den snevre Troens Dør, hvor Fornuften maa bukke sig og alle store Tanker kastes bort, for at vi kunne komme frem for Dig som smaa Børn og tage tillidsfuldt og glad mod det store Naadesord, som er højere end al Menneskeforstand, og som kan nære og opholde vore Sjæle i al Evighed! Amen!

Da Pavlus over for Landshøvdingen Felix skulde forklare, hvad han egentlig var for et underligt Menneske, sagde han iblandt andet dette Ord om sig selv: »Jeg er et Menneske, som øver mig i altid at have en god Samvittighed for Gud og Menneskene!« (Apostl. Gern. 24, 16). Dette Ord lyder jo saa simpelt og let, men viser os dog hen til et overmaade stort og dejligt Maal, som Apostelen stræbte efter.

Jeg vil ønske: »Gid vi dog alle maa være Mennesker, som øve os i dette!« Thi det er virkelig en dejlig Ting at have en god Samvittighed over for Menneskene, men en endnu dejligere Ting at have en god Samvittighed over for Gud.

Vi kende vistnok alle noget til den store Glæde, som der er ved at have en god Samvittighed. Naar vi have den, da ligner vort Hjerte den lille muntre Lærke, der kan svinge sig saa fri og let op imod det Blaa med glade Sange. Men vi kende jo vistnok desværre allesammen endnu bedre til den Pine og den Ufred, som der er ved at have en daarlig Samvittighed. Naar vi have en ond Samvittighed, da ligner vort Hjerte snarest en lille forskrækket Fugl, der flagrer urolig omkring i sit Bur, medens Kattens Øjne stirrer paa den.

Vi huske det vistnok allerede fra den »lykkelige Barndomstid«, hvor der dog kun kunde være Tale om saa smaa Synder, — at naar vi havde gjort eller sagt noget, som vi ikke maatte, saa havde vi en ond Samvittighed, og saa kunde vi ikke være rigtig glade, om saa Solen skinnede nok saa smukt paa os, og Legetøjet var nok saa dejligt.

Men en god Samvittighed kan kun tænkes at være tilstede paa en af disse 2 Maader! enten derved, at vi aldrig have gjort noget ondt, eller derved, at vi have faaet fuld Tilgivelse for det onde, vi have gjort.

Paa den førstnævnte af disse Maader havde Adam og Eva en god Samvittighed førend Syndefaldet, og Jesus havde en god Samvittighed; »han havde ikke gjort Synd, og der blev ikke fundet Svig (eller Løgn) i hans Mund«. (1 Pet. 2,22).

Men denne Vej til at eje en god Samvittighed er jo lukket for os, og vi have selv været med til at lukke den; thi alle have vi syndet, og derfor mangle vi baade Ære for Gud og en god Samvittighed. Derfor var det en stor Løgn, den Farisæer gjorde sig skyldig i, som stod i Templet og talte, som om han havde en god Samvittighed baade for Gud og Mennesker (Lukas 18,11).

Men den anden Vej er, Gud ske Lov, ikke lukket for os, takket være vor Herre Jesus Kristus, som ofrede sit Liv og Blod, for at vore Synder kunde blive tilgivne.

Ligesom vi i vor Barndomstid kunde finde et godt Raad, naar den onde Samvittighed forstyrrede vor Glæde, nemlig dette Raad: at bekende vor Synd og bede Fader og Moder om Forladelse, saaledes tvivlede vi jo heller ikke, naar de tilgav os og sagde, at de vare slet ikke mere vrede paa os; men vi fandt ved Tilgivelsens Ord igen en god Samvittighed og kunde saa igen være glade og fornøjede.

Denne Tilgivelsens (Forladelsens) Vej er jo, Gud ske Lov aaben for os endnu, og det ikke blot hos Mennesker, men hos Gud selv. I Daaben blev Gud vor Fader og vi hans Børn, og med denne Børneret fulgte jo ogsaa dette Ord i vor Daabspagt: »Syndernes Forladelse.« saa at det hører med til den Børneret, der er givet os i Daaben, at vi maa som Børn bekende vore Synder for Gud, og bede ham om Forladelse, baade for de Synder, vi kende, og for de Synder, vi have gjort uden at tænke derpaa.

Og naar Gud ser et saadant Sind hos os, som en Fader ser hos sit angerfulde og bedrøvede Barn, saa vil han for sin enbaarne Søns Skyld heller aldrig nægte os sin Tilgivelse. Derfor kalder ogsaa Peter Daaben »en god Samvittigheds Pagt med Gud« (1 Pt. 3,21), fordi Gud i Daaben giver os Syndsforladelse, og naar vi tage imod denne Gave og tro, det er Sandhed, saa have vi en god Samvittighed og kunne være fri og glade tilmode som Lærken, juble og prise Gud, og være ganske visse paa, at naar Gud er vor Fader og Ven, er der slet ikke noget, som kan skade os (gøre os Fortræd).

Og derfor siger Morten Luther, som kendte den Sag saa godt, at »hvor Syndernes Forladelse er, der er Liv og Salighed«. Men dermed mener han rigtignok ikke, at det er nok, at Syndsforladelse tilbydes og tilsiges os, men at den maa ogsaa modtages, saadan at vi virkelig af Hjertet tro paa dette Guds Ord, at nu ere alle vore Synder tilgivne af vor Herre.

Saaledes bliver der god Mening i Pavlus's Ord om at »øve sig i at have en god Samvittighed«. — Dersom vi aldrig havde gjort nogen Synd, saa behøvede vi ikke at øve os i at have en god Samvittighed, thi saa kom jo den gode Samvittighed ganske af sig selv.

Men idet vi daglig synde paa mange Maader (i Tanke,

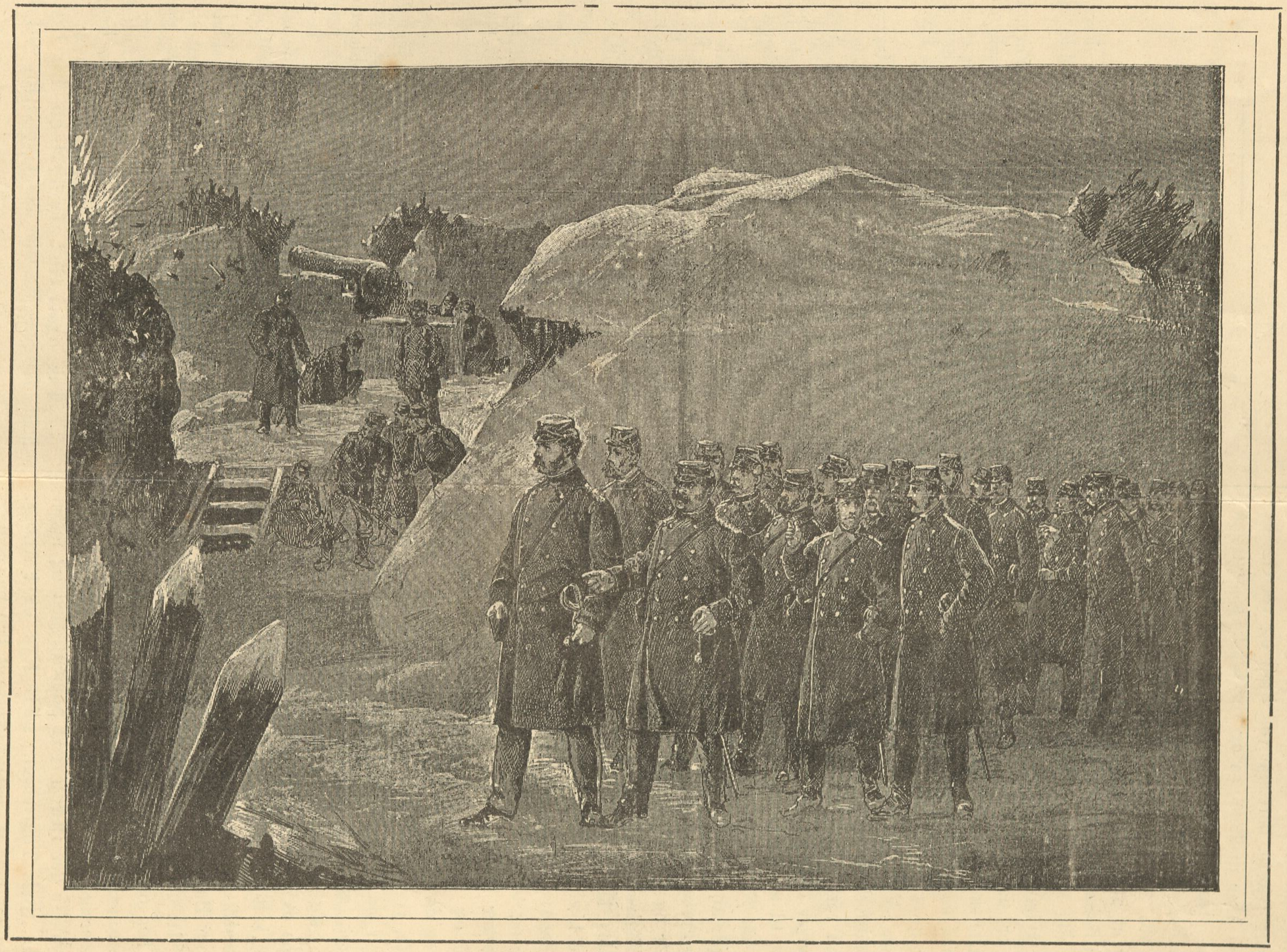

Hs. Maj. Kong Christian IX. i Dybbøl Skanser.

Ord og Gerning) og derfor kun kan faa Fred ved Syndernes Forladelse, saa have vi dette at øve os i: at tro Ordet om Syndernes Forladelse; ja baade at bede derom (i »Fadervor« — den 5te Bøn) og tro derpaa (den 3die Artikel). Hvem, der rigtig længes efter at være god og glad, véd det godt og mærker det dagligt, at den onde Samvittighed stadig vil liste sig ind i vort Hjerte, borttage vor Fred og vor Glæde, bygge ligesom en Mur imellem os og vor Gud, saa vi gaa og ere bange — bange for Døden, bange for Dommen og have det slet ikke godt. Og da er det en Øvelse — maaske det sværeste af alt, vi have at øve os i her paa Jorden — bestandig paany at gribe Fadervor og Troens Ord og vinde den gode Samvittighed tilbage ved at indprente i sin Sjæl: »Gud har givet dig Syndernes Forladelse!«

Tidt kunne vi have meget svært ved virkelig at tro derpaa. Og da er det godt for os at gaa til Herren ved Nadverbordet. Der skulle vi søge hen, ikke just for at finde Tilgivelsen, at faa en ny Syndsforladelse, som er en anden end den, der er givet os i Daaben; thi dette vilde kun være en Misforstaaelse. Vi maa altid søge til vor Daabsnaade for at gribe Syndsforladelsen, vi maa tage Forsagelsens og Troens Ord frem i vort Hjerte, saa have vi Syndsforladelsen.

Nadveren giver os ikke Syndsforladelse, men den hjælper os saa godt til at tro paa den. Tænk Eder et Barn, som har bedt sin Fader eller Moder om Forladelse for en stor Forseelse (Synd). Barnet faar Forsikring om Tilgivelse; men dersom nu Forseelsen er saa stor, og gentages saa tidt, at Barnet tvivler og ikke rigtig tør tro paa, at det virkelig har den fulde Tilgivelse, og har sin Faders og Moders Kærlighed, hvorledes kan da et saadant lille tvivlende og ængstet Barn bedre hjælpes til at tro derpaa, end dersom Faderen eller Moderen tager det paa sit Skød, kysser Taarerne bort fra dets Kinder og taler rigtig kærligt til det? Da forsvinder Tvivlen, da mærker Barnet: »Jo, Gud ske Lov, saa er da Tilgivelsen hel og virkelig, saa er da alting helt godt og lykkeligt igen, og de ere slet ikke vrede paa mig«. Se, det er egentlig dette, vor Herre gør imod os i Nadveren. Han tager os paany i sin Favn (aandelig talt), hvisker os Kærlighedsord i Øret, giver os nye store Gaver (sit Legeme og Blod), ja giver sig selv hen til os. Hvad kan vel bedre end dette hjælpe os til en god Samvittighed, hjælpe vor svage Tro til at blive helt vis paa hans fulde Tilgivelse, hans fuldkomne Kærlighed?

Men dersom Barnets Anger ikke er sand og ægte (oprigtig), dersom det tænker, medens det faar Tilgivelse: »jeg vil straks gaa hen og gøre Fortræd igen!« Dersom et Barn beder om Tilgivelse (Forladelse), men har sit Hjerte fuldt af onde, hævngerrige og fjendtlige Tanker imod en eller anden, saa kommer der ingen god Samvittighed og ingen Fred og Glæde, trods Tilgivelsen, trods Kys og Favntag, fordi det er umuligt med et saadant Hjerte at tro paa Syndsforladelsen og modtage den. Saaledes er det med de smaa Børn; og saaledes er det ogsaa med de store Børn i vor Herres Favn ved Nadverbordet.

Ærligt maa det være, at vi søge Tilgivelse; oprigtigt maa det være, at vi ønske at slippe alt ondt og stygt og gøre Fremgang i det gode.

Kære Gud, giv alle dine Børn en god Altergang; hjælp dem til at kunne øve sig bedre og bedre i dette: at have en god Samvittighed for Gud og Mennesker ved Troen paa vor Herre Jesus Kristus. Lad din Aand (Rom. 8,15) vidne i os, at vi ere — skønt Syndere — dog Jesu oprigtige Venner, Guds kære Børn!

Amen!

Til Billedet.

I gamle Dage valgte Folkene selv deres Konge. Han skulde anføre dem i Krigen, derfor skulde han være tapper og klog.

Nu arver Kongen Riget efter sin Forgænger, og det er ikke sikkert, at enhver Konge er modig eller kan anføre Soldaterne i Krigen.

Men det er heldigt, naar Kongen kan give Soldaterne, som skal ofre Liv og Blod for deres Fædreland, et godt Eksempel.

Vor Konge, Christian IX., er en tapper Mand. 1848 var han Chef for Hestgarden, og Soldaterne fulgte ham gerne, da de saa, han var en dygtig og modig Anfører.

Da Soldaterne i December Maaned 1864 bleve sendte til Slesvig for at forsvare Dannevirke, sørgede baade Kongen og Dronningen over, at saa mange unge Mænd skulde sendes i Krigen og dø. Dronningen stod oppe i et af Slottets Vinduer og græd, da Soldaterne marcherede forbi. Kongen tænkte: »Jeg vil rejse over til Solsaterne for at se, hvorledes de have det, og for at give dem et godt Eksempel«

Soldaterne laa i Dybbøl Skanser. Tyskerne skøde hver Dag paa dem med udmærkede Kanoner. Mange af Soldaterne bleve dræbte. Voldene vare forvandlede til Jorddynger, de danske Kanoner vare ødelagte De danske kunde ikke mere forsvare sig, de skulde blot vente, til Tyskerne vilde storme. Hver Nat skiftede Soldaterne om: der kom nye Soldater fra Sønderborg over Broen til Dybbøl, de trætte Soldater kom til Sønderborg for at hvile sig ud. Tyskerne skøde efter Broen for at forhindre de danske i at gaa over. Det var farligt at gaa over.

Kong Christian IX. kom til Sønderborg. Han vilde over til Dybbøl Skanser, skønt man fraraadede ham det, da det var meget farligt. Han tog alligevel derover. Han gik omkring og opmuntrede og trøstede Soldaterne. Han blev fulgt omkring af den øverste General og flere Officerer, og efter Haanden sluttede der sig flere til. Tyskerne bleve opmærksomme herpaa og begyndte at skyde efter dem. Flere Granater faldt ned og sprang i Nærheden af Kongen, men han gik aldeles rolig hele Tiden.

Det var en stor Opmuntring for Soldaterne, at Kongen havde besøgt dem. De følte nu, at han stadig tænkte paa dem og vilde hjælpe deres Familie, hvis de skulde falde i Krigen.

Se nu paa Billedet og tænk, hvor farligt det er. Tænk paa, hvor modigt det var af Kongen, og hvor det var smukt af ham at dele Farerne med sine Soldater.

Tak ogsaa Gud, fordi vi nu har Fred og bed ham holde Krigens Rædsler langt borte fra vort Fædreland.

Vilh. Larsen.

Et Besøg af Lærere paa Fredericia Institut.

Mandag den 25de September holdt 79de Kreds af »Danmarks Lærerforening« sit aarlige Møde i Fredericia. Kredsens Formand havde henvendt sig til Forstander Jør-

gensen og faaet Tilladelse til, at Deltagerne i Mødet maatte komme op paa Instituttet og overvære Undervisningen. Kl. 1 samledes saa 60—70 Lærere og Lærerinder fra Fredericia, Kolding og omliggende Landsbyer paa Instituttet. Efter at have gaaet en Gang igennem Drengenes Arbejdssal og forskellige Skolestuer, hvor dels Drengenes Haandgerningsarbejder og Tegninger dels Pigernes Haandarbejder vare fremlagte, førtes hele Forsamlingen ind i Pigernes Arbejdssal, hvor de fremmede Lærere og Lærerinder fik Lejlighed til at høre de 2 ældste Klasser 7. A og B i Religion, Fædrelandshistorie og Regning. Forstanderen fremstillede for dem 4 ny optagne Elever, 2 egentlige og 2 uegentlige døvstumme, og paaviste den store Forskel, der er paa disse to Slags døvstumme. Forsamlingen gik derpaa over i Gymnastiksalen, hvor Pigerne i 5. og 4. Kl. A og B gjorde Gymnastik. Efter Forstanderens Indbydelse nøde de fremmede en Kop Kaffe i Spisesalen, og Besøget afsluttedes derpaa i Kirkesalen med et Foredrag om Døvstummeundervisningen. Forstanderen udtalte omtrent følgende:

Alle vi, som ere forsamlede her i dette Øjeblik, kunne glæde os ved at være i Besiddelse af alle 5 Sanser. Men det gaar vel de fleste af os saadan, at vi ofte glemme at takke vor Gud og Skaber for, at det er saaledes. Først naar vi staa overfor Mennesker, hvem den ene eller den anden af Sanserne er berøvet, først da forstaa vi tilfulde, hvor meget vi have at takke for.

Uden at vi have anstrengt os eller gjort noget derfor, ere vi komne i Besiddelse af Sproget. Lidt efter lidt have vi fra ganske smaa af kunnet gengive alle de Lyde og Lydforbindelser, som tilsammen udgøre vort Sprog. Mere og mere have vi lært at give vore Tanker, Ønsker og Begæringer Ord, saa at de ogsaa kunne opfattes og forstaas af vore Omgivelser. Ved saaledes Dag efter Dag at leve i Sproget, have vi tilegnet os flere og flere Kundskaber, en større og større aandelig Udvikling. Anderledes forholder det sig med de Børn, hvis Oplærelse og Opdragelse finder Sted paa denne Anstalt. Døve fra deres tidligste Aar have de aldrig været i Stand til at opfatte nogen Lyd. De have aldrig hørt en Moders kærlige Stemme eller en Faders formanende Røst, de have aldrig hørt Fuglenes glade Sang, for dem er alt tyst og stille. Lysten, Trangen til at komme i sproglig Forbindelse med andre, er dog lige fuldt til Stede ogsaa hos disse Børn, og de tage derfor deres Tilflugt til Tegn. Ved Hjælp af Gebærder, Fagter og Tegn søge de at udtrykke deres Tanker og Ønsker, de danne sig et naturligt Tegnsprog, der dog kun paa en saare fattig Maade er i Stand til at erstatte vort rige Lydsprog. Naar vi holde dette fast, ville vi let forstaa, at disse Børn nødvendigvis maa staa langt tilbage for deres hørende Kammerater i aandelig Udvikling.

Døvstummeundervisningen er ung. Først for omtrent 100 Aar siden begyndte man at samle de døvstumme Børn i Institutter og give dem en regelmæssig Undervisning og Opdragelse. Den Mand, der har Æren og Fortjenesten af at have oprettet det første Døvstummeinstitut, er Franskmanden de l'Epée. Han havde lagt Mærke til den døvstummes Lyst til at bruge Gebærder og Tegn og byggede derfor sin Undervisning paa Muligheden af at udvikle dette Tegnsprog mere og mere. Af det naturlige Tegnsprog dannede man et »kunstigt« Tegnsprog. Men det kunstige Tegnsprog er et fattigt Sprog, som tilmed kun kunde benyttes og forstaas af de døvstumme og deres Lærere, men slet ikke af andre Mennesker.

Omtrent samtidig med de l'Epée fremstod Tyskeren Samuel Heinicke. Han iagttog, at den døvstummes Taleredskaber: Mundorganer, Stemmebaand, Lunger o. s. v., vare i fuldstændig Orden. Han fik derfor den Tanke, at det var muligt ad kunstig Vej at give den døvstumme vort Lydsprog. Den døvstumme var da ikke henvist til alene at benytte Skrift, naar han fra Anstalten traadte ud i Livet blandt hørende og talende Medmennesker. Ved Siden af Talen lærte han dem at give nøje Agt paa den talendes Mundbevægelser, for derigennem at slutte sig til, hvad der blev sagt, han lærte sine Elever at aflæse. Disse to Ting i Forening, Talen og Aflæsningen, danne den saakaldte Talemetode, som benyttes ved Undervisningen her paa Anstalten.

Med Hensyn til Aflæsningen, bemærkede Forstanderen, at det jo ikke var alle Lyde, som kunde iagttages og ses; men eftersom Barnet kom mere og mere ind i Sproget, udvikledes ogsaa dets Slutningsevne, saa at det ved at opfatte en Del af de mange forskellige Lyde var i Stand til at slutte sig til Resten. Som et Eksempel paa, til hvilken Fuldkommenhed Aflæsningen kunde drives, omtalte Forstanderen en svensk Løjtnant, der paa Grund af sit udmærkede og grundige Kendskab til Sproget var i Stand til ved Hjælp af en Kikkert at følge en Professors Foredrag.

Mellem Tegn- og Talemetodens Tilhængere har der været ført og føres der endnu en skarp og bitter Strid, men det var Forstanderens Overbevisning, at Talemetoden tilsidst vilde sejre.

At føre den døvstumme ind i vort Modersmaal er ikke blot et interessant, men tillige et vanskeligt Arbejde. Det kan allerede falde os andre besværligt nok at lære et fremmed Sprog, og dog have vi vort Modersmaal som Grundlag at bygge paa. Anderledes for den døvstumme; for ham er vort Lyd- og Skriftsprog et første Sprog, han har intet at bygge paa.

Det er dog ikke alene vor Opgave at føre vore døvstumme Elever ind i vort Modersmaal, men vi have tillige en anden og vigtigere Gerning, nemlig at føre dem til Gud, at de ogsaa maa forstaa, at han ogsaa er deres Fader, at ogsaa for dem er en Frelser født. En Døvstummelærer trænger derfor først og fremmest til at rette Blikket opad og bede Gud om hans Hjælp og Velsignelse.

Foredraget indledededes med: Alt staar i Guds Faderhaand, og sluttedes med Trossalmen.

Overlærer Johansen, Fredericia, Kredsformand, bragte Forstanderen en hjertelig Tak for alt, hvad de havde set og hørt paa Instituttet. Han udtalte Ønsket om, at Guds Velsignelse fremdeles maatte hvile over Anstalten, og han vilde haabe, at Forstanderen endnu i mange Aar maatte besidde Kraft og Styrke til at arbejde i den Gerning, han havde kæmpet for og her sat i Værk. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

C. Johansen.

Skagen.

Helt imod Nord danner Jylland en Odde (en smal Halvø), som hedder Grenen. Her ligger Skagen, som foruden at være den nordligste By i Danmark tillige er den mærkeligste. Det er en meget gammel By, idet den vistnok er grundlagt for omtrent 500 Aar siden. Fra Begyndelsen var den kun et Fiskerleje (Fiskerby); men siden fik den Købstadsrettigheder (Borgmester, Byraad, fri Handel).

Den ligner dog ikke andre Købstæder i Danmark. Husene ere smaa og lave som i Landsbyer, og den eneste Gade, som findes, er ikke brolagt. Husene ligge heller ikke, som i andre Købstæder, i lange Rækker, men de ligge spredte bag Flyvesandsklitterne og ere byggede for en stor Del af Tømmer fra strandede Skibe. Omkring Husene findes høje Plankeværker, for at skærme Blomster og Urter mod Vestenvinden, som ofte kan være meget skarp, selv midt om Sommeren. Tillige beskytte disse Plankeværker Husene mod Flyvesandet, som ellers vilde ødelægge dem. Byen indtager en stor Plads, da Husene ere smaa og ligge langt fra hinanden. Den bestaar af 2 Dele: Højen eller Gammel-Skagen mod Vest, og Ny-Skagen mod Øst. Ny-Skagen er den største Del, og her findes ogsaa 2 ny Hoteller, hvor de rejsende bo, som besøge Byen, dels for at se den, dels for at bruge de udmærkede Søbade. Byens ejendommelige Beliggenhed har gjort, at mange rejse dertil hver Sommer for at se den. Ogsaa Skagens Omgivelser ere meget mærkelige. Man træffer ikke der, som ved mange Byer, frugtbare Marker og Skove, men kun Sandklitter, som ere saa ufrugtbare, at der næsten ingen Ting kan gro. Det Hele ser ud som en Ørken. Der

findes dog syd for Byen en lille Plantage (plantet Skov), men Træerne ere meget smaa, endskønt de ere omtrent 100 Aar gamle. Ellers ser man næsten ingen Træer. Endskønt Byen ligger ved Havet, har den dog ingen Havn. Baadene — der kommer ingen Skibe til Skagen — blive trukne op paa Land, naar Fiskerne komme hjem. Badehusene staa ogsaa oppe paa Strandbredden, da de store Bølger ellers vilde slaa dem itu. Indbyggerne i Skagen leve af Fiskeri og af at bjærge ved Strandninger. Agerbrug er der kun lidt af, da Byens Marker ere blevne ødelagte ved Sandflugten. Denne fremkommer ved, at Vinden sætter det fine Sand i Bevægelse, saa det fyger lige som Sneen om Vinteren. For nogle Aar siden gjorde Sandflugten megen Skade. Den har ødelagt Byens Marker, mange Huse, ja endogsaa Byens gamle Kirke har den omtrent begravet, saa at kun Taarnet rager op over Landet. I de sidste Aar har man imidlertid dæmpet Sandflugten ved at plante Marehalm og Klittag. Disse Planter have nemlig nogle meget lange Rødder, som kunne holde fast paa Sandet, saa at det ikke kan flyve.

Da Sejlladsen forbi Skagen er meget farlig, fordi Havet næsten altid er i Oprør, og fordi der ligge skjulte Grunde (Rev) langt ude i det, saa har man bygget to meget høje Fyrtaarne, som kunne lyse omtrent $4^1/_2$ Mil ud paa Havet. Det ene Fyrtaarn ligger omtrent paa Spidsen af Grenen; det andet ligger ved den gamle Fiskerby Højen. Grenens Fyrtaarn er højst. Det er 150 Fod højt, og det er altsaa 30 Fod højere end Rundetaarn i København. I Toppen af Taarnet findes der en stor Lampe, som lyser meget stærkt. Naar Søfolkene se Lyset nær ved, ved de, at de ere i Nærheden af Land. De maa derfor styre Skibet længere ud i Havet for at komme bort fra de farlige Rev. Det er dog ikke altid, at Skibene kan komme bort fra Land. Vestenvinden kan ofte være saa stærk, at Skibene blæse ind mod Kysten, indtil de støde paa Revene (Skibet strander). Skibet staar fast i Revet, som bestaar af Sand, og kan ingen Steder komme. Bølgerne skylle over Dækket og knuse tilsidst hele Skibet. Søfolkenene drukne, dersom ikke Fiskerne komme ud og frelse dem. Fiskerne ere imidlertid ikke bange for at vove deres Liv for at frelse de skibbrudne. De have en stor Redningsbaad som ikke kan synke, og i den sejle de ud til Skibet for at redde Passagererne og Besætningen (Kaptajnen, Styrmanden og Matroserne). Hvert Aar frelse Fiskerne mange Mennesker fra at drukne, men ofte sker det ogsaa, at de selv drukne, naar de ville redde deres Medmennesker.

r.

Dødsfald.

Paa min Ferierejse i Sommer i Vendsyssel modtog jeg det sørgelige Budskab, at en af Fredericia-Institutets tidligere Elever, Snedkersvend Jens Andreas Jensen, var afgaaet ved Døden allerede i Foraaret, lidt over 23 Aar gl.

Jens Andreas Jensen hørte til det første Hold døvstumme Børn, der blev optaget paa Fredericia-Institutet. Han blev konfirmeret herfra i 1889. I hele sin Skoletid gjorde han, der af Naturen var en godt begavet Dreng, sig bemærket ved aldrig svigtende Paapasselighed og Flid i alle Discipliner, og da han i 1889 forlod Institutet, kunde hans Lærere derfor ogsaa let blive enige om, at det Vidnesbyrd, han skulde have med sig fra Anstalten, maatte blive et af de bedste, der blev afsagt over det Aars Konfirmander. Han var en meget elskværdig Elev, og hans Kammerater fra den Tid ville sikkert mindes, at han ogsaa som Kammerat besad denne Egenskab. Han var afholdt af alle her. Efter sin Konfirmation kom han i Lære hos en Snedkermester i Jetsmark, ca. $2^1/_2$ Mil fra hans Hjem. Han skildres af sin Mester som et meget flittigt og paalideligt Menneske, hvem det var en sand Fornøjelse at lære noget. Da han i Begyndelsen af Aaret 1894 havde udlært og var bleven Svend, kunde Mesteren derfor ogsaa give ham den mest udmærkede Anbefaling. Ved Siden heraf havde han ved sin Trofasthed og sit hele elskværdige og sandru Væsen vundet sin Mesters Hjerte helt og var efterhaanden bleven ham meget kær.

Han elskede sit Hjem og sine Forældre. Skønt han jo dog boede noget fra dem, besøgte han dem i hele sin Læretid regelmæssig hver 14de Dag. Han skrev en Gang til mig, at han nu havde lavet nogle Smaating til sin Moder og glædede sig meget til næste Søndag at skulle hjem og overraske hende med disse.

Han talte og aflæste godt, da han forlod Institutet, og da hans senere Omgivelser gerne talte med ham, udvikledes hans Tale- og Aflæsningsfærdighed stedse mere og mere.

Som Troskab var et Grundtræk i hans Karakter i det hele taget, maa det ogsaa siges, at han til det sidste forblev tro i sit Forhold til Gud. Hans Mester fortæller, at han altid havde dyb Ærefrygt for, hvad der hører Guds Rige til, og altid af et ærligt Hjærte stræbte efter at leve Gud til Behag. Han læste gerne Prædikener og gik ofte i Kirke. I Kirken kunde han vel ikke følge Prædikenen helt; men han følte sig dog altid styrket i sit Forhold til Gud ved at samles med Menigheden i Guds Hus. Han vidste altid, hvilket Evangelium Præsten talte over, han deltog i Kirkebønnerne, fulgte med i sin Salmebog, og naar Præsten lyste Velsignelsen over Menigheden, følte han sig sikkert ligesaa styrket over denne, som ethvert andet Menighedsmedlem.

Allerede kort før han blev Svend, var han begyndt at blive svagelig, og et Par Maaneder efter havde Sygdommen taget saadan Overhaand, at han maatte tage hjem til sine Forældre. Her laa han saa syg et helt Aar. Det blev et langt og sørgeligt Aar for hans Forældre, da han, der tidligere syntes kæmpestærk, lidt efter lidt tæredes bort. Budskabet om hans tidlige Bortgang modtoges af alle her paa Fredericia-Institutet med dyb Sorg og med megen Deltagelse for hans gamle Forældre, der ligesom vi havde saa stort et Haab om hans Fremtid. Hans Kammerater ville sikkert læse disse Linier med lige saa stor Sorg og Deltagelse. Hans Minde vil blive bevaret hos dem og os, til vi se ham igen.

Ludvig Polke.

Meddelelser fra Døvstummeinstitutterne.

Tidligere Elev paa Døvstummeskolen i Baldersgade, Jens Peter Petersen (konfirmeret 1890) har faaet Sølvmedalje for sit Svendestykke, to udskaarne Kandelabersøjler af Mahognitræ. Han er uddannet af Billedskærer Schelhase i Badstuestræde, København.

Professor Berquand har aflagt et lille Besøg paa Døvstummeskolen i Nyborg. Han er Forstander for et Stamme-Institut i Marseille i Frankrig, men opholder sig for Tiden i København, hvor han lærer nogle Mænd, hvorledes man skal bære sig ad med at lære Folk, som stamme, at tale flydende.

En af Døvstummeskolens Elever i Nyborg, Agnes Møller, fra Roskilde, er kommen i Lære hos Tandlæge Huus Roskilde, for at uddannes som Dentist, ɔ: for at lære at lave forlorne Tænder m. m.

Lærer ved Institutet i København, Caud mag. Fritz Bech, besøgte i Efteraarsferien Institutterne i Nyborg og Fredericia.

Redaktionsudvalget bestaar af:
Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen i Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden“.

Nr 2. | November 1895. | 3. Aarg.

Kultusministerens Besøg paa Fred.-Inst.

Kongen styrer og regerer Landet, og hans Ministre hjælper ham. I Danmark er der 8 Ministre. der er en Krigsminister, en Kultusminister, en Justitsminister o. s. v. Kultusministeren fører Tilsyn med Skolevæsenet, han fører Tilsyn med Landsbyskoler, Borgerskoler, Latinskoler, Døvstummeinstitutter, Blindeinstitutter, Aandssvageskoler, Universitetet o. s. v. Han fører ogsaa Tilsyn med Kirkerne, Præsterne og Biskopperne. Naar en Mand vil være Præst, saa maa han sende sin Ansøgning til Kultusministeren, som læser dem igennem og vælger en af dem, derpaa kalder Kongen ham til Embedet.

Den første November var der en lille Fest paa Instituttet her i Fredericia, paa Grund af at Kultusministeren var kommen fra Kjøbenhavn for at bese Instituttet. Først skulde han komme paa B-Skolen, og deretter skulde han ud paa A-Skolen og paa Forskolen. Omtrent Kl. 3 kjørte han i en lukket Vogn ind i Gaarden paa B-Skolen, og han var ledsaget af Hr. Pastor Valeur og Instituttets Forstander. Først kom Kultusministeren ind i 7de Klasse B, hvor Hr. Inspektør Johansen talte med os om »Fader vor«. Baade hans Ekscellence, Forstanderen og Præsten satte sig paa Stole og hørte paa os. Da vi vare færdige, saa smilte Kultusministeren til os og sagde, at vi talte og svarede godt. Vi var glade, fordi han havde rost os. Nu gik han omkring i de andre Klasser og gik ind paa Arbejdssalen. Omtrent Kl. 4 kjørte han bort op paa Instituttet, der hørte han paa Eleverne i 7de Klasse A. Han saa Pigernes Haandarbejder, og Drengenes Tegninger, Haandgjerningsarbejder. Tilsidst fik han at se Pigerne i 4 og 5. Klasse gjøre Gymnastik. Omtrent Kl. 5 var der et Selskab hos Forstanderen. Foruden Ministeren og Præsten deltog Dr. Langgaard og flere af Lærerne og Lærerinderne i Middagen. Klokken 9 kjørte Kultusministeren til Banegaarden, og rejste videre til Aarhus.

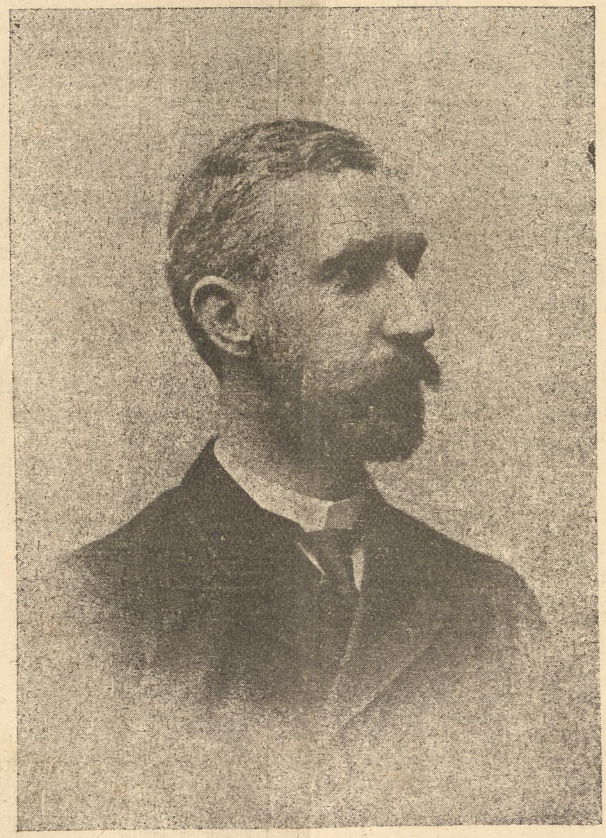

Kultusminister Bardenfleth,

Dagen efter at Ministeren havde været paa Instituttet, blev der i ældste Klasse paa B-Afdelingen talt med Eleverne om Besøget. Senere nedskreve de efter Hukommelse Samtalen i deres Stilehefte, og ovenstaaende er en ordret Afskrift af en af Elevernes Stile.

C. Johansen.

Math. 18, 21-35.

Vi læse i dette Evangelium om en Konge og hans Tjener. Der er mange Konger paa Jorden, og mange daarlige og utro Tjenere lige som i denne Fortælling. Menneskene ere nu lige som den Gang, Jesus levede i Verden, og han kender nu lige som den Gang Menneskenes Hjerte. En af Kongens Tjenere havde længe misbrugt sin Herres Penge og Ejendom. Han havde maaske næsten glemt, at de tilhørte hans Herre og ikke ham selv; thi Kongen havde været meget langmodig og taalmodig. Tjeneren brugte mere og mere, og tilsidst blev Gælden meget stor. Saa holdt Kongen Regnskab med sine Tjenere. Det var nødvendigt, at Tjeneren maatte se og forstaa, hvor ødsel og utro han havde været.

og at det ikke kunde vedblive saaledes. Derfor viste Kongen ham Regnskabet. Tjeneren saa Tallene, han regnede og forstod, at han skyldte Kongen mange, mange Penge, som han ikke kunde betale. Kongen truede ham med Straf og sagde, at han vilde sælge ham og hans Familie for at Gælden kunde blive betalt. Tilsidst angrede Tjeneren sin Synd og bad ydmygt om Tilgivelse.

Saa snart Tjeneren angrede sin Synd, saa forbarmede Kongen sig straks over ham. Han vilde ikke mere tænke paa Gælden og alt det onde, Tjeneren havde gjort imod ham. Den store Gæld var glemt, Tjenerens Utroskab var glemt, det var glemt altsammen. saa snart han bad derom, fordi »Herren ynkedes inderlig over ham«, staar der skrevet. Kongen havde været bedrøvet over, at Tjeneren var saa utro og slem, og at han var nødt til at straffe ham, men nu var han glad, fordi han havde omvendt sig.

Vi vide, at denne Historie er en Lignelse, og at her tales om vor evige Konge, som endnu lever, og som styrer og regerer hele Verden.

Vi kende ogsaa os selv, naar vi læse om Tjeneren, som havde den store Skyld, og som intet havde at betale med. Vi skal jo tjene Gud og adlyde ham, lige som tro Tjenere tjene deres Herre, men vi overtræde hver Dag hans Befalinger og synde meget. Vi have kun fortjent Straf.

Elske vi Gud over alle Ting, og takke vi ham hver Dag for hans Miskundhed?

Nej, vi ere ofte glemsomme, naar Gud giver, og misfornøjede, naar han prøver os. Det er ikke ret, og saa rører Gud ved vor Samvittighed, og viser os, at vi ere kun daarlige og utro Tjenere, lige som han i Fortællingen. Gud prøver os og sender os Modgang for at vi skal omvende os.

Han har givet os Livet, Føde, Klæder, Oplysning og alle andre Gaver, og vi skylde ham alt. Vi have intet fortjent selv og eje intet, hvormed vi kunne betale. Det er Guds Naadegaver altsammen. Han forlader os ogsaa vor Synd, hver Gang vi bede ham derom af Hjertet. Han er altid langmodig, barmhjertig, algod og naadig imod os, ligesom fordum imod Israeliterne. Naar Gud giver os alle Ting, saa skal vi passe paa, at vi modtage hans Gaver paa rette Maade. Hvorledes skulle vi da modtage hans Gaver?

Først skulle vi modtage dem med et ydmygt og taknemmeligt Sind, men saa skulle vi ogsaa tænke paa, at Gud, naar han er barmhjertig imod os, og giver os alle vore Synders Forladelse, ogsaa derved vil lære os at være barmhjertige, vise os hvorledes vi skulle være imodandre Mennesker. Det er nødvendigt for os at lære dette, for at vi kunne komme til at ligne ham. Dersom vi ikke ligne ham, saa blive vi aldrig Guds kære Børn, og komme ikke hjem til ham. Den gældbundne Tjener, i Evangeliet, tænkte ikke paa det, han brød sig ikke om at ligne Kongen og blive barmhjertig, ligesom han. Han forstod ikke, at det var nødvendigt, men han gik lige hen og vilde kvæle sin Medtjener, der skyldte ham saa lidt.

Derfor blev han ogsaa alligevel tilsidst kastet i det mørke Fængsel. Han blev ikke straffet, fordi han skyldte Kongen Pengene. Men han blev straffet, fordi hau ikke havde lært Barmhjertighed og ikke vilde forbarme sig over sin Medtjener.

Kære Venner. lad os da tænke derpaa, mens det er Tid og bede Gud hjælpe os til at lære af vor barmhjertige Fader og Herre i Himlen. Lad os stræbe efter at lære Barmhjertighed, saa at vi give vor Næste, naar han er fattig, trøste ham, naar han er bedrøvet, pleje ham, naar han er syg, hjælpe ham, naar han behøver vor Hjælp, og ikke blive vrede paa ham, naar han synder imod os. Lad os lære af et godt Hjerte at tilgive alle dem, som have misundt eller bagtalt os eller paa andre Maader været slemme imod os. at vi ogsaa kunne faa Forladelse af vor himmelske Fader og blive hans kære Børn. Saa vil han tage os hjem til sit himmelske Rige til evig Fred og Glæde, naar vi dø. Der skulle vi se ham, »af hvem al Faderlighed kaldes baade i Himlen og paa Jorden!« Amen!

Til Belysning af Talemetoden og dens Resultater.

Breve fra Forældre, hvis Børn for Tiden ere Elever i Fred. Inst.s B-Afd.s ældste Klasse.

Jeg skal blot herved meddele Dem, at det var os en Glæde at have vor lille Søn og H . . . hos os i Ferien. De glædede sig og vare godt fornøjede og talte med os om al Ting, og vi kunde godt forstaa dem, H . . ., som jo er 15 Aar, kunde vi jo bedst tale med, og han kunde jo ogsaa mere som vor Søn, som jo kun er 11 Aar, men som jo dog taler meget godt med os.

H . . . var en god og flink Dreng og vilde gerne hjælpe os, hvor han kunde se, vi ønskede hans Hjælp eller bad ham derom, ogsaa kunde han læse meget godt i sine Bøger og svare os. naar vi spurgte ham, ja vi maa sige til hans Ros meget godt, og vi kunde forstaa det altid, for han kunde altid forklare det saa godt, og det var jo os en Glæde, for vi sagde ofte til hinanden, at med Guds Hjælp og de gode Læreres Hjælp, kunde vi jo tænke os vor lille Søn blive, ligesom H . . ., en god og dygtig Dreng til at tale og at kunne noget i sine Bøger, for vi kunde da se og forstaa, at han gjorde Fremgang for hvert Aar, der gik . . .

. . . .

Det er mig en stor Glæde at kunne meddele, at vi her hjemme alle godt kan forstaa G . . . ., og Venner og Naboer kan godt tale med ham og godt forstaa, hvad han siger, naar de faa at se, hvorledes de skal tale med ham. Han har i Ferien kunnet gaa i hvilken som helst Butik og købe til sin Moder, hvad hun skulde bruge, og det vilde han gerne. Han holder meget af at tale. Ligeledes forbavser det os meget, hvorledes han kan læse, og hvorledes han frit og tydelig kan svare paa, hvad som helst vi spørge ham om. Han vil helst bruge det nye Testamente, og i andre Bøger har han megen Lyst at læse, saa vi næsten ikke kan forstaa, hvorledes at et døvstumt Barn kan lære saaledes at tale og vide Besked paa alt. Til Slut vil jeg meddele dem, at han er meget glad for sine Plejeforældre. Han taler meget ofte om dem og altid godt . . . .

. . . .

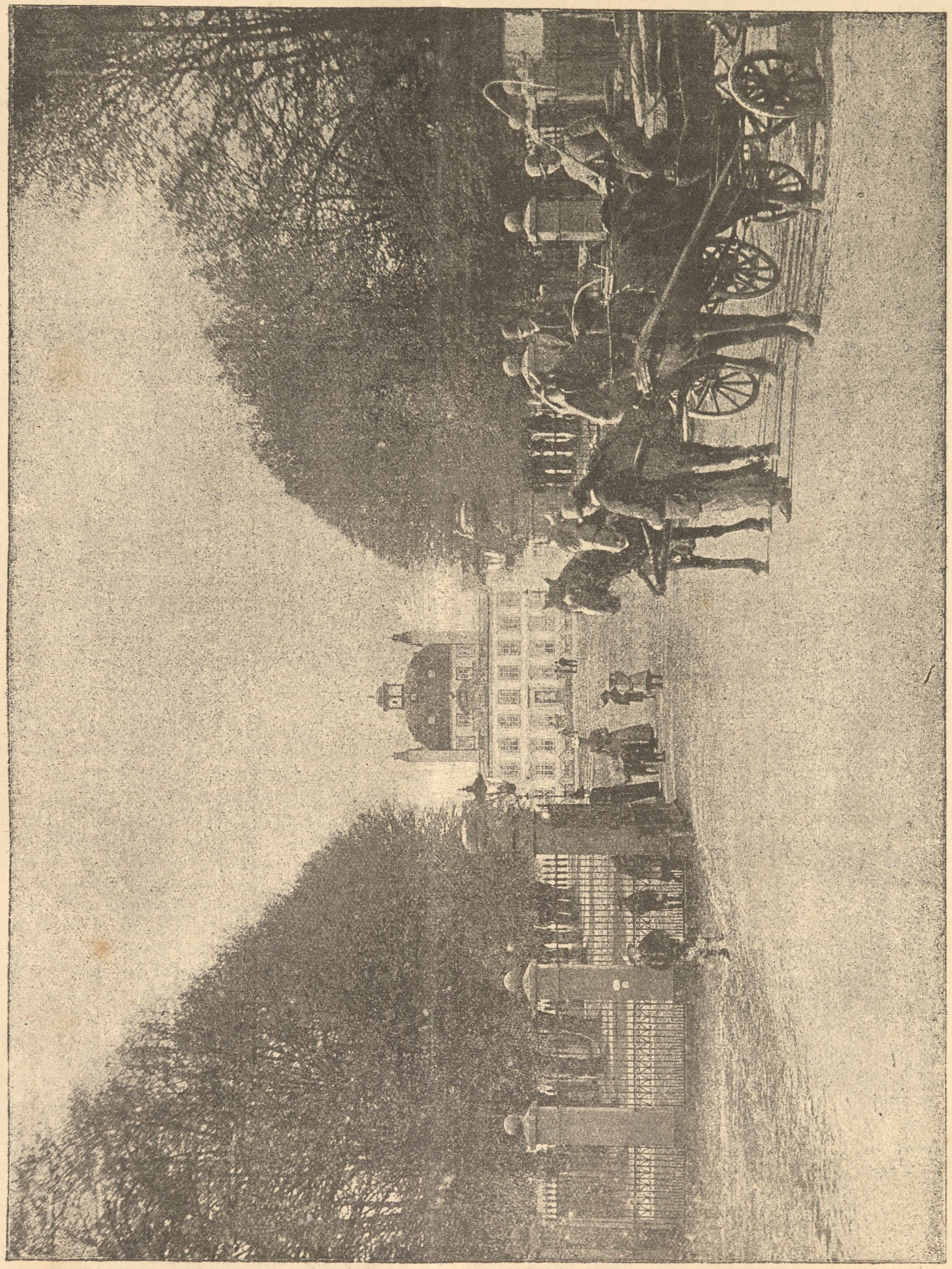

Fredensborg.

Seks Mil Nord for København ligger den lille By Fredensborg med Slottet af samme Navn. Hele Naturen der omkring er bekendt for sin Skønhed. Den store Slotshave, de store Bøgeskove og Esromsø danne tilsammen et smilende skønt dansk Landskab. Den største Del af Aaret er alt stille i den lille By. Toget kommer brusende fra København flere Gange om Dagen, men det er kun faa rejsende, som stige ud af Toget i Fredensborg. Anderledes er det i Eftersommeren, i August, September og Oktober Maaneder. Da er der fuldt af fremmede overalt. Hvert Tog bringer en hel Skare af Turister (Lystrejsende) dertil, og alle, som komme dertil, tage Vej op efter Slottet. Her oppe paa det gamle Slot er ogsaa alt blevet forandret. Fremmede Herrer i smukke udenlandske Uniformer vise sig af og til ude i Slotshaven, en hel Skare af Tjenere ile frem og tilbage. Hvad er da Grunden til denne Forandring? Jo, i Eftersommeren er Fredensborg Slot Opholdssted for vor Kongefamilie og dens russiske, engelske og græske Gæster. Alle Byens Beboere længes efter den Tid, og mange morsomme Historier kan de fortælle om den mægtige russiske Kejser, den græske Konge og andre af de høje Gæster. Vort Billede i Dag viser Kongen, der med alle sine Børn og Børnebørn, de smaa Prinser og Prinsesser ere i Færd med at køre ud for at bese den smukke Omegn.

C. Johansen.

Napoleon.

Barndom og Ungdom.

Midt ude i det blaa Middelhav, blandt de Lande, hvor Vinteren hurtig maa vige for Foraarets straalende Sol, ligger den skønne Klippeø Korsika. Og Korsikanerne ligne de vilde Bjærge, som de ere opvoksede iblandt. Fra gammel Tid have de været krigerske og fædrelandskærlige, fra gammel Tid have de kæmpet imod deres Undertvingere og søgt at gøre sig uafhængige af Staden Genua, som de havde tilhørt i mange Aar. Men de vare faa imod mange. Genueserne fik Hjælp fra Frankrig, og hvor tappert end Korsikanerne kæmpede, det hjalp kun lidt, især da de fik at vide, at Genua havde afstaaet Korsika til Frankrig 1768. Nu havde de faaet en langt stærkere Fjende, og da der kort efter landede en fransk Hær paa Øen, maatte Korsikanerne, efter forgæves at have ventet Hjælp fra England, overgive sig til Frankrig. En af de Mænd, som havde kæmpet med den største Tapperhed, først imod Genueserne, senere imod Franskmændene, var Carlo Maria Bonaparte. Hans smukke og kloge Hustru Letitia forlod ham ikke, men fulgte ham paa alle hans farefulde Tog. Men midt under Fredsslutningerne med Frankrig rejste hun tilbage til sit Hjem i Korsikas Hovedstad Ajaccio. Her fødte hun kort Tid efter en Søn, som i Daaben fik Navnet Napoleon.

Napoleon fortæller selv, at han som Barn var meget uartig, drillesyg og trættekær, og at han ofte var slem imod sin Broder Josef, som var $1^1/_2$ Aar ældre. Hans Moder var den eneste, som kunde styre ham, men hun maatte dog ofte straffe ham meget strengt. Man mærkede snart, at han ikke lignede sine andre Søskende. Han græd aldrig, naar han fik Bank, og skete det, at han blev uskyldig straffet, saa var det umuligt at faa ham til at bede om Forladelse, men han sagde heller ikke, hvem der var den skyldige.

Da Napoleon var 5 Aar gammel, kom han i en Pigeskole. Han var eneste Dreng mellem en hel Del Piger, og derfor gjorde de andre Drenge i Byen Nar af ham. Der var især en lille Pige, som Napoleon holdt meget af, og naar de gik fra Skole, fulgtes de altid ad Haand i Haand. Saa digtede de andre Drenge et Vers om ham, og naar han drillede dem, sang de efter ham: »Napoleon med Halvstøvler paa, gør Haneben til Jacobine den smaa.« — Men skyndte de sig ikke at tage Flugten, da tog Napoleon alt, hvad han kunde faa fat paa, lige meget om det var Jærn eller Sten, og slog løs paa dem, selv om de vare aldrig saa mange. Men hvad der mest af alt gjorde Indtryk paa ham var dog Fortællingerne om Korsikas Frihedskamp. Saa sad han stille som en Mus og lyttede med flammende Øjne og glødende Kinder til alle de livlige Beretninger om Kamp og Farer. Derfor elskede han allerede som lille Dreng sin Fædreneø og hadede dens Fjender.

Da Napoleon var ti Aar gammel blev han sendt til Frankrig, hvor han skulde uddannes til Officer ved Militærskolen i Brienne. Dette var en tung Tid for den stakkels Dreng, som følte sig ensom i det ukendte Land, og blandt alle de fremmede Børn, som slet ikke vare gode imod ham. For en stor Del var det vel hans egen Skyld, fordi han var saa mørk, heftig og mistroisk. Det var jo ogsaa Korsikas Fjender, han skulde leve sammen med, og det kunde han ikke glemme. Derfor fik han ikke blot ingen Venner, men de andre Drenge, som næsten allesammen vare rige Adelsmænds Børn, spottede hans Sprog og hans tarvelige Klæder; thi Napoleons Forældre havde mange Børn, og langt fra Raad til at sende ham smukke Klæder og mange Lommepenge. Men hvad der mest af alt oprørte ham var, naar de vovede at gøre Nar af hans Landsmænd, fordi disse ikke havde kunnet forsvare sig imod Franskmændene. Da for han op, og havde han ikke været saa lille og spinkel, er det ikke godt at vide, hvor slemt han kunde have mishandlet den, der havde fornærmet ham.

Alt dette gjorde at han trak sig mere og mere tilbage fra Kammeraterne, anstrængte sig dobbelt for at overgaa dem, hvad der ogsaa let lykkedes ham. Især studerede han Matematik, Historie og Geografi, og baade Lærere og Elever mærkede snart, at han heri var overordentlig dygtig. Men naar Skoletiden var forbi, tog han atter fat paa sine Bøger; thi han havde ikke Raad til at deltage i de andres Fornøjelser, dertil var han for fattig. Og blev han træt af at læse, tilbragte han hele sin Fritid i en Krog af Haven, hvor han havde sit eget lille Stykke Jord. Der drømte han om sit Hjem, drømte om en Gang at komme tilbage som en dygtig Mand, der kunde samle sine Landsmænd, forjage de franske og gøre Korsika uafhængigt.

Naar Napoleon saaledes sad i sin Have, taalte han ingen Forstyrrelse. En Gang hændte det, at nogle af Drengene under deres Leg sprang over Gærdet og ind i hans Have, men Napoleon blev saa vred, at han greb en Hakke og slog løs paa dem, til de alle vare jagede paa Flugt. Paa den Maade kan man forstaa, at han ingen Venner kunde faa. Der var kun én Dreng, som han syntes om, og til ham sagde han: »Dig holder jeg af; thi du gør aldrig Nar af mig; men dine Franskmænd vil jeg gøre al den Fortræd, jeg kan overkomme«.

Men skønt de andre Børn ikke kunde lide ham, saa var han dog en god Kammerat. Han sladrede aldrig om nogen. Skete det, at én havde begaaet en Forseelse, og Napoleon vidste, hvem det var, da tog han hellere selv Straffen, end han sagde, hvem der var den skyldige.

Da Napoleon var femten Aar gammel, skulde han forlade Brienne for at træde ind i Officersskolen i Paris. Kun de fem dygtigste bleve tagne, og af disse var han den ene. Saa rejste han altsaa til Paris med et rosende Vidnesbyrd i Lommen.

I Paris havde Napoleon aldrig før været, og de første Dage gik han rundt med aaben Mund og forbavsedes over alt, hvad han saa i den urolige, livlige By. Men snart kom alt, hvad han havde døjet og lidt i Brienne, op igen værre end før. Ogsaa her vare hans Kammerater Sønner af rige, fornemme Mænd. De havde Lommerne fulde af Penge og kastede dem bort til Fornøjelser. Napoleon brød sig ikke derom, men han ærgrede sig over deres Ødselhed; thi han

var selv meget sparsommelig og nøjsom. Paa den Tid døde hans Fader, og han maatte leve endnu mere sparsomligt. Ogsaa her vandt han kun faa Venner; thi næsten ingen fik Tid til at lære hans mange gode og ædle Sider at kende. Han stødte dem bort ved sin Spot, sin Uvenlighed og sit skarpe Blik.

Da Napoleon var 17 Aar gammel 1785, tog han Officerseksamen. I hans Vidnesbyrd staar der: »Han er indesluttet og flittig, holder mere af Læsning end af Fornøjelser, er meget dygtig i Matematik og Geografi. Han er stolt, holder af Ensomhed, men er meget egenkærlig, vil gærne befale og være den første i alt.«

Napoleon var meget lille og mager og har sikkert ikke taget sig saa godt ud i sin Uniform, som han selv troede; thi da han traadte ind i Stuen hos en Familie, som havde været meget venlig imod ham, og som han ofte havde besøgt, lo de af ham; thi hans store Støvler kunde næsten ikke hænge fast paa hans meget tynde Ben. Den nye ærgærrige Officer blev naturligvis ikke glad mere den Dag, thi han taalte ikke at være til Latter.

Nu var Napoleon altsaa Løjtnant og skulde gøre Tjeneste i en lille By, som laa langt fra Paris. Her fik han ikke meget at bestille, og det var ikke let for hans arbejdsomme Natur at faa Tiden til at gaa. Saa tog han atter fat paa sin Læsning og paa Tankerne om sit Fædrelands Befrielse; thi endnu hadede han Franskmændene. Han levede tarveligt, spiste kun en Gang om Dagen og sov kun nogle faa Timer.

Paa denne Tid begyndte man at mærke noget til de store Uroligheder i Frankrig, det voldsomme Had, som Borgerne og Arbejdsklassen nærede til Kongen, Adelen og alle dem, som havde Magten, og som endte med den store Revolution. Det var den, Napoleon ventede paa for at naa frem. Han kunde som fremmed, fattig Officer ikke vente at faa nogen stor Stilling i Hæren, thi det var kun de rige Adelsmænds Sønner, som opnaaede disse. Men mistede Adelen sin Magt, saa var der dog Haab om, at han ved sin egen Dygtighed kunde naa det Maal, som han længtes efter.

Saa begyndte 1789 Revolutionen i Paris. Og Oprøret bredte sig over hele Frankrig. Soldaterne sendtes fra Sted til Sted for at holde Orden og bringe Ro. Nu mente Napoleon, at det kunde være paa Tide at vække Opstand paa Korsika og befri Øen fra Franskmændene. Han skaffede sig Orlov, rejste derover, og det lykkedes ham ogsaa at komme i Spidsen for Hæren derovre. Soldaterne vare ham hengivne, og han var sikker paa at naa sit Maal og blive Herre over Øen. Men hans Hensigter bleve opdagede, Opstanden blev standset, og Napoleon maatte atter vende tilbage til Frankrig i Foraaret 1792, hvor han desuden mistede sin Plads i Hæren.

Nu kom der en slem Tid for Napoleon. I flere Maaneder maatte han sammen med en Ven uden Arbejde friste Livet. Revolutionen, som han havde haabet, skulde bringe ham Hjælp, var langtfra saa voldsom, som han havde ventet. Kongen havde givet efter, og de lavere Stænder havde faaet større Magt. Men endnu vare de ikke fornøjede, og hen paa Efteraaret drog en stor Skare Arbejdere baade fra Byen og Landet op til det kongelige Slot, stormede det og dræbte Vagten. Men Kongen var allerede flygtet til sine Venner. Kort efter blev han afsat, der kom nye Ministre, og blandt disse havde Napoleon Venner. Saa kom han paa ny ind i Hæren og blev udnævnt til Kaptain.

Allerede i Foraaret havde Kong Ludvig den 16de af Frankrig erklæret Preussen og Østrig Krig. De fjendtlige Hære rykkede frem, og Frankrig maatte sende Fjenden en Hær i Møde. Napoleon anførte som Kaptajn et af Regimenterne.

Medens Hærene rykkede imod hinanden, blev Kong Ludvig den 16de henrettet i Paris. Dronning Marie Antoinette og tusinde adelige Mænd og Kvinder lede Døden paa samme Maade. De lavere Stænder fik saaledes hele Magten, og de grusomme Mænd, som havde fremkaldt Henrettelserne, stode i Spidsen for Rigets Styrelse under Navn af Rædselsregeringen. Dette var vel mere, end det franske Folk havde tænkt sig. De ønskede nok mere Magt, mere Frihed, men de havde ikke ønsket at skaffe sig den ved Mord og Drab eller Landets Ødelæggelse. Endnu mere Skræk og Vrede vakte de blodige Begivenheder udenfor Frankrig i de andre evropæiske Lande. Et Folk, som dræbte sin Konge og Landets fornemste Mænd! Det maatte hævnes, og næsten alle Evropas Fyrster rustede sig til Kamp mod Frankrig. (Forts)

Bønnens Velsignelse.

Ude paa en af de store Prærier (Græssletter) i den vestlige Del af Nordamerika var der et lykkeligt Hjem. Det laa langt borte fra andre Hjem, og det beboedes kun af Fader, Moder og et Barn. Disse tre Mennesker tænkte dog aldrig paa, at de vare ene; thi de havde nok at bestille. Hver Dag gik med strengt Arbejde; men de glemte heller ikke at bede til Gud. En Dag havde Manden solgt en Del Kvæg, og han havde derfor mange Penge i Huset. En Røver havde faaet det at vide, og en Nat, da Manden var rejst bort, sneg Røveren sig hen til Huset for at stjæle. Han listede sig omkring Huset og saa ind igennem Vinduet. Konen saa hans Ansigt paa Ruden og blev meget angst. I sin store Nød tog hun sin lille Datter i Haanden, knælede ned og bad til Gud. Hun bad for sig og sin Mand og sit Barn. Hun bad for alle Mennesker, at Gud vilde bevare dem mod Synden. Hun bad ogsaa for Røveren. Han stod udenfor og hørte det. Pludselig kom han til at tænke paa sin egen Barndom. Han huskede, hvorledes hans Moder havde lært ham at folde Hænderne og bede. Nu havde han glemt det; i mange Aar havde han ikke bedt hverken Morgen eller Aften. Røveren blev mere og mere bedrøvet over sit slette Liv. Han gik ind i Stuen og knælede ved Siden af Nybyggerens Hustru og bad Gud om Tilgivelse for alle sine Synder. Fra den Dag af blev han et bedre Menneske. Han omvendte sig, og senere blev han Missionær, der rejste ud og prædikede for andre. (Kr. Børnebl.)

Lotusblomsten.

Overalt i Indien og mange andre Steder findes Lotusblomsten i Indsøerne, og dens Blade bedække Vandets Overflade som et grønt Tæppe. I den hede, tørre Aarstid ligger Roden gemt dybt nede paa Søens Bund i Mudderet; men saa snart Regntiden kommer, begynder den at spire og sender sine Stængler op igennem Vandet. De blive 5 à 6 Alen lange i meget kort Tid, og saa sætte de Blade og Blomster.

Hele Planten er meget nyttig for Beboerne. Stænglerne ere skøre og spises lige som Frøene. Roden, der er tyk og gul, koges derimod, førend den spises, og smager som Kaalrabi. Elefanten æder Bladene med Velbehag, og og Blomsten bruges til Væge i Lamperne, som brænde i Templerne. En stor Mængde af Blomsterne bruges desuden til at pynte Templerne med, da de anses for hellige. De have Form omtrent som en Tulipan. De hellige Offerkar i Templerne laves saaledes, at de ligne dem, og de findes afbildede overalt. Blomsten udfolder sig, naar Solen skinner, men om Aftenen lukker den sig allerede og er næste Dag visnet. Indierne fortælle ogsaa mange Lignelser om den, og de sige f. Eks. at Verden svømmer i Himmelrummet ligesom Lotusblomsten paa Vandet. De kalde den ogsaa med

mange forskellige Navne: »den hundredbladede«, »den, som er født af Vandet« o. s. v. Den er som oftest blaa, men der er ogsaa baade hvide, lyserøde og blodrøde. Disse sidste, tro de, ere fremkomne saaledes: En af deres Afguder hed Siva, og de tro, at han en Dag blev skudt med en Pil og døde. Da hans Blod flød ud af Saaret, faldt det paa en hvid Lotusblomst, og straks blev den blodrød og vedblev siden at være det til Minde om Gudens Død.

„Vor Forening."

Enhver Døvstummelærer, der arbejder i sin Gerning med Lyst og Kærlighed, maa ganske af sig selv komme til at holde af alle døvstumme uden Hensyn til, om de ere oplærte paa den ene eller den anden Anstalt, efter den ene eller den anden Methode. Kærlighed til Døvstummegerningen og Kærlighed til selve de døvstumme, ere saa nøje forbundne, at det ene neppe kan tænkes uden det andet. Medens enhver Døvstummelærer omfatter alle døvstumme med Velvilje og Interesse, gerne vil hjælpe og støtte, hvor det er muligt, saa er det lige saa naturligt, at Hjertet hænger mest ved dem, som man har kendt gennem hele Skolen, dem, som man selv har været med til at undervise og opdrage.

Det er et Udslag af denne Kærlighed og Omsorg for de døvstumme, ogsaa efter at de have forladt Skolen, der har fremkaldt Dannelse af forskellige Foreninger, som alle have sat sig som Maal at yde den døvstumme Hjælp og Bistand.

Ogsaa den sidst dannede Forening: »Foreningen til Gavn for døvstumme oplærte efter Talemethoden«, har sat sig det samme Maal. Det er derimod ingenlunde Hensigten at dele de døvstumme i to Klasser eller Lejre: talende og ikke talende døvstumme.

Ved Siden af, at Taleskolens Lærere og Lærerinder til enhver Tid vilde være beredte til at hjælpe og støtte overhovedet enhver døvstum, der trængte til og bad om Hjælp, saa maa det ogsaa kunne ses som ganske naturligt, at de samme Mænd og Kvinder føle sig særligt knyttede til de døvstumme, som de selv have undervist og opdraget, føle sig særligt knyttede til de døvstumme, som Taleskolen har sendt ud i Livet. Vor Forening har sat sig som Hovedopgave at hjælpe enhver talende døvstum til at bevare og udvikle sin Tale og Aflæsning og herved bedre og bedre sætte ham i Stand til at færdes blandt hørende.

Det er en vrang (fejlagtig) Opfattelse, naar der siges og tros, at Taleskolens Lærere og Lærerinder kun have Hjerte for de talende, de bedst begavede døvstumme. Nej, Sandhed er, som det engang blev udtalt ved et Møde indenfor Taleskolen: »Vort Hjerte er hos alle de døvstumme, om vi end arbejde mest for de talende«.

C. Johansen.

Meddelelser fra Døvstummeinstitutterne.

En af de tidligere Elever paa Døvstummeskolen i Nyborg, Søren Nielsen Friis, er i dette Efteraar rejst til Sydamerika sammen med en Broder, som allerede har boet der i flere Aar.

Elev Olivia Lauritsen fra Døvstummeskolen i Nyborg er fornylig bleven konfirmeret sammen med hørende Børn af Pastor Motzfeldt i Jylland, hos hvem hun tjener.

Torsdag den 30te Oktober havde Døvstummeskolen i Nyborg Besøg af Kultusminister Bardenfleth. Han kom til Skolen Kl. 10 om Formiddagen, og, efter at Lærerpersonalet var præsenteret for hans Eksellence overværede han nogen Undervisning i flere Klasser. —-Ministeren rejste allerede videre med Middagstoget.

Provst V. Hjort i Nyborg, som er Formand for »Forening til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden«, holdt den 12te November Jubilæum, da det paa denne Dag var 25 Aar siden, han blev Præst i Nyborg. I Dagens Anledning var der Gudstjeneste i Nyborg Kirke, og et Fællesmaaltid afholdtes paa Byens Raadhus. En Gave er blevet indsamlet og overrakt Jubilaren, ligesom han ogsaa modtog telegrafisk Lykønskning fra Instituttet i Fredericia.

Paa det kgl. Døvstummeinstitut i København skal der oprettes et Kursus for stammende Børn i By og paa Land. Et Kursus varer i 20 Dage, og i den Tid skulle Børnene bo paa Anstalten. Ansøgning om Optagelse sendes til Instituttets Forstander.

Det 4de Abnormskolemøde. Efter at Finland paa en Forespørgsel havde svaret, at det næste Abnormskolemøde ikke kunde afholdes der, men at man maatte overlade Æren til Danmark, samledes der Mandag den 28de Oktober en større Kreds af Abnormskolens Lærere og Lærerinder paa Blindeinstituttet for at forhandle om, hvorvidt man skulde se at faa Mødet i 1896 eller maaske udsætte det til det følgende Aar 1897. Forstander Jørgensen talte for at afholde Mødet allerede i 1896, men efter at Geheimeraad Goos, Professor Keller og Overlærer Prytz havde fremført deres Grunde for hellere at udsætte Mødet et Aar, vedtoges det ved Afstemning, at Mødet først skulde finde Sted i 1897.

Rettelse.

Ved en Forveksling af Billederne fra Fredensborg, er der indløbet en Fejl i Billedteksten, i det der i de sidste Linier staar, at det er Kongefamilien, der er i Færd med at køre ud, medens det er Hyrevogne, som bringe og hente Lystrejsende mellem Slottet og Banegaarden.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen i Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

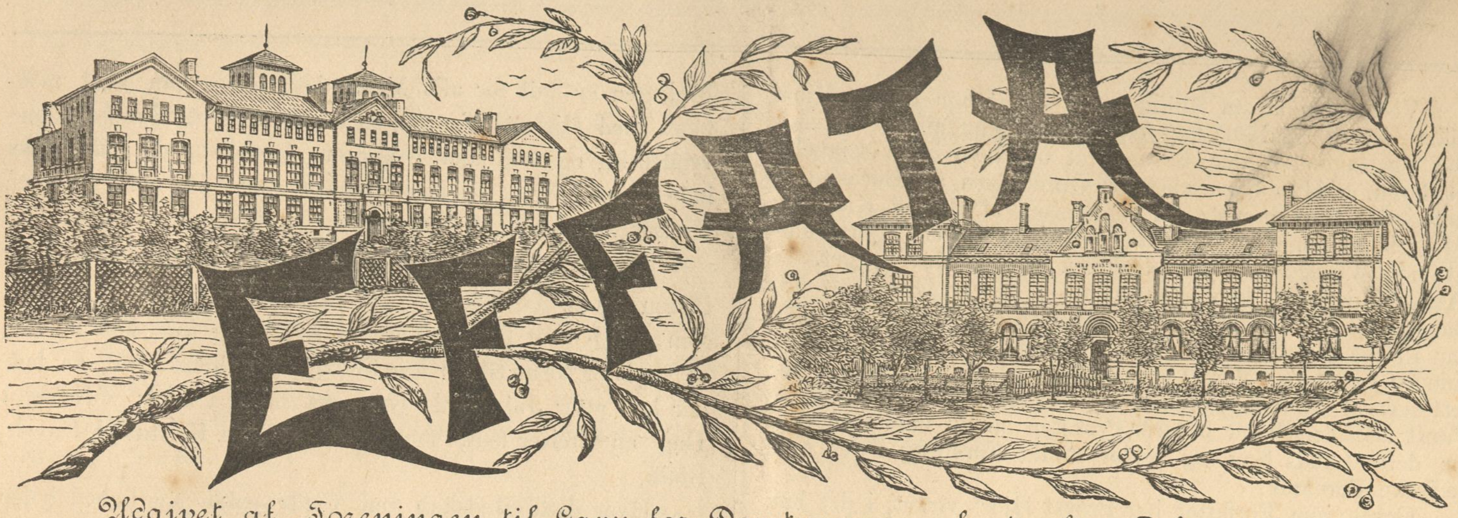

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden“.

Nr. 3. | December 1895. | 3. Aarg.

Provst Hjort.

Da »Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden« i 1893 blev stiftet, henvendte man sig til Hr. Provst Hjort i Nyborg og bad ham indtage Formandspladsen i den nydannede Forening. Provst Hjort modtog Hvervet, og der er ingen Tvivl om, at han vil udføre det lige saa samvittighedsfuldt og med den samme store Dygtighed og Indsigt, som alle de øvrige Tillidshverv, han beklæder i Nyborg.

Naar vi netop paa samme Tid give en lille Oversigt over Provst Hjorts virksomhedsrige og ret omskiftelige Liv, har det sin dobbelte Interesse, i det det den 11te November var 25 Aar siden, han blev udnævnt til Sognepræst for Nyborg Menighed.

Provsten, hvis fulde Navn er Bent Christoph Wilkens Lind Hjort, er født den 2den September 1836 i Brørup Sogn i Jylland nær ved den sønderjydske Grænse, hvor hans Fader var Præst. I Aaret 1848 blev Wilkens Hjort Student, men tog ikke synderlig Del i den Tids livlige Studenterliv. Derimod var han Medlem af en mindre Studenterforening, hvis Medlemmer kaldtes »Kameler«, og som ved deres Sammenkomster bar en Kamelorden paa Brystet. Denne lille Forening kaldtes ogsaa Forlovelsesforeningen, fordi flere af dens Medlemmer forlovede sig med hinandens Søstre.

Provst Hjort.

I 1854 blev Hjort teologisk Kandidat og opholdt sig derefter 3 Aar i København som Huslærer hos Etatsraad Broberg. I disse Aar foretog han sammen med et Par Venner en lille Udenlandsrejse til Berlin og Dresden. I 1857 blev Hjort udnævnt til Adjunkt ved den lærde Skole i Odense, hvor han dog ikke længe fik Lov til at virke, da han blev kaldet til Sognepræst i Lyksborg, en lille sønderjydsk By, paa hvis smukke Slot Frederik den syvende ofte opholdt sig. I denne By, der ligger i de blandede Distrikter, skulde der skiftevis prædikes paa dansk og tysk.

Saa blev Pastor Hjort i 1863 kaldet til Sognepræst ved Mikaelis Kirke i Slesvig By, hvor alle Gudstjenester og kirkelige Forretninger skulde udføres paa det tyske Sprog. Det var dog kun kort, hans Virksomhed varede her; thi under Krigen 1864 blev han af Prøjserne afsat fra sit Embede. Saa flyttede Pastor Hjort til København og blev Timelærer ved de kommunale Skoler, men allerede to Aar efter blev han udnævnt til residerende Kapellan i Fredensborg. Her beklædte han flere kommunale Stillinger, f. Eks. som Sogneraadsformand, og her udvirkede han Opførelsen af Kapellet i Humlebæk.

Da Nyborg Sognekald blev ledigt 1870, fik Pastor Hjort det og blev senere Provst i Gudme-Vinding Herred. Allerede da var han bleven udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Ved Siden af sin Stilling som Præst har Provst Hjort stillet sig i Spidsen for og faaet gennemført en stor Del Foretagender, der have været til Gavn og Velsignelse for Byen. Han har virket for Oprettelsen af »Børnehjemmet«, »Soldaterhjemmet«, for Opførelsen af Hjulby Kirke og »Menighedshjemmet«. Det skyldes ogsaa Provst Hjorts omfattende Virksomhed, at »Teknisk Skole« blev bygget, at »Arbejderhjemmet« blev oprettet, og at der er bleven afholdt Bazarer til Fordel for de forskellige Institutioner. Desuden har Provst Hjort som Formand i forskellige kirkelige Foreninger virket paa flere Omraader og bl. a. arbejdet for Oprettelsen af Diakonhjemmet ved Nyborg. Som tidligere Præst i Sønderjylland bevarer Provsten endnu udelt Interesse for dette Lands Sag og holder stadig Foredrag i den sønderjyske Forening.

Ogsaa som Forfatter har Provst Hjort virket, i det han har udgivet flere Biografier af sine Venner og samtidige, samt en Del kirkelige Indlæg.

Ved en vellykket Fest, der den 11te November blev afholdt paa Raadhuset i Nyborg for Provst Hjort, der har et saa langt og virksomt Liv at se tilbage paa, blev der udtalt mange gode Ønsker for Provstens fremtidige Liv, samt for at han endnu i mange Aar maa virke til Gavn for Nyborg By og Omegn, og for alle de Foretagender, der skylde ham deres Tilblivelse.

Juledag.

»Eder er i Dag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad«.

Dette er det store Julebudskab, som hver Julefest lyder med sin evig unge og friske Magt og spreder Kærlighedens Lys ind i Hjerterne, saa vi hver Jul høre det, som det var første Gang. Thi Ordet »i Dag« skal ikke betyde, at det blot er hver Julefest, at Ordet lyder om den store Frelser; nej, Julefestens Glæde skal være over hele vort Kristenliv. Det skal sige os først, at det er en historisk virkelig foregaaet Begivenhed, at Jesus blev født, dernæst ogsaa, at denne Glæde fylder Sindet med en aldrig svigtende Fred, dybest inde i vort Hjerte, som ikke kan tages bort af Livets Modgang. Det skal sige os, at om vi end blive nok saa gamle, saa bliver Juleglæden dog evig ung for os, fordi den altid foryngег os og fører os tilbage til Barndommens og Ungdommens Friskhed. Slægt efter Slægt fødes, der kommer megen Forandring her paa Jorden, hvad den ene Slægt bygger op, synes den næste ofte at bryde ned, hvad den ene Slægt sætter Pris paa, synes den næste ikke at bryde sig om; men Julebudskabet viser sin Ungdom, sin evige Friskhed derved, at hver ny Slægt kan glæde sig derved i lige saa høj Grad som den ældre, fordi det er det, vi trænge til — en Frelser. Derfor, naar det hedder: »I Dag er eder en Frelser født«, saa er dette »I Dag« Udtryk for det evige, det blivende, det uforanderlige i Julens dejlige Budskab, som hvert Aar med ny Magt griber Menneskenes Hjerter. Det er den samme Evigheds Betydning i dette »I Dag« her i Englenes Budskab, som naar Herren siger i den anden Salme: »Du er min Søn, jeg fødte dig i Dag« — det er en evig Frelser, som er født os. Der er med Jesu Fødsel beredt os en Frelse, som naar ud til alle Mennesker. Frelseren er født for alle Mennesker, men han skal modtages med Hjertets Tro; men hver Gang et Menneske omvender sig og modtager Frelserens Budskab, da jubler det inde i ham, og da siger han — »ja, mig er i Dag en Frelser født!«

Hver Gang et Menneske kan aabne sit Hjerte for Gud i Jesu Navn, og bekende sin Synd og klynge sig til ham, som paa Korset bar al Verdens Synd, og saa kan mærke, at Gud for Jesu Skyld har tilgivet ham hans Synd, da holder han atter Jul, og da lyder det inden i ham: »Mig er i Dag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad«.

Hvor dette Budskab om Guds evige Kærlighed lyder ind i Hjerterne, komme vi til at føle, hvor grimt det er af os, naar vi synde mod Gud, det lyder inden i os: »Hvor kunde du dog gøre din Gud saaledes imod, han, som ikke skaanede sin enbaarne, men hengav ham — dig til en Frelser«, — og hvor man er kommen til at se saaledes paa Synden, der vil man saa nødig synde, der elsker Hjertet ikke længere Synden, fordi det elsker Gud, som gav os Jesus. Der komme vi til at elske ham, som elskede os først, der kommer den dybe Sorg over Synden, som Barnets Sorg over at have bedrøvet sin kære Fader; men der er ogsaa Vejen beredt til at komme op af Fald og begynde et nyt og bedre Liv. Jeg ved vel, at min Synd er stor, men større er det Naadens Ord: I Dag er os en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad. Nu gaar det jo saaledes i et Menneskes Liv, at vi, hver Gang vi synde, tænke ved os selv: »Mon dog Gud ogsaa kan tilgive mig min Synd, mon dog Gud ogsaa kan give mig Kraft til atter at turde tage Kampen op med min gamle Syndevane.« Djævelen og hans vantro Mennesker vil jo indbilde os, at vi naturligvis aldrig faa Magt til at tage Kampen op igen, fordi Gud aldrig vil tilgive os, derfor kunne vi lige saa godt, naar det ikke kan nytte noget, more os, medens vi ere her paa Jorden, »æde og drikke; thi i Morgen skal vi dø«. Men nu staar der: »Eder er i Dag en Frelser født«, han bliver aldrig gammel og træt, hans Gerning aflader aldrig, »om end mit Hjerte fordømmer mig, saa er Gud større end mit Hjerte«. Saa kan jeg føle det saa sandt. »Ej Synd og Død mig knuge skal og tvinge, jeg Naadens Dør oplukket ser, min Sjæl har Englevinge«.

»I Dag er en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad«.

Det er vidunderlig, hvilken Magt dette Julebudskab har, det griber alle, som kun have denne ene Betingelse — at være Mennesker, ɔ: stakkels Syndere, som dog umuligt kunne være tilfredse med en Synders Lod, at blive som en Træl for Synden, men som længes tilbage til den Gud, i og til hvem vi ere skabte. Det lyder som Frelserrøsten med Evighedsmagten ind i alle Sorgens Huse, hvor Sjælen er knuget af Synd og Sorrig, fordi det forjætter om den evige Frelse, om den Tid, da jeg skal være fri for alt, hvad der her paa Jorden trykker mig og tynger mig, hvorfor det saa sandt lyder i en Salme: »Og knuste Hjerter føle bedst, hvad denne store Frydefest for Glæde har at bringe« — men denne Frelserrøst lyder ogsaa med Evighedsmagten ind i

alle Glædens Hjem og minder os om, at al Glæde er tom, hvor ikke Jesus har faaet Lov at komme ind; han lærer os derved at takke Gud for al Glæde; thi Glæden ved Guds grønne Jord og Glæden ved Guds Naades Ord, »de vil ikke kriges, de kan godt forliges«.

Saa staar da Jesus nu for hver Mands Dør og beder: »Luk mig op, at jeg kan komme ind og holde Jul med dig«. og hvor der bliver lukket op, der bliver der Fred og Glæde, og der synge vi med hverandre: »Ære være Gud i det høje, Fred paa Jorden; og i Mennesket en Velbehagelighed.«

»Eder er i Dag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad.«

L. M. Valeur.

Til Belysning af Talemetoden og dens Resultater.

Breve fra Forældre, hvis Børn for Tiden ere Elever i Fred. Inst.s B-Afd.s næstældste Klasse.

Maa jeg herved bringe Dem en Tak for den Hilsen vi modtog igennem Deres Brev fra vor Datter. Det var en stor Glæde for os i Sommerferien at se og høre hende. Vi kunne tydelig kjende en stor Fremgang siden i Fjor, saavel i Tale, som i alt andet. Hun havde hele Tiden et godt Humør, hun talte ofte om Skolen, og med stor Inderlighed fortalte hun et og andet om Forstanderen, Inspektøren og det øvrige Lærerpersonale, og alle Tider var det gode Minder, som fremkom, hvorved hun morede sig meget ved at tale om det. Og jeg tør ogsaa sige, at hun længtes efter Fredericia. Da den halve Tid af Ferien var gaaet, begyndte hun saa smaat at tælle Dagene, hvor langt der var til den 26de August, da hun skulde rejse med første Skib, det havde Hr. Forstanderen sagt. Ogsaa hendes Plejeforældre havde hun en hel Del at fortælle om, hvor gode de var imod hende, saa vi kunne ikke udtrykke vor store Glæde over Barnets Tilfredshed med Skolens Lærere og Lærerinder, og hendes Plejehjem. Hun vilde gjerne tale med os, og talte meget, og vilde gerne vide god Besked paa alt, hvad der vedrørte Hjemmet.

Med megen Agtelse

. . . .

Tak for Deres Brev, og til vor store Glæde kan vi meddele Dem, at E . . . . har været flittig til at læse i sin Danskbog, og vi kan godt forstaa ham alle sammen, men jeg, hans Moder, kan jo bedst forstaa ham i alt, han læser og forklarer for mig, det gaar meget godt. Kærligst Tak til hver som underviser E . . . .

. . . .

Juleaften hos Bedstemoder.

I Skoven staar Træerne uden Blade. Den nøgne Stamme og de nøgne Grene ere tilbage. Den smukke Dragt, de iførte sig i Foraaret, faldt for Oktober- og November-Stormene. Men se! midt imellem alle disse triste Stammer titter et dejligt grønt Træ frem. Det er Grantræet. Om Sommeren synes du maaske slet ikke, det er saa smukt; men om Vinteren, naar Naturens Pragt er borte, naar Sneens hvide Tæppe ligger over Græsset, da bliver man saa glad, saa glad ved det grønne Træ.

Da Jesus kom til Jorden, vare alle Mennesker store Syndere. Jesus selv var uden Synd. Han var som et grønt Træ mellem nøgne Stammer. Derfor tage vi Grantræet ind i vor Stue Juleaften og pynte det med Lys og Blomster, som et Billede paa ham, der kom til Jorden Julenat for at frelse Menneskene. Alle Mennesker ere saa glade Juleaften. Man giver hinanden Gaver, de voksne lege som Børn, selv gamle Folk blive som unge igen.

Vi ville se paa Billedet. Længe maatte Børnene vente i den mørke Dagligstue. De syntes, Tiden gik saa langsomt og prøvede paa at fordrive den med at gætte, hvad de skulde have. Peder ønskede en Tromme og Marie en Dukke. Peder sagde: »Hvis jeg faar en Tromme, skal jeg slaa paa den, saa kan du lade din Dukke marschere som en Soldat«. »Pyt«, sagde Mari, »det er jo en Pige. Tror du den kan lege Soldat«. »Jeg vilde ønske Fader var her, saa fik jeg maaske en Sabel og Bøsse, maaske ogsaa en Kanon«, mente Peder. »Ja, var han . . . . . .«

I det samme gik Døren op til Bedstemoders Stue, og det blev pludselig saa lyst, at det formelig skar i Øjnene. Børnene skyndte sig ind og klappede i Hænderne af Glæde, da de saa det dejlige Juletræ paa Bordet. Længe stode de uden at sige et Ord og saa blot paa Træet. Da opdagede Peder en Tromme blandt Gaverne, som laa paa Bordet omkring Juletræet. Han listede sig hen til Bedstemoder, som sad saa glad i sin Stol. »Er den til mig, Far'mor?« hviskede han. Nu kom Moderen og gav dem deres Gaver. Ganske rigtig fik Peder sin Tromme, som han straks begyndte at slaa paa, og Marie sin Dukke. Men der var endnu flere Ting til dem. Marie fik en Vugge med Sengeklæder og det hele. Nu sidder hun og morer sig med Dukken. Om lidt skal den klædes af og lægges i Seng. Peder fik en smuk Hue. Over den glemte han baade Trommen, som han lod falde paa Gulvet, og Horn og Rytter, som endnu ligge paa Bordet. Han tog Huen paa, og viser nu Bedstemoder, hvor flot han er bleven. Hun er saa forbavset; thi hun kan næsten ikke kende ham igen. Hunden staar og ser op paa ham. Den er nok ogsaa forbavset, lader det til. Bedstemoder har faaet en storstilet (med store Bogstaver) Bibel. Naar Børnene nu have moret sig lidt med alle deres Ting, skal de synge: »Et Barn er født i Bethlehem«, og saa vil Bedstemoder læse Juleevangeliet højt, saa drikke de The med Julekage og Æbleskiver til, og nu er det vist Børnenes Sengetid. Derefter glæder Bedstemoder og Moderen sig til at læse Faders Brev højt endnu en Gang.

Men, hvor er da Faderen? Jeg skal sige dig det. Langt ude i Atlanterhavet, hvor Bølgerne ere saa store som Huse, og hvor Vinden tuder, sejler en Bark med mange Sejl oppe. To Mænd staa ved Roret, og den ene Styrmand gaar frem og tilbage paa Dækket. De andre Folk sidde nede i Kahytten og spise Julegrød. Men Vinden tager til, Kaptajnen kommer paa Dækket og raaber Folkene op. De

Thiess

skal tage de fleste Sejl ned. Stormen er for stærk. Oppe paa den øverste Raa hænge tre Mænd og trække Sejlet ind. Den ene af dem er Faderen. Stormen suser om ham, og Kulden bider i Hænder og Ansigt; men over hans Hoved blinker en venlig Stjerne, og i hans Hjerte er Juleglæde.

V. L.

Julestemning.

Glade Jul, dejlige Jul!
Engle dale ned i Skjul;
Hid de flyve med Paradis-Grønt,
Hvor de se, hvad for Gud er kønt,
Lønlig iblandt os de gaa.

Det er jo nu mange Aarhundreder siden, at Englene første Gang dalede her ned til Jorden for at forkynde Budskabet om Jesubarnets Fødsel i Bethlehem, men endnu er det jo, naar Julen nærmer sig, som om der sad smaa Engle i hver en Krog og hviskede os de samme Ord i Øret. Det er, som om alle Ting ude i Naturen havde Følelsen af den store, glade Fest og kun manglede Stemme for at raabe det ud til Alverden. Lad da os, Menneskenes Børn, som have faaet Ordets Gave af Gud, ikke glemme at tale om og takke for det, som vort Hjerte skulde være fuldt af i denne Tid! Og se, hvor alle Folk have travlt saadan før Julen! Nogle gaa omkring hjemme i deres Huse og berede disse til den store Fest. De vaske, skure og pudse, at alt kan skinne rent og blankt i Højtiden. De bage, slagte og koge, for at der kan være Forraad at tage af, naar Helligdagene komme. Men de, der hverken have noget at slagte eller bage, de banke dristigt paa Døren hos andre Mennesker og bede om lidt i Guds Navn, thi de vide, at alle gerne ville give i denne Tid og hjælpe deres Næste til at faa en glædelig Jul, naar man kan. Det er jo ogsaa det Ønske, hvormed vi hilse hverandre i Helligdagene naar al Travlheden er endt. Har du set, hvor mange Folk der er paa Gaderne i Byen ved Juletid? Det er jo ogsaa for at glæde baade gamle og unge med Julegaver, at de gaa i Butikerne og købe, saa længe der er noget i Pengepungen, men den bliver ogsaa en Gang tom, og saa maa man sige stop og holde op!

Der er saa lyst paa Gaderne om Aftenen, og i de store Butiksvinduer er der saa meget at se paa, og derfor staa ogsaa saa mange smaa fattige Børn foran dem og betragte de mange Herligheder, som de ikke kunne faa hjem med sig hos Fader og Moder. De have dog alligevel set baade Juletræer og Juleengle med Sne og Rim paa Vingerne, og du kan tro de kunne ofte godt tale med Englene og forstaa, at i Himlen er der meget smukkere og bedre end paa Jorden, og det er jo det, vi alle skulle lære at føle i vort Hjerte! Ja, der er mange Herligheder i Byen, men du kan tro, at de, som have hjemme paa Landet, ville alligevel ikke bytte, thi der er rigtignok ogsaa skønt og fornøjeligt ved Juletid. Dagen er jo kun kort, men Solen kan skinne dobbelt mildt og smukt paa den glimrende hvide Sne, især ved sin Opgang og Nedgang se ud som den dejligste lyse Port, der fører lige ind i Himlen. Og Børnene more sig med Slæder og Skøjter paa Dammen, som er bedækket med den spejlklare Is, saa de næsten glemme, at Klokken bliver mange, og Aftenen er nær. Da mindes de pludselig derom, naar Klokkerne begynde at kime og ringe den store Højtid ind, og det lyder, som om de synge med Englerøst: »Ære være Gud i det høje!«

Saa se de med Forbavselse, at det begynder at blive mørkt, og fra de mange Huse, store og smaa, skinne allerede Lysene ud gennem Ruderne som Stjerner. Ogsaa Vorherre har tændt de mange Lys paa Himlen, og saa er det nok paa Tiden at skynde sig hjem til Fader og Moder, der vente i den varme Stue, til Risengrøden og Æbleskiverne. Ja, de, som have et Hjem, glæde sig over det og ønske sig derhen, og de, som ere blevne gamle, sende en kærlig Tanke til Barndomshjemmet og til alle dets kære Minder.

Dersom vi ere Guds kære Børn, saa sende vi ogsaa vore Tanker til det dejlige Hjem, vi have hos vor himmelske Fader der oppe over alle Stjernerne, og ønske, at vi en Gang maa samles der med alle vore kære og holde den allerbedste og glædeligste Jul! 2.

General Bonaparte.

Den italienske Krig.

I Sommeren 1793 laa Napoleon Bonaparte med sit Regiment i det sydlige Frankrig tilligemed den øvrige Hær. Det var Soldater alle Vegne fra, kaldte sammen for at dæmpe Opstanden der nede. Flere Byer havde i Vrede over Rædselsregeringens Grusomheder i Paris revet sig løs og sluttet sig til Frankrigs værste Fjende, England. Napoleon havde opgivet at befri Korsika, han havde nu større og dristigere Planer. Her saa han, var Ære og Hæder at vinde, og han satte alt ind paa at udvide sin Magt. Ved sin store Dygtighed og sit elskværdige Væsen — han kunde nemlig godt være elskværdig, naar han vilde — vandt han Soldaternes Hengivenhed og sine overordnedes Beundring. Over alt var han til Stede og gjorde alt selv. Han undte sig ingen Hvile og var ikke bange for noget. Enhver tapper og modig Soldat kunde være vis paa i ham at finde en Ven.

En Gang skulde Napoleon midt under et Angreb paa Byen Toulon afsende et Brev. Da han selv skrev saa daarligt, at man næppe kunde læse det, kommanderede han en skrivekyndig Sergent frem. Denne skrev saa efter Napoleons Diktat, medens Kuglerne peb dem om Ørerne. Pludselig slog en fjendtlig Kugle ned og dængede baade Brev og Brevskriver til med Jord og Sand. Men Sergenten rakte rolig Napoleon Brevet, idet han sagde: »Vi behøve nok ikke at strø Sand paa«. Det glemte Napoleon aldrig, og Sergenten, hvis Navn var Junot (Sjyno), var fra den Dag af hans Ven og blev senere Kommandør af Paris og Hertug. Her vandt Napoleon sig for første Gang mange Venner, som aldrig senere forlode ham.

Kort Tid efter overgav Toulon sig. Englænderne trak sig bort med deres Skibe, og Napoleon Bonaparte blev udnævnt til General. Da var han kun 24 Aar.

Imidlertid rasede Revolutionen stadig i Paris. Rædselsregeringen havde allerede gjort sig saa forhadt af Folket, at dens vigtigste Medlemmer vare blevne fængslede og senere henrettede. Nye Mænd vare komne til Magten, og skønt de langt fra vare saa grusomme, var der dog endnu ikke sikkert i Paris. Især var det farligt at være adelig eller altfor dygtig; thi for enhver Pris maatte det undgaas, at en enkelt Mand fik Magten, saa vilde den gamle frygtede Tid vende tilbage, som Revolutionen havde gjort Ende paa. Ogsaa Napoleon vakte Mistanke, han blev kaldt tilbage og forsat til en anden Hærafdeling. Herover blev han forbitret og meldte sig syg for at se Tiden an. Atter saa det sørgeligt ud for hans Planer, men paa den Tid var det, Junot, som hans bedste Ven, delte ondt og godt med ham.

Atter ventede Napoleon paa, at der skulde blive Kamp, for at han kunde faa Magten i Hænde. Og der blev Kamp. Folket var misfornøjet med den nye Regering, og de længtes efter, at Frankrig atter skulde blive Kongedømme. Saa gjorde de Oprør. Tusinder af Mennesker droge gennem Gaderne og satte Regeringen og dens faa Soldater i Skræk.

I deres Nød maatte de sende Bud efter Napoleon, som ved sin tidligere Dygtighed havde vist at være den eneste, der kunde hjælpe dem. Napoleon var lykkelig; thi han havde naaet, hvad han vilde. I Løbet af Natten blev der i Stilhed hentet Kanoner og Soldater til Paris. Oprørerne vare mange, men Kanonerne kuede deres Mod, og da disse hen paa Dagen begyndte at tordne, varede det ikke længe, før Napoleon fuldstændig havde Magten over Oprørerne, som flygtede til alle Sider. Da Natten brød frem, var der Ro i Paris. Napoleon beundredes af alle som den, der havde frelst Landet fra Kongedømmet, og han blev udnævnt til General over hele den franske Hær. Samme Aften skrev han til sin Broder, Josef, som imidlertid var blevet gift med en meget rig Dame: »Alt er forbi, jeg har Lykken med mig.«

Kort Tid efter giftede Napoleon sig med en Dame af adelig Familie, Josephine Bauharnais (Boharnæ). Hun var Enke og havde to Børn, men hun var smuk, og Napoleon var meget forelsket i hende.

Nu var altsaa Oprøret i Frankrig forbi, men der var mange Fjender udenfor Landet. Af disse havde Østerrig, som ejede Norditalien, og de italienske Stater, forenet sig. Det var deres Hensigt at trænge ind i Frankrig, men den franske Hær, som laa i Alperne, forhindrede det. Af disse 60.000 Mand, som ventede paa at blive sendte imod Østerrigerne, vare omtrent Halvdelen syge af Sult og Nød. Resten manglede Klæder og Vaaben, men de vare haardføre og tapre. Alligevel vovede Generalerne ikke at angribe Fjenden. Saa kom Napoleon.

Slaget ved Arkola.

Han fik ikke ret længe Lov til at være sammen med sin Hustru; thi to Dage efter Brylluppet maatte han rejse til Italien for at tage Overkommandoen over den franske Hær. De franske Generaler vare forbitrede over at skulle adlyde en Mand, som var meget yngre end de; men da han kort og klart gav sine Befalinger, maatte de alle bøje sig for ham; thi de følte, at han var en Mand, som havde Magt til at overvinde selv de største Vanskeligheder.

Det første, han gjorde, var at sørge for Soldaterne. Han satte Mod i dem og lovede dem Guld og Rigdomme, dersom de sejrede over Fjenderne. I de første Dage arbejdede han baade Dag og Nat paa at bringe Orden alle Vegne, skaffe Soldaterne Klæder, Vaaben og bedre Kost. Han undte sig aldrig Ro, og Soldaterne beundrede og elskede ham; thi han talte til dem som til sine Venner.

Da alt var i Orden, gik han imod Fjenderne, sejrede seks Gange over Østerrigerne og Italienerne, men da disse sidste maatte slutte Fred, kunde han gaa imod Østerrigerne alene. Efter at de vare blevne overvundne i to store Slag, maatte de flygte ud af Norditalien, som nu tilhørte Frankrig. Napoleon havde tænkt at forfølge Østerrigerne ind i deres eget Land, men den østerrigske Kejser var bange for sin Hovedstad, og han skyndte sig derfor at slutte Fred. Og i denne Fred fik Frankrig baade Belgien og Norditalien.

I Paris var der naturligvis stor Glæde over de mange Sejre, Napoleon vandt, og da man ikke havde ham selv, gjorde man Stads af hans Hustru, Josephine, der pludselig følte sig som en meget fornem Person. Hun morede sig, og brød sig kun lidet om, at Napoleon skrev det ene kærlige Brev efter det andet, hvori han bad hende komme til Italien. Endelig kom hun da, men det havde han ikke megen Glæde af. Hun morede sig med de unge Lejtnanter, og snart mærkede han, at hun ikke brød sig om ham mere. Napoleon sørgede meget derover i Begyndelsen, men hans Arbejde gav ham nok at tænke paa.

Da Freden var sluttet 1797, vendte Napoleon tilbage til Paris. Folket hilste ham med Jubel, og der blev holdt store Festligheder til hans Ære.

B. M.

Fra alle Lande.

Martyrer i Kina.

Langt mod Øst ligger det store kinesiske Rige, paa mange Sider omgivet af Bjærge, paa andre en stor Mur. Det ser ud, som om det vil lukke sig for alle fremmede, og det har det da gjort. Kineserne leve paa samme Maade nu, som deres Forfædre gjorde det for mange Hundrede Aar siden.

De vil nødig lære noget nyt af Evropæerne. — De mange Millioner Mennesker ere næsten alle sammen Hedninger; men i den senere Tid er dog Kristendommen begyndt at trænge indenfor den kinesiske Mur, indenfor de kinesiske Bjærge; det gamle Kina kan ikke længere lukke den ny Kultur og den ny Religion fra Evropa ude.

I den senere Tid har der ofte i Aviserne staaet Beretning om Kinesernes Overfald paa de kristne Missionærer, som arbejde paa at udbrede Kristendommen derovre i det fjerne Land. Der er baade protestantiske og katolske Missionærer, ja, der findes da ogsaa nogle fra det lille Danmark, som ere rejste ud for at prædike om Jesus af Nazareth.

Iblandt de Missionærer, som arbejde i Kina, er det særlig Englænderne, der ere blevne ramte af Kristenforfølgelserne, som nylig have fundne Sted.

Vi vil her efter »Dansk Missionsblad« give en lille Skildring af en af de engelske Missionærers Liv og hans og flere andres Martyrdød, der fuldtud kan sammenlignes med Oldtiden. Missionær Stewart (stuart) var født i Irland 1850 af velhavende Forældre. Han havde studeret Retsvideuskab og skulde netop til at være Sagfører, da han, den rige, godt

begavede unge Mand, hørte en amerikansk Præsts Prædiken. Efter at han selv havde fundet Fred i Troen paa Kristus, gik al hans Længsel ud paa selv at føre andre Mennesker til at tro paa den samme Herre. I Stedet for at blive Sagfører, begyndte han at læse flittigt i Bibelen, at studere Teologi. Derefter meldte han sig til Tjeneste hos et stort Missionsselskab, som udsendte Missionærer til mange Egne af hele Verden. Stewart blev udsendt til Kina. Da han havde lært at tale kinesisk, blev han Forstander for en Skole, der uddannede indfødte Kinesere til Præster. Han fik opført en stor pæn Skolebygning, men lige da den var færdig, reve nogle Kinesere den ned igen. Da Stewart trængte til Hjælpere, rejste han til England, især for at skaffe Kvinder til Sygepleje o. s. v. for Kineserne. Og de Kvinder, som rejste bort, kunde sørge for sig selv; enten vare de selv rige, eller de havde rige Venner, som hjalp dem. Stewart og hans Hustru kunde imidlertid ikke taale Klimaet, og de maatte for en Tid rejse tilbage til England igen. De arbejdede dog stedse for deres kære Mission i Kina, idet de rejste omkring for at vække Interesse for Missionen. Overalt talte Stewart om Missionens Sag; i Jærnbaner, paa Dampskibe og i Selskaber begyndte han at tale med Folk om at støtte Missionen i Kina. Han var endogsaa i Australien for at virke for Missionen, og flere meget rige Damer rejste bort fra deres Forældre, bort fra deres Venner, bort fra deres Fædreland, bort fra deres Rigdom og sorgløse Liv, for at arbejde for Guds Riges Udbredelse i det fremmede Land. Da Stewart 1893 vendte tilbage med sin Hustru og de mange andre, saa begyndte deres Arbejde at gaa rask fremad; nu var deres Helbred godt, og de havde faaet nye Hjælpere i deres Gerning; men deres velsignelsesrige Virksomhed blev snart afbrudt.

Kineserne der paa Egnen havde længe været misfornøjede med den Fremgang, Kristendommen gjorde, og den 1ste August i Aar stormede mange Kinesere frem mod Missionsstationen. En amerikansk Dame, Frøken Hartford, som slap bort, har fortalt, hvorledes det gik til.

Kineserne begyndte at rive Husene ned samt tænde Ild i dem. En Kineser vilde endog dræbe hende med et Spyd; men hun slog det til Side og løb bort, efter at hun dog først var bleven gennempryglet. Da hun kom op paa en Bakke, vendte hun sig om og saa da, Husene brændte, og hun kunde høre Kinesernes vilde Hyl. Senere søgte hun tilbage og fandt flere Huse nedbrændte. Hun fandt Missionær Stewarts Børn saarede af Spydstik, en seksaarig Dreng var nær ved at dø, de andre havde ikke saa farlige Saar, men selv et lille Barn havde Kineserne ikke skaanet, de havde sparket det, saa at det ene Øje var blaat og ophovnet. Men hvor var Stewart og hans Hustru og alle de andre henne? En frygtelig Anelse drev Frøken Hartford til at søge mellem de brændte Ruiner, og her fandt hun da de næsten ukendelige Lig af Stewart, hans Kone og seks kvindelige Missionærer. De havde alle fundet Døden for Jesu Skyld, i hans Tjeneste, fordi de forkyndte det gamle Evangelium, som lød den første Julenat paa Betlehems Mark: »Eder er i Dag en Frelser født.«

Meddelelser fra Døvstummeinstitutterne.

Kære Børn!

Idet jeg her sender Eder en Julehilsen gennem »Effata«, har jeg tillige nogle faa Nyheder, som jeg har faaet at vide gennem Eders Breve.

Kristen Anton Simonsen var i September til Marked i Viborg, og boede i 4 Dage hos Jens Andreasens Forældre; han og Jens talte ogsaa med Jakobine Betach.

Johannes Svendsen var Murhaandlanger i et Par Uger i August. Han havde jo tænkt at blive Skomager, men Byens Skomager havde ikke Brug for en Lærling. Han kom derfor i Bødkerlære hos en Bødker, som især laver Smørdritler. Han sover hjemme, men faar Føden hos Mesteren.

Georg Rasmussen er i Skomagerlære paa Sørensens Skotøjsfabrik, Blaagaardsgade 39, København. Han faar Føde, Klæder og Logis hos sin Moder, og tjener 5 Kr. om Ugen. Han er særdeles glad ved sit Arbejde.

Margrete Madsen lærer al Slags Husgerning (ogsaa Vadsk og Strygning) i sit Hjem.

Anna Buchwald er hjemme hos sin Fader paa »Falkenhøj, pr. Ruds-Vedby«. Hun har i Efteraaret været i Roemarken for at tage Roer op; derved tjente hun saa mange Penge, at hun kunde foretage en Københavnsrejse.

Olivia Lauritsen blev kun et halvt Aar hos Pastor Motzfeldt i Sabro. Hun rejste hjem den 1ste November, og kom saa i Sylære hos Fru Kaalund, »Houe pr. Lemvig«, hvor hun skal lære 1 Aar og have Kost, Logis og Vadsk.

Edel Hansen lærer at sy hjemme i Sanderum, hendes tiaarige Søster Sine er bleven optagen her paa Skolen i November, fordi hun var tunghør.

Meta Nielsen lærer Husgerning hjemme. Hun har haft Besøg af sin gamle Bekendt Ane Marie Andersen, der forlod Sabro Præstegaard, da Olivia fik Pladsen.

Nu vil jeg slutte med en venlig Hilsen fra os alle her i Nyborg og med Ønsket om en glædelig Jul for Eder!

N. K. Larsen.

Til Konfirmanderne 1894 og 95.

Fra 1ste November er Frøken Gylling ved Døvstummeskolen i Nyborg fratraadt sin Stilling som Haandgerningslærerinde, hvilken Plads er bleven overtagen af Frk. Larsen.

Lærerpersonalet forærede Frøken Gylling et smukt Sybord med Indskriften: »Til venlig Erindring fra Kollegaer ved Døvstummeskolen i Nyborg«.

Paa Døvstummeskolen i Nyborg afholdes Fredag den 20de Juletræ for Eleverne. Nogle af Byens handlende have skænket forskellige Gaver til Børnene, saa at hvert Barn kan faa en Gave og nogle Godter.

De tidligere Elever, som opholde sig her i Byen, skulle ogsaa deltage i denne Juleglæde.

Bestyrelsen for Abnormskolemødet, der tænkes afholdt i Sommeren 1897, samledes den 10de December paa Blindeinstituttet i København. Direktøren, Gehejmeraad Goos, ledede Forhandlingerne. Til Medlemmer af det fælles Forretningsudvalg valgtes: Forstanderne Moldenhawer, Jørgensen, Hejberg, Professor Chr. Keller samt Rolsted. Til Medlemmer af Sektionsudvalgene valgtes: den samlede Bestyrelse, hver i sit Fag. Grundplanen for Mødet blev, at det væsentlig skulde være et Diskussions- og Forhandlingsmøde, men at Skolerne skulle holdes aabne nogle Dage før Mødet, saaledes at Deltagerne kunne faa Lejlighed til at gøre sig bekendte med dem.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen. Fredericia. Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Forening til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 4. | **Januar 1896.** | **3. Aarg.**

1896.

Nytaarsbetragtning.

Naar man skal gaa en lang Vej, saa standser man undertiden for at se tilbage. Man tænker paa, hvor langt man vel nu har gaaet, og man er glad ved, at man er færdig med mange besværlige Steder, høje Bakker, mørke Skove el. a. Naar man gaar igennem en smuk Egn, saa ser man sig især ofte tilbage for endnu en Gang at betragte de mange skønne Steder, som snart forsvinde for Øjet, naar man gaar videre frem, bort fra dem.

Vort Liv her paa Jorden er lige som en Rejse, og ved Nytaarstid maa vi gøre lige som Vandringsmanden. Vi ville staa lidt stille og se tilbage. Vi se tilbage paa den Tid af vort Liv, som er forbi, og som ikke mere kommer tilbage, og i den har der været baade Sorg og Glæde. Nogle Tider have været besværlige, men vor himmelske Fader har alligevel ført os og hjulpet os igennem. Andre Tider have været glade og lykkelige, og dem ville vi gerne tænke paa; men da maa vi ikke glemme at takke Gud, vor Fader, for dem. Vi maa altid huske paa, at al god og fuldkommen Gave er oven fra og kommer ned fra Lysenes Fader. Naar vi nu se tilbage paa Juletiden, som ligger nærmest, men nu er endt, saa er det jo den Tid, hvori Gud har givet Menneskene den største af alle Gaver, nemlig sin egen kære, eneste Søn. Hver Højtidsdag i Julen minder os om Guds store Kærlighed til os, og overalt i Evangeliet møder os det milde, kærlige Ord fra Gud: »Frygt ikke!« Det sagde han ved Englebud til Zakarias, til Maria, Josef, Hyrderne o. s. v., og det taler han endnu til os allesammen. Han siger, at vi ikke skulle være bange for den retfærdige Gud; thi han er bleven vor Fader, som vil tilgive sine Børn, som have været ulydige, naar vi blot komme til ham med ydmyg Bekendelse af vore Fejl og Overtrædelser. Han talte fordum ved Profeter og ved Engle, men til os har han talt ved sin egen Søn, han, som har sagt, at han er kommen for at frelse det fortabte Faar, og bære det hjem paa sine Arme. Han, den gode Hyrde, gik i Døden, for at vore Synder kunde blive udslettede, og han gaar endnu usynlig omkring i Verden, for at søge efter os. Paa Jorden blev der stor Glæde, da denne Frelser blev født, og Guds Ord fortæller os ogsaa overalt, at Menneskene »lovede og priste Gud« Det staar der skrevet baade om Zakarias, Elisabeth, Jomfru Maria, Hyrderne, Vismændene og de to gamle i Templet. Det var Menneskenes Svar paa Guds Ord og Forjættelse om, at Frygten skulde være forbi, al Angst og Nød, al Straf og evig Fordømmelse skulde være forbi for dem, som vilde være Guds kære Børn. Derfor have vi ogsaa i denne Juletid lovet og priset Gud og sunget om hans Julebud ved Barnet i Bethlehem, »som har os Himmerigs Dør oplukt,« for at føre os »hjem til sin lyse Himmelsol, Halleluja!«

Julen er til at love og prise Gud i, og dersom vi have gjort det, saa have vi, lige som Hyrderne fundet Jesusbarnet og kunne gaa sammen med ham ind i det nye Aar. Vi ere jo nemlig ikke færdige med vor Vandring endnu, saa længe vi leve hernede paa Jorden. Naar vi staa stille ved Nytaarstid, saa se vi baade tilbage og fremad ad den Vej, som vi endnu ikke kende, og vi vide heller ikke, om der er langt eller kort tilbage. Vi vide kun det, at Gud er i Gaar og i Dag den samme, evig uforandrede fra Aar til Aar. Dersom vi med Lov og Tak modtage hans Gaver ved denne hans Søn, som blev givet alle Mennesker til evig Julegave for omtrent 1900 Aar siden, saa skulle vi intet frygte. Ved Jesus vor Frelser kunne vi gaa uden at frygte i Sorg og i Glæde. Ved ham kunne vi faa Kraft til at vandre vort Liv til Ende, om der ogsaa er mange Aar tilbage endnu, og enten de ere besværlige eller lykkelige. Vi skulle ved hvert nyt Aars Begyndelse og mange Gange i Aarets Løb søge efter ham og prøve, om han er med os paa Vejen lige som hans Forældre gjorde, da de havde været i Jerusalems Tempel med den tolvaarige Dreng. Vi skulle prøve, om vi ere ham nær, og om vi have ham kær af Hjertet. Det er ved ham alene, vi skulle komme hjem til Faderhuset, det er ved ham, vi skulle finde Vejen, og for hans Skyld, der bliver lukket op for os! Det er for hans Skyld, at Himlen aabner sig over os ved hvert nyt Leveaar, vi gaa ind i, og Gud, hans Fader og vor Fader, staar i Døren og vinker ad os, for at kalde os til sig og sige: »Frygt ikke!« Med Jesus vor Frelser skulle vi heller ikke frygte for Døden, der før kun var Syndens Straf, men som ved ham er bleven Indgangen til det rette, det evige Liv.

Men synes vi ikke ret, vi kunne føle, at han er os nær, synes vi ikke ret, vi kunne finde ham, saa skulle vi kalde paa ham med Lov og Tak og Pris. Saa skulle vi nok høre hans Røst igen, som raaber til os: »Frygt ikke,« thi se, jeg er med Eder, mine kære Disciple, mine Brødre og Søstre, altid, indtil Verdens Ende!

Gud lede vor Vej i det nye Aar, vi nylig har begyndt, at vi ikke maa fare vild, men følge den Vejviser, som er given os i Jesus Kristus! Gud give os alle at gaa fremad uden Frygt, men i Tillid til ham, fulde af Lov og Pris! Saa gaar Vejen ogsaa hjemad for os, og saa bliver det ogsaa i Jesu Navn et rigtig godt og

glædeligt Nytaar!

Til Belysning af Talemetoden og dens Resultater.

Breve fra Forældre, hvis Børn for Tiden ere Elever i Fred. Inst.s B-Afd.s næstældste Klasse.

Igjennem disse Linier sende vi vor dybtfølte Tak for den Skrivelse, vi modtog med vor Søn. vi ere meget glade for den Fremgang vor Søn gør paa Skolen, det gaar udmærket at tale med ham, han kan godt aflæse fra vores Mund, jeg kan godt forstaa, naar han læser i Bøgerne. han svarer godt paa det, som jeg spørger ham om. Han er meget glad for at gaa til Købmanden og købe Varer, de kan godt forstaa ham. Han har været rask til at høste, vi ere i alle Maader glade for ham. han vil saa gerne tilbage paa Skolen for at lære noget, siger han. Han holder meget af Hr. Lærer J. og sine gode Plejeforældre, en kjærlig Hilsen.

. . . .

Jeg takker for Brevet, de sendte med M . . . hjem, og tillige for den Interesse, som De udviser med Hensyn til M...s Lærdom, forsaavidt min og min Kones Tid har slaaet til, har M . . . læst for os i Danskbogen, og vi kunne godt forstaa hende, og naar vi kom med Spørgsmaalene gik det ogsaa godt. M . . . svarede korrekt, og naar vi talte med hende om andre Ting, kunde vi tydelig mærke Fremgang siden i Fjor, baade med Talen og Aflæsningen, saa det er en stor Glæde for os at tale med hende og høre hende læse. Det kunde jo indtræffe, at Talen gik i staa for os, men det kom af, at vi brugte for lange Sætninger, naar vi brugte korte Sætninger, gik det godt. . . . .

. . . .

Helen Keller.

I Fristaten Alabama i Nordamerika levede der en Mand ved Navn Arthur Keller. Han var af fornem Familie og selv Major (en fornem Officer). Major Keller og hans Hustru havde en Datter ved Navn Helen. Da hun blev født, var hun et smukt Barn og havde alle 5 Sanser ligesom normale Børn. Men i en Alder af 18 Maaneder blev hun heftig syg, og da hun begyndte at komme sig, lagde hendes Forældre til deres store Sorg Mærke til, at hun havde mistet baade Syn og Hørelse. Hun var bleven fuldstændig blind og døv.

Saa levede hun da hjemme i 7 Aar uden at lære noget, thi hun var jo fuldstændig afspærret fra Omverdenen. Hun kunde ikke tale med sine smaa Søskende og heller ikke lege med dem; thi hun kunde jo hverken høre, hvad de sagde, eller se dem. Hun kunde heller ikke rigtig glæde sig over sit Legetøj, da hun ikke kunde se det. Hun kunde ikke se morsomme Billeder, hun kunde heller ikke løbe omkring i Haven eller paa Marken og i Skoven som andre Børn. Hun kunde kun more sig med at sidde paa Skødet hos sin Moder eller Barnepige, og saa syntes hun, at det var saa morsomt at føle paa deres Læber, Kinder og Hals, medens de talte, fordi disse bevægede sig. Men hun vidste ikke, hvorfor Ansigtet bevægede sig, thi hun havde jo ikke hørt eller set, at Folk kunde forstaa hinanden ved Hjælp af Talen.

Da Helen var 7 Aar gammel, fik hun en Lærerinde Frk. Sulivan. Denne Dame var vant til at undervise blinde Børn, og førend hun rejste til Helens Forældre, lærte hun ogsaa at undervise døve. Men hun lærte kun Fingeralfabetet og tænkte heller ikke, at et blindt Barn kunde lære at tale med Hunden, da det ikke kunde se Mundbevægelserne. Derfor lærte hun Helen Fingeralfabetet. Hertil benyttede hun en Genstand, som Helen hurtig kunde føle paa f. Eks. en Bog. Da hun havde følt paa Bogen, stavede Lærerinden ganske langsomt med Fingrene b—o—g, mens Helen holdt paa hendes Haand og følte dens Bevægelser. Dernæst hjalp hun hende med at gentage Ordet med sine egne Fingre. Helen forstod snart, hvad Frk. Sulivan mente. Hun efterlignede hendes Fingerbevægelser meget hurtigt og nøjagtigt og forstod tillige, at det var Navnene paa Bogen og nogle Genstande, som hun ogsaa havde følt omkring sig, hun skulde lære. Efter nogle Dages Forløb havde hun lært hele Fingeralfabetet og kendte en Del Genstande omkring sig. Saa lærte Frk. Sulivan hende nogle Udsagnsord, f. Eks. »er«, »ligger« o. s. v. og da hun forstod deres Betydning og kunde stave dem nøjagtigt, lærte hun Sætninger, f. Eks. »Helen er i Stuen«. »Mildred ligger i Vuggen« o. l. (Mildred var Helens lille Søster)

Da Frk. Sulivan en Tid lang havde lært Helen en hel Del Ord og Sætninger, som hun nøjagtigt havde forklaret hende, fandt hun en Dag paa at sige et Ord til hende, som hun ikke havde lært hende før, og dette Ord forklarede hun hende ikke, men puttede det ind i en Sætning, sammen med en Del andre Ord, som Helen havde lært tidligere. Og nu skete det mærkelige, at Helen slet ikke som andre døvstumme Børn sagde: »Det Ord har jeg ikke lært, og jeg kan ikke forstaa det, vil du forklare det for mig?« Nej, hun benyttede selv Ordet rigtigt i sine Stile uden Forklaring. Efter den Tid puttede Lærerinden altid et eller andet fremmed Ord ind i sine Sætninger uden nogen Forklaring, og Helen brugte dem altid rigtigt, baade i sine Stile og i Samtalen med andre Folk. Hun var et overordentligt godt begavet Barn, der lærte hurtigt, og altid huskede, hvad hun havde lært.

Da hun kunde tale med sine Forældre, sine Søskende og sin Lærerinde ved Hjælp af Fingeralfabetet og forstaa, hvad de sagde, ved at føle paa deres Haand, mens de talte, syntes Lærerinden, at det var bedst, hun kom til at lære at skrive, for at hun ogsaa kunde tale med fremmede, som ikke kendte Fingeralfabetet. Men hvorledes kunde hun lære det? Hun var jo blind og kunde ikke se Bogstaverne og heller ikke føle dem paa Papiret. Jo, I har maaske hørt eller set, at de blinde benytte nogle Bogstaver, som ikke ligne vore. De bestaa af en Del Punkter eller Prikker, som sættes sammen paa forskellig Maade.

Det ser saaledes ud:

· a : b ·· c ·: d ·. e :· f :: g o. s. v.

Hele Alfabetet dannes af 6 Punkter, som ere stillede sammen paa forskellig Maade. Det bliver trykt med ophøjede Punkter paa tykt Papir, for at de blinde hurtig kunne føle dem. Denne Skrift kaldes Punktskrift.

Helen lærte hurtig Punktskrift. Hendes Lærerinde forklarede hende, at · betyder a, : b o. s. v., og efter kort Tids Forløb kunde hun selv læse og skrive Punktskrift. Saa forærede hendes Forældre hende en Del Bøger, som vare trykte med Punktskrift, og nu vilde hun hellere sidde og føle paa Skriften i disse Bøger end lege med sine Dukker og sit andet Legetøj, endskønt hun ikke kunde forstaa mange af de Ord, som stode deri.

For at Folk, som hverken forstod Fingeralfabetet eller Punktskrift, ogsaa skulde forstaa hende, lærte Frk. Sulivan hende at skrive almindelige Bogstaver. Dem skrev hun meget store og tydelige, saa at alle Mennesker let kunde læse dem, og endskønt hun hverken kunde se eller føle, hvad hun skrev var der dog næsten aldrig Fejl i hendes Breve og Stile.

I Løbet af 3 Aar havde Helen saaledes lært at tale med Fingeralfabetet og skrive Punktskrift og almindelig Skrift, og i den Tid lærte hun at tale sit Modersmaal fuldstændig

Modelkamret paa Holmen.

Et Smedeværksted paa Holmen.

rigtigt, ligesom hørende Mennesker. Det er forbausende; thi andre døvstumme Børn, som have gaaet i Skole 7 eller 8 Aar, kan ikke tale deres Modersmaal nær saa godt. De give ofte Ordene en fejl Plads i Sætningerne, og der er mange Ord og Talemaader, som de ikke have hørt eller læst. Men Helen var ogsaa, som vi allerede have hørt før, et ualmindelig godt begavet Barn.

Imidlertid opdagede Helen snart, at hun ikke talede som hørende Børn. En Dag sagde hun til sin Lærerinde: »Hvorledes kan mine Legekammerater tale med hinanden med Munden?« og da hun havde faaet Svar, sagde hun: »Hvorfor lærer du mig ikke at tale ligesom de? Kan døvstumme Børn aldrig lære at tale?« Efter at Frk. Sulivan havde forklaret hende, at døvstumme Børn nok kunde lære at tale ved at se paa andre Folks Læber, hvad de sagde, mente hun, at hun godt kunde føle det. Men Frk. Sulivan troede, at det ikke kunde lade sig gøre. Men saa fik Helen en Dag Besøg af en fremmed Dame, som fortalte hende om en blind og døv lille Pige i Norge, Ragnhild Kaata, som havde lært at tale med Munden ved at føle paa Folks Læber. Og da Helen havde hørt det, var hendes Glæde ubeskrivelig. Hun sagde: »Nu ved jeg bestemt at jeg kan lære at tale, thi dersom Ragnhild Kaata har lært det, kan jeg ogsaa.« Saa maatte Frk. Sulivan love at gaa med hende hen til en Dame, som var Døvstummelærerinde ved en Skole for talende døvstumme, og spørge hende, om hun vilde lære Helen at tale med Munden. Herover blev Helen saa glad, at hun ikke kunde sove om Natten, og da hun vaagnede næste Morgen, begyndte hun straks at udstøde forskellige Lyde, som hun kaldte at tale.

Da Sahra Fuller, saaledes hed Døvstummelærerinden, hørte om Helens Iver for at lære at tale, begyndte hun straks at undervise hende. Hun stillede Helen foran sig og lod hende føle paa Struben med den ene Haand, mens hun med den anden Haands Pegefinger følte Tungestillingen og Tændernes Afstand fra hinanden, naar man siger »i«.

Derpaa udtalte Frk. Fuller flere Gange »i«, hvorefter Helen maatte føle paa sin egen Mund og Strube og gentage »i«. Det varede ikke længe, før hun havde lært denne Lyd, saa lærte hun paa samme Maade æ, o og d.

Da hun havde lært det, spurgte hun, om det var Ord, og hvad de betøde. Og da hun fik til Svar, at det var Lyde, som betød Bogstaverne i, æ, o og d, bad hun, om hun snart maatte lære nogle Ord. Saa bad Frk. Fuller hende atter føle paa sin Mund og Strube, mens hun udtalte Ordet »Arm« meget langsomt og tydeligt, og efter at Helen havde prøvet nogle Gange, kunde hun sige »Arm« ganske klart og forstaaeligt. Da hun hørte, hvad det betød, straalede hendes Ansigt af Glæde over, at hun nu kunde begynde at tale. Derpaa sagde Frk. Sulivan til hende, at hun skulde lade Frk. Fuller høre, hvorledes hun selv hjemme havde øvet sig i at sige »Mama« (Moder) og »Papa« (Fader), og Helen gav sig til at raabe hurtigt »mum mum« og »pup pup«. Men Frk. Fuller sagde, at Helen skulde tale meget langsomt og sige den første Stavelse svagt, men den sidste kraftigt, og da hun havde faaet hende til at forstaa det ved at trykke hendes Haand let paa den svage og haardt paa den kraftige Stavelse, kunde Helen ogsaa sige det rigtigt.

Frk. Fuller underviste Helen i 10 Timer; saa kendte hun alle Lydene og var selv i Stand til at tale. Men Helen var ogsaa forfærdelig flittig. Hun prøvede paa at sige Navnene paa alle de Ting, hun fik fat paa, og holdt ikke op, før hun kunde sige dem fuldkommen tydeligt. Og da hun først havde lært hele Lydsproget, vilde hun aldrig mere tale med Fingrene, undtagen hun vilde fortælle noget, som andre ikke maatte høre. Og hun var umaadelig glad, naar hun hørte, at Folk forstod hende. Et Par Maaneder efter at hun havde lært at tale, kom Frk. Sulivan en Dag med hende ind paa Blindeinstituttet, og der satte Helen sig til at fortælle en lang, morsom Historie for de blinde Børn, og de forstode hende godt allesammen og morede sig over hendes Fortælling. Helen var ogsaa flink til at aflæse, naar hun følte paa den talendes Mund og Strube.

Det var især Helens udmærkede Hukommelse, som var Aarsag til, at hun blev saa flink og lærvillig, skønt hun hverken kunde høre eller se. Denne satte hende i Stand til ikke blot at skrive sit eget Modersmaal med fuldkommen Færdighed, men ogsaa til at lære alle de andre Fag, som hørende Børn pleje at lære, f. Eks Regning, Botanik (Læren om Blomster), Zoologi (Læren om Dyr), ja, endog et fremmed Sprog, nemlig Fransk lærte hun.

Til Slutning blot et Brev, som Helen har skrevet til Frk. Fuller nogen Tid efter, at hun havde lært Lydsproget. Af dette ses det, hvor fuldstændig hun beherskede sit Modersmaal, og hvor glad og taknemmelig hun var over at tale med Munden, saa at alle Folk kunde forstaa hende:

Kære Frk. Fuller!

Jeg er saa hjertensglad i Dag, fordi jeg har lært at sige mange nye Ord og nogle Sætninger. I Gaar Aftes gik jeg ud i Haven og talte til Maanen. Jeg sagde: »Aa, kære Maane, kom ned til mig.« Tror du, at Maanen var glad over, at jeg kunde tale til den. Hvor min Moder bliver glad. Jeg kan næppe holde ud at vente til Juli, for jeg længes efter at tale med hende og min søde lille Søster. Mildred kunde ikke forstaa mig, da jeg talte til hende med Fingrene; men nu skal hun sidde paa Skødet hos mig, medens jeg fortæller saa meget morsomt, og vi skulle have det saa godt sammen. Er du ikke forfærdelig glad, fordi du kan gøre saa mange Folk lykkelige? Jeg synes, at du er saa venlig og taalmodig, og jeg holder saa meget af dig. Min Lærerinde fortalte mig i Gaar, at du vilde gerne vide, hvorledes jeg fik det Ønske, at komme til at lære at tale med Munden. Jeg vil fortælle dig det, for jeg kan godt huske, hvad jeg tænkte. Mens jeg var ganske lille plejede jeg næsten hele Tiden at sidde paa Skødet hos Moder, fordi jeg var bange og ikke holdt af at være alene. Og jeg rørte hele Tiden ved hendes Ansigt med Haanden, fordi det morede mig at føle, at hendes Ansigt og Læber bevægede sig, naar hun talte. Den Gang vidste jeg ikke, hvad hun bestilte, for jeg var fuldstændig uvidende om alt muligt. Da jeg saa blev ældre, lærte jeg at lege med min Barnepige og de smaa Negerbørn, og jeg lagde Mærke til, at de ogsaa bevægede Læberne ligesom Moder. Jeg bevægede ogsaa mine, men sommetider klemte jeg mine Legekammeraters Mund meget haardt sammen. Den Gang vidste jeg ikke, at det var meget uartigt af mig. Efter lang Tids Forløb kom min Lærerinde og lærte mig at tale med Fingrene, og saa var jeg glad og lykkelig. Men da jeg kom i Skole i Boston, traf jeg nogle døve Folk, som talte med Munden ligesom alle andre, og en Dag kom en Dame, som havde været i Norge, og fortalte mig om en lille blind, døvstum Pige, som hun havde truffet i et Land langt borte, og hun havde lært at tale og forstaa, hvad andre sagde, naar de talte til hende. Denne gode Tidende glædede mig meget, for nu vidste jeg, at jeg ogsaa kunde lære at tale. Jeg prøvede paa at frembringe Lyde lige som mine Legekammerater, men Lærerinden fortalte mig, at Stemmen var saa fin og følsom, at det vilde skade den at frembringe forkerte Lyde, og saa lovede hun at tage mig med hen til en god og klog Dame, som kunde undervise mig rigtigt. Denne Dame var dig selv. Og nu er jeg ligesaa lykkelig som de smaa Fugle, fordi jeg kan tale. Og maaske jeg ogsaa kan komme til at lære at synge. Alle mine Venner blive saa overraskede og glade.

Din hengivne lille Elev
Helen Keller.

W.

Til Billederne.

Uden for Københavns Havn ligger der en lille Ø, som kaldes Holmen. Denne Ø tilhører Regeringen, og her bygges de fleste af vore Krigsskibe. Paa Øen ligger der en

Mængde forskellige Bygninger. Der er navnlig en Del store Værksteder for forskellige Haandværkere. Der er Bygninger, hvori man gemmer og opbevarer Vaaben, Sejl, Tovværk, og hvad der ellers hører til Skibenes Udrustning. Paa det ene Billede se vi ind i et stort Smedeværksted, hvor man netop er i Færd med at forme og tildanne en Staalplade, saaledes at den kan passe paa sin Plads paa Skibets Side.

En af de mærkeligste Bygninger paa Holmen er Modelkamret. Før man begynder at bygge et stort Krigsskib, laver man et ganske lille Skib som Model eller Mønster til at bygge efter. Det lille Skib skal være indrettet og bygget netop saaledes, som man ønsker det store. Hvert Rum, hver Planke, hver Genstand i det store Skib skal nøjagtig ligne Modellen. Modelkamret ejer en stor og smuk Samling af saadanne smaa Skibe eller Modeller fra flere hundrede Aar tilbage. Der er Modeller lige fra de ældste Krigsskibe og ned til Skibe, som ere byggede i den nyeste Tid. Det er ikke alene morsomt, men ogsaa lærerigt at komme ind i Modelkamret og se den Forskel, der er paa de gamle Krigsskibe og paa dem, man nu bygger. I Baggrunden af Salen staar en Billedstøtte af Kristian den 4de, hvis Minde holdes højt i Ære blandt Flaadens Mandskab, ikke blot fordi han var en modig og tapper Søhelt, men ogsaa fordi han omfattede Flaaden med stor Kærlighed. — Han byggede mangfoldige Skibe og opførte Nyboder, en Række Huse til Bolig for Flaadens faste Mandskab.

General Bonaparte.

Nu var kun Frankrigs sidste og værste Fjende tilbage, nemlig England. Napoleon blev snart ked af at gaa uvirksom i Paris, og der var ogsaa en Tid Tale om at sende ham over Kanalen til England. Men han fraraadede Regeringen et saadant Skridt og forklarede dem, at det paa denne Tid vilde være umuligt. England havde nemlig en udmærket Flaade, som blev anført af den berømte Admiral Nelson. Og da den franske Flaade næsten var ødelagt ved tidligere Smaakrige, kunde Napoleon indse, at det vilde være umuligt at slippe over Kanalen med de franske Soldater. De vilde straks blive angrebne og standsede af Englænderne, før de satte deres Fødder paa engelsk Grund. Han havde derimod en anden Plan, som han foreslog Regeringen. Han vilde erobre Ægypten. Derved mente han at kunne skade England mest. Frankrig ejede Korsika, det vilde let kunne erobre nogle andre Smaaøer i Middelhavet, og kunde det nu ogsaa lykkes dem at faa Herredømme over Ægypten, da vilde Frankrig blive eneraadende i Middelhavet. Var det først sket, da havde han i Sinde at lade Suestangen gennemgrave og derved gøre Vejen til Indien langt kortere end hidtil. England, som havde hele sin Handel paa Indien, vilde derved let miste sin største Indtægt; thi Napoleon beregnede, at de indiske Skibe langt snarere vilde sejle den korte Vej gennem Sueskanalen, Middelhavet til de franske Byer, Marseille og Toulon, end den lange, farefulde og besværlige Rejse syd om Afrika til England. I Ægypten herskede den tyrkiske Sultan, men af ham frygtede Napoleon ikke synderlig Modstand, da han vidste, at hans Magt var meget indskrænket. Dette var Napoleons store Plan, som Regeringen ikke kunde andet end gaa ind paa med Glæde og Forventning. Men den store General havde sikkert ogsaa andre Planer og Drømme, som han ikke talte om. Han vilde vel neppe nøjes med at erobre Ægypten.

Den franske Hær samledes i Toulon. Soldaterne bleve indkaldte, rustede og indskibede saa hurtigt og hemmeligt, som kun Napoleon kunde besørge det. Ingen vidste, hvorhen Toget skulde gaa, ikke engang Soldaterne. Saa hemmeligt havde Napoleon forstaaet at holde sin Plan. Men det var ogsaa nødvendigt; thi fik Nelson først at vide, hvad det gjaldt, vilde han straks være i Middelhavet med den engelske Flaade og forhindre Franskmændene fra at komme frem. Imidlertid fik Nelson at vide, at Napoleon selv var i Toulon og ledede Indskibningen af Soldaterne. Hurtig gik han til Søs for at møde Franskmændene. Det lykkedes ham ogsaa at tage et fransk Skib, han holdt Forhør over Fangerne, men ingen kunde give ham Spor af Oplysning.

Endelig løb den franske Flaade da ud fra Toulon. Men medens den gik langs Italiens Kyst, hvor den hele Vejen skulde optage Soldater, blev Nelson overfaldet af en stærk Storm, som ødelagde flere af hans Skibe og tvang ham til at gaa til Sardinien for at faa Skibene gjorte i Stand. Napoleon anede intet om, at den engelske Flaade var ham saa nær. Han havde som sædvanlig Held med sig og kom lykkelig til Malta, en lille Klippeø syd for Italien. Napoleon havde forstaaet, at det vilde være af stor Betydning for Frankrig at komme i Besiddelse af denne Ø, som laa midt i Middelhavet, og som næsten var uindtagelig paa Grund af sin stærke Fæstning, La Valetta. Napoleon, for hvem det syntes umuligt, erobrede den uden synderlig Modstand og holdt sit Sejersindtog i Byen. Her fik han at vide, at Nelson var paa Jagt efter ham. Han fandt det derfor raadeligst hurtigst muligt at komme videre og løb saa atter øst paa med sin Flaade, stadig langs Kysten for hurtig at komme i Land, dersom Englænderne skulde indhente ham. Da Nelson kom til Malta og saa den franske Fane vaje fra La Valettas Volde, forstod han, at Toget gjaldt Ægypten, Og nu gik det for fulde Sejl øst paa den lige Vej til Ægyptens store Handelsstad Alexandria. Her ventede han at træffe den franske Flaade. Men han tog Fejl. I den mørke Nat var han i sit Hastværk løbet tæt forbi den og kom derved først til Ægypten. Da han ikke der fandt hvad han søgte, gik han videre til Syrien, men da der heller ingen Fjende var at øjne, sejlede han harmfuld tilbage til Sicilien, forbandende Franskmændene, »det Djævelens Afkom, der havde saadant et Satans Held«.

Napoleons Lykke forlod ham ikke, og den 1ste Juli kastede han Anker i Bugten ved Alexandria, to Dage efter at Nelson forgæves havde søgt ham der. Atter havde han naaet sine Drømmes og Længslers Maal, atter stod han ved Begyndelsen til et Foretagende, som for andre vilde have syntes umuligt. Men intet Øjeblik frygtede han, intet Øjeblik tvivlede han om sin Lykke. Og da han ved Aftenens Frembrud fra Admiralskibets Dæk med Haanden paa Sværdhæftet stirrede ind over Alexandria, som straalede i den nedgaaende Sol, var der kun Haab og Mod i hans Tanker, brændende Længsel efter det store fjerne, ubekendte, som skulde give ham den Magt, der for ham var det højeste i Verden.

Han tænkte neppe paa sine Soldater, skønt han vidste, at mange af dem vilde finde deres Grav her i det fremmede Land, saa langt borte fra alt, hvad der var dem kært. Han vidste vel, at ligesom Magten for ham var det højeste Maal, saaledes gaves der for dem intet andet Maal, ingen større Lykke end at kæmpe for deres General og i hans Øjne synes tapre og uforfærdede. Det var vel Napoleons største Magt og den vægtigste Grund til hans Lykke, den forunderlige Magt, han havde over sine undergivne. Soldaterne, Officererne, alle som en beundrede ham og elskede ham. Han var næsten som en Gud for dem. Og dog var han haard og ubøjelig, dog skaanede han ingen, men han skaanede heller ikke sig selv. Hans Blik var skarpt, bragte selv modige Mænd til at ryste. Men var han glad og venlig, da laa der et Smil om hans Mund, saa fint, saa smukt og indtagende, at selv hans Fjender ikke kunde modstaa det.

Napoleon kunde ikke vente. Samme Aften han havde kastet Anker, satte han 5000 Mand i Land og marcherede i den maaneklare Nat mod Alexandria, som hastig overgav sig. Ogsaa de andre Kystbyer overgav sig snart; thi Ægyp-

tens Krigsmagt, de saakaldte Mamelukker, stode i det indre af Landet. De vare dygtige Ryttere, men de havde kun faa Kanoner. Det var heller ikke dem, Napoleon frygtede mest, dem kunde han let overvinde, men det var Klimaet, Ørkenen, alle disse Vanskeligheder, som han vidste vilde møde de franske Soldater. Disse saa snart, at de vilde faa store Skuffelser. De havde tænkt sig Ægypten som et frugtbart og dejligt Land, næsten som et Paradis, og nu saa de et Land, fuldt af flade, nøgne Ørkener, med fattige Boliger og daarligt Drikkevand. Heden plagede dem, og de lede baade Sult og Tørst. Men fremad maatte de gennem Ørkenens Sand, fra Alexandria til Hovedstaden Kairo. Mange dræbte sig selv, fordi de ikke kunde udholde Lidelserne. Men foran dem alle gik Overgeneralen. Han led de samme Savn, de samme Anstrengelser, og dog forstod han at sætte Mod i dem alle. Derfor gave de ikke tabt, og derfor kunde de udmattede Soldater sejre over Mamelukkerne, da disse endelig angrebe dem, og erobrede Kairo, hvor de laa i Ro nogle Maaneder.

Selv undte Napoleon sig ingen Ro. Han vilde atter bringe Ægypten op og gøre det til et frugtbart Land, som det havde været for Hundreder af Aar siden. Selv undersøgte han sammen med nogle dygtige Ingeniører Suestangen, hvorigennem Kanalen skulde graves. Der blev foretaget Opmaalinger, tegnet Kort, men Tiden var knap, og det var først og fremmest nødvendigt at faa fast Herredømme i Ægypten. Han søgte at vinde Befolkningen ved Mildhed, men det nyttede intet, saa maatte han bruge Magt og lade flere Mennesker henrette hver Dag for at bringe Ro.

Saaledes gik Tiden, indtil Napoleon i Begyndelsen af August fik Meddelelse om, at Nelson havde angrebet den franske Flaade udenfor Alexandria og ødelagt den fuldstændig. Admiralskibet var sprunget i Luften. Officererne og de menige bleve fortvivlede; thi nu kunde de ikke en Gang komme hjem til Frankrig, men Napoleon forstod for deres Skyld at skjule sin egen Sorg, han holdt Modet oppe hos alle sine undergivne. Aldrig tidligere havde de beundret og elsket deres 29-aarige General som nu, og han glemte ikke senere dem, der stod ham trofast ved Siden i denne sørgelige Tid. Flaadens Ødelæggelse var dog ikke den eneste Sorg han havde. Fra sin Broder Josef fik han Breve om, at Fru Josephine morede sig i Paris.

Men Napoleon opgav ingen af sine Planer, fordi noget gik ham imod, og det saa næsten ud, som om hans dristigste Drømme skulde blive til Virkelighed. Hjem kunde Hæren ikke komme, det nyttede heller ikke at forlade Ægypten, før der var kommen mere Ro i Landet. Sultanen af Tyrkiet sendte en Hær, som skulde møde Franskmændene i Syrien. Napoleon sluttede Forbund med Englands værste Fjende i Indien, Sultan Tippo Sahib, og med Schahen af Persien. Hans Plan var at erobre Byerne langs Syriens Kyst og derefter gaa over Damaskus til Konstantinopel. Og naar han saa havde ødelagt det tyrkiske Rige, vilde han grundlægge et nyt stort Rige i Østen lige saa mægtigt, som det romerske Rige havde været i den mest glimrende Tid.

I Februar 1799 gik Napoleon mod Syrien, sejrede over Tyrkerne og erobrede den ene By efter den anden. Kun den stærke Fæstning Ahre var tilbage. Napoleon var nær ved ogsaa at indtage den, da fik Tyrkerne Hjælp fra den engelske Flaade, som laa udenfor Byen. Tilsidst maatte han opgive Belejringen og i Hast gaa tilbage til Ægypten, hvor han fik at vide, der var landet en tyrkisk Hær, for at angribe ham. Dette Tilbagetog var noget af det forfærdeligste, den franske Hær havde oplevet. De manglede Brød, de manglede Vand i flere Dage. Tusinder af Soldater vare angrebne af Pest, og mange faldt døde om paa Vejen. Og dog forstod Napoleon at holde sammen paa dem, saa at han, da de endelig havde marscheret 77 Mile gennem Ørkenen, naaede til Ægypten, og med sine 8000 Mand kunde sejre over 18000 tyrkiske Soldater.

Da Napoleon drog saa langt bort fra Frankrig, var det ikke blot for at vinde Magt og Berømmelse i de fjerne Lande, men ogsaa for at give det franske Folk Tid til at længes efter ham. Og han havde ikke taget fejl. Man længtes virkelig efter ham, thi det saa sørgeligt ud i Frankrig. Regeringen havde ved sin Ufornuft raget sig ind i Stridigheder med hele Europa. De franske Hære lede det ene Nederlag efter det andet. Franskmændene bleve drevne bort baade fra Italien og Sveits, og i Landet selv var der store Uroligheder; det saa næsten ud, som kunde der blive Revolution. Den eneste, som kunde bringe Ro og Orden til Veje, var Napoleon. Selv vidste han intet om dette; thi efter at Flaaden var ødelagt, kunde han hverken faa Aviser eller andre Efterretninger fra Hjemmet. Saa sendte den engelske Anfører ham en Pakke Aviser for at ærgre ham, men han kunde ikke have vist sin Fjende nogen større Tjeneste. Thi Napoleon saa der ikke blot Meddelelser om Nederlag paa Nederlag, han saa ogsaa, at man kun ønskede at faa ham hjem.

Han havde snart taget sin Beslutning. Intet Øjeblik var at spilde, han maatte til Paris. Englænderne laa udenfor Alexandria for at hindre den franske Hær i at forlade Ægypten. De tænkte ikke paa, at Napoleon vilde forlade sin Hær og rejse alene. Dog General Bonaparte saa, at der var intet andet at gøre; han overgav Befalingen til den dygtigste af sine Generaler og gik, kun fulgt af nogle faa Soldater og sine nærmeste Venner, om Bord paa en Fregat og styrede om Natten vestpaa forbi de engelske Spejdere.

Den 1ste Oktober naaede Napoleon Ajaccios Havn. Han var lykkelig over atter at være paa sin kære Fædreneø, han undte sig kun Ro et Par Dage. Der var ingen Tid at spilde, og endelig naaede han, med Fare for at falde i Hænderne paa de engelske Forfølgere, tidlig om Morgenen en lille By paa den franske Kyst.

B. M.

Foreningen til Gavn for Døvst., oplærte efter Talemetoden

afholder sin aarlige

Generalforsamling

Søndag d. 9. Febr. Kl. 4 Eftm.

paa det kgl. Døvstummeinstitut i

Fredericia

med Adgang for samtlige Foreningens Medlemmer.

Til Forhandling foreligger:

1) Beretning om Foreningens Virksomhed.
2) Definitiv Vedtagelse af Lovene.
3) Fremlæggelse af Regnskabet.
4) Forskellige Forslag, vedr. Foreningens Virksomhed.

Nyborg i Januar Maaned 1896.

P. B. V.
W. Hjort,
Provst,
Foreningens Formand.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia. Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 6. | **Marts 1896.** | **3. Aarg.**

Generalforsamlingen den 9de Februar.

Søndagen den 9de Februar afholdt »Foreningen til Gavn for døvstumme oplærte efter Talemetoden« sin første Generalforsamling paa det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia. Efter at en Del af Foreningens Medlemmer vare ankomne med Iltoget Kl. 3, forsamledes man paa den berammede Tid Kl. 4 i Instituttets Kirkesal.

Foreningens Formand — Provst Hjort fra Nyborg — aabnede Generalforsamlingen. Efter at han først havde gjort opmærksom paa, at den var indvarslet i rette Tid, gav han Ordet til Kassereren, Dr. med. Salomonsen.

Kassereren udtalte sin Glæde over den store Tilslutning, Foreningen havde fundet rundt om i Landet blandt alle, baade høje og lave. Regnskabet, der omfattede noget over 2 Aar, udviste, at baade Medlemsantallet og dermed ogsaa Indtægterne vare stadig i Stigen, et glædeligt Vidnesbyrd om, at Foreningen fremdeles var i Fremgang. Det var jo imidlertid ikke vor Hensigt at opspare en Kapital, men de Midler, Foreningen kom til at raade over, vilde vi anvende paa bedste Maade og efter bedste Skøn til Gavn for de konfirmerede døvstumme.

Foreningens Medlemsantal er for Øjeblikket 764. Kassereren gennemgik derpaa de forskellige Indtægts- og Udgiftsposter fra Regnskabet.

Foreningens Indtægter i de forløbne Aar havde været:

1.	Bidrag en Gang for alle	Kr.	493,36
2.	Medlemsbidrag	—	6534,50
3.	Dilettantkomedie i Fredericia	—	305,19
4.	Indvundne Renter	—	115,38
	Den samlede Indtægt	Kr.	7448,43

Udgifter i samme Tidsrum:

1.	Omkostninger ved Foreningens Startning	Kr.	393,78
2.	Lærernes Rejse til udgaaede Elever	—	132,50
3.	»Bidrag til Bedømmelse af Talemetoden« af Forstander Forchhammer	—	899,11
4.	»Effata«	—	1158,85
5.	Understøttelse til døvstumme	—	1073,60
6.	Udgifter til Porto, Budløn, m. m.	—	585,63
	Den samlede Udgift:	Kr.	4243,47

Regnskabet sluttede altsaa med en Kassebeholdning af 3204,96.

For de af Foreningens Medlemmer, der ønskede at gøre sig nærmere bekendt med ovennævnte Regnskab, har det været fremlagt paa Fredericia Instituttets Kontor.

Formanden bragte Dr. Salomonsen en hjertelig Tak for det store Arbejde, han saa beredvilligt havde paataget sig indenfor Foreningen. Provsten gik derpaa over til at omtale Foreningens Formaal, og hvorledes Bestyrelsen i den korte Tid, Foreningen havde bestaaet, havde arbejdet paa at gennemføre dette. Provsten betonede, at vi indenfor Døvstummeskolen levede i en Tid, hvor Metoderne stode skarpt over for hinanden. For Taleskolen gjaldt det ikke alene at naa gode Undervisningsresultater i selve Skoletiden, men lige saa meget at bevare og befæste disse Resultater, efter at den døvstumme ved Konfirmationen var traadt ud i Livet. Overgangen fra Skolen til Livet var vanskelig for den døvstumme, og her var det, Foreningen havde sat sig som Opgave at træde støttende og vejledende til for at berede Vejen, for at den døvstumme kunde føle sig mere og mere hjemme i de hørendes Samfund. Taleren var overbevist om, at dette Formaal maatte vinde ethvert Menneskes udelte Sympati og Støtte. Man kunde da ogsaa med Glæde se tilbage paa, hvad der allerede var naaet og frimodig se Fremtiden i Møde.

Kendskabet til Talemetoden var imidlertid kun saare ringe ude blandt Befolkningen, og derfor maatte man med Kraft og Udholdenhed arbejde paa at skaffe større Klarhed i saa Henseende. Den døvstummes Omgivelser maatte ligesom opdrages til en nærmere Forstaaelse af ham. Bestyrelsen havde haft en klar Forstaaelse af denne Sags Betydning og taget fat paa Opgaven med Kraft og Energi. En Begyndelse i saa Henseende var sket med Forstander Forchhammers Bog »Bidrag til Bedømmelse o. s. v.«. Den var udspredt i flere 1000 Eksemplarer, og havde gjort fortrinlig Nytte og i høj Grad fremmet Bestyrelsens Hensigter. Men at Bestyrelsen agtede at gaa videre i samme Retning, vilde ses af de tvende Forslag, han som Foreningens Formand i Dag vilde forelægge Generalforsamlingen til Forhandling tvende Forslag, der pegede i samme Retning:

1. Lærerne ved Taleskolerne sættes i Stand til ved Rejser til tidligere Elever at undersøge disses Forhold og at hjælpe disse til at komme til Rette i deres nye Omgivelser.
2. Der udsendes en med Talemetoden kendt Præst med det Formaal at søge at tilvejebringe den rette religiøse Forbindelse mellem de talende døvstumme og

deres stedlige Sjælesørgere, samt samle de fra Taleskolen udgaaede Elever til fælles Gudstjeneste.

Der udspandt sig en livlig Drøftelse af disse to Forslag. Flere af de tilstedeværende havde Ordet, dels for at udtale Tilslutning til Forslagene dels for at fremkomme med Erfaringer, der paa et eller andet Punkt kom i Berøring med ovennævnte Forslag. Blandt dem, som deltoge i denne Forhandling skal her nævnes Forstanderne Jørgensen og Forchhammer samt Inspektør Polke.

Forstander Jørgensen udtalte sin Glæde over alt, hvad der var fremkommet og udtalt ved denne Generalforsamling. Det havde sin store Betydning, at disse Udtalelser kom offentlig frem, for at alle kunde se, hvad det er, vi ville. Der har været rettet den Bebrejdelse mod Foreningen, at den delte de døvstumme i to Lejre. Men Sagen er jo den, at vi saa gerne ville alt godt for de fingertalende døvstumme, men paa den anden Side maa sætte os som Opgave at støtte vore egne konfirmerede Elever i enhver Henseende, dels ved Anbringelse hos gode og dygtige Læremestre, der vilde tage sig af dem og tale med dem, og dels ved at oplyse Omgivelserne om, at de ere i Stand til baade at tale og aflæse. Foreningens Formaal er saa smukt, at enhver ikke alene kan, men bør støtte den.

Forstander Forchhammer kom nærmere ind paa Præstespørgsmaalet og oplyste om, hvorledes denne Sag havde udviklet sig i Norge, og i hvilket Spor man her hjemme maatte søge at faa den ind.

Inspektør Polke holdt sig nærmest til det andet Forslag, og gav nogle Oplysninger om de Erfaringer, han havde gjort paa Ferierejser, hvor han havde haft Lejlighed til at besøge konfirmerede Elever. Han fortalte flere Eksempler paa, at Omgivelserne slet ikke havde vidst, at den døvstumme kunde tale og aflæse. Saa snart han imidlertid havde givet Anvisning, havde man straks med stor Villighed gaaet ind paa fremtidig at tale med den døvstumme.

Begge de nævnte Forslag vedtoges og ligeledes, at Bestyrelsen snarest skulde indgaa til Ministeriet med Andragende om Understøttelse til disse Formaals Fremme.

Derefter satte Formanden Spørgsmaalet om en Efterskole for døvstumme, underviste efter Talemetoden, under Forhandling.

Inspektør Keller kunde slutte sig varmt til Tanken, og foreslog, da Tiden var langt fremskreden, at der nedsattes et Udvalg til nøjere Undersøgelse af Sagen, som saa i sin Tid kunde fremkomme med Forslag. Naar et saadant Forslag forelaa, kunde en nærmere Forhandling finde Sted. Udvalget valgtes.

Til Slut vedtoges de foreløbige Love uforandret, og den samlede Bestyrelse genvalgtes.

Formanden hævede Generalforsamlingen med at udtale de bedste Ønsker for Foreningens Fremtid og med at lægge Medlemmerne paa Sinde, at der endnu var et stort Arbejde at gøre, før Maalet var naaet.

Derefter tog Forstander Jørgensen Ordet og bragte Provsten en hjertelig Tak for hans smukke, uegennyttige Arbejde til Gavn for Foreningen. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Straks efter Generalforsamlingen besluttedes det i Bestyrelsen at henvende sig til en Præst, der tidligere som Lærer havde været knyttet til en Taleskole for døvstumme, for at formaa ham til, med de kirkelige Avtoriteters Billigelse, at paatage sig det omtalte Præstehverv overfor de talende døvstumme. Vi erfare med Glæde, at vedkommende lovede at efterkomme Opfordringen.

Langfredag.

Vi nærme os nu med stærke Skridt den stille Uge med den alvorligste af alle vort Kirkeaars Festdage: Langfredag.

Om Julen gaa vi saa gerne i Tankerne til Bethlehem, hvor Jesu Vugge stod, for at høre det glade Julebud: »Eder er i Dag en Frelser født.« Lad os paa Langfredag gaa til Golgatha for under Jesu Kors med Tak at tænke paa, hvad Frelseren her led for vor Skyld.

I Tidens Begyndelse vare Menneskene Guds kære Børn. Gud havde skabt dem uskyldige, de kendte ikke til Synd, de vidste ikke, hvad det var at synde. Men, som du nok ved, varede det ikke længe, før Djævelen fik lært dem Synden at kende. Da Menneskene først havde faaet Lyst til at være ulydige mod Gud, saa blev Gud vred paa dem og jog dem bort; thi der kan ikke være Synd hos den hellige Gud. Menneskene vare nu ikke mere Guds kære Børn, og de kunde ved egen Hjælp ikke mere komme tilbage til Samfund med Gud. Guds Vrede over Synden hvilede siden Syndefaldets Dage over alle Mennesker.

Det var Jesus Kristus, som Langfredag atter forsonede Gud med os, tog Guds Vrede bort fra os, og naar vi derfor nu — trods vor Synd — atter kunne leve som Guds kære Børn, lad os da aldrig glemme, hvem Takken derfor tilhører.

Fra Bibelhistorien ved du, at Jøderne efter Guds Befaling hvert Aar afholdt en Forsoningsfest i Templet. Af alle Jødefolkets Festdage var den store Forsoningsdag den mest alvorlige, og paa denne Dag besørgede Ypperstepræsten selv hele Gudstjenesten. Først slagtede han en Tyrekalv og bar Kalvens Blod ind i det allerhelligste, hvor Gud boede. Han ofrede Kalvens Blod til Gud for sine egne Synder. Naar dette Offer var bragt, var Gud ikke mere vred paa Ypperstepræsten, Gud var forsonet med ham. Paa lignende Maade ofrede han derefter Blodet af en Buk til Gud for alle Jødernes Synder, og ved dette Offer blev Gud forsonet med hele Jødefolket.

Men Ypperstepræstens Offer paa den store Forsoningsdag forsonede kun Gud med Jøderne, Guds udvalgte Folk, medens alle andre Folk paa Jorden stadig maatte leve under Guds Vrede. Først ved Jesu Offer paa Golgatha Langfredag blev Gud forsonet med alle Mennesker.

Derfor er Langfredag vor store Forsoningsdag og Jesus vor Ypperstepræst. Jesus ofrede dog ikke som Jødernes Ypperstepræst Blodet af Bukke eller Kalve; men han ofrede sit eget hellige Blod. Jesu Blod var helligt, fordi han var født og altid vedblev at være uden Synd. Jesus havde ikke selv fortjent Guds Vrede eller Straf, men af Kærlighed til os tog han den Straf paa sig, som vi havde fortjent. Dette vidste allerede Døberen Johannes, da han pegede paa Jesus og sagde: »Se det Guds Lam, som bærer al Verdens Synd.« Som Offerdyret maatte lide og dø for

Jødernes Synder, saaledes led og døde Jesus for alle Menneskers Synder. Og da Jesu Offer var fuldbragt, var Gud ikke mere vred paa noget Menneske, men til alle Tider forsonet med alle Mennesker, som tro paa Jesu Forsoningsdød.

Det allerhelligste i Templet var et Forbillede paa Himlen, hvor Gud bor. Forhænget mellem det hellige og det allerhelligste i Templet var et Billede paa Synden. Ligesom Forhænget skilte Jødefolket fra Gud — i det allerhelligste maatte jo kun Ypperstepræsten komme paa den store Forsoningsdag og ellers ingen andre —, saaledes skilte Synden alle Mennesker fra Gud og Guds Himmel. Da Frelseren Langfredag døde paa Korset, brast Forhænget i Templet fra øverst til nederst. Dette var et Tegn paa, at nu havde Jesus taget Synden bort. Nu var der intet, som skilte Menneskene fra Gud, nu kunde alle Mennesker igen komme i Samfund med Gud, komme i Himlen.

Men husk paa: Kun dersom du tror paa Jesus Kristus og altid stræber efter at leve, som han levede her paa Jorden, kun da vil Gud for Jesu Skyld udslette dine Synder og give dig Adgang til sit Himmerig. Tror du ikke paa Jesus, saa er Gud ikke bleven forsonet med dig, og du maa da blive evig fortabt. Du bestemmer selv, om Du vil frelses eller ej.

Der fortælles et Sted i det gamle Testament, at Gud en Gang straffede Israeliterne ved at sende giftige Slanger til dem. Naar de giftige Slanger bed Israeliterne, døde disse. I deres Nød anraabte Israeliterne nu Gud om Hjælp og lovede at omvende sig fra deres Synder. Gud forbarmede sig over dem. Han befalede Moses at lave en Kobberslange og at oprejse denne paa en høj Stang. Naar de Israeliter, som vare bidte af Slangerne, i Tro paa Gud saa op paa Kobberslangen, saa skulde de blive frelste fra Døden.

Alle Mennesker ere bidte af den gamle Slange: Djævelen. Syndens Gift er kommen ind i vore Sjæle, og med Syndens Gift i vore Sjæle kunne vi ikke komme til Gud, men maa dø den evige Død, komme til Helvede. Men Gud være lovet, paa Golgatha stod en Gang et Kors, og Verdens Frelser hang derpaa. Naar vi i Tro paa Jesus og med god Vilje til at afsky Synden se op til dette Kors, skulle vi alligevel ikke dø den evige Død, men en Gang indgaa til den evige Salighed; thi Jesus har ikke alene ved sin Død forsonet Gud med os, men ogsaa genløst os fra Synden, Døden og Djævelens Magt.

Gid Kristi Kors maa staa for dit Øje ikke blot Langfredag, men hver eneste Dag, hvor du end færdes paa Jord; thi fra dette skal du hente Kraft og Styrke til at drive Syndelysten bort fra dit Hjerte og til at leve som Guds kære Barn. —

Fredericia, d. 25de Februar 1896.

Ludvig Polke.

Første Konsul Napoleon Bonaparte.

Nu var atter kun England tilbage; thi Napoleon havde allerede Aaret før ved at smigre den russiske Kejser gjort sig gode Venner med ham. Ogsaa Danmark sluttede sig til Napoleon, hvilket var Aarsag til Englands Angreb paa den danske Flaade og Slaget paa Rheden 1801. Imidlertid kom det dog ikke til nogen Kamp; thi England var allerede ked af den lange Krig, som ødelagde Handelen, og ønskede Fred. Omtrent samtidig overgav den franske Anfører, til Napoleons store Sorg, Ægypten til Englænderne, de franske Tropper førtes hjem paa engelske Skibe. Saa blev Freden sluttet 1802, og Frankrig havde nu Fred med hele Verden.

Napoleon tog atter fat paa sit store Værk at gøre Frankrig til et rigt og mægtigt Land. Han gjorde meget for Skolevæsenet, tillod Folk, som vare flygtede under Revolutionen, at komme tilbage, anlagde udmærkede Veje over Alperne. Kort sagt, alt hvad der kunde fremme Handel og Industri blev gjort. Men Napoleon havde endnu mange Fjender udenfor Frankrig, og blandt disse vare Medlemmer af den gamle Kongeslægt de farligste. Disse sluttede sig sammen med hans Fjender i Paris og prøvede paa flere Maader at rydde ham af Vejen. Flere Sammensværgelser bleve stiftede imod ham, de prøvede med Gift, de prøvede ved Mord, men Sammensværgelserne bleve opdagede, før de fik udrettet noget. Juleaften 1800, da Første-Konsulen kørte i Teatret eksploderede der en Helvedesmaskine, en Tønde fyldt med Krudt, Bomber og Fyrværkerisager, paa Hjørnet af en Gade, hvor Napoleon skulde køre forbi. 45 Huse bleve ødelagte og 60 Mennesker saarede og dræbte, men Napoleon og hans Ledsagere toge ingen Skade.

Alle disse Sammensværgelser gjorde ham dog kun Gavn, thi det franske Folk blev bange for at miste ham. Han blev valgt til Konsul paa Livstid og fik omtrent samme Magt som de øvrige Konger og Kejsere i Evropa. Han manglede kun Navnet.

Der var ingen Stat, som saa med saa stor Forbitrelse paa Frankrigs voksende Magt, som England. Thi medens Frankrigs Industri og Handel bleve bedre og bedre, syntes det, som England slet ikke kunde komme sig efter Krigen. Napoleon gjorde ogsaa alt for at skade England. Han lukkede Havnene baade i Frankrig, Holland og Italien saaledes, at de engelske Handelsskibe ikke kunde faa deres Varer afsat, ja han begyndte endog at skaffe sig Kolonier i Vestindien.

Saa blev der atter Krig. Englænderne ødelagde de franske Skibe, og Napoleon arresterede alle Englænderne i Riget. Tilsidst samlede han en Hær i Nordfrankrig og truede med at gaa over Kanalen. Nu blev England bange, og de saa ingen anden Udvej end at slutte sig sammen med den gamle Kongeslægt og Napoleons andre Fjender. Der blev paa ny stiftet en Sammensværgelse mod Første-Konsulen, og man vilde dræbe ham paa aaben Gade. Men han blev advaret, før der skete noget, og en Mængde Sammensvorne bleve arresterede. Ved Forhørene fik man at vide, at der var en Del Prinser af den gamle Kongeslægt indviede i Planen. Saa besluttede Napoleon at vise, at han ikke var bange for noget, og at han alene havde Magten. Han lod en ung Prins, Hertugen af Enghien, som opholdt sig i Baden, føre til Paris. Prinsen nægtede at kende noget til Sammensværgelsen, men han blev alligevel skudt til Skræk og Advarsel for de andre, som vovede at sætte sig op imod Første-Konsulen.

At Napoleon senere fortrød, hvad han havde gjort, prøvede han ikke at skjule. Han tænkte paa det i mange Dage og sagde kun lidt. Men sket var sket, og hverken hans Fjender eller Venner glemte nogensinde denne Voldsgerning, den staar som en Plet paa hans Ære. Men Folket holdt alligevel meget af ham, for dem var han lige stor, og næppe

Kommer hid!

en Uge efter Prinsens af Enghiens Død, traadte en Del af Byens fornemste Mænd frem for Første-Konsulen og tilbød ham at blive Frankrigs Arvekejser. Napoleon tog beskedent og modstræbende mod Tilbuddet, skønt han forud vidste god Besked om det altsammen. Saa blev han da udnævnt til Kejser den 18de Maj 1804. Der var kun faa, der modsatte sig hans Valg.

Men ude i en lille fransk Provinsby var Officererne forsamlede til Afstemning, om de vilde have Napoleon til Kejser eller ej. En ung Løjtnant stemte »Nej«, og da man spurgte ham, hvorfor, svarede han: »Fordi jeg troede ham bestemt til noget bedre. En Mand som ham, den højeste Hærfører i Verden, lader sig kalde »Deres Majestæt« i Stedet for Bonaparte. Han gaar nedad, men han bilder sig ind at blive større ved at stille sig lige med Konger«.

M. B.

Kejser Napoleon.

Napoleon havde drømt stolte og dristige Drømme. I Ægyptens Ørkener havde han drømt om at erobre Asien. Det blev opgivet efter det farefulde Tog i Syrien. Nu vilde han nøjes med at undertvinge Evropa. »Det franske Rige skal være Moderlandet for alle de andre Riger i Evropa«, sagde han i 1804; »jeg vil, at enhver Konge i Evropa skal være nødt til bygge sig et prægtigt Slot i Paris, og naar de franskes Kejser krones, skal de give Møde og hylde ham; thi der vil ikke blive Ro i Europa, før det staar under et Overhoved, en Kejser, der har Konger til Embedsmænd og giver sine Generaler Kongeriger«. Han vilde ikke bøje sig for nogen, alle maatte rette sig efter ham, derfor maatte Paven ogsaa rejse til Paris for at krone ham, det kunde aldrig falde Napoleon ind at rejse til Rom. Og da Paven vilde sætte den gyldne Lavrbærkrans paa hans Hoved – Napoleon havde valgt den i Stedet for Kronen — tog han den af hans Haand og satte den selv paa, og han kronede ogsaa selv sin Hustru Josephine.

Størst Vrede vakte Napoleons Kroning i England, og Englænderne besluttede at tilintetgøre hans Magt. Napoleon vilde gerne have gjort Landgang i England og angrebet Fjenderne i deres eget Land, men han kunde ligesom tidligere indse, at det vilde være umuligt for de franske Tropper at slippe derover. Derimod beregnede han, at en Krig i Tyskland vilde være af stor Fordel for ham. Kort efter sluttede Østerrig, Rusland og Sverrig sig sammen med Englænderne, og da Napoleon fik dette at vide, samlede han i Hast en Hær, anført af unge, dygtige Generaler og gik, uden at nogen anede det, ind i Bayern, hvor han vidste, at den østerrigske General stod med 35,000 Mand og 60 Kanoner. Denne vidste ikke noget om, at Napoleon var saa nær, før han pludselig var omringet af Franskmændene og taget til Fange med hele sin Hær.

Da Russerne fik dette at vide, trak de sig tilbage, og Napoleon forfulgte dem op i Prøjsen. Men den prøjsiske Konge blev fornærmet ved, at Franskmændene droge igennem hans Land og sluttede sig derfor ogsaa til deres Fjender. Paa denne Tid fik Napoleon Meddelelse om, at den franske Flaade var bleven slaaet i Middelhavet af Nelson, som der mistede Livet. Han kunde indse, at det var farligt at fortsætte Krigen og forsøgte derfor at slutte Fred. Men det vilde Østerrig og Rusland ikke. Den unge, russiske Kejser Alexander den 1ste havde Lyst til at prøve en Kamp med »General Bonaparte« og om muligt sejre over ham. Det var Napoleons Held, da det ellers kunde have set galt nok ud for ham, og hurtigt stillede han en Hær op ved Austerlitz: Næste Dag begyndte saa det berømte »Tre-Kejser-Slag«, hvor Napoleon vandt en glimrende Sejr over Prøjserne og Østerrigerne. To Dage efter mødtes han med den østerrigske Kejser, og saa blev Freden sluttet.

Nu begyndte Napoleon at sørge for sin Familie. Hans Broder Joseph blev Konge i Neapel, en anden Broder Louis blev Konge i Holland, og hans Søster fik Hertugdømmer. Men megen Glæde havde han ikke af sin Godhed imod dem; thi de viste sig stadig utaknemlige og syntes at være misundelige over, at han skulde være Kejser, medens de skulde være hans undergivne.

Længe varede Freden ikke. Den prøjsiske Konge fordrede, at de franske Tropper skulde trække sig ud af Tyskland, og Napoleon regnede ud, at han maatte have mægtige Venner, siden han vovede at komme med et saadant Forlangende. Kun 8 Dage efter stod den franske Kejser atter med sin Hær i Tyskland. Medens der i den franske Hær herskede den største Orden, fordi Napoleon selv paa en Gang var Hersker og den største Feltherre, hvis Vilje alle maatte bøje sig for, var der i den tyske Hær Uenighed mellem Kongen og hans Overgeneral. Derfor kunde Napoleon paa en Dag vinde to store Sejre over Preussen, og tage 40,000 Mand til Fange. Fjorten Dage efter holdt han sit Indtog i Berlin, medens den prøjsiske Konge maatte flygte til Kønigsberg.

Freden blev dog ikke sluttet, men Napoleon gik længere mod Øst ind i Polen, som han lovede at befri for det forhadte russiske Herredømme. Polakkerne samlede sig begejstrede om ham. Saa gik han mod Russerne, men disse vovede ikke at kæmpe imod ham, men trak sig tilbage, medens Napoleon forfulgte dem. Imidlertid blev det Vinter, og de franske Tropper lede meget af Kulde og Nød. I de store Moser i Nordtyskland, sank Tropperne i Mudder til Knæene, ligesom i Ægypten maatte han se, hvorledes de dræbte sig selv for at slippe for Lidelserne. Og dog var der ingen, som knurrede imod ham, de bevarede alle, baade menige og Officerer en forunderlig Kærlighed til »den lille Korporal«, som de endnu ofte kaldte ham. Han delte ogsaa alle Farer og Besværligheder med dem, frøs og sultede ligesom de, og de saa, hvorledes han udholdt alt, hvorledes han ligesom blev større og fik mere Kraft, jo større Farerne og Vanskelighederne vare. Det skulde nok opildne deres sunkne Mod. Hans Ros var den største Belønning, ja mere end Mad og Drikke. Endelig lykkedes det ham at omringe Russerne og sejre over dem ved Friedland, hvor den russiske Hærnæsten blev ødelagt. Saa var Krigen endt, og Freden blev sluttet baade med Rusland og Preussen.

Da Napoleon senere paa St. Helena fik Tid til at tænke over sin Skæbne, udtalte han ofte sin Beundring for Kristus, der havde forstaaet endog efter sin Død at faa Folk til at gøre hans Vilje. Saa vidt, vidste Napoleon, han aldrig kunde naa, hvor gærne han end vilde. Men medens han levede, havde han en forunderlig Magt over sine undergivne. Han var næsten som en Gud for dem, og det ikke blot for de mange uvidende Soldater, men ogsaa for de højere Officerer, hans egne Generaler. De maatte følge ham med vild Begejstring. Sagen var, at han selv gik foran med en saadan Dødsforagt, en saa sikker Tro paa sin Lykke, at alt maatte bøje sig for ham. Det var denne vidunderlige, sikre Tro paa Lykken, der gav ham de mange Sejre. Da han begyndte at tvivle, var det forbi.

Som Barn havde Napoleon været mistænksom. Det fulgte ham endnu. Det var kun faa, han sluttede sig nær til; thi han sagde: »Man skal omgaas sine Venner i den Tanke, at de en skønne Dag kunne blive ens Fjender«. Han var taknemlig for hver Venlighed, der vistes ham, men glemte og tilgav aldrig sine Fjender. Blandt sine Generaler havde han sine bedste Venner. Lannes og Junot vare dem, han holdt mest af, og Lannes var den eneste, der vedblev at sige du til ham. Det var ogsaa kun disse to, han sluttede sig saa nær til; thi han vidste, at mange af hans Generaler mente at have lige saa megen Ret til at være Kejser som han, og vovede han et Øjeblik at gøre sig til deres Kammerat eller fortrolige, og tage den Frygt bort, hvormed

han beherskede dem, da vidste han, at det vilde snart være forbi med hans Magt. Med Folket var det en anden Sag, det var lettere at tilfredsstille, naar det blot havde Mad og Klæder. Derfor sørgede Napoleon ogsaa for, naar Krigen ikke optog hans Tid, at have Masser af Arbejder i Gang: Opførelse af Bygninger, Havneanlæg, Kanaler, Veje, Telegrafledninger m. m., saa at ingen kom til at lide Nød. Og alle vedbleve at beundre den Mand, der med samme Kraft forstod at sejre over Fjenderne og sørge for Landets Opkomst.

Medens hans Hustru Josephine og hans Søskende ødslede umaadelige Pengesummer bort uden at tage Hensyn til hans Advarsler, var hans Moder, Fru Letitia, der under Navn af »Fru Moder« opholdt sig i Paris og havde sit eget lille Hof, sparsommelig nok; og naar Napoleon bebrejdede hende det, svarede hun: »Dersom du en anden Gang skulde trænge til min Hjælp, da vil du være taknemlig for, hvad jeg lægger til Side nu«.

bragte ham 100 Millioner Franc (en Franc = 75 Øre), fik han sin tomme Krigskasse fuld.

Kort efter blev Napoleon skilt fra sin Hustru Josephine, friede kort efter til den østerrigske Kejserdatter Marie Louise og blev i April 1810 viet til hende. Aaret efter, 1811, tordnede Kanonerne over Paris. 21 Skud betød en Prinsesse, der lød et endnu. Napoleon havde en Søn, en Arving til det franske Rige, han fik Navnet Napoleon, Konge af Rom.

Med Rusland kom Napoleon atter snart i Uvenskab, da Kejser Alexander lukkede de russiske Havne for franske Skibe, Krigen blev erklæret, og Napoleon rustede sig opfyldt af store Planer og dristige Forventninger. Han vilde overvinde Rusland, tvinge Kejseren til Forbund, gaa gennem Rusland, Persien og ad den Vej erobre det rige Indien og derigennem skade sin gamle Fjende England. Men hans stolte Drømme skulde denne Gang ikke gaa i Opfyldelse. Da han havde samlet en mægtig Hær, gik han mod Rus-

Slaget ved Waterloo.

Ved denne Tid fik Napoleon at vide, at Spanien og Portugal ønskede at slutte sig til hans Fjender. Saa sendte han Junot til Portugal med en Hær, gik selv til Spanien og fordrev saaledes begge Landes Fyrster. Saa kom der imidlertid Meddelelse om, at Østerrig atter rustede sig til Krig. I en Fart fik Napoleon en Mængde unge Soldater samlede sammen, marcherede i Løbet af fire Dage fra Paris til Bayern, hvor Fjenden stod. Fire Gange sejrede han over dem og gik videre fremad mod Wien. Der blev han første Gang standset og overvundet, og der havde han den store Sorg at miste sin bedste Ven Lannes — den tapreste af de tapre — der fik begge Ben skudte af. Ved dette Syn brast Napoleon i en voldsom Graad, og 8 Dage efter, da Lannes var død, fortælle hans Tjenere, at medens han spiste Frokost, randt store Taarer over hans Kinder og faldt ned paa Tallerkenen. Lykken havde dog ikke forladt ham, han sejrede atter flere Gange over Østerrigerne, og ved Freden, der ind-

serne, men disse trak sig mere og mere tilbage. Napoleon kunde ikke komme til at slaa et eneste større Slag, og før hans Soldater vidste det, var det blevet Vinter, denne forfærdelige russiske Vinter, der bragte de franske Tropper til Fortvivlelse. Tusinder døde af Kulde og Sult; thi hvor de kom frem fandt de nedbrændte Byer og ødelagte Marker. Russerne vilde ikke efterlade deres Fjender det mindste. Napoleon tog Moskva, men Byen var ødelagt af de flygtede Russere og laa i Ruiner. Der var ikke andet at gøre end at gaa tilbage. Kejseren var ikke den samme som før. Han havde ikke Troen paa sin Lykke mere, og han var syg, kunde næppe sidde paa Hesten.

Det er umuligt at beskrive, hvad den franske Hær led paa dette Tilbagetog, skønt Læger og Officerer gjorde alt for at lindre deres Kammeraters Nød. Sneen dækkede som et hvidt Tæppe Ligene af de ulykkelige Franskmænd, som fandt Døden her i det øde Land, langt borte fra deres Hjem

Kejseren selv maatte paa de ufremkommelige Veje gaa til Fods ved Siden af Hæren, men hans Ansigt var haardt, og ingen saa, hvad han led. Saa førte han da Hæren ud af Rusland, men af de 600,000 Mand var der kun 20,000 tilbage.

Endnu en Gang maatte han samle en Hær og gaa imod Østerrig, Prøjsen, England og Sverrig. Flere glimrende Sejre vandt han vel over dem, men Lykken fulgte ham ikke som før. Den store Kejser var træt, træt af den bestandige Kamp og Strid, træt af altid at have Fjender omkring sig. Skønt han endnu en Gang viste sin overordentlige Dygtighed, trængte de dog videre og videre frem mod Paris. Napoleon havde jo faa Soldater, thi der var næsten ikke flere at faa. Saa blev Paris belejret. Kejserinden flygtede bort med sin Søn. Napoleon var selv hos sine Tropper i Tyskland, da han fik at vide, hvad der var sket. Hurtig ilede han hjem, men det var for sent, Paris var taget.

Napoleon havde ofte sagt, at hvis Lykken forlod ham, da vilde hans Generaler ogsaa forlade ham. Og han havde Ret. Hans Generaler vare de første til at forlange, at han skulde frasige sig Tronen og ophøre at være Kejser. Napoleon vilde først ikke høre Tale derom, men da han mærkede, at alle vare imod ham, at alle havde forladt ham, faldt han sammen og undertegnede den Bestemmelse, at han skulde frasige sig Frankrigs Trone og flytte til den lille Ø Elba ved Italiens Kyst.

Saa maatte da den Mand, som havde hævet Frankrig til den højeste Magt, drage bort for at henleve sit Liv uvirksomt paa en lille Ø, langt borte fra sin Hær og sin store Virksomhed, som var ham det kæreste paa Jorden. Ikke en Gang hans Hustru fulgte ham, kun nogle faa trofaste Venner. De sidste, han tog Afsked med, var hans gamle Garde, de gamle modige Soldater, som havde fulgt ham under alle hans Krigstog. »Man hørte kun Suk og Hulken i alle Rækker«, siger en af de gamle Soldater. »jeg græd selv mine modige Taarer, da jeg saa min kære Kejser rejse bort«.

I et Aar levede han paa sin lille Ø, hvor den ene Dag gik som den anden. Han havde Soldater og Skibe at raade over, han førte et lille Hof med Baller og Selskaber. Man begyndte næsten at tro, at den store Kejser var falden til Ro. Men det var han langtfra. Han kunde ikke glemme, hvad han havde været, han kunde ikke glemme sin Hustru, som ikke lod høre fra sig, og sin lille Søn, som han ikke mere fik at se. Han længtes efter sit Land og sine Soldater, og Soldaterne længtes efter ham. Alle, havde de en Historie at fortælle om »den lille Korporal«. Det fik Napoleon at vide, og saa kunde intet holde ham tilbage.

Saa landede han atter paa Frankrigs Kyst nær ved det Sted, hvor han var gaaet i Land, da han vendte tilbage fra Ægypten; men han blev ikke modtaget med samme Begejstring som den Gang. Kun Hæren sluttede sig til ham. »Kejseren leve!« raabte de alle som en, og snart stod han med flere Tusinde Mand udenfor Paris. Den nye Konge, Ludvig den 18de hed han, flygtede, og Napoleon holdt sit Indtog paa Slottet.

Han havde haabet at kunne bringe Fred og Ro i Landet, men hans Fjender samlede sig atter imod ham. Saa maatte han, hvor nødig han end vilde, atter føre Krig. Han havde bestemt, hvordan han vilde slaa den ene efter den anden. Men den Napoleon, der nu søgte at vinde sin tabte Magt tilbage, lignede ikke den unge General Bonaparte, som saa fast og sikkert troede paa sin Lykke. Han blev let træt, trængte til Søvn og havde ondt ved at sidde til Hest paa Grund af en Sygdom, han havde faaet paa Ruslandstoget.

Efter flere Kampe, hvor Napoleon vel nogle Gange havde sejret, kom det den 18de Juni 1815 til det sidste store afgørende Slag ved Waterloo i Belgien, hvor Napoleon blev overvundet af Englænderne og Prøjserne. De franske Soldater kæmpede her med fortvivlet Mod, her lød for sidste Gang Raabet: »Kejseren leve!« med hele sin vilde Begejstring. Man saa en Mand, som havde faaet den venstre Arm revet af af en Kugle, kaste Armstumpen i Vejret med den højre Haand, i det han raabte: »Kejseren leve, saa længe vi kunne røre os!« Men det nyttede altsammen intet, Slaget var tabt.

Napoleon maatte atter nedlægge Regeringen, og hans Fjender bleve enige om at sende ham til St. Helena, en lille Klippeø ud for Afrikas Kyst, som Evropas Fange.

Der levede han saa sine sidste Dage, haabede vel paa endnu en Gang at skulle komme tilbage til sit Land og sit Folk. Det uvirksomme Liv tog hans sidste Kræfter, og den 5te Maj 1821 døde Napoleon Bonaparte. Men medens han laa i Dødskampen brød et Uvejr løs over Klippeøen, Tordenen rullede, som tusinde Kanoner, der bragte ham, Aarhundredets største Mand, den sidste Afskedshilsen.

Han blev begravet under en Gruppe Piletræer paa sit Ynglingssted paa Øen, men ingen Sten maatte pryde hans Grav.

Det havde været hans Ønske at blive begravet i Paris, og 1840 blev hans Lig ført fra St. Helena og med stor Højtidelighed begravet i Invalidekirken.

Men hos det franske Folk lever endnu Sagnene om »den lille Korporal«. De synes, det er umuligt, at han, General Bonaparte, den store Kejser, skulde være død paa den lille Ø. »Han kommer igen«, siger det franske Folk, »og da skal han faa Magt over sine Fjender«.

B. M.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Efter den sidste Folketælling skal der her i Landet findes: 1411 døvstumme, 395 døve, 1153 blinde og 2712 idiotiske og aandssvage Personer.

Fra Sverrige meddeles om en stakkels Kvinde, som for kort Tid siden blev indlagt paa Hospitalet i Vadstena; hun var baade blind, døvstum og aandssvag.

Den bekendte døvstumme Nordmand, Hr. Lars A. Havstad, der for nogle Aar siden aflagde et Pesøg her i Fredericia, er bleven Medarbejder ved den engelske Døvstummetidende »The British Deaf-Mute«. Hr. Havstad er tillige Redaktør af det norske Blad »Eidsvold«.

En mærkelig Dyrlæge. I Fron, i Guldbrandsdalen i Norge, lever der ifølge »Tidn. för Döfstumma« en døvstum og blind Mand, som ernærer sig som Dyrlæge. Bønderne have megen Tillid til ham. Det er især ydre Skader han helbreder. De fører ham hen til det syge Dyr og lægger hans Haand paa det syge Sted. Han kan da straks sige dem, hvad der skal gøres ved det.

Tidligere Elev ved Døvstummeskolen i Lund, Hr. P. N. Peterson, studerer for Tiden ved et Døvstummeuniversitet i Washington i Nordamerika.

Døstummeskolen i Bergen er bleven nedlagt og Bygningerne solgte. De ville sansynligvis blive nedrevne, og et nyt moderne Hus bygges paa Pladsen. I samme By lever en døvstum Vognmand, som aldrig har gaaet i Skole. Han er nu nogle og tredive Aar gl. Man vil forsøge at undervise ham, for at han kan blive konfirmeret.

Fra Amerika fortælles om en Mand, som pludselig blev baade døv, stum og blind. Han sad i en Jernbanevogn, da Sygdommen ramte ham. En Læge blev hentet til ham, men han kunde ikke hjælpe Manden.

Ved Døvstummeskolerne i Amerika lære Pigerne at lave Mad, gøre Indkøb o. s. v. Drengene kunne lære et Haandværk. De kunne blive mange forskellige Ting: Snedkere, Skræddere, Skomagere, Bagere, Typografer, Bogbindere, Stolemagere, Landmænd, Gartnere, Billedskærere, Gravører, Fotografer m. m.

Det prøjsiske Ministerium for Handel og Industri har tildelt en Skomagermester i Byen Slesvig en Præmie (Belønning) paa 100 Mark (omtrent 80 Kr.), fordi han har uddannet en døvstum i Skomagerhaandværket.

Staden Berlin har i det forløbne Aar udgivet omtret 63,000 Mark (56,000 Kr.) til Oplærelse af Byens døvstumme. Antallet af døvstumme Børn i Berlin er aftaget saa stærkt, at de saa godt som alle have kunnet anbringes i Byens Døvstummeanstalt. Det Antal af døvstumme Børn, der paa Byens Bekostning besøger det derværende kgl. Døvstummeinstitut, er aftaget saa stærkt, at Byen i 1895 har betalt 800 Mark (ca. 700 Kr.) mindre i Skolepenge til det kgl. Døvstummeinstitut end tidligere.

En, baade i Nordamerika og Evropa bekendt Døvstummelærer, Paul Binner, er pludselig afgaaet ved Døden i Chikago i Nordamerika. Som Dreng fulgte han sine Forældre fra Tyskland til Amerika. Efter at have deltaget i den store Borgerkrig, blev han Lærer ved den offentlige Skole i Milwaukee (en By i Nordamerika), men i Aaret 1883 bevægede »Wisconsin Phonological Institut« [et Selskab, som drager Omsorg for døvstummes Oplærelse i Læsen og Skriven] ham til at overtage Ledelsen af en Skole for døvstumme. Under hans dygtige Ledelse fik denne Skole snart et udmærket Navn. Professor Binner foretog for nogle Aar siden en Rejse igennem de østlige Stater af Nordamerika, England og Tyskland, paa hvilken han stiftede Bekendtskab med de mest fremragende Mænd paa Døvstummeundervisningens Omraade. Ikke blot ved sin Lærervirksomhed har Binner erhvervet sig et Navn, men ogsaa igennem sine fortræffelige Skrifter. De døvstumme tabe i ham en prøvet og trofast Ven.

Fra New York meddeles der, at den 58 aarige Professor Eylon — Lærer ved det af Professor David Green ledede Døvstummeinstitut — den 10 Febr. omtrent Kl. 3 Eftermiddag er funden dræbt i sit Atelier. Professor Eylon var Lærer i Tegning, Maling og Modellering i en Klasse for voksne, viderekomne døvstumme. Han var vel anset og afholdt, baade af Elever og Medlærere. Den afdødes Svigersøn fortalte, at han havde haft omtrent 400 Kr hos sig i sin Pengepung. Da Pengene imidlertid vare forsvundne, troede man, at der forelaa et Rovmord. To af hans Elever mistænktes for at have myrdet ham og stjaalet Pengene, og om et Par andre af Eleverne mente man, at de vidste Besked om Mordet, længe før det blev opdaget. Af den Grund bleve 5 af Skolens Elever arresterede. Ved Forhørene viste det sig dog senere, at disse vare uskyldige, og at det var Anstaltens Tjenestekarl, man nærmest maatte mistænke for denne skrækkelige Forbrydelse.

»Am. Ann. of the Deaf« meddeler i sit sidste Hefte nogle statistiske Oplysninger om Udbredelsen af de forskellige Undervisningsmetoder i de nordamerikanske Døvstummeskoler. Den 15de Novbr. 1895 var der ialt 10,018 Elever i de nævnte Skoler. Af disse undervistes 4,650 efter den franske Metode (Tegnmetoden), 2,724 efter den tyske Metode (Talemetoden), 2,494 efter den blandede Metode (Tale- og Tegnmetoden), og ved 150 Elevers Undervisning søgte man at opøve Rester af Hørelse, for derigennem at meddele dem Undervisning. Siden 1891 er det Antal Elever, der undervises efter den franske Metode aftaget med 8 à 9 pCt., og de efter den blandede Metode med 5 pCt., medens Antallet af Elever, der undervises efter den tyske Metode er tiltaget med 12,4 pCt.

Grunden til Tabet af Hørelsen er forskellige Sygdomme, hvoraf Dr. Mygind især nævner Skarlagensfeber, Mæslinger, Typhus, Difteritis, Kighoste o. fl. a., det er altsaa særlig de saakaldte Børnesygdomme. Skarlagensfeber er den farligste af disse Sygdomme, thi omtrent 1/4 af de døvblevne have mistet Hørelsen i denne Sygdom. En anden Sygdom, som dog heldigvis kun sjeldent har vist sig i Danmark, synes dog at være endnu farligere, nemlig Hjærnerygmarvsbetændelse. Den viste sig først i Schweiz i Begyndelsen af dette Aarhundrede, og udbredte sig derfra over hele Evropa og kom ogsaa til Amerika. Hvor mange Børn i Danmark, der have mistet Hørelsen i denne Sygdom, ved man ikke bestemt, men sikkert er det, at netop i de Aar, og i de Egne af Landet, hvor den er optraadt hos os, har et stort Antal mistet Hørelsen, og naar Midten af Halvfjerdserne frembragte saa mange døvstumme, er det uden Tvivl denne Sygdoms Skyld.

Indmeldelse

i

„Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden“,

sker **ved Henvendelse til Instituttet i Fredericia og Nyborg eller Foreningens Kasserer,** Dr. med. **Salomonsen** Nørregade 37, København.

Det aarlige Bidrag er **2 Kr.** og derover.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen. Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 7. | **April 1896.** | **3. Aarg**

De døvstumme i Indien.

En Forstander for et Døvstummeinstitut i Indien var sidste Sommer i England. Han holdt et Foredrag om de stumme i Indien og fortalte følgende:

Folk i Indien tro, at de døvstumme ikke kunne tale, fordi der er Fejl ved deres Taleorganer (Munden, Tungen, Struben osv.). De véd ikke, at de døvstumme ere stumme, fordi de ikke kunne høre. I Indien er de døvstummes Stilling lige saa daarlig nu som for 200 Aar siden, da man omtrent betragtede dem som Dyr. Man gør meget lidt for at hjælpe dem; thi man mener, at det er disse stakkels Menneskers egen Skyld, at de ikke kunne tale, og at det derfor ikke er rigtigt at hjælpe dem.

Hinduernes eller Indiernes Religion lærer ikke som de kristnes, at Menneskene begynde at leve ved Fødselen, nej, de mene, at ethvert Menneske har levet før, og at Aanden, naar et Menneske dør, ikke gaar ind i Evigheden, men at den drager ind og bor i et nyt Legeme. Den Aand, som har været god før, bliver lykkelig i det nye Legeme, men den Aand, som har været slet, bliver ulykkelig. Naar de se et døvstumt Menneske, tænke de derfor: dette Menneskes Aand har før været meget slet; nu er det nye Legeme til Straf blevet saa daarligt, at det ikke kan tale. Det er en retfærdig Straf, og derfor maa vi ikke hjælpe de stakkels døvstumme.

En Dag kom der en Mand til Forstanderen og sagde: »Min Søn gaar paa din Skole. Han lærer at tale; men jeg tror ikke, at det er rigtigt. Min Søn har været slet i sit forrige Liv, derfor har Gud bestemt, at han skal være stum. Vi have derfor ikke Lov til at lære ham at tale.«

Forstanderen svarede: »Gaar du ikke til Lægen og faar Medicin, naar din Søn er syg? Tror du, at Gud er vred derfor?«

»Nej,« svarede Faderen.

Forstanderen sagde videre til ham: »Jeg tror ikke, at Stumhed er en Straf fra Gud. Dersom du mener, at Stumhed er en Straf, saa maa du ogsaa mene, at Sygdom er en Straf. Du tror, at det er rigtigt at bruge Medicin mod Sygdom, saa maa det ogsaa være rigtigt at hjælpe mod Stumheden.« Da blev Faderen glad, og han forstod, at det var rigtigt, at Sønnen gik i Skole.

Ved Folketællingen i 1890 fandt man 100,000 døvstumme, men jeg tror, at der er mange flere. Hvor mange Skoler er der saa for disse 100,000? Der er 2, og det er endda smaa Skoler. Den ene blev oprettet i Byen Bombay i Aaret 1884, og den havde da 2 Elever. Nu har den Plads til 25, men kun Drenge; Pigerne faa ikke Lov til at komme der i Skole. Eleverne undervises efter den rene Talemetode.

Den anden Skole er i Kalkutta. Den begyndte i 1893 og har nu 20 Elever.

Vi have spurgt Regeringen, om den ikke vilde oprette Skoler for døvstumme, men den svarede: »Nej, det er ikke til nogen Nytte at undervise dem; thi de kunne alligevel ikke senere ernære sig selv. Vi véd jo, at det er ikke sandt. De døvstumme kunne ogsaa ernære sig selv, naar de lære noget. Men Regeringen glemmer ogsaa det vigtigste ved Undervisningen, at de døvstumme lære at kende Gud og Frelseren.

Nu har Regeringen bestemt, at den vil hjælpe private Skoler, og Skolen i Bombay faar en Understøttelse; men den er saa lille, at det ikke en Gang er nok til at betale Huslejen med.

De døvstumme Mænds Stilling i Indien er elendig, men de døvstumme Kvinder har det endnu meget daarligere. De leve indelukkede i Husene, og de have kun nogle selvlærte Tegn at meddele sig til andre med. De blive naturligvis snart misfornøjede, og vi kunne let tænke os, at de andre Medlemmer af Familien se ned paa dem, og at Naboerne gøre Nar af dem. Vi have haft mange Anmodninger fra disse stakkels Pigers Slægtninge om at tage dem i Skole, men vi mangle Penge dertil.

Mange Mennesker have smukke Navne for deres Yndlingshunde og Yndlingskatte; men den døvstumme Kvinde i Indien bliver kaldt »den gamle stumme« eller »den unge stumme«. I en saadan elendig Stilling bo omtrent to Hundrede Tusinde af vore Medmennesker.

Saaledes omtrent talte den indiske Forstander, og vi have alle en inderlig Medfølelse for de stakkels døvstumme i Indien. Men til vore døvstumme Venner ville vi sige: Husk at takke for alt, hvad der er gjort og gøres for Eder her hjemme i Danmark. Dersom der ikke her i vort Fædreland fandtes Skoler, hvori I vare blevne underviste og oplærte, saa at I nu kunne ernære Eder selv, saa vare I stillede omtrent ligesom de stakkels døvstumme i Indien.

(Efter »De døves Blad«.)

En Paaskebetragtning.

(Se Evangelierne til 1ste og 2den Paaskedag.)

»I skulle være bedrøvede, men Eders Bedrøvelse skal forvandles til Glæde,« saaledes talte vor Herre Jesus til sine Apostle den Aften, som gik forud for hans Lidelse og Død (Joh. Evang. 16, 30). Og hvor gik ikke dette Ord i Opfyldelse! Apostlene, Jesu Moder og alle hans Venner vare meget bedrøvede den Dag, da han hang paa Korset, og i de Dage, han var begravet. Men den Dag, da Jesus opstod fra de døde, blev deres Bedrøvelse forvandlet til Glæde. Det se vi med Maria Magdalene, som Paaskemorgen stod og græd ved Jesu Grav. Da hun saa, at Graven var tom, troede hun først, at nogle havde stjaalet Frelserens Legeme. Men da hun hørte Jesus Stemme, som nævnede hendes Navn, kendte hun ham øjeblikkelig, og da var al hendes Sorg borte. Det samme var Tilfældet med de to Disciple, som den Dag gik fra Jerusalem til Emaus. De saa meget bedrøvede ud og talte med hverandre om de Ting, som vare skete i Jerusalem i de sidste Dage; de havde nok hørt et Rygte om, at Jesus var opstanden, men de troede det ikke. Da nu Jesus kom til dem, og vandrede med dem, kendte de ham vel ikke straks. Men da han gik ind med dem i et Hus i Emaus og satte sig med dem til Bords, tog Brødet, velsignede og brød det og gav dem det, saa kendte de ham, og nu var al deres Bedrøvelse forvandlet til Glæde. Den samme Aften vare Desciplene forsamlede i et Hus i Jerusalem; men de havde lukket Dørene i Laas, da de vare ængstelige og bange for Jøderne. Da kom Jesus, stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med eder«, og nu bleve alle Disciplene glade ved at se Herren, al Angst og Frygt var borte. Saaledes opfyldte Frelseren paa sin Opstandelsesdag sit Ord: »Eders Bedrøvelse skal forvandles til Glæde«.

Men det samme Ord af vor Herre Jesus skulle vi komme i Hu hver Gang vi fejre Paaskefest. Thi der er ingen Dag i hele Kirkeaaret, som bedre kan borttage Sorgen og bringe Glæde ind i vore Hjerter end den Dag, vi helligholde til Minde om vor Herres Jesu Kristi Opstandelse fra de døde. Vel blive vi ikke helt frie for Sorger og Bekymringer, saa længe vi leve her paa Jorden; Vorherre har aldrig lovet at fritage os for Sorgerne. Naar derfor en Sorg eller stor Bekymring rammer os her i Livet, skulle vi ikke knurre mod Gud eller klage bittert derover. Vi skulle derimod huske paa, hvad Job sagde under sine store Sorger og Lidelser: »Skulle vi alene tage imod det gode af Gud, men ikke ogsaa imod det onde?« og vi skulle da bede Gud at give os et lydigt og taalmodigt Sind; vi skulle bede med den gamle Salme:

> Giv mig et standhaftigt Mod
> til at skønne, du er god,
> god, endog naar Sorg og Møje
> presse Taarer af mit Øje.

Men der er to Slags Sorger, som Paaskefesten med dens Budskab om Kristi Opstandelse vil kunne forvandle til Glæde, nemlig Sorgen over Synden og Sorgen over Døden.

Ethvert alvorligt Menneske vil have oplevet Timer i sit Liv, da Samvittigheden opløftede sin anklagende og dømmende Røst. Andre Mennesker fælde maaske en god Dom over os, omtale os som gode, hæderlige og retfærdige Mennesker; dog føle vi bedst selv, at den hellige og retfærdige Gud maa dømme ganske anderledes om os. Hvor megen Synd findes der ikke i vore Hjerter og Tanker, som intet Menneske ser, men som den alvidende Gud kender! Der staar skrevet i en af Israels Salmer: »Du, o Gud, kender min Tanke langt fra,« og »der er ikke et Ord paa min Tunge, uden at Du, o Herre, ved det altsammen« (Salme 139). Naar vi derfor i en eller anden stille Time af vort Liv tænke paa, hvor meget vi have syndet, baade i vore Tanker, Ord og Gerninger, naar vi tillige huske paa, hvad Guds Ord lærer os, at »Herren skal føre frem for Lyset det, som er skjult i Mørket, og aabenbare Hjerternes Tanker« (1ste Korinthbrev 4, 5), og at »Menneskene skulle gøre Regnskab paa Dommens Dag for hvert et utilbørligt Ord, de have talet« (Math. Evang 12, 30), og at »Han skal betale hver efter sin Gerning« (Math. Evang. 16, 27), saa føle vi bedst, hvor megen Grund vi have til at anklage og dømme os selv, da lære vi at bekende med David: »Mod dig, o Gud, mod dig alene har jeg syndet og gjort det onde for dine Øjne« (Salme 51, 6). Men naar vor Samvittighed og Guds Ord dømme vor Synd, og vi dernæst lære med et ydmygt Hjerte at bede Tolderens Bøn: »Gud vær mig Synder naadig«, da kommer Paaskefesten med sit Budskab til os: »Eders Sorg skal forvandles til Glæde«. Thi hele Paaskens Evangelium kan sammenfattes i dette Ord af Apostlen Paulus: »Jesus, vor Herre, er given hen for vore Overtrædelser og oprejst for vor Retfærdiggørelse« (Rombrevet 4, 26). Og dette vil sige, at Jesus Kristus af Kærlighed til os har taget vor Straf paa sig, har baaret vore Overtrædelser og er død for vore Synder, og at han dernæst er oprejst fra de døde, for at vi kunne blive retfærdiggjorte ved Troen paa ham. Naar vi derfor med et ærligt Hjærte tro paa vor korsfæstede og opstandne Frelser, kunne vi ogsaa med Glæde bekende: »Jeg tror paa Syndernes Forladelse, jeg tror, at Gud er naadig og barmhjertig imod mig for Jesu Kristi Skyld og vil tilgive mig alle mine Synder.« Naar saa vor egen Samvittighed vil anklage os, eller naar andre Mennesker ville dømme os, kunne vi i Troen paa Kristi Død og Opstandelse frimodigt svare, som Apostlen Paulus har lært os: »Hvo vil anklage Guds udvalgte? Gud er den, som retfærdiggør. Hvo er den, som fordømmer? Kristus er den, som er død, ja meget mere, som og er opreist, som og er ved Guds højre Haand, som og træder frem for os« (Rombrevet 8, 33—34)

Paaskefesten med dens Budskab om Kristi Opstandelse kan slukke Sorgen over Synden, men ogsaa Sorgen over Døden. Ethvert alvorligt Menneske vil ofte have erfaret, hvad der staar i en af vore Salmer:

> Dybt vi føle, at paa Jord
> Døden er det haarde Ord.

Thi naar Døden har bortkaldt en af dem, som vi elskede

her paa Jorden, naar vi — ligesom Maria Magdalene — staa grædende ved en Grav, som gemmer en af vore kære, da føle vi, at Døden er en haard Magt, som sønderriver mange Baand og bringer Sorg og Smerte med sig. Eller naar vi tænke paa, at engang kommer den Time, da vi selv skulle dø og lægges i en Grav, føle vi ogsaa Dødens Bitterhed; thi svær for os er den Tanke, at Sjæl og Legeme skulle skilles ad, svært er det at tage Afsked med Livet og med Verden. Men kunne vi holde fast ved Troen paa vor korsfæstede og opstandne Frelser, da have vi Trøst imod Døden. Naar vi tro paa Jesu Kristi Opstandelse, kunne vi ogsaa tro paa »Kødets Opstandelse og det evige Liv«. Thi vor Frelser, som opstod fra de døde, har sagt det dejlige Ord: »Jeg er Opstandelsen og Livet, hvo, som tror paa mig, om han end dør, dog skal han leve; og hver den, som lever og tror paa mig, skal ikke dø evindelig« (Joh. Evang. 12, 25—26). Og den store Trøst giver Paaskefesten os, at ligesom Kristus efter sin Død gik til Paradiset i de dødes Rige, mens hans Legeme laa i Graven, saaledes skulle alle hans Disciple og Venner paa Jorden ogsaa leve i et Paradis i de dødes Rige, mens deres Legemer hvile i Graven. Og dernæst bringer Paaskefesten den store Trøst, at ligesom Kristus med sit Legeme opstod af Graven, saaledes skal ogsaa en Gang vor frelste Aand forenes med et nyt og herliggjort Legeme, med hvilket vi skulle indgaa til det evige Liv i den nye Himmel og den nye Jord, hvor Retfærdigheden bor. Og der vil al Sorg være forvandlet til Glæde. Amen.

N. V. Ravn.
residerende Kapellan i Nyborg.

Hans Tavsen.

(Med Billede.)

Den Mand, som var den virksomste ved Indførelsen af Luthers Lære i Danmark, hed Hans Tavsen. Han var født 1494 i Landsbyen Birkende paa Fyn (mellem Odense og Kerteminde), hvor hans Fader var Smed. Da han havde gode Evner, kom han til at studere, først i Odense, senere i Aarhus. Derpaa kom han som Munk til det rige og bekendte Antvorskov Kloster ved Slagelse, hvorfra han paa Klosterets Bekostning foretog en Udenlandsrejse for at studere videre ved de katolske Universiteter i Køln og Løwen. Men da han her hørte Tale om Luther, drog han til Wittenberg og hørte paa Luther et helt Aar. Luthers Ord gjorde saa stærkt Indtryk paa ham, at han blev en af Luthers ivrigste Disciple. Da han kom hjem, holdt han i Klosteret en Tale, hvori han angreb den katolske Lære. Herover blev Klostrets Forstander meget forbitret og kastede ham i Fængsel. Senere sendte han Tavsen til et Kloster i Viborg, for at dette skulde omvende ham. Men dette lykkedes ikke, tværtimod vandt han Priorens (Forstanderens) Velvilje saa vidt, at han fik Lov til at prædike i Klosterkirken. Borgerne i Viborg flokkede sig hurtig om ham og lyttede til hans Ord, saa at Prioren fortrød den Tilladelse, han havde givet og tænkte paa at sætte Tavsen i Fængsel. Men da han hørte dette, bad han Borgerne om Hjælp og Beskyttelse, og disse tilbød ham straks Ophold i deres Huse. Han aflagde nu sin Munkedragt og drog ind i Huset hos en anset Borger, der var Broder til Borgmesteren. I nogen Tid prædikede han derpaa i en anden lille Kirke i Byen, men da der kom saa mange for at høre ham, maatte han gaa ud paa Kirkegaarden og tale til Folket fra Trappen til Kirketaarnet. Dette blev dog baade han og Tilhørerne kede af, og tilsidst begav de sig alle hen til den store Graabrødrekirke, hvis Døre de sprængte og tog Kirken i Besiddelse. Men herover blev Bispen i Viborg, Jørgen Friis, meget vred og sendte en Dag sine bevæbnede Tjenere ind, befalede ham straks at følge med, men Hans Tavsen svarede uforfærdet: »Jeg staar her i en større Herres Tjeneste; naar jeg har forrettet den, skal jeg møde hos Bispen.« Anføreren vilde derpaa gribe ham, men Borgerne stimlede sammen om ham

for at forsvare ham, og Bispens Tjenere maatte gaa bort uden Hans Tavsen. Det hjalp ikke, at man klagede til Kongen; thi denne var selv stemt for den lutherske Lære. Han udnævnte endog Tavsen til sin Kapellan og tog ham i sin Beskyttelse, dog tillod han foreløbig, at Tavsen blev i Viborg for at den nye Lære rigtig kunde blive bekendt. En god Hjælper fik Tavsen i en Mand, som hed Jørgen Sadolin, der ligeledes var en Discipel af Luther. Han oprettede en luthersk Skole i Viborg, og Prædiken blev nu holdt paa Dansk, ligesom der ogsaa nu blev sunget danske Salmer ved Gudstjenesten, hvilket ikke tidligere havde fundet Sted.

Da Hans Tavsen havde været 4 Aar i Viborg, var denne By vundet for Reformationen, og han blev derfor af Kongen kaldet til København, hvor han fik Lov til at prædike i Nikolaj Kirke, og snart vandt han de fleste af Københavns Indbyggere for den nye Lære. 1530 blev der holdt en Herredag (Rigsdag) i København, hvor Hans Tavsen og andre lutherske Præster forsvarede den nye Lære saa godt, at Kongen tog dem i sin Beskyttelse og tillod fri Religionsøvelse for begge Partier.

Hans Tavsen blev 1542 udnævnt til Biskop i Ribe, hvor han døde 1561. Han udgav en Salmebog paa Dansk 1544, mange af Salmerne vare digtede af ham selv, andre vare Oversættelser af Luthers Salmer. Vi skylde Hans Tavsen Tak for hans trofaste, ufortrødne Arbejde i Religionens og Sandhedens Interesse, og i Erkendelse heraf blev der paa 400 Aarsdagen for hans Fødsel rejst ham en smuk Mindestøtte med Indskrift.

Et Billede af Kirken i Birkende samt Mindestøtten bringe vi i næste Nummer.

B.

Kong Kristian IX.

er født paa Gottorp Slot i Slesvig den 8de April 1818. Han blev uddannet som Officer i København og var i den første slesvigske Krig Chef for Hestgarden. Han levede i mange Aar ved Frederik VI.'s Hof, og den gamle Konge ønskede, at Prins Kristian var hans Søn. Han blev den 26de Maj 1842 gift med Prinsesse Louise af Hessen-Kassel, hvis Fader den Gang var Guvernør i Københavu, og hvis Moder var Kristian VIII,'s Søster.

Prins Kristian nedstammede fra Kristian III., og han blev udnævnt til Kronprins af Danmark, da Frederik VII. ingen Børn havde.

I Aaret 1863 blev Kristian IX Konge. Hans Valgsprog er: »Med Gud for Ære og Ret«, og Gudsfrygt og Retsind har ogsaa al Tid været fremtrædende Egenskaber hos ham.

1864 udbrød Krigen, hvorved vi mistede Slesvig. Kongen sørgede over, at saa mange unge Mænd skulde dø i Krigen. Han var meget bedrøvet, da Tyskerne tog Slesvig, det Stykke Land, hvori han selv var født, fra Danmark. Han besøgte Soldaterne i Dybbøl Skanser og gik modig omkring der, skønt Tyskerne skød mange Kugler der ind.

Siden har der været Fred i Landet, og det har været lykkelige og rolige Aar. Kongen har intet højere Ønske haft end at fremme sit Folks Lykke.

Af Kongens Døtre er Prinsesse Alexandra gift med Prinsen af Wales, der skal være Konge i England, naar den gamle Dronning dør. Prinsesse Dagmar var gift med den nu afdøde Kejser Alexander af Rusland. Prinsesse Thyra er gift med Hertugen af Cumberland. Af Kongens tre Svigersønner holdt de danske mest af den russiske Kejser. Han holdt ogsaa meget af Danmark og kom hvert Aar her i Besøg. Stor var Jubelen, naar Kejseren og Kejserinden holdt deres Indtog i København.

Kongen har tre Sønner, af hvilke den ældste er Kronprins Frederik, som er gift med Prinsesse Lovisa af Sverrig. Den anden er Kong Georg af Grækenland, som er gift med den russiske Storfyrstinde Olga. Den tredje er Prins Valdemar, som er Kaptajn i den danske Flaade og er gift med Prinsesse Marie af Frankrig.

Kongen og Dronningen holdt Guldbryllup den 26de Maj 1892 og blev hyldet af hele det danske Folk.

Kongen er nu en gammel Mand. Den 8de April blev han 78 Aar. Han er Oldefar til en lille græsk Prins og en russisk Prinsesse.

Vi haabe dog, at han endnu i mange Aar maa styre Danmarks Rige, og at Gud vil velsigne hans Alderdoms Dage. Vi haabe, at Sorgen maa blive borte fra Kongens Bolig, at hans Børn kun maa gøre ham Glæde. Naar han en Gang lukker sine Øjne i Døden, vil han kunne gøre det roligt og i Haab om at faa Del i Guds Salighed; thi han har levet med Gud for Ære og Ret.

Vilh. Larsen.

Kul.

Du har naturligvis ofte set Kul, og ved ogsaa, hvorfra det kommer, og hvad det bruges til, men jeg er vis paa, at du aldrig har betragtet saadan en sort Klump eller tænkt paa, hvoraf den er bleven dannet der dybt nede i Jorden, hvor den findes. Naar du nu har læst, hvad jeg her fortæller dig, saa tag et Stykke Kul, vær ikke bange for at faa sorte Fingre, se rigtig paa det, og du vil opdage mange mærkelige Ting, som du aldrig før har tænkt paa.

Dersom du ser paa en af Kulstykkets flade Sider, da vil du lægge Mærke til, at der tæt ved hverandre gaar en Række Linier. Brækker du det forsigtig itu, viser det sig, at Kulstykket netop langs med disse Linier meget let kan brydes, og derved gør man saa den Opdagelse, at Kullet bestaar af flere tynde Lag, som have dannet sig oven paa hverandre.

Du har sikkert hørt Tale om Trækul. Det er Træ, som man har ladet ophede uden at brænde det, saa at det blev sort og let at tænde. Nu vil du ikke blive saa forbavset, naar jeg fortæller dig, at ogsaa Stenkullet er dannet af Planter, som rigtignok hverken ere brændte eller opvarmede, men som kun have ligget i Jorden i flere Tusinde Aar, efterhaanden ere blevne pressede sammen Lag for Lag saa fast og tæt, at de ere blevne haarde som Sten.

Vil man have Bevis for, at Kullet er dannet af Planter, behøver man kun at gøre et Besøg i en Kulgrube for alle Vegne der at finde Levninger af dem. Efter at være hejset ned gennem Schakten — den lodrette Gang, som fører fra Jordens Overflade ned til Kullejerne, som findes i forskellige Dybder —, kommer man til en vandret Gang, som ligner en Tunnel, og hvori der er nedlagt Jærnbanespor. Paa disse Spor køre stadig smaa Vogne frem og tilbage. Nogle køre hen til Schakten, belæssede med Kul, der skal hejses op, andre ere tomme og vende tilbage for atter at blive læssede paa det Sted langt inde i Gangen, hvor Grubearbejderne ere beskæftigede med at hugge Kullet løs.

Disse Gange eller Tunneler have fra først af været opfyldte af Kul, som efterhaanden er blevet hugget løs og ført bort, saa at man nu kan komme frem og ved Hjælp af en Lampe kan se baade Loft og Gulv, der bestaar af Skifer eller haardt Ler. Undersøger man Loftet, og de Kulstykker som endnu findes deri, vil man forbavses over den Masse Aftryk af Planter og Blade, som findes deri. Nogle ligne Bregneblade, andre ligne Aftryk af Siv, men se vi nøje til, ville vi synes at opdage, at vi slet ikke kende disse Planter,

Det samme er Tilfældet med de forstenede Levninger af mægtige Træstammer, som man finder en Mængde af i Loftet, og som ofte strække sig helt ned gennem Kulgangen.

I det faste Lerlag, som danner Kullejets Bund, har man ogsaa fundet Rødder og Rodtrevler af store Træer. Naar der altsaa findes Blade og Stammer i Kulgangens Loft og Rødder i Gulvet, er det ikke saa vanskeligt at tænke sig, at Kullet, som ligger derimellem, er dannet af Planter. Dette kan endnu sikrere bevises derved, at man har opdaget, at der paa flere Steder er sivet Kalk ned i Kullaget, før Planterne ere blevne forvandlede til Kul. Denne Kalk har formet sig til Kugler, som ere blevne bevarede uforandrede, og inden i disse Kugler kan man finde baade Blade, Stammer og andre Dele af Planter, der vise sig at være af samme Slags som dem, man har fundet Levninger af i Kulgangenes Loft og Gulv.

Som jeg tidligere har sagt dig, ere disse Planter os ubekendte. Vi have aldrig set dem i vore Skove eller Haver. Disse Træer ere nu uddøde, men for mange Tusinde Aar siden dannede de store, mægtige Skove, der voksede i de ensomme Sumpegne, hvor ingen Mennesker levede. Ingen Fugle fløj omkring mellem Grenene, kun nogle store klodsede Kæmpekrybdyr forstyrrede nu og da Stilheden i disse tætte Skove, hvor mægtige Bregner og Sivplanter spejlede sig i Søerne og Sumpene.

Du spørger, hvorledes det er gaaet til, at disse Skove ere blevne forvandlede til Kul. Det er ikke saa vanskeligt at forstaa, hvis du vil passe nøje paa, hvad jeg nu forklarer dig.

Ovre paa den anden Side af Atlanterhavet ved Amerikas Kyst ligger der et Landskab, som hedder Virginia. I dette findes der store Sumpstrækninger, der danne et eneste stort Morads, som er bevokset med Vandplanter og Træer. Hele Strækningen er sort af gamle, visne Blade, forraadnet Græs, Rødder og Stammer, og den er saa blød, at alt vilde synke ned deri, hvis ikke Rødder, Bregner og Mos havde filtret sig sammen til et Net. Ingen Mennesker kan bo eller bygge her, derfor faar Moradset Lov til at ligge uforstyrret hen. Træer vokse op, blive store, styrte om, uden at en Menneskehaand rører sig for at føre dem bort. De blive dækkede af Bregner, visne Blade, døde Planter, og nye Træer vokse op for at forgaa paa samme Maade. Om man vilde grave dybt ned i dette Morads, man vilde ikke finde andet end Tørv, dannet af Planter. Et saadant Morads er den første Begyndelse til et Kulleje.

Nu ved du maaske, at i vore Tørvemoser foregaar der noget lignende; thi Grunden til, at Tørvene brænde saa godt, er, at de ogsaa ere dannede af Planter. Men der er den Forskel, at medens Plantedelene i Tørven ere blandede med Jord, saa bestaa Kul kun af sammenpressede Planter.

For at du nu skal forstaa, hvorledes Jorden kan holdes borte fra Planterne, maa du vide, at den Mængde Vandløb, der stadig flyder ud i den store Sump fører ikke Dynd og Grus med sig, saadan som Floderne, der løbe ud i Havet. Deres Vand er derimod rent og klart, fordi det siver gennem det tætte, filtrede Net af Mos, Bregner og Siv, som vokser omkring Moradset, medens Jorden maa blive udenfor.

I Fortidens Skove, fandtes der, som du ved, ogsaa Masser af Bregner, Siv og Mos, saa vi kan forstaa, at det er gaaet til paa samme Maade dengang. Jorden er holdt borte, Planterne ere døde Aar efter Aar. Træerne ere voksede op for atter at styrte om, og saaledes er det hele blevet presset sammen og har dannet et tykt Lag Tørv, der senere er forandret til Kul.

Nu husker du, jeg fortalte, at Kullejerne bestod af vandtætte Lag, der over og under sig havde tykke Lag af Ler og Skifer. Du ved fra Naturbeskrivelsen, at Jordoverfladen har forandret sig meget i Tidens Løb. Paa nogle Steder er Fastlandet sunket ned under Havfladen og er blevet Havbund, paa andre Steder har Havbunden hævet sig op og er bleven Fastland. Paa denne Maade er rimeligvis de store Sumpstrækninger ogsaa sunkne ned under Havets Overflade. Havet har oversvømmet dem, ført Dynd, Grus og Jord med sig og tilintetgjort de store Skove. Det lerede Dynd har lagt sig fast over Sumpene, har presset Planterne sammen og dannet som et tæt og fast Loft over dem. I dette Loft finde vi altsaa Rester af de ødelagte Træers Stammer og Grene.

Efterhaanden som Jordbunden har sænket sig, er Kullaget kommet dybere og dybere ned. Derfor kan det forklares, at der ved Englands Kyst findes Kullejer under Havets Bund. Men muligvis er det ogsaa sket, at Jordbunden atter har hævet sig, Havvandet er drevet tilbage, der er opvokset nye Skove, har dannet sig nye Moradser, som ere blevne ødelagte paa samme Maade som tidligere. Derved kan man forstaa, at der har kunnet samle sig flere Kullag, det ene over det andet.

Du er maaske forbavset over, at disse Planter har kunnet forvandle sig til det haarde sorte Stenkul. Tænk paa en almindelig Blyant. Det Stof, hvoraf Blyanten bestaar, kaldes Grafit, og Grafit er ikke andet end Kul, som er blevet udgravet af Jorden i store, faste Stykker. Man bruger imidlertid saa meget nu, at man maa samle Grafiten i Pulverform, og presse det sammen med Maskiner, saa at det danner faste Stykker, hvoraf Stænger til Blyanter udskæres. Men naar du tænker paa, hvor langt større Kraft det ofte flere hundrede Fod tykke Lerlag, der ligger over Kullejerne i Tusinder af Aar, har, saa vil du forstaa, at Planterne kan presses fast sammen. Desuden ved du ogsaa, at Jordens Indre er opfyldt af glødende Masser. Den forfærdelige Hede trænger op til Kullejerne og hjælper til Kullets Dannelse.

Kul bruges ikke blot uforandret, som det drages ud af Jorden, men ud af Kullet drages igen Stoffer, som ere til overordentlig stor Nytte for os.

Kokes, som de fleste Mennesker brænde i Kakkelovnene, er rent Kul, hvoraf al Olien og Gassen er uddrevne, og den Gas, som brænder i Gadelygterne og i Butikkerne, og som vi bruge til at lave Mad ved, er uddrevet af Kul. Du kan godt selv prøve paa at lave Gas. Dersom du fylder Hovedet af en Kridtpibe med pulveriseret (fint knust) Kul, lukker Aabningen i Hovedet med Ler eller Kit og holder Pibehovedet over et Lys, indtil det bliver meget varmt, da vil Gassen drive ud af Røret, og stikker du saa en brændende Tændstik til, da vil der fremkomme en dejlig Gasflamme. Paa samme Maade laver man Lysgas, kun maa man ophede Kullene i store Jernbeholdere, derfra ledes Gassen hen i de store Gasbeholdere, som du vist ofte har set. Der opbevares den, indtil den bruges.

Dersom du ikke kan forstaa, at der er Olie og Gas i Kul, saa tænk paa, hvor ofte du vist har klemt en Blomst, et Blad eller en Bladstilk mellem Fingrene og mærket, at der var Olie deri, fordi Fingrene bleve helt vaade og fedtede. Du ved ogsaa godt, at man faar mange forskellige Olier af Planterne, f. Eks. Terpentinolie, Glycerin, Linolie, Gummi osv., derfor er det ikke saa mærkeligt, at Kullet, som er dannet af en saa umaadelig Masse af Planter, endnu maa indeholde mange Vædsker. Af Kul uddrages ogsaa Tjære, hvoraf der igen laves brandbare Stoffer, f. Eks. Benzin. Petroleum, som dannes nede i Jorden, er ogsaa i Familie med Kul.

Du ser nu, hvor stor Nytte vi have af disse underlige Planter, som levede og døde længe før vor Tid, uden at nogen brød sig om dem. Der var ingen Mennesker, som kunde glæde sig over de dejlige Træer, ingen vilde Dyr, som kunde finde Ly under dem, ingen Fugle, som kunde bygge Reder i deres Grene. Saa bleve de begravede, skjulte i Jordens Indre, bleve ødelagte sammenpressede og forvandlede til en sort, stenhaard Masse. Og saaledes laa de i mange Hundrede Aar, uden at nogen syntes at have Brug for dem.

Saa begyndte Menneskene at leve paa Jorden, og de brændte Træ for at faa Ild, saa at Skovene bleve mindre og mindre. Da opdagedes det endelig, at den sorte Sten kunde brænde, og fra den Dag af er Stenkullet blevet mere og mere nødvendigt for os. Uden Stenkul kunde vi ikke have Dampmaskiner og da heller ikke de store Fabrikker, hvor Tusinder af forskellige Varer laves, Varer, som hver Dag bruges, og som uden Fabrikkerne langt fra kunne laves saa

et, saa billigt eller i saa stor Mængde. Og selv om Varerne bleve lavede, vilde det være umuligt at føre dem saa hurtigt ud i Verden, omkring til fremmede Lande; thi fandtes der ikke Stenkul, vilde vi hellerikke have Dampskibe eller Jærnbaner, og de maatte da føres ad Kanaler eller med de langsomme Sejlskibe.

Uden Stenkul vilde Menneskene være langt fattigere end nu; thi alle de Mennesker, som nu beskæftige sig med Fabrikkerne og derfra faa deres Arbejde, maatte da leve af at dyrke Jorden. Det vilde være langt vanskeligere at skaffe det daglige Brød, og vi maatte undvære mange Behageligheder.

Du ser altsaa, at de Planter, som levede langt, langt tilbage i Fortiden, og som slet ikke syntes at gøre nogen Nytte, dog har gjort os megen Gavn. Naar vi somme Tider ere mismodige og bedrøvede over, at vi synes slet ikke at gøre nogen Nytte her i Verden, synes, at vi lige saa godt kunde have ladet være med at leve, da skulle vi kun tænke paa Planterne, som bleve til Kul. De saa heller ingen Nytte af deres Liv, men mange tusinde Aar efter, blev det dog til Velsignelse for os alle. Dem har England at takke for sin store Rigdom og Magt, dem have alle Mennesker at takke for en stor Del af den Lykke og Behagelighed, vi nyde.

Blot du gør dit Arbejde saa godt og omhyggeligt, som du kan, da vil det sikkert før eller senere blive til Nytte, det kan du lære af Planterne, som bleve til Kul. *B. M.*

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Kongens Fødselsdag den 8. April fejredes paa Fredericia Instituttet paa sædvanlig Maade. Alle de Elever, som ikke vare rejste hjem i Paaskeferien, mødte paa Inst. Kl. 4. Da Kaffen var drukket, talte Forstanderen til dem om Dagen, og Festen sluttede med, at Eleverne raabte 9 Gange Hurra for Hs. Majestæt. Paa et andet Sted i Bladet kunne vore døvstumme Venner læse lidt nærmere om Kongen og hans Hus.

Tirsdag den 7. April fyldte Kammerherre de Thygeson til Damgaard sit 90. Aar. En Deputation fra Fredericia, hvoraf Forstander Jørgensen ogsaa var Medlem, overbragte Kammerherren en Adresse fra Beboerne i Fredericia og Omegn, hvori de bragte ham en Lykønskning i Anledning af Højtidsdagen, samt en Tak for hans trofaste Arbejde igennem de mange Aar. Som bekendt er Frk. Trap de Thygeson Medlem af Bestyrelsen for »Foreningen til Gavn for døvstumme oplærte efter Talemetoden«.

Pastor Joh. Holck i Hull, der tidligere var Lærer ved Instituttet i København, er nu bleven udnævnt til residerende Kapellan i Nykøbing paa Falster.

Ifølge Aarsberetningen for 1894–95 for det kgl. Døvstummeinstitut i København, har Elevantallet i Gennemsnit været 77. Hver Elev har kostet 870 Kr. 12 Øre aarlig, hvilket er 99 Kr. 64 Øre mindre end i forrige Finansaar. I Lærerpersonalet er der sket nogen Forandring, idet mangeaarig Lærerinde Frk. Egede er afgaaet ved Døden, og Gymnastiklærer Reitzel blev entlediget 1ste August 1895.

Ernest J. D. Abraham. Udgiveren af det engelske Blad for døvstumme (The British Deaf Mute), har ved sit udholdende Arbejde for døvstumme gjort sit Navn vel kendt ikke blot i England, men ogsaa i Udlandet og da især i Amerika. Maaske vil det derfor ogsaa glæde vore Læsere at høre lidt om ham.

Ernest Abraham er født i Greenwich, Kent, England den 12te Marts 1867 og er altsaa nu fyldt 29 Aar; men hans strenge Arbejde har bevirket, at han ser betydelig ældre ud. Da han var en Dreng paa 9 Aar, følte han første Gang Livets Alvor, idet Sorg og Modgang brød ind over hans Forældres Hus. Men den haarde Skæbne, som ramte ham i saa ung en Alder, lærte ham tidlig at stole paa sine egne Kræfter. Medens han endnu kun var en Dreng af Aar, blev han allerede en Mand i Mod, Viljestyrke og utrættelig Arbejdsomhed. I 14 Aars Alderen blev han optaget som Søn i Huset hos John Jennings, der var Præst for de døvstumme og Stifter af Selskabet »South London Gospel Mission to the Deaf und Dumb« (evangelisk Mission blandt døvstumme). Denne ædelmodige Mand sendte ham til en Privatskole i et Aar. Den lærvillige og flittige Elev tilbragte sine Aftentimer med at lære de døvstummes Tegnsprog og forberedte sig saaledes til sin senere store Virksomhed. Da han var 15 Aar gammel, blev han sin Plejefaders Medhjælper og gjorde sig snart meget afholdt af og velset blandt de døvstumme. Han er en Mand, der hurtig kan se ind i andre Mennesker og forstaa deres Sind og Tænkemaade, altid god og smilende, altid hjælpsom mod de nødlidende og svage, altid beredt til at trøste de bedrøvede og glæde sig med de glade. Plejefaderen havde aabnet en Skole for døvstumme, og Abraham blev Lærer ved den, men i 1884 døde Plejefaderen, og nu blev Abraham valgt til dens Forstander, uagtet han kun var 18 Aar gammel. Senere er han kommen til at staa i Spidsen for flere Selskaber, der tage sig af døvstumme. I Aaret 1885 begyndte han i London at udgive et Blad for døvstumme, som udkom i omtrent 2 Aar. Paa samme Tid aabnede han i London en Udstilling af døvstummes Arbejder, som blev besøgt af mange Mennesker. De døvstumme viste deres Taknemmelighed ved at forære ham flere Gaver. — For Tiden er han Medudgiver af det engelske Døvstummeblad: »The British Deaf Mute«. Blandt de mange Foreninger, han har viet sine Kræfter og sit Arbejde, skulle vi tilsidst kun nævne, at han sammen med en døvstum (Joseph Barnes), har oprettet en Slags Gymnastikforening for døvstumme, der har vundet stor Tilslutning.

Fra Østprøjsen fortælles om et sjældent Tilfælde af Stumhed. Blandt de Børn, som indkom til Instituttet 1893, var der en lille Pige paa 11 Aar, som var ganske stum, skønt hendes Hørelse intet fejlede. Da hun var 7 Aar gammel og allerede gik i Skole, styrtede hun en Dag ned ad en Trappe og slog Hovedet saa slemt, at hun beholdt et stort og tydeligt Ar i Panden. Efter at hun længe havde været syg, kom hun igen i Skole, men ingen kunde nu forstaa, hvad hun sagde, da hun kun kunde lalle utydeligt ligesom et lille Barn. Hun sad en Tid lang i Skolen, men lærte intet, og kom saa i en Døvstummeskole. I Begyndelsen antog Læreren hende for aandssvag, men saa opdagede han, at hun i sit Plejehjem var flink til at hjælpe sin Plejemoder i Huset, og altid var glad og munter. Lidt efter lidt blev hun ogsaa livligere i Skolen, og det viste sig, at hun havde en ret god Forstaaelse af Sproget. At frembringe Lyden maatte hun dog lære ved Hjælp af Synet og Følelsen. I Begyndelsen gjorde hun kun smaa Fremskridt, da hendes Taleredskaber vare blevne meget ubevægelige ved saa længe at være ubenyttede, og ved den Forstyrrelse, som en Del af Hjernen havde lidt. Stemmen var ogsaa i Begyndelsen meget svag og med megen Næselyd. Efterhaanden som nye Hjerneceller dannedes til at opfatte de bevægelige Billeder af Ordene, bedredes ogsaa Stemmen, og efter 2 Aars Forløb havde hun fuldstændig genvundet Talens Brug og kunde hjemsendes fra Døvstummeskolen og atter undervises i en almindelig Skole.

Redaktionsudvalget bestaar af:
Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 8. | Maj 1896. | 8. Aarg.

Fredericia-Instituttets Beretning

for Aarene 1893—95.

Det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia har ved Forstander G. Jørgensen udsendt sin anden Beretning, omfattende Virksomheden i Aarene 1893—1895. Medens det store Flertal af Skoleefterretninger kun frembyder saare lidt, der har Interesse uden for den Kreds, der er knyttet nærmere til vedkommende Skole, danner foranstaaende Redegørelse en Undtagelse.

Beretningen indledes med en Oversigt over Til- og Afgang af Elever i Aarene 1893—94 og 94—95 ifølge hvilken Skoleaarene sluttede med et Elevantal af henholdsvis 196 og 193. Hertil knytter Forstanderen en tabellarisk Oversigt over Optagelsesforholdene ved Instituttet i Tidsrummet fra dets Begyndelse i 1881 til Slutningen af Skoleaaret 1895. Antallet af optagne Elever i denne Aarrække har været 523 (301 Drenge og 222 Piger), temmelig ulige fordelt over Landets forskellige Amter. Saaledes møder Hjørring Amt med 45, medens Frederiksborg Amt kun kan opvise 11.

Fra Fredericia-Instituttet i 1881 begyndte sin Virksomhed, har denne Anstalt været Optagelsesskole for det kgl. Døvstummeinstitut i København. Efter et Aars Forløb skulle de Børn, som have gjort mindst Fremgang overflyttes til videre Oplærelse og Opdragelse i København efter Fingeralfabetsmetoden, medens de øvrige forblive i Fredericia for at oplæres efter Talemetoden og fordeles her efter deres Evner i to Afdelinger A og B. De Forholdstal, som ere lagte til Grund for denne Fordeling have været 15 til A, 12 til B og 13 til den Klasse, der overflyttedes til København. I Tidsrummet 1881—94 (incl.) er der overført til Instituttet i København ialt 142 Elever og forblevne i Fredericia 288. Det samlede Antal af egentlige døvstumme i de nævnte 14 Aar har altsaa været 430, hvoraf Instituttet i København skulde have $^{13}/_{40}$ = 139,75, medens samme Institut i Virkeligheden har modtaget 142.

Med Hensyn til Undervisningsmetoden, da har Fordelingen været følgende:

Af samtlige optagne Elever (523) ere 68,83 p. Ct. oplærte efter den rene Talemetode og 31,17 p. Ct. efter Skrift- og Fingeralfabetmetoden.

Efter saaledes at have gjort ganske kort Rede for nogle af de vigtigste statistiske Data, skulle vi dvæle lidt nærmere ved de sidste Stykker af Beretningen, og da især ved Afsnit IV.: »Særskilte Meddelelser«.

Fredericia-Instituttet underviser efter den rene Talemetode. Al sproglig Forbindelse mellem Lærer og Elev sker ved mundtlig Tale, idet ethvert Barn fra Undervisningens første Begyndelse oplæres til at aflæse Talen fra Lærerens Mund og til selv at udtrykke sig ved Hjælp af mundtlig Tale. Som Følge heraf ere Tegn og Fingeralfabet udelukkede fra Undervisningen. Talemetoden har haft og har endnu sine Modstandere. Ogsaa her hjemme er det fra disses Side bleven hævdet, at mange af de døvstumme ikke bevarede deres Tale- og Aflæsningsfærdighed efter Konfirmationen, og at Talen derfor ikke fik nogen praktisk Betydning for dem. Om dette vigtige Punkt har Ministeriet ønsket Oplysning. I Beretningen skriver Forstander Jørgensen:

»Af Talemetodens Modstandere er det oftere bleven udtalt, at de døvstumme, der udgik fra Taleinstitutter, med Tiden mistede Evnen til at udtale sig mundtlig og Evnen til at aflæse Talen fra andres Læber. Tilhængere af Talemetoden have bestemt hævdet det modsatte. Det har derfor været Instituttet en stor Glæde at modtage Ministeriets Skrivelse af 9de August 1895, hvori det paabydes Taleinstitutterne i de aarlige Beretninger at optage »de Oplysninger, der maatte kunne fremskaffes om, i hvilket Omfang de fra Instituttet udgaaede Elever bevare deres Talefærdighed.«

»En Undersøgelse i saa Henseende kan imidlertid først anstilles nogle Aar efter, at den døvstumme har forladt Opdragelsesanstalten. Af denne Grund er i nedenstaaende Fortegnelse kun optaget det første og andet Hold Elever, der ere afgaaede fra herværende Anstalt. Disse bleve konfirmerede i 1889 og 1890 og have saaledes været 5 eller 6 Aar ude i Livet blandt hørende og talende. Det bemærkes, at Fortegnelsen omfatter alle de Elever, som ere afgaaede fra Anstalten efter endt Konfirmation i Aarene 1889 og 1890«.

Den derpaa følgende Redegørelse for hver enkelt Elevs Forhold frembyder i flere Henseende Ting af Interesse. Først og fremmest lægger man Mærke til, at det omtrent for hver enkelt oplyses, at ikke alene er Tale og Aflæsning bevaret, men at der endogsaa er sket Fremgang i begge Henseender. Med stor Omhu har Instituttet fulgt enhver af sine konfirmerede Elever. Nøjagtige Oplysninger ere skaffede til Veje, dels ved Besøg af Lærere i vedkommendes Hjem, dels ved Brevveksling med Forældre og Læremestre. Ligesom ogsaa de hyppige Besøg, konfirmerede Elever have aflagt i Fredericia, ikke alene vidne om et godt Forhold mellem Anstalt og Elev, men ogsaa have givet Forstander og Lærerpersonale rig Lejlighed til at gøre Iagttagelser med Hensyn til disses Tale og Aflæsning. Fredericia-Instituttet har her leveret et eklatant Bevis for Talemetodens store og praktiske Betydning, ogsaa for de egentlige døvstumme.

Talemetoden for egentlige døvstumme er imidlertid ny i vort Fædreland. Det allerstørste Antal af vort Lands konfirmerede døvstumme have faaet deres Opdragelse ved Hjælp af Tegn- og Fingeralfabet, og den almindelige Mening ude blandt Befolkningen er derfor, at man straks overfor en

døvstum maa tage til Tavle og Griffel. — Ligeledes træffe de talende døvstumme paa Værksteder og i Forsamlinger sammen med tegn- og fingertalende, hvorved de selv fristes til at lægge Talen til Side og benytte Tegn og Fingeralfabet. Som et talende Eksempel paa disse Forhold anføre vi Beretningen om den døvstumme N. C. J. (Side 46):

»N. Chr. J. af Hjørring Amt, Bindslev Sogn. Efter sin Konfirmation kom han i Lære hos Skomager Larsen i Sindal. Ved et Besøg, Inspektør Polke i Sommeren 1892 aflagde hos ham, erfarede han, at Svenden paa Værkstedet var døvstum og oplært efter Tegnmetoden, og at N. Chr. J. havde lært Fingeralfabetet, som han i Forbindelse med Skrift altid anvendte overfor saavel Svenden som Mesteren. Da han omtrent hver Søndag besøgte sin Familie, der boede en Mils Vej fra Sindal, og overfor sine Slægtninge altid benyttede sig af Talesproget, havde han dog forbavsende godt bevaret sin Tale- og Aflæsningsevne, hvad der viste sig ved en 2 Timers Samtale, Inspektør Polke havde med ham paa en Spadseretur i Sindals Omegn. Mesteren lovede nu at ville tale med ham for Fremtiden. For Tiden arbejder han som Skomagersvend i Hjørring og er et meget dygtigt og flinkt Menneske. Han benytter sig overfor sine hørende Omgivende altid af Tale og Aflæsning, og at det gaar rigtig godt hermed, havde Inspektør Polke Lejlighed til at overbevise sig om ved et Besøg i Hjørring i Sommerferien 1895«.

Med Aarene ville disse Forhold imidlertid bedres mere og mere af sig selv. Dels ville de døvstummes Omgivelser lidt efter lidt faa mere Forstaaelse af Talemetoden, og dels vil, paa Grund af Fordelingen, de fingertalende døvstummes Antal aftage.

Et Spørgsmaal endnu frembyder sig ganske naturligt: Ville disse Mennesker nu ogsaa fremdeles bevare og udvikle deres Tale og Aflæsningsevne? Forstander Jørgensen besvarer Spørgsmaalet bekræftende. I Beretningen Side 54 siger han:

»Men, kan man jo spørge, vil Tale- og Aflæsningsfærdigheden, selv om den bevares i 5 à 6 Aar, ogsaa kunne bevares i en endnu længere Aarrække? Dette Spørgsmaal maa vi, som arbejde i Talemetodens Tjeneste, absolut besvare bejaende; thi eftersom Undervisningsmetoden i Skolen forandres, saa forandres ogsaa den Maade, hvorpaa de døvstumme ude i Livet meddele sig efter at have forladt Opdragelsesanstalten«.

Efter at Forstanderen derpaa kortelig har paavist, hvorledes den ene Metode har maattet vige Pladsen for den anden, og hvorledes hver Metode (Tegn-, Fingeralfabet- og Talemetoden) har paatrykt de voksne døvstumme sit Stempel, fortsætter han:

»Endnu er det saaledes, at det store Flertal af døvstumme er opdraget efter Tegn- og Haandalfabetsmetoden; men der vil komme en Tid, da Flertallet af de voksne døvstumme vil være oplært efter Talemetoden. Det vil da komme til at staa klart for de døvstumme, at ligesom Fingersproget var et bedre Meddelelsesmiddel end Tegnsproget, saaledes er ogsaa Tale og Aflæsning fra Læberne et bedre Meddelelsesmiddel end Fingersproget. Det vil ligeledes komme til at staa klart for selve de døvstumme, at de efter deres Afgang fra Instituttet maa gøre sig den mest mulige Umage for at bevare deres Tale og Aflæsningsfærdighed«.

Det er ikke saa sjeldent, at et Menneske i en ældre Alder taber Hørelsen. Ogsaa i saadanne Tilfælde kan Talemetoden træde hjælpende til, idet ogsaa ældre ved lidt energisk Arbejde kunne vænne sig til at aflæse Talen fra Læberne. Af et Brev, der er optaget i Beretningen, fremgaar det, at en ung Typograf har opholdt sig paa Fredericia-Instituttet i 7 Maaneder for at lære at aflæse. I en Alder af 16 Aar blev han næsten fuldstændig døv. 7 Aar senere ansøgte han og fik med stor Beredvillighed Ministeriets Tilladelse til — uden Udgift for ham selv — at opholde sig paa Fredericia-Instituttet for at lære at aflæse. Om Frugterne af dette Ophold udtaler han sig saaledes:

»I de sidste fire Maaneder af mit Ophold paa Instituttet har man ikke behøvet at skrive et Ord, endskønt alle Lærerne talte saa naturligt som muligt i de private Timer og udenfor Skoletiden. At jeg har haft stor Gavn af Opholdet paa Instituttet er utvivlsomt. Alle de Mennesker, som har kendt mig før, og som efter min Hjemkomst har talt med mig, sige, at jeg har gjort god Fremgang, ikke alene i Aflæsning, men ogsaa min Stemme har vundet i Omfang og min Tale i Tydelighed. Jeg tror, at det, jeg har lært paa Fredericia-Instituttet, vil have varig og praktisk Betydning for mig i mange af Livets Forhold. Først og fremmest har det Betydning derved, at jeg ikke længer staar i en saa isoleret Stilling overfor hørende Mennesker, som jeg før har gjort, idet jeg kan forstaa de fleste Mennesker, jeg træffer paa, og uden Vanskelighed kan samtale med dem, jeg lever sammen med til daglig. Aflæsningsfærdigheden vil selvfølgelig blive større i Tidens Løb.

Alt i alt har jeg haft stor Gavn og Glæde af dette Kursus i Aflæsning, og det, jeg har lært der, vil sikkert faa Betydning for mig hele Livet igennem«.

Vi ere overbeviste om, at som Ministeriet med sædvanlig Velvilje imødekom denne unge Mands Andragende om Tilladelse til at opholde sig paa Fredericia-Instituttet for at lære at aflæse, saaledes ville ogsaa andre, der maatte ønske at gennemgaa et lignende Kursus, med Lethed opnaa samme Tilladelse fra Ministeriets Side.

Endnu skal kun tilføjes, at Anstaltens Sognepræst forbereder hvert Aars Konfirmander gennem mundtlige Samtaler, samt at Overhøring og Konfirmation sker paa sædvanlig Maade og mundtlig i Sognekirken.

Ved Anstalten virker, foruden Forstanderen, et fast Lærerpersonale, bestaaende af 12 Lærere og 8 Lærerinder. Undervisningen i Haandgerning for Drenge og Gymnastik for Drenge og Piger besørges af 2 Timelærere og 1 Timelærerinde.

Udgiften til hver enkelt Elev har i Finansaaret 1893—94 været 637 Kr. 61 Øre og i 1894—95 647 Kr. 23 Øre.

Pinsen.

Gud Helligaand! Du, som har den velsignede Gerning at indblæse vore Hjerter det evige Liv, ligesom Gud fordum »aandede« Liv i vort Støvlegeme! Du, som gør Mennesker delagtige i Faderens og Frelserens Liv og Kærlighed, saa at Guds Rige ikke bliver et Eventyr, et gammelt Sagn for os, men kommer ind i os med sin Fred, Retfærdighed og Glæde som vor Sjæls levende Ejendom, lad Du et Pust af din himmelske Kraft og Varme fylde »Huset« (den kristne Menighed) i denne Pinsetid, saa at Lovsangen maa lyde fra mange glade troende Hjerter, ogsaa iblandt dem, som ikke lydeligt kan prise Gud med Munden.

Gud ske Lov, det er ikke Munden, men Hjertet, det kommer an paa. Opvarm da ret vore Hjerter med Troens, Haabets, Kærlighedens Varme, som vi trænge til, ligesom

Skov og Mark trænge til Sommersol Og efter i Du er kommen for at paaminde os om alle Ting, Kristus har sagt, saa paamind os især daglig om den Bøn, han har lært os, og om den Forsagelsens og Troens Bekendelse, som han selv har gjort til Salighedsvilkaar for os!

Apostl. Gerninger Kap. 2, Vers 1—11. (Læs dette Stykke i dit »nye Testamente«, eller hellere hele Kapitelet).

Naar vi eftertænke denne Fortælling i »Apostlenes Gerninger« om Gud Helligaands Udgydelse paa Pinsedagen, da er det vigtigt for os, at vi forstaa at gøre ret Forskel paa disse to Dele: 1) selve Gud Helligaand, som kom for at begynde sin Gerning i Menneskenes Hjerter, og 2) de Tegn og Undere, somledsagede Helligaandens første Fremtræden, men som ingenlunde er det samme som Aanden selv. Fortællingen i Skriften sammenblander ikke disse to Ting, og vi skulle heller ikke gøre det.

Tænke vi nu paa disse ledsagende Tegn: dette hemmelighedsfulde »fremfarende Vejr« med Toner fra Guds Himmel, disse »Tunger som af Ild«, der fordelte sig, og satte sig paa enhver af Disciplene, denne »Talen med fremmede Tungemaal«, saa maa vi jo sige: dette gentager sig ikke saaledes mere! Ingen af os kender fra sit eget Liv noget til saadanne Ting, saa at dersom disse Ting vare Hovedsagen i Pinseevangeliet, dersom dette var selve Guds Aand, eller dersom Aandens Gerning kun bestod i at fremkalde saadanne udvortes mærkelige Ting, saa var Pinsefesten ikke af stor Betydning for os, saa kunde vi jo kun med Savn og Smerte høre dette Evangelium og maatte sige: »det taler jo om noget, som blev givet Herrens store Apostle, men som desværre ikke blev givet os!«

Men se! naar det bliver os klart, at disse udvortes Undere og Tegn, vare ingenlunde Hovedsagen, vare ingenlunde Et med selve Helligaanden, men var kun Tegn, som skete ved Aandens første Komme til Menigheden, da stiller Sagen sig saaledes for os, at vi maa sige: »Ja, dersom blot den gode Gud Helligaand endnu er og virker her paa Jorden og endnu er tilstede ogsaa for at virke for mig og i mig; dersom der endnu er en kristen Menighed, hvori der er mere end Menneske tanker og Menneskekraft, hvori Guds Aand virker med Evangeliet og Sakramenterne, kaldende, samlende, oplysende, trøstende, helliggørende, — dersom jeg ogsaa har faaet noget Samfund med Gud Helligaand, nogen Delagtighed i den kristne Menighed, den hellige almindelige Kirke, og dens aandelige Goder, da har sandelig ogsaa jeg Ret og Grund til at glæde mig inderligt ved Pinseevangeliet, Ordet om hin »Pinsedag, da Guds Søn kom herned, og kom med Guds Kraft til vor Skrøbelighed«.

Jeg haaber, at vi alle have det saaledes, at hvert Aar, naar vor Fødselsdag kommer, da tænke vi: »Dette er en glædelig og betydningsfuld Dag for mig!« Ere vi troende Kristne, da ville vi tillige glæde os over vor Daabsdag, og hvert Aar komme den i Hu med lige saa stor Glæde som vor Fødselsdag, eller maaske endnu større.

Men naar jeg nu paa min Fødselsdag eller min Daabsdag siger: »Dette er en glædelig Dag for mig!« saa er det jo ikke fordi jeg mener, at hver Gang jeg oplever en af disse Dage, saa skal det samme gentage sig, det samme for mig saa mærkelige ske, som skete den første Gang, jeg oplevede en af disse Dage. Nej! men jeg glæder mig ved at tænke paa, at den Naade, som dér for første Gang blev mig givet, den nyder jeg endnu godt af, ja, nyder vel endog langt mere godt deraf nu, end jeg gjorde paa selve den Dag, da jeg blev født, eller paa selve den Dag, da jeg blev døbt, og det, uagtet jeg godt véd, at de mærkelige Ting, som der skete med mig, gentage sig ikke saaledes senere, men at alt gaar tilsyneladende kun sin jævne Gang.

Paa lignende Maade forholder den kristne Menighed sig til Pinsefesten. Den troende kristne Menighed forlanger ikke, at de samme Ting skulle ske, som skete paa den første Pintsefest, men den glæder sig ved Pinsen, fordi den tror og véd, at den Gud Helligaand, som hin Dag begyndte sin velsignede Gerning her i Menigheden, er endnu stadig tilstede og virksom med sin fulde Kraft og Kærlighed, med al sin Velsignelse.

At disse Tegn og Mærkeligheder, som skete ved Livets Frembrud, ved Aandens Komme, at de ikke ske mere, forvirrer os ikke; tværtimod, vi finde det stemmende med hele Guds Aabenbaringsmaade, at Aanden fortsætter sin, engang saa mærkeligt begyndte Gerning paa en stille og jævn Maade uden store Mærkeligheder i det udvortes.

Foragter ej de Midler ringe!
Her intet sker ved Kæmpehaand,
Her intet lader sig fremtvinge,
I Stilhed virker her Guds Aand.
(Se Salmebogen Nr. 697.)

Ved Skabelsen skete der mange mærkelige Ting, som ikke gentage sig under Opholdelsen og i det daglige Liv. Og vi maa da heller ikke tænke os, at Apostlene i hele deres senere Liv bleve ved med at høre Lyden af »det vældigt fremfarende Vejr«, eller at de gik omkring med Ildtunger paa deres Hoveder og med Evne til at tale alle mulige Sprog. Disse Ting skulde kun fortælle: »Nu kommer der noget nyt og bryder frem«, og de skulde være Billeder paa Aandens Kraft og Varme, paa Aandens Evne til at tage Mennesketunger i sin Tjeneste og virke ved Ordet, Aandens Evne til at samle Mennesker af alle Folkefærd og lære dem at forstaa hinanden til Trods for al den Adsplittelse, som fra Babelstaarnets Dage havde dannet Skillemure imellem Menneskene. Men lad os saa ikke tillægge disse »Billeder« en altfor stor Betydning. Læg Mærke til, at da Jesus adskillige Gange (se især i Johs. Ev. 15de og 16de Kap.) havde forudsagt sine Disciple Aandens Komme, saa dvælede han altid ved dette: »Aandens Gerning er Forkyndelsen, Vidnesbyrdet om mig,« men sagde derimod ikke: »Aandens Gerning er den, at lade Ildtunger komme frem eller meddele underfulde Sproggaver!« Og læg Mærke til i Fortællingen om Pinsedagen, at det, som gør den store Virkning og bringer 3000 Mennesker til Samfund med Gud, det er paa ingen Maade »Tegnene«, men det er Peters jævne enfoldige Forkyndelse af Frelseren og Herrens egen Indstiftelse, den hellige Daab. Thi disse 3000 Mennesker hørte først Peters Ord, og dernæst bleve de døbte efter Herrens

Indstiftelse, saa vare de Guds Børn, Medlemmer af Herrens Menighed.

Ja, dér have vi altsaa Aandens egentlige Gerning: i Forkyndelsen, Vidnesbyrdet om Jesus som et levende Vidnesbyrd med Guddomskraft og Guddomssandhed, skønt det lyder paa Menneesketunger, i Ordet, hvori vor Herre er levende til Stede, rører ved Hjerterne, ydmyger og nedbøjer, men ogsaa glæder og trøster, læger og renser.

Og se, kære Venner! denne velsignede Gerning skete ikke blot med Apostlene og Disciplene og de 3000 i Jerusalem, men den fortsættes igennem Tiderne af Gud Helligaand med samme Kraft og samme Sandhed, — ogsaa hos os, hvor Ordet om Jesus forkyndes, om end i megen menneskelig Skrøbelighed, og hvor Sakramenterne uddeles og modtages. Ogsaa hos os er Gud Helligaand tilstede og i Virksomhed, og der er endnu den samme Kraft og Velsignelse, Glæde og Trøst ved at annamme Herrens Ord, som der var den Gang. Det er endnu et Møde imellem Mennesket og Gud, der fremkommer, hvor Ordet om Jesus troes og lukkes ind i Hjerterne.

Om end vi ville sige: Ja, men Apostlene ere dog meget større og herligere Guds Børn end vi, saa tør vi dog føje til, at vi ere dog — takket være den sønlige Udkaarelsesaand — Guds Børn ligesaa vel som de, og vi have samme Herre samme Tro og Daab og Gud og Fader, som de havde. Der kan jo godt i en Familie være baade store og smaa Børn, stærke og svage Børn, men alle Børnene ere dog fælles om Hjemmet og har samme Ret til at sige: »Fader!«

Derfor glæde vi os ved Pinsen og holde selv Pinse, ikke blot til Erindring om, at Guds Aand engang besøgte Menneskeverdenen paa en herlig Maade, men med Taksigelse for, at Guds Aand har baade begyndt og fortsætter endnu den Dag i Dag sin Gerning her paa Jorden, som er ligesaa herlig og kærlig, ligesaa nødvendig for vor Frelse, som alt hvad Gud Fader og Guds Søn har gjort for os. Dersom Ordet ikke blev os forkyndt af Guds Aand, som derved kan komme til at tage vore Hjerter under Behandling, da nyttede det os ikke det allermindste, at Jesus er født for os og død og opstanden for os. Alt dette var jo aldrig blevet os forkyndt, hvis ikke Aanden havde skabt og opholdt en kristen Menighed og ført os ind i den, eller det var i det højeste kun kommet til os som døde Bogstaver, kolde Kundskaber. Men nu bringer Aanden det til os som en frisk Hilsen fra Gud, saa vi kunne fornemme: det er den levende Gud, som sender Bud til dig og vil have dig i Tale. Lad os, som have fornummet en lille Smule til Guds Aands kaldende og dragende, paamindende og trøstende Magt i vore Hjerter, inderlig glædes og takke, fordi Pinsens Naadegave er endnu stadig her paa Jorden.

BIRKENDE KIRKE.

Og lad os bede Gud om, at vi selv maa faa mere og mere Gavn af Aandens Gerning, af hans Arbejde paa os, og at alle, for hvem Guds Aand endnu er en fremmed Gæst, maa lære at kende, at Guds Aand dog er den eneste, som med sit Vidnesbyrd om Jesus og sit »Abba, Fader« kan bringe Lys og Fred, Sandhed og Sammenhæng ind i vort Liv.

Jo mere vi lukke Hjertet op for Ordet, hvori Aanden virker, desto mere overbevises og befæstes vi i den glæligste Tro, et Menneske kan eje. — Ja, dette, at agte paa Ordet, at bruge det, tage det frem til Eftertanke, Bøn og Bekendelse, at lade det blive den raadende Magt i vort Liv, det er dette, vi selv maa og kan stræbe efter.

Husk paa, at den Verden, som forholdt sig ligegyldig til Jesus, fik slet intet paa Pinsedagen; men Apostlene forholdt sig ikke ligegyldige, da Guds Aand kom til dem. De vare »endrægtelig forsamlede« i Bøn og Paakaldelse og med troende Ihukommelse af den Forjættelse, deres Herre havde givet dem. Og fordi der hos dem var Tro, Bøn, Paakaldelse, altsaa aabne Hjerter, derfor kunde Guds Aand virke noget saa herligt hos dem. Her er altsaa virkelig noget for os selv at gøre. Hvor ofte hindre og forstyrre vi ikke den Velsignelse, sem er paa Vejen til vore Hjerter! Hvor tidt banker ikke Guds Aand paa hos os, og der bliver ikke lukket op! Men ville vi selv berede vore Hjerter, saa godt vi kunne, til at være en god og villig Jordbund, til bedende og troende Hjerter, der stræbe efter noget andet end denne Verden og

dens flygtige Glæder, stræber efter Guds Aands Gaver. da skulle vi visselig ogsaa nok faa det, som Paulus ønsker Menigheden i Korinth (2 Kor. 13. 15): vor Herres Jesu Kristi Naade, Gud Faders Kærlighed og den Helligaands Samfund«. Thi »endnu er Guds Aand saa rig, saa mægtig og saa miskundelig som første Pinsedag«.

Amen.

Elmquist, Sognepræst.

Avstraliens Befolkning.

Naar vi her ville give en lille Skildring af Avstraliens Befolkning, saa gælder det kun for den Del deraf, som tilhører Folkestammer. der boede der, da Evropæerne opdagede den fjerne Verdensdel.

Disse Folk danne en Gruppe for sig uden mange Sammenknytningspunkter med andre Folkeslag. Man har rigtignok ofte sammenlignet dem med Negre, ligesom man ogsaa ofte kalder dem »Avstralnegre«; men dette passer slet ikke. Man kunde da med lige saa god Grund kalde Indianerne for »Amerikanegre«. Avstralierne ere lidt under Middelhøjde, deres Hud er dyb mørkebrun, næsten sort; de ere ofte magre, have tynde Arme og Ben. Deres Hænder og Fødder ere fine og smaa. Derimod er deres Hoved stort og efter vor Mening meget grimt. De have en meget kraftig Haarvækst, endogsaa over hele Legemet. Huden er fugtig og sveder meget, hvilket medfører en væmmelig Stank. Den lugter saa stærkt, at Evropæernes Kvæg bliver uroligt, naar der findes Avstraliere i Nærheden.

Skønt Avstralierne kunne synes at være svage og ubehjælpsomme, saa have de dog et udmærket Herredømme over deres Legeme. De bevæge sig med stram Holdning, som Konger og Dronninger. De kunne bringe deres Lemmer i de forunderligste Stillinger. De kunne f. Eks. bruge Tæerne lige saa godt som Fingrene. Ville de lave et eller andet Redskab i Stand, kunne de bøje Foden i Vejret og bruge den som en Slags Bordplade at hamre paa. Deres Sanser ere stærkt udviklede, de se godt og lugte endnu bedre. Ved at lugte til Jorden kunne de saaledes mærke, om et Dyr er i

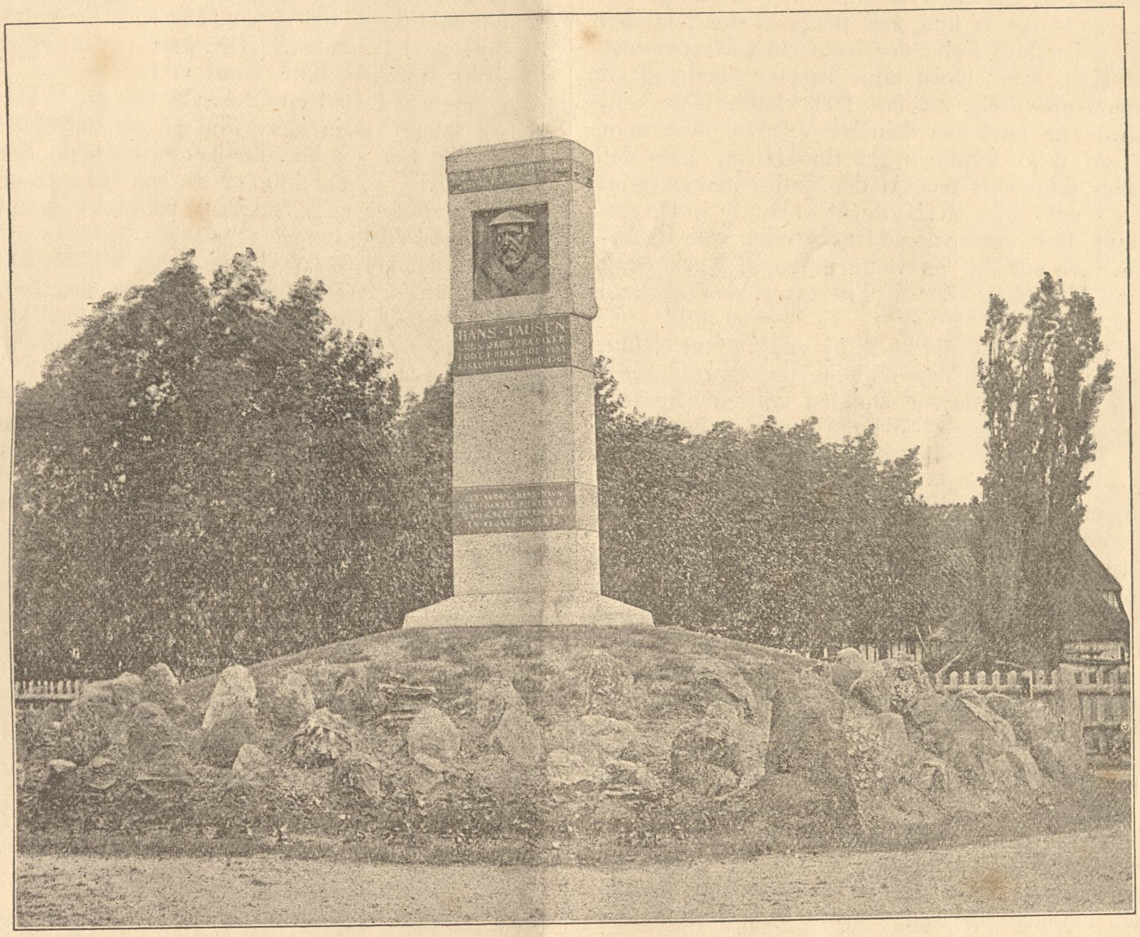

MINDESTØTTEN.

Til Billederne.

Som vi lovede i sidste Nummer bringer »Effata« i Dag to Billeder, et af Kirken i Birkende paa Fyen og et af den Mindestøtte, der er rejst der til Minde om Hans Tavsen.

sin Hule eller ej. Disse fortrinlige skarpe Sanser komme dem godt til Nytte, naar de skulle opsøge Føde.

De spise næsten alt muligt, saa man kan ikke sige, at de ere kræsne. Hvad siger du om, at Australierne sætte Pris paa Lækkerier som Larver og Orme? Baade Mænd og Kvinder sørge for at skaffe Føde til Huse. Mændene gaa paa Jagt, Kvinderne derimod gaa ud med en Kurv, hvori de opsamle alt, hvad de kunne bruge, saasom Smaadyr, Frugt, Rødder og Knolde. De bruge da en Kæp til at kradse op i Jorden med. Mændene gaa, som sagt, ud paa Jagt eller Fiskeri og benytte dertil yderst tarvelige Vaaben og Redskaber, som ikke ere stort bedre end dem, man lavede her i Danmark i Oldtiden. Øksen er af Sten, Spydet er en Træstang, der er tilspidset og brændt haard i den ene Ende. Desuden have Avstralierne et Redskab, som ikke er almindeligt blandt andre Folk, kun Eskimoerne have et lignende. Det er et Kastetræ, som de haandtere med stor Dygtighed, saa de næsten kunne træffe alt, hvad de kaste efter.

Naar vi skære i et Stykke Træ med en god, skarp, engelsk Lommekniv, tænke vi kun lidt paa, at der paa den anden Side Jordkloden leve Folk, der have stort Besvær blot for at skære en Kæp over; deres Kniv bestaar nemlig af en spids Sten med en ujævn Eg, sat fast i et klodset Træskaft.

Naar Avstralierne have saa daarligt Værktøj, kan man nok forstaa, at de ikke kunne bygge fine Huse; men det sætte de da heller ikke Pris paa, ja der findes mange, som slet ikke eje saa meget som en Hytte at søge Ly i. De gaa til Hvile i et hult Træ, under nogle Buske eller i en Bjærghule. De fleste lave sig dog en Bolig enten af Bark, som stilles skraat mod hinanden, eller af Træstaver, som stikkes i Jorden og overdækkes med et Tag.

Om Dagen færdes Avstralierne altid ude i det frie, kun om Natten eller i daarligt Vejr opholde de sig i Husene. Naar de skulle sove, rulle de sig sammen omtrent, ligesom vi se Hunden eller Katten gøre, de ligge paa den bare Jord uden Seng eller Sengklæder. Udenfor Boligen brænder hele Natten en Ild, som skal jage de onde Aander bort. Avstralierne ere nemlig meget overtroiske. De have ingen Agtelse for Kvinderne, som kun betragtes som Slaver, hvorfor de da ogsaa skulle gøre Arbejdet. Mændene have gerne to, tre eller endnu flere Koner. Det er da almindeligt, at der fødes et stort Antal Børn i en saadan Familie, men da der ikke bliver Raad til at opføde saa mange Børn — hver Familie opdrager i Reglen kun 3—4 — saa blive de fleste dræbte af deres Forældre kort efter Fødselen, og, hvad der er endnu mere væmmeligt, Forældrene spise dem derpaa.

Sygdom er sjelden blandt de Stammer af Avstralierne, som leve uden Forbindelse med Evropæerne. Dersom det alligevel sker, tror man straks, at det er onde Aander, som have været paa Spil. Dersom et Menneske dør, er det ligeledes Aandernes Skyld. Men maaske er det en Uven eller Fjende, som har faaet de onde Aander til at dræbe Mennesket; kan da den afdødes Slægtninge tænke sig, hvem denne Uven eller Fjende er, saa dræbe de uden videre den vedkommende.

Naar et Menneske er afgaaet ved Døden, skal Liget begraves, hvilket foregaar paa flere Maader hos de forskellige Folkestammer. Vi maa erindre, at Kvinder ikke henregnes til Menneskene, derfor blive deres Lig ikke begravede, de blive kastede ud paa Marken, hvor vilde Dyr og Fugle kunne fortære dem. Mændenes Lig blive enten gravede ned i Jorden eller først brændte. Der er dog ogsaa nogle Stammer, der tørre Ligene, saa de blive til Mumier. De føre da Liget med sig omkring, saa længe det paa nogen Maade kan hænge sammen. Der findes atter andre Stammer, der spise Ligene og lave Fade og Skaaler af Hjerneskallen. I det hele taget er Menneskeæderi almindeligt blandt Avstralierne, ikke fordi de ere særlig ondskabsfulde, det ere de nemlig slet ikke; men de ere, som før bemærket, i høj Grad overtroiske. De tro f. Eks., at dersom de spise et Lig, saa faa de den afdødes Kræfter.

Avstralierne ere jo Hedninger; men man kender ikke meget til deres religiøse Forestillinger, da de skjule dem for fremmede. De tro paa gode og onde Aander og frygte især de onde, som de tro færdes om Natten. Der er ofte Krig mellem de forskellige Folkestammer; men Krigen er hverken farlig eller blodig. Dersom en bliver saaret, saa hyler og skriger han rent forfærdeligt, og dersom en bliver dræbt, hører Krigen meget ofte op, og der sluttes Fred.

En Gang om Maaneden samles Avstralierne til religiøse Fester, og de pynte sig da saa godt, som det kan lade sig gøre, og det er forholdsvis billigt for dem at komme i Stadsen, eftersom de gaa aldeles nøgne, naar da ikke Vejret er altfor koldt. Da Avstralierne altsaa ikke kunne trække i fine og kostbare Klæder, saa bliver det selve Legemet, man søger at forskønne ved at bemale Ansigt og Bryst med røde, hvide, sorte og gule Farver. Haaret bliver bundet sammen og sat op paa de mærkeligste Maader og pyntet med Muslingeskaller, Perler og Dyretænder. Hvad bestille saa Avstralierne ved saadanne Fester? De danse og danse i det uendelige og det, skønt Musikken ikke er videre skøn; den frembringes ved i en bestemt Takt at slaa to tykke Kæppe mod hinanden. De kan ogsaa synge; men deres Sang er rigtignok ikke, hvad vi forstaa ved Sang. De gentage nogle faa Ord en Mængde Gange. Her er et Par af deres Sange: »Min kære lille vil jeg aldrig faa at se« eller: »O hvilke Ben du har, du kængurubenede Knægt«. Læseren tror maaske, at det kun er en enkelt Linje af en Sang, nej, hele Sangen er ikke længere, men den gentages maaske et halvt hundrede Gange.

Af det her skildrede vil man se, at Avstralierne staa paa et meget lavt Udviklingstrin, og dog have de en Slags Skrift, bestaaende af Billeder og Figurer, som de indridse paa Træ, og som da kan læses og forstaas af Folk i andre Egne af Landet.

Efter at Evropæerne have sat sig fast i Avstralien, hvor de udbrede sig stærkt, kan man med Vished sige, at de indfødtes Tid er snart forbi; thi de aftage stærkt i Antal. Der er gjort flere Forsøg paa at omvende dem til Kristendommen, men kun med lidet Held. Evropæerne have ogsaa søgt at bibringe dem Kundskaber i Skolerne, og i Begyndelsen plejer det at gaa godt for Avstralbørnene, i enkelte Fag ere de endogsaa dygtigere end Evropæernes Børn; men efterhaanden som de blive store, gaar alt stedse tilbage, og det sker ikke saa sjeldent, at de forlade alt, hvad de have lært, og vende tilbage og leve paa samme Maade som deres Forfædre og Slægtninge.

(Frit efter Salomonsens Konversationsleksikon ved M.)

Om Hørelsen hos døvstumme.

(Af Dr. med. Holger Mygind.)

Det er en almindelig udbredt Mening, at alle døvstumme ere fuldstændig uden Hørelse. Erfaringen lærer imidlertid, at en stor Mængde døvstumme har en vis Grad af Hørelse, der imidlertid aldrig er saa betydelig, at almindelig Tale kan høres; thi det er netop ved, at denne Evne mangler, at et Barn ikke bliver i Stand til at tale, det vil sige bliver døvstumt. Barnet lærer nemlig at tale ved at efterligne, hvad det hører, dets Omgivelser sige, og det er meget sjeldent, at Stumheden skyldes noget andet end Døvhed.

Mange døvstumme formaa altsaa at høre visse Lyde; dette er særlig hyppig Tilfældet med saadanne døvstumme, hvis Døvhed er medfødt, medens døvstumme, som ere blevne døve efter Fødselen paa Grund af en eller anden Sygdom, sjeldnere har nogen Rest af Hørelse. Medens Hørelsen, i

Tilfælde, hvor denne er til Stede, ofte kun er ringe, findes der dog en Del døvstumme, der kunne høre saa godt, at de ved Ørets Hjælp kunne opfatte rigtig Bogstavlyd f. Eks. a, e, i, æ, og u, naar disse raabes ind i Øret, ja, enkelte døvstumme kunne endog høre hele Ord, der raabes ind i deres Øren, eller som udtales højt i kort Afstand fra dem. I nogle Døvstummeinstitutter har det vist sig, at ikke mindre end 1/4 af Eleverne have haft saa megen Hørelse, at de kunde høre Ord eller Bogstavlyd, og de fleste af dem lede af en allerede ved deres Fødsel tilstedeværende Døvhed.

En stor Mængde døvstumme have ikke saa megen Hørelse som de nysnævnte, men kunne dog høre Lyden af en Klokke, af en Pibe eller af en anden lignende stærkt tonende Genstand. Saaledes kunne mange døvstumme høre Lyden af et Lokomotiv, der fløjter for at melde sin Ankomst eller Afgang, eller Tonen fra en Kirkeklokke, der ringer sammen til Gudstjeneste, og ikke faa døvstumme kunne høre Støjen af en Vogn, der nærmer sig, eller et Skud, der affyres fra et Gevær eller en Kanon.

Besiddelsen af saadanne Rester af Hørelsen betragtes ofte som værende af ringe Betydning for de paagældende døvstumme. Denne Opfattelse er imidlertid ikke rigtig. Det er nemlig værdifuldt for den døvstumme at have saa megen Hørelse som den, der er beskrevet ovenfor, i det daglige Liv, hvor en kraftig Støj ikke sjelden er det eneste, der underretter én om, at der er Fare paa Færde. Rester af Hørelsen er dog navnlig af Betydning for den døvstumme under hans Skoletid, naar han er Elev paa et Institut, hvor de døvstumme oplæres til at tale, thi han bliver da lettere i Stand til at efterligne de Ord, som hans Lærer søger at lære ham at udsige.

Enhver døvstum, der besidder nogen Hørelse, bør derfor glæde sig herover og søge paa alle Maader at drage Fordel deraf. Han bør endvidere søge paa alle Maader at vedligeholde den Hørelse, han har, ved at benytte den ved de Lejligheder, hvor dette er ham muligt. Gør han nemlig ikke dette, da vil det gaa ham, ligesom det gaar et Menneske, hvis Ben ere delvis lammede: gør han sig ikke Umage for at gaa, vil Lamheden tiltage mere og mere.

Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt at vedligeholde, hvad man har, man bør ogsaa søge at udvikle videre de Evner, man har, selv om de kun ere ringe. Der er al Grund til at fremhæve dette her, fordi en bekendt Læge i Wien nylig har fundet, at naar døvstumme, der har Rester af Hørelse, vedvarende udsættes for at paavirkes af de Lyde, de kunne høre, da tiltager deres Hørelse efterhaanden mere og mere, om end den aldrig bliver saa udviklet, at de ophøre at være døvstumme. Denne Læges Erfaringer ere nu blevne bekræftede af andre Læger, og det er derfor, at jeg skriver disse Ord, for at opfordre alle jer døvstumme til at prøve rigtig, om I kunne høre nogen Lyd. Viser det sig da, at I kunne dette, da forsøg at lade Lyden indvirke ofte paa Øret. Lad f. Eks. eders talende Omgivelser raabe Ord eller Bogstaver som a, e, i, u og o ind i eders Øren og opgiv det ikke, fordi disse ikke straks kunne høres tydeligt. Prøv at lade en Klokke ringe i kort Afstand fra Øret, og høres dette, da gentag det ofte, og det vil da maaske vise sig, at Lyden høres bedre og bedre. En udmærket Tonegiver til at udvikle Hørelsen er en almindelig (ikke for lille) Harmonika. Prøv paa at lytte til dennes Toner, og efter nogen Tids Øvelse ville maaske nogle af eder kunne høre den spille en Melodi.

(Efter »Smaabl. f. døvst.«)

Kopper.

Den 14de Maj holdtes et Hundredeaars-Jubilæum, som fortjener at mindes af alle Mennesker. Det var 100 Aar siden, at det første Menneske blev vakcineret. Den Mand, vi derved maa tænke paa, var en engelsk Læge, Doktor Jenner. For rigtig at forstaa, hvor stor en Velgerning, Dr. Jenner gjorde Menneskeheden ved at opfinde Vakcinationen, og hvor megen Tak vi alle skylde ham derfor, maa vi vide, hvilken frygtelig Sygdom Kopper var den Gang.

Kopper er en smitsom Sygdom, som begynder med stærk Feber, derpaa kommer Udslæt, der bestaar af talrige smaa Blærer, over hele Kroppen, paa Øjnene, i Næsen, i Munden og i Halsen. Saa kommer igen Feber, og Blærerne forvandles til Bylder med Materie og mange Smerter. Efter en Tids Forløb læges Bylderne, men overalt bliver der Ar (Kopar) d. v. s. Fordybninger i Huden, hvilke misklæde meget (= se grimt ud). Men ikke alene voldte Kopperne mange Smerter og gav misklædende Kopar, det var ogsaa en livsfarlig Sygdom, og hvert Aar døde mange, mange Tusinde Mennesker deraf. I Byen Turin i Norditalien døde i Aaret 1753 over 30,000 Mennesker af Kopper, og man har udregnet, at paa hele Jorden døde hvert Aar $1^1/_2$ Million Mennesker af denne Sygdom. Kopperne ere vistnok først opstaaede i Kina, derfra udbredte de sig til de øvrige Lande i Asien og til Ægypten. For omtrent 800 Aar siden kom de til Evropa og udbredte sig til alle Lande i denne Verdensdel, efter Amerikas Opdagelse kom de ligeledes derover. De angrebe især ofte Børn, og det var sjældent at træffe et voksent Menneske, som ikke havde haft Kopper og ikke var koparret. Vi kunne nu forstaa, hvor bange alle Mennesker vare for Sygdommen.

Dr. Jenner lagde Mærke til, at Køerne undertiden ogsaa havde en Slags Kopper, især paa Yveret, disse Kopper kaldte man Kokopper. Naar Pigerne malkede saadanne Køer, bleve de smittede, de fik ogsaa Kokopper. Kokopperne vare dog ikke farlige, Pigerne bleve kun lidt syge deraf; men Dr. Jenner bemærkede, at de, som havde haft Kokopper, sjeldent fik rigtige Kopper, og dersom de fik rigtige Kopper, bleve de kun lidt syge og døde sjeldent deraf. Dr. Jenner tænkte nu: »Hvis alle Mennesker blive smittede af Kokopper, saa blive de maaske fri for de rigtige Kopper eller faa dem i mild Grad« (blive kun lidt syge). Han prøvede da at vakcinere Børn med Kokopper, d. v. s. han skar en lille Rift i Huden paa Armen og hældte Materie af Kokopper i Saaret. Børnene bleve smittede og fik Kokopper, men nu smittede de rigtige Kopper dem ikke.

Det første Forsøg foretog Dr. Jenner med en otteaarig Dreng den 14de Maj 1796. Først vakcinerede han Drengen med Kokopper, og 8 Uger derefter forsøgte han at smitte Drengen med Menneskekopper, men de sidste vilde ikke angribe ham.

Denne Opdagelse blev snart bekendt i alle evropæiske Lande, og overalt viste det sig, at Vakcinationen beskyttede Menneskene udmærket mod Kopper. I mange Lande f. Eks. Danmark, blev det befalet, at alle Børn skulde vakcineres, og Følgen deraf var, at Kopper, som før havde været en hyppig og farlig Sygdom, nu blev en sjelden Sygdom. Man var ikke mere bange for Kopper.

Det skete dog af og til, at en Koppeepidemi (naar en smitsom Sygdom angriber mange, kaldes det en Epidemi) fremkom, og de Mennesker, som havde været angrebne, bleve koparrede; det var kedeligt, fordi det misklædte saa meget. Saa opdagede for nogle Aar siden en dansk Læge, Dr. Finsen i København, at naar Koppepatienter (udtales: en Pasient, et sygt Menneske) laa i et Værelse, hvis Vinduer vare af rødt Glas, saa fik de ingen Kopar. Dr. Finsens Opdagelse har været prøvet mange Steder, hvor der har været Kopper, og

overalt viste det sig, at de Patienter, som laa i et Værelse med almindelige Glasruder, fik Kopar, men de Patienter, som laa i et Værelse med røde Glasruder, bleve ikke kopparrede.

Vi kunne takke Dr. Jenner for, at kun faa Mennesker nu blive angrebne af Koppesygdommen; men dersom vi dog faa den, kunne vi blive fri for Kopar, og derfor kunne vi takke Dr. Finsen.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Tidligere Elev af Fredericia-Instituttet, Laurine Rosenlund, afgaaet fra Anstalten 1889, holdt Lørdagen den 25de April Bryllup med Arbejdsmand Hans J. Meier (hørende). Brylluppet stod i Tieslund i Nordslesvig, hvor Brudens Fader bor. De nygifte bo i Gildesgade Nr. 65, Aabenraa, Nordslesvig.

Hds. kgl. Højhed Prinsesse Louises Bryllup med Prins Friederich af Schaumburg-Lippe d. 5te Maj, højtideligholdtes ogsaa paa Fredericia-Instituttet. Børnene fik i Dagens Anledning Festmaaltid og senere Chokolade og Kager. Skolen holdt fri. Forstanderen udbragte et Leve for det høje Brudepar, og Børnene besvarede dette med rungende Hurraraab.

Elev fra Døvstummeskolen i Nyborg Anton Petersen, der er Lærling hos Hr. Litograf Hansen, Odense, har af den derværende tekniske Skole faaet en Præmie paa 10 Kr. for sine Arbejder der i Vinter. Ligeledes har hans Mester foræret ham et Ur, som Bevis paa, hvor vel tilfreds han er med ham.

Nogle Aar efter Abbed de l'Epées Død blev det sagt, at hans Grav var bleven forglemt eller snarere forsømt. Da man imidlertid ønskede at hædre hans sidste Hvilested med et Mindesmærke, blev der anstillet Undersøgelse for at finde Graven. Disse Undersøgelser foretoges i Kirken St. Roch (opført1632—1740), i hvis Krypt*) Abbed de l'Epée var begravet sammen med mange andre gejstlige. Efter adskillige frugtesløse Forsøg ved Lys, opdagede man endelig efter store Anstrengelser Abbed de l'Epées Kiste mellem en forvirret Masse i Hvælvingerne. Paa Ligkisten stod hans Navn halvt udslettet af Tiden. Den blev taget ud og sat ind i Kirkens Kapel og et Monument rejst over den. Denne Kærlighedsgerning blev udført af Berthier, en fremragende Elev af denne højt begavede Lærer.

I et amerikansk Døvstummeinstitut har man forsøgt at prøve Elevernes Høreevne ved Hjælp af en Fonograf, der baade kunde gengive forskellige musikalske Instrumenter samt Tale og Sang. Af Skolens samlede Elevantal (261) bemærkede man hos 225 mere eller mindre Hørelse, enten paa det ene eller det andet Øre eller ogsaa paa begge Øren. Udtrykt i pro Cent fandt man følgende Forhold: 37 p. Ct. hørte bedre med det venstre end med det højre Øre, med 47 p. Ct. var det omvendte Tilfældet, 16 p. Ct. havde lige megen Hørelse paa begge Øren. Af de 225, som sagde, at de kunde høre, havde de 72 p. Ct. kun svage Rester af Hørelse. — Af hele Skolens Elevantal kunde 44 p. Ct. høre musikalske Instrumenter, 26 p. Ct. den menneskelige Stemme, 15 p. Ct. Tale og 15 p. Ct. fuldstændig døve.

*) Underjordisk Kirke.

I et engelsk Blad fortælles som en ejendommelig Virkning af Brugen af Telefonen, at Hørelsen paa det venstre Øre skærpes i tiltagende Grad. Ved hyppig Brug faar det en abnorm Følsomhed, medens det højre Øres Evne til at skelne Lydene klart aftager. Telefonbetjeningen opdager straks denne Kendsgerning, naar de prøve paa at sætte det højre Øre til Instrumentet. Ved en Forespørgsel paa Telefonstationen her i Fredericia, blev Rigtigheden af denne Meddelelse bekræftet af de Damer, som daglig passe Telefonen. Der var af den Grund nu truffet saadanne Forandringer, at de vare i Stand til skiftevis at bruge venstre og højre Øre.

Den 10de Maj i Fjor lagde man Hjørnestenen til en Kirke for døve i Byen Adelaide i Syd-Avstralien. Bygningens Størrelse er 40 og 23 Fod. Paa første Sal er der Kirke, passende til 70—80 Kirkegængere. I Stuen findes der Forsamlingsværelser for Mænd og Kvinder samt et Værelse for Præsten. Kirken blev indviet den 31te Oktober 1895.

Fra Amerika fortælles om en døvstum og en blind, som køre sammen paa en Tandem (en Cykle for to Personer). Den unge Dame, som er døvstum, styrer Maskinen, medens den unge, blinde Mand, der har en udmærket Hørelse, straks meddeler hende, naar han hører en Vogn nærme sig, saa at hun kan tage sig i Agt. Deres glade Ansigter vise, hvor stor Fornøjelse de finde i deres Kørsel i Forening.

Der fortælles, at Autifonen (en Plade, som meget tunghørige holde mellem Tænderne, og hvorved de ere i Stand til bedre at høre) blev opfunden allerede i Aaret 1750 paa følgende Maade: En Købmand i en amerikansk Købstad havde mistet Hørelsen og var næsten fuldstændig døv. En Dag sad han ved Siden af en Dame, som spillede paa Klaver, og røg paa sin Pibe Pibehovedet hvilede paa Instrumentet, og derved forplantedes Lyden igennem Pibehovedet og Tænderne op til det indre Øre, saa at han kunde høre alle Tonerne.

Fra Paris meddeles, at ikke faa døvstumme ere beskæftigede i Stadens forskellige offentlige Kontorer.

Fra Syrakus paa Sicilien berettes om en Mand, der er plaget af en mærkelig Lidelse, som Lægerne ikke véd noget Navn paa. Hans Trommehinder (den fine Hinde indvendig i Øret, som sættes i Svingning af enhver Lyd) er saa følsom, at enhver Lyd fordobles mange Gange. Naar en Flue løber over en Vinduesrude, lyder det for ham, som en Hest, der traver over en Bro. Alle de forskellige Lyde, man hører om Dagen, virke saa stærkt paa hans følsomme Øren, at han er nødt til at stoppe Bomuld i dem, og hans Hustru maa endda yderligere lukke dem til ved Hjælp af Voks. Lægerne, som han har raadspurgt, og som have undersøgt ham, sige, at der er ingen Hjælp for ham, og at der er alvorlig Fare for, at hans Trommehinder ville springe af en stærk Lyd. Han vilde da fuldstændig miste Hørelsen.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 9. | Juni 1896. | 8. Aarg.

Hvad kunne de voksne døvstumme gøre for at uddanne sig selv videre?

Ethvert Menneske, som vil danne sig en god Stilling i Verden, maa ikke alene være arbejdsom og flittig i sin Gerning, men han maa ogsaa have gode Kundskaber. Det er nødvendigt ikke blot for Købmanden, men ogsaa for Haandværkeren at kunne læse, skrive og regne godt. Den flittige og arbejdsomme kan vel altid fortjene det daglige Brød, men han bliver lettere en velstaaende Mand, naar han tillige er en kundskabsrig Mand. Den Haandværker, som baade kan læse, skrive og regne godt, er i Stand til at danne sig et lykkeligere Hjem og en bedre Livsstilling, end den, der mangler Kundskab i disse Fag. Af den Grund se vi ogsaa, at ethvert dygtigt Menneske stræber efter at uddanne sig mere og mere, søger stadig at udvide sine Kundskaber for at blive dygtigere og dygtigere til sin Gerning.

I Skolen kan man ikke lære alt, meget maa læres efter Konfirmationen. Unge Mennesker søge derfor ogsaa til Aftenskoler, tekniske Skoler, Højskoler o. s. f. for i den voksne Alder at lære mere, for at bygge videre paa det Grundlag, Skolen har lagt. Heller ikke de døvstumme kunne lære alt paa Institutterne, hvad de behøve for at blive dygtige Mennesker, der ere i Stand til selv at fortjene Livsopholdet, til selv at danne sig et nogenlunde velstaaende og lykkeligt Hjem. Naar de smaa døvstumme Elever komme ind paa Anstalterne for at begynde deres Skole, kunne de hverken tale eller forstaa Sproget. Lærerne maa først lære dem at tale og lidt efter lidt at forstaa vort Sprog, saaledes som det tales og skrives. Men dette Arbejde tager lang Tid, ja, det optager den største Part af hele Skoletiden. Ved Konfirmationen gaa de døvstumme derfor ud i Livet med langt færre Kundskaber i mange Fag end hørende Børn. De døvstumme trænge endnu mere end de hørende til at udvide deres Kundskaber, til at lære mere. Vi raade derfor alle vore konfirmerede Elever til ikke at lægge Bogen paa Hylden, til ikke at holde op med at læse, men tværtimod til at anvende al deres Fritid paa at udvide deres Kundskaber. Det har været os en Glæde at høre, at flere af Eleverne fra Taleskolen have besøgt tekniske Skoler for at blive dygtige i deres Haandværk. De have handlet fornuftig, og vi ville ønske, at andre ville efterligne deres Eksempel. Men de døvstumme maa ogsaa hjemme selv gøre meget for at erhverve sig flere Kundskaber i forskellig Retning.

Det vigtigste for den døvstumme er at blive hjemme i Sproget, saa godt som muligt, saaledes at han baade mundtlig og skriftlig kan nogenlunde udtrykke sine Tanker og besvare andres Spørgsmaal. Men man kommer ikke ind i Sproget uden ved at øve sig i at tale, læse og skrive det, uden ved at »leve i det«.

Der er da allerførst Talen.

Vi kunne ikke ofte nok og ikke indtrængende nok minde vore konfirmerede Elever om ikke at lægge Talen til Side. Selv om det i Begyndelsen har sin Vanskelighed, fordi den hørende ikke har saa let ved at forstaa enkelte døvstummes Tale som Lærere og Lærerinder, saa gælder det dog om ikke at blive træt, men tværtimod holde ud og blive ved at tale. Efterhaanden ville den døvstumme og den hørende forstaa hinanden bedre og bedre. Vi ere overbeviste om, at der overalt findes kærlige og gode Mennesker, som gerne ville hjælpe de døvstumme til Rette. Særlig rette vi en Bøn til Forældre, Søskende og Lærermestre om ikke straks at blive trætte og tabe Taalmodigheden, fordi de første Forsøg mislykkes.

Vi komme dernæst til Læsning. For de døvstumme er Læsning af gode Bøger, Aviser, Tidsskrifter m. m. af lige saa stor Betydning som for de hørende. Disse kunne lettere end de døvstumme lære noget ved at tale med andre.

Derimod findes der en Del Bøger og Aviser, som de døvstumme meget let kunne faa Adgang til ved at laane dem, og ved flittig Læsning i dem erhverves der lidt efter lidt flere og flere Kundskaber. Hvorledes skal man nu læse for at faa Udbytte af Læsningen, for ikke alene at lære noget nyt, men ogsaa noget godt og nyttigt? Først bør man da vælge en god Bog, der er skrevet saaledes, at man kan forstaa den. Mange tænke: »I Skolen havde vi Læsebøger med smaa lette Fortællinger De ere alt for lette nu, alt for barnlige. Saadanne Bøger holde vi ikke af at læse i. Nu ere vi voksne og ville derfor straks tage fat paa store og vanskelige Bøger«. Men de glemme, at der ingen Lærer mere staar ved deres Side, som altid kan hjælpe med at forklare, hvad de ikke have opfattet og forstaaet rigtig. Der forekomme fremmede Ord, lange Sætninger o. s. v., som de ikke fatte Meningen af. De spørge vel undertiden andre om Meningen, men lidt efter lidt vokse Vanskelighederne og blive saa store, at Bogen maa lægges bort, fordi den bliver for svær. En saadan Læsning er frugtesløs, det er spildt Arbejde. Vil man udsøge sig en Bog, saa bør man ikke blot se paa Titelbladet, men ogsaa paa Indholdet, om det er forstaaeligt.

Skal Læsningen være til Gavn, bør man vogte sig for at springe noget over. I enhver Bog vil der findes Ord og Sætninger, som døvstumme ikke straks fatte Meningen af. Saa gælder det, kære døvstumme Venner, ikke straks at tabe Modet og springe disse Linier over, endnu mindre lægge Bogen bort. Læs saadanne Linier to, tre Gange og tænk alvorligt over dem. Vil det alligevel ikke gaa, kommer Forstaaelsen alligevel ikke, saa spørg en eller anden om Meningen. Læs derpaa atter det samme Stykke om igen, saa at Forstaaelsen sidder rigtig fast. Ved Læsning skal man

netop lære noget nyt, og derfor maa I ikke straks opgive Arbejdet, fordi der møder Eder en eller anden Vanskelighed. Netop naar man fra først af gør sig Umage for rigtig at forstaa alt, hvad man læser, vil man lidt efter lidt lettere og lettere kunne forstaa ogsaa andre Bøger, og tilsidst helt hjælpe sig selv. Men den, som straks bliver ked af enhver lille Besværlighed, lærer aldrig noget.

Endelig endnu et. Have I læst en lille Fortælling, prøv saa at lukke Bogen i og forsøg at fortælle andre, hvad der stod i Historien. Endnu bedre er det, naar I have Lyst og Tid til at tage en Tavle eller et Stykke Papir og skrive Indholdet af det læste. Bag efter kunne I sammenligne det med Bogen og selv se, hvor I have taget fejl. Derved øve I Eder selv i at skrive Sproget rigtigt, det bliver ligesom en lille Stil. Her i denne Forbindelse vil jeg ogsaa minde vore døvstumme Venner om ikke at glemme at skrive Breve til Lærere og gode Venner. Øvelsen gør Mester. Det er først ved stadig at skrive om alt, hvad man ser og foretager sig, at man faar Færdighed i at udtrykke sine Tanker skriftlig. Jeg er sikker paa, at enhver Lærer og Lærerinde vil blive glad ved at faa Breve, og det lange Breve, fra gamle Elever.

Enhver Haandværker skriver aarlig flere Forretningsbreve, Breve, som kun angaa hans Virksomhed. Bed eders Læremester om Tilladelse til at hjælpe ham. Lad ham først fortælle eller vise Eder, hvad der skal staa i Brevet, og naar I saa have skrevet en Kladde, kan han rette Fejlene, og derefter maa I renskrive Brevet. Efterhaanden lærer I selv at skrive saadanne Breve.

Eders Læremestre have ligeledes en eller to Gange om Aaret at udskrive Regninger. Her er ligeledes noget at lære. Ved at hjælpe med dette Arbejde lære I selv Tid efter anden at stile en Regning paa rette Maade. Ligesom I ogsaa faa Øvelse i at lægge Tal sammen, og saaledes faa mere Færdighed i Regning.

I kunne ogsaa øve Eder i Regning ved en anden Lejlighed. Som Lærlinge benytter Læremesteren Eder maaske ofte til at gaa Byærinder for at købe et eller andet hos Købmanden. Glem saa aldrig at tælle de Penge efter, som Købmanden giver tilbage. Mange give blot Købmanden en 2 Kr. eller en 10 Kr., og hvad han faar tilbage, putter han i Lommen uden at se efter, om det er rigtig eller ej; men dette er fejl. I bør altid regne sammen, hvad Varerne have kostet, og derefter se, om det Beløb, Købmanden har givet tilbage, passer eller ej.

De døvstumme kunne saaledes selv, ligesom de hørende, gøre meget for at lære mere, ogsaa efter Konfirmationen, men til deres hørende Medmennesker, Forældre, Søskende, Læremestre o. s. v., rette vi en Bøn om at give dem Lejlighed dertil, og saa ikke tabe Taalmodigheden om det ikke lykkes første Gang.

Tredje Søndag efter Trinitatis.

Luk. 15, 8—11:

»Hvilken Kvinde, som haver 10 Penninge og taber en af dem, tænder ikke en Lampe og fejer Huset og søger omhyggelig, indtil hun finder den, og naar hun har fundet den, saa sammenkalder hun Veninder og Naboer og siger: »Glæder Eder med mig, thi jeg har fundet den Penning, jeg tabte«. Saaledes, siger jeg Eder, bliver der Glæde hos Guds Engle over en Synder, som omvender sig!«

Disse Pengestykker eller Mønter, som omtales i Evangeliet, brugte Jøderne hver Dag, naar de købte og solgte. De gjaldt omtrent 65 Øre og vare af Sølv. De vare ikke ret store og kunde let tabes og blive borte. Baade Farisæerne og de andre Jøder, som Jesus talte til, kendte dem godt, og derfor brugte Jesus dem til en Lignelse. Naar du tager et Pengestykke og betragter det, saa ser du Kongens Billede derpaa. Alle Mønter i et Land ere prægede med et Billede af Landets Konge eller Regent. Det er dette Billede, som giver den sin Værdi, og gør, at man kan betale med den; thi en Sølvknap af samme Størrelse kan ikke bruges som Betaling, fordi Billedet mangler. Mønten er af ædelt Metal, og naar den er ny, saa skinner og straaler den, og Billedet staar tydeligt deri. Men en Mønt kommer omkring i mange Hænder, og de ere ofte smudsige, og undertiden tabes den ogsaa i Snavset. Saa skinner den ikke mere, og Billedet bliver mere og mere utydeligt og skjult. Ofte er der ogsaa mørkt i Huset, hvor den er tabt, og saa er det ikke let at finde den. Man maa tænde Lys og søge meget. Naar Lyset saa skinner igennem Mørket, saa kan den alligevel undertiden skinne lidt inde fra Krogen, hvor den er trillet hen, saa at man faar Øje paa den og fejer den ud. Saa bliver man glad og tørrer den af og gemmer den.

Naar vi nu sammenligne Menneskene med Mønterne, saa ere de jo ogsaa ligesom disse dannede og prægede med den største Konges Billede, Guds Billede, hvori det første Menneske blev skabt. Men Menneskene faldt i Fristelsen, de faldt fra Gud og kom ofte langt bort fra ham i Verden. De glemte Gud, og hans Billede var ikke mere klart og tydeligt, men Syndens Smuds skjulte det mere og mere. Gud glemte dog ikke Menneskene, men han søgte meget og længe efter dem for at faa dem tilbage. Han kaldte paa Menneskene ved Profeterne i det gamle Testamente, og han kom til dem baade med Straf og Velgerninger, men de vilde ikke komme frem af Mørket, de skjulte sig for Gud og vare bange for den hellige og retfærdige Gud. Saa sendte Gud Lyset til Verden, sin enbaarne Søn, Frelseren, for at han, som var uden Synd, skulde oplyse Menneskene ved sit Ord og sit Liv paa Jorden. Jesus sagde derfor ogsaa: »Jeg er Verdens Lys, og der kommer ingen til Faderen uden ved mig«. Og Jesus drog det faldne Menneske frem af Mørket og lod Lyset spejle sig deri, og han saa, at Guds Billede endnu fandtes deri. Saa blev han glad, og Englene glædede sig med ham og sang: »Ære være Gud i det Højeste og i Mennesker Velbehagelighed!« Og Jesus tog det op i sin Haand, men det trængte til at pudses og renses, for at blive smukt og godt, ligesom det var fra Begyndelsen. Saa gav han sit Liv og Blod, for at Sjælen kunde blive retfærdiggjort og ligne Gud, som da den udgik fra ham.

Kære Venner, det er Historien om hele Menneskeslægten paa Jorden lige fra Skabelsen, men det er ogsaa ethvert enkelt Menneskes Historie, baade din og min. Vi fødtes i Guds Billede, men det var allerede formørket ved Arvesynden, og derfor genfødtes vi med Guds Helligaand i Daaben til at være hans kære Børn. Gud prægede os med Korsets Tegn i vor Daab til et Vidnesbyrd om vor Retfærdiggørelse ved Troen paa den korsfæstede og sagde: »Du er min!« Dog faldt vi ofte i Fristelser og kom bort fra ham, ud i Mørket. Men han vedbliver endnu bestandig at søge efter os, og han

gav os sit Ord om Frelseren til at lyse for os i vore Hjerter, saa at vi kunne se hans store, langmodige Kærlighed og alt det Smuds, der ved Synden bedækker os. Naar vi da ret kunne se paa Lyset, saa er det ligesom der kommer lidt Genskin af Lyset fra ham i os, og Jesus kan da drage os op af al Usselheden, nærmere og nærmere til sig. Naar vi saa komme i Samfund med ham, saa er det, vi blive rensede det gode, saa hjælper han det frem i os og gør os nyfødte og straalende igen, saa at vi ogsaa for hans Skyld kunne gælde som Landets Mønt i Guds Rige, hvor han er Herren og Kongen til evig Tid. Gud lade os aldrig glemme, at vi have intet Værd af os selv, men hans er Æren, og ham tilhøre vi i Liv og Død, Vi ere hans Ejendom, og vi ere dyrekøbte. Saa bliver der Glæde i Himlen blandt alle Engle, naar vi

Kolumbus i Fængsel.

af ham og ved ham, men vi maa selv ønske det inderligt og gerne ville det. Vi maa aldrig glemme, at han søger efter os, lige saa længe vi leve paa Jorden, og naar vi kalde paa ham i Bønnen, saa er han altid nær ved os og hjælper os i al Nød og Modgang. Dersom der blot er en Smule af Gudsbilledet tilbage i os, en Længsel efter Frelse og Viljen til frelste skulle indgaa til den evige Salighed, og love og prise Gud til evig Tid om Lammets Trone!

Gud lade os samles der i Jesu Navn. Amen.

Til Billedet.

I Oldtiden sejlede Søfolkene for det meste kun langs med Kysterne. Skibene vare smaa, og Søfolkene turde derfor ikke vove sig ud paa det aabne Hav. De kendte heller ikke Kompasset, og maatte derfor finde Vej ved Hjælp af Stjernerne og Landet. Langs med Kysterne sejlede de fra det ene Land til det andet, fra den ene By til den anden. De kostbare Varer fra Indien førtes over Land til Evropa med Karavaner. Gennem de store, øde Ørkener i Asien og Afrika droge store Skarer af Købmænd med deres Kameler for at bringe Guld, Ædelstene, kostbare Træsorter, Kryderier o. s. v. til Evropa. En saadan Rejse var imidlertid besværlig, og Varerne bleve derfor meget kostbare. Efter at man saa havde opfundet Kompasset og lært at bygge større og mere sødygtige Skibe, begyndte man ogsaa at vove sig længere ud paa de store Verdenshave. Snart lykkedes det dristige Søfarende at finde Søvejen Syd om Afrika til Indien. Elfenben, Ædelstene, Kryderier o.s.f. kom nu hjem med Skibene og bleve langt billigere. Men endnu kendte man kun 3 Verdensdele, Evropa, Asien og Afrika, som vi endnu kalde den gamle Verden, fordi vi have kendt den i saa mange Hundrede Aar. Der var ingen, der vidste, at der endnu var store og rige Lande paa vor Jord, som slet ikke vare opdagede, nemlig Amerika og Avstralien.

Den Mand, der først opdagede Amerika, hed Kristoffer Kolumbus. Han var født i Genua i Italien, man véd ikke bestemt hvilket Aar, men man mener, det var i Aaret 1456. Hans Fader var Væver. Kristoffer var en meget flittig Elev i Skolen. Han læste især Geografi, Astronomi (Kendskab til Himmellegemerne), Sømandskundskab o. s. v. Det var hans Hensigt engang at blive Sømand, og derfor læste han især alt, hvad der kunde gøre ham til en dygtig Sømand. Det var hans største Lyst og Glæde at tale med andre Søfolk og høre Beskrivelse af deres Rejser. Som ung gjorde han selv mange Sørejser, ja, man fortæller endogsaa, at han har været paa Island, og gjorde denne lange Sørejse fra Spanien, da han var omtrent 21 Aar. Han troede nu, at han ved at sejle lige mod Vest, tværs over Atlanterhavet, kunde komme til Østkysten af Indien Men han var fattig og kunde derfor ikke selv udruste Skibe til denne lange Rejse. Først henvendte han sig til Portugal, men fik ingen Hjælp. Senere fik han 3 Skibe af den spanske Konge og Dronning. Men disse Skibe vare smaa, og Mandskabet begyndte straks at tabe Modet. De vare bange for, at de aldrig mere skulde komme tilbage til Spanien. Kolumbus opmuntrede dem dog, og Rejsen fortsattes. Kolumbus havde forladt Spanien den 3. Avgust 1492, og først den 12. Oktober saa han Land. Foran dem laa en dejlig stor Ø, bedækket med smukke grønne Træer. Den lignede en pragtfuld Have. Indbyggerne vare ganske nøgne. Forskrækkede kom de frem mellem Træerne, ned til Bredden for at se de fremmede store Skibe. De havde selv kun smaa Baade, som vare udhulede af Træstammer. Men da Kolumbus satte Baade i Søen og iført prægtige Klæder, Vaaben, Faner og Musik sejlede ind mod Kysten, flygtede disse Mennesker igen forskrækkede ind i det Indre af deres Skove. Kolumbus troede, at han var kommen til Østkysten af Indien, men det var en hel ny Verdensdel, han havde fundet. Den lille Ø, han landede paa, hører nemlig til Vestindien, som ligger ved Østkysten af Amerika. Da han atter kom tilbage til Spanien, blev han modtaget af Kongen og Dronningen med store Æresbevisninger. Kolumbus gjorde endnu flere Rejser til den ny opdagede Verdensdel, men han endte sit Liv i Fattigdom og Usselhed, Han blev endogsaa for en Tid lagt i Lænker. Den 20de Maj 1500 døde han. Kongen af Spanien, der havde faaet alle de opdagede Lande og skyldte Kolumbus saa meget, var en haard og hjerteløs Mand. Han understøttede slet ikke Kolumbus, men lod ham dø i Fattigdom og Nød.

Billedet i Dag forestiller den store Opdager i hine ulykkelige Aar.

En lille Helt.

(Frit efter det engelske.)

Paa et Sted i Irland, nær ved Havet, boede min Ven Mike. Kysten, hvorpaa hans Moders Hytte laa, var høj og faldt stejlt ned mod Strandbredden. Den var meget klippefuld.

Jeg mødte ofte Mike, naar jeg vandrede omkring mellem disse Klipper. Undertiden saa jeg ham ogsaa, naar jeg i min Baad sejlede i roligt Vand. Han havde altid et straalende Smil paa Ansigtet og et venligt Haandtryk for enhver. Ofte saa jeg, hvorledes han flittigt arbejdede med at tage Kartofler op ude i sin Moders magre og ufrugtbare Kartoffelmark. Sommetider var han lige saa ivrigt beskæftiget med at indsamle »Dilisk«, en Slags Havgræs eller Tang. Hans Moder var meget fattig, gammel og sengeliggende, og hele Aaret fik de som oftest ikke anden Føde end Kartofler og »Dilisk«. Men den usle Hytte, hvori disse to Mennesker boede, var ikke Moderens Ejendom. Den tilhørte en Godsejer, og Mike maatte derfor ogsaa fortjene saa meget, at han kunde betale en aarlig Leje.

Vi talte aldrig sammen, thi Mike var døvstum, men enhver kunde se paa hans Ansigt, at han var tro og aabenhjertig mod alle.

Der kom en Tid, da Kartoffelhøsten slog fejl, og Svinet døde. Mike solgte Kyllingerne, hvilket var alt, hvad der var til Rest, for at betale Lejeafgiften, og saa levede de af »Dilisk« alene. Jeg vidste den Gang ikke noget derom, men saa kun, at min stumme Ven hilste mig lige saa venligt som altid.

Næste Aar mislykkedes Høsten endnu mere end tidligere, og Mike havde intet tilbage at sælge, og de havde ikke andet at leve af end »Dilisk«, som han selv indsamlede, samt Vand fra Kilden.

Den stakkels gamle Moder blev svagere og svagere, og da Tiden kom, at Lejeafgiften skulde betales, og der intet var at betale med, var hun for svag til at sælge de sidste fattige Ejendele.

Agenten (en Mand, som opkrævede Lejeafgiften for Godsejeren) gjorde Mike forstaaelig, at enten maatte han betale, eller ogsaa skulde han jages ud af Hytten. Men Mike viste ham blot sine tomme Hænder og rystede paa Hovedet. Saa satte han sig ved sin Moders Side, klappede venlig hendes graa Haar og vilde ikke mere tale med Agenten.

Godsejeren, som ejede alle Ejendommene langs Kysten, ønskede at faa Hytten; thi han vilde paa denne Plet bygge en Sommerbolig for sig selv. Han var glad ved at faa en Grund til at jage dem bort, naar de ikke kunde betale.

Han kom selv tillige med Agenten, en Politiofficer og sin lille Pige.

De fleste af Naboerne vare lige saa fattige som Mike, og de kunde ikke hjælpe. Den stakkels gamle Moder blev baaret paa et Bord over en Mil til den nærmeste Hytte, som kunde give hende Ly.

Mike bar den ene Ende af Bordet. Han vilde have baaret det hele, hvis han havde kunnet. Man fortalte, at store Taarer trillede ned ad hans brune Kinder hele Vejen. Men han kom igen tilbage og gik ud til Kanten af Skrænten bag ved Hytten og satte sig der ganske alene.

Han kunde ikke have hørt, om der var kommen en eller anden og havde trøstet ham med kærlige og venlige

Ord. Han kunde ikke høre Bølgernes Slag mod Sandet neden under, idet de kom nærmere og nærmere til Skrænten. Han kunde ikke høre de gennemtrængende Skrig, som kom fra en lille skjult Bugt lige neden under ham. Denne Bugt var det sidste Sted, der blev overskyllet af indtrædende Højvande.

I sine Søndagsklæder sad han der stille med Hovedet mellem sine Knæ, og hans rødgrædte Øjne saa sorgfulde ud over Havet.

Pludselig kom en Baad rundt om Odden, og Mike saa, hvorledes Godsejeren stod i Forstavnen af den og gjorde ivrige Tegn og Fagter med Hænderne.

Straks saa Mike ned ad Skrænten; thi han vidste, at neden for ham var den farlige Bugt, hvor enhver, der ikke kendte det, kunde blive greben af Tidevandet (Ebbe og Flod), og at blive greben der af den stærke Strøm, var den visse Død. Til sin Forskrækkelse saa Mike Godsejerens lille Datter, som Bølgerne allerede vare ved at indhente. I et Øjeblik havde han med Øjnene maalt Afstanden til Baaden. Den kunde ikke naa Bugten i rette Tid, og hvis den naaede derhen, vilde den blive slaaet i Stykker mod Klippen.

Allerede begyndte den at gaa tilbage. Folkene i Baaden syntes ikke at turde vove sig ind i Bugten, og det vilde ogsaa have været Daarskab.

Mike sprang op. Han tænkte ikke paa, at det var den samme Godsejer, som kort i Forvejen havde jaget hans døende Moder ud. Han tænkte ikke paa, at den lille Pige var hans Datter, og at hun havde været til Stede ved Udvisningen for at se, hvor Faderen vilde bygge et smukt Hus til hende.

Jeg véd kun, at Mike, stakkels døve Mike, havde et godt og trofast Hjerte, der var beredt til at hjælpe enhver, som trængte dertil. I et Nu (et Øjeblik) var Mike ude over Kanten af Klippen, og idet han greb fat i frems'aaende Spidser og Kanter, lod han sig falde og glide saa langt ned, han kunde. Endnu var der et Stykke tilbage. Han ventede et Øjeblik, saa kastede han sig ud over Klippens Rand og lod sig falde de sidste 30 Fod.

De i Baaden saa det alt sammen, og saa skjulte Bølgerne ham for deres Øjne. Det næste Øjeblik saa de ham igen svømme gennem Bølgerne med den lille Pige paa Ryggen. Af al Magt arbejdede han sig hen til Baaden, og snart var Godsejerens lille Datter løftet ud af Vandet og frelst.

Og Mike! Jeg antager, de prøvede ogsaa paa at frelse ham, men han var bleven saaret ved sit Fald, og han døde, førend de naaede ind til Kysten.

Stakkels Fyr, det var det bedste for ham; thi hans Moder var død faa Minutter, efter at han havde forladt hende, og jeg er sikker paa, at hans Hjerte vilde være bristet, dersom han var vendt tilbage og havde fundet hende død. Jeg tror, at det var bedre for ham, at han gav sit Liv hen i en stor og kærlig Handling for den, som havde krænket ham.

Fiskeren og hans Hustru.

(Frit efter et amerikansk Blad.)

Ovre paa Vestkysten stode to gamle Fiskerhuse. Vi ville først se ind i det ene. Det er Nat; men Ilden paa Skorstenen lyser op i Stuen. Det er kun en lille Stue, og Møblerne vise os, at den tilhører fattige Folk; men der er varmt og rent. Ved Siden af en stor Seng er der lagt en Madras hen over to Bænke, og paa denne Madras ligge 5 smaa Børn og sove som Fugleunger i en Rede. Ved Sengekanten knæler Børnenes Moder. Hun er alene. Hun hører Stormens Tuden og Bølgernes Skvulpen mod Strandbredden, og hun ryster af Angst; thi hendes Mand er ude paa det oprørte Hav. Han er Fisker og maa hver Dag i Storm og Uvejr ud paa Havet for at fiske; thi Børnene skulle have Mad og Klæder. Hans Kone bliver hjemme, hun lapper det gamle Sejl og stopper det gamle Fiskenet, som hendes Mand skal bruge i Morgen.

Da Børnene vare faldne i Søvn, knælede hun ned og bad for sin Mand, som kæmpede den haarde Kamp mod Storm og Bølger, for at skaffe Føde til hende og Børnene. Stormen rystede det lille Hus og forfærdede hende; hvorledes skulde hendes Mand, som var alene i Baaden, komme hjem?

Martha, saaledes hed Fiskerkonen, tog sin Lygte og svøbte et Tørklæde om sig. »Det er paa Tide«, tænkte hun, »at se, om han ikke kommer hjem«. Hun gik ned til Stranden, men intet var at se, det var mørkt og koldt, og Regnen strømmede ned. Nær ved stod et andet Hus, en gammel, faldefærdig Hytte; intet Lys skinnede gennem Vinduerne, og ingen Lyd hørtes fra Stuen, kun Døren svingede frem og tilbage af Stormen. Martha huskede paa den stakkels fattige Enke, som boede i Hytten med sine to smaa Børn, hun var syg, og havde ingen til at hjælpe sig. Hurtig gik Martha hen til Huset og bankede paa, men ingen svarede; hun bankede igen, intet Svar. Da aabnede hun Døren og traadte ind i Stuen. Hendes Lygte lyste op. Alt var fattigt, og Regnen dryppede igemmen Taget og Loftet ned i Stuen. Paa en Madrads laa en sørgelig Skikkelse: En Kvinde, den fattige Enke, ubevægelig, med nøgne Fødder og nedhængende Arme, stiv og kold. Hun var død. Tæt ved Sengen, hvor Moderen laa, sov to Børn — en lille Dreng og en lille Pige — i deres Vugge og smilte smukt i Søvne. Da Moderen havde mærket, at hun var ved at dø, havde hun lagt sine daarlige Klæder over dem for at holde dem varme, medens hun selv var saa kold — saa kold. Hvor godt de sov i deres gamle slidte Vugge; de vidste jo ikke, at de nu ingen Moder havde, at de vare forældreløse. Gennem Loftet dryppede en Regndraabe ned paa den dødes Ansigt, og løb ned ad Kinden som en Taare, som om hun endnu græd ved at tænke paa sine stakkels smaa Børn.

Martha gik hjem. Hvad havde hun taget i den døde Kones Hus? Hvad bar hun indsvøbt i sit Tørklæde? Hvad lagde hun i sin egen Seng, da hun kom hjem? Hvad havde hun gjort? Hun sank ned paa en Stol, hun var meget bleg og skjulte sit Ansigt i Puderne, medens hun talte med sig selv: »Min stakkels Mand! Hvad vil han sige? Han har allerede 5 Børn at forsørge, og nu 2 Børn til. Har jeg handlet rigtigt? Bliver han ikke vred paa mig? Jo!«

Da gik Døren op, og Fiskeren traadte ind, trækkende sit vaade Næt efter sig. »Her kommer jeg«, raabte han med en fornøjet Latter. »Nej, er det dig!« raabte Martha, og slyngede sine Arme om hans Hals, og trykkede sit Hoved mod hans Bryst. Lyset fra Skorstenen skinnede paa hans rare, gode Ansigt, som Martha elskede saa højt.

»Jeg har været uheldig«, sagde han. »Det var et forfærdeligt Uvejr; ingen Fisk har jeg faaet, kun revet Garnet i Stykker, men jeg er kommen godt hjem og er glad. Men hvad har du bestilt«? Martha blev angst, hun huskede paa de to fremmede Børn i Sengen. »Jeg«, sagde hun, »jeg har syet, lyttet til Stormen og været bange«. »Ja, Vinteren er en stræng Tid, men tænk ikke paa det nu, jeg er jo hjemme og alt er godt« »Hør«, begyndte Martha, »vor Nabokone er død i Aften. Hun har efterladt sig to smaa Børn, som du véd. Drengen kan knap gaa, Pigen er lige begyndt at tale. De stakkels smaa«. Fiskeren saa alvorlig ud, han kløede sig i Hovedet. »Vi have allerede 5 Børn«, sagde han, »to til, det er syv, hvad skulle vi gøre? Men det er Gud, som har bestemt det. Hvorfor har han taget Moderen fra de uskyldige smaa? Jeg véd det ikke, men han forstaar det bedst. Saadanne bitte smaa Børn! Hør, Martha, gaa og hent Børnene, de blive forskrækkede naar de vaagne. Vi ville tage dem, og opdrage dem sammen med vore egne 5, vi ville være Fader og Moder for dem, og de skulle alle syv være Brødre og Søstre. Jeg vil arbejde dobbelt strengt, for at forsørge dem alle sammen, og Gud vil nok hjælpe os«.

Med Glædestaarer i Øjnene lukkede Martha Dynen op.

Der laa de og sov, de stakkels to forældreløse. Nej! Gud ske Lov! de vare ikke mere forældreløse, nu havde de jo baade Fader og Moder, Fiskeren og hans Kone.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Guldsmedlærling P. R. Petersen blev tilkendt skriftlig Ros for »Flid og Fremgang« i Fredericia Haandværkerforenings tekniske Skole. Med Skrivelsen fulgte en Præmie, bestaaende af en Bog, »Carit Etlars Minder«, skænket af den gamle, 80-aarige Forfatter, der selv havde skrevet sit Navn i Bogen. Peter Petersen har særlig gjort sig bemærket ved selv at opfinde og tegne Inskriptioner (Indskrifter) og Ornamentsvingninger, tjenlige til Gravéring paa forskellige Sølvarbejder.

I Pinsen aflagde nogle af Nyborginstituttets gamle Elever Besøg dels paa Skolen, dels hos deres tidligere Plejeforældre, nemlig Jens Vilh. Hansen, der er i Smedelære i Mynderup paa Fyn, Anton Petersen, Litograflærling i Odense, og Jens Petersen, Snedkerlærling i Svendborg. De befinde sig alle vel i deres stadige Omgang med hørende Mennesker.

Marie Madsen, der i et Par Aar har opholdt sig i Nyborg, er nu i København, hvor hun uddannes paa et Tjenestepigehjem.

Vilhelmine Rasmussen lærer Syning paa Døvstummeskolen i Nyborg.

Forhenværende Elev af det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia, Carl Anton Jensen, som arbejder hos Skotøjsfabrikant Graversen, Søndergade i Horsens, aflagde Svendeprøve den 2den April d. A. Hans Svendestykke var et Par Herre-Snøresko af Gedeskind med afstukket Rand, og for dette Arbejde blev han tilkendt Broncemedaille. Ogsaa hans Mester udtalte sin store Tilfredshed med Arbejdet, ligesom han altid har været ham en god og velvillig Mester, hos hvem C. A. Jensen derfor fremdeles gerne vil blive.

»The Deaf-Mute« skriver: Endelig er der en Mulighed for, at der kan gøres noget for de blinde og døve. Videnskaben har i Fortiden kun kunnet gøre lidt for disse stakkels Mennesker. Ved de nylig, af Professor Røntgen opdagede X-Straaler, kan man komme til at forstaa meget, som før var uklart og uoplyst. Ved et vist Lys er man nu i Stand til at gennemtrænge levende Væseners forskellige Legemsdele, (baade Kroppen, Lemmerne, Hovedet o. s. v.). Ved Hjælp af Fotografien kan man frembringe et Billede af de indre Dele af Legemet, der ellers ligge skjulte for os. X-Straalerne have allerede fotograferet det indre Øre, men et klart og nøjagtigt Billede er imidlertid ikke endnu fremstillet. Med Tiden vil man dog uden Tvivl naa til at fremstille et saadant Billede. Den bekendte amerikanske Opfinder Eddison har foretaget forskellige Prøver med X-Straalerne, og han har gjort en Opdagelse, der sikkert vil fremkalde store Omvæltninger i Kirurgien (en Del af Lægevidenskaben). Det opfundne Instrument kaldes Flouroscope, og det bæres ligesom et Par Briller. Ved at bruge dette Instrument kan man se indre Dele af Legemet, som om det Væv af Kød og Hud, der bedækker Skelettet, ikke fandtes. Videnskaben har nu givet os en Magt, som man før troede kun overjordiske Væsener havde. Hvor langt Videnskaben kan komme frem ved Hjælp af X-Straaler, kan man umuligt vide, men hvad der før syntes umuligt kan om kort Tid være let. For Fremtiden er det ikke usandsynligt, at man kan finde Midler til nøjagtig at forvisse sig om Aarsagerne til Døvhed, og at Hørelsen kan blive gengivet mange, der ikke lide af medfødt Døvhed.

Aarsprøven
ved
det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia.

Den offentlige Aarsprøve paa det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia afholdes i Dagene fra den 14de til den 18de Juli 1896.

Tirsdagen den 21de Juli Kl. 10 finder Overhøringen af Konfirmanderne Sted i Trinitatis Kirke ved Hr. Pastor Valeur.

Onsdagen den 22de Juli Kl. 9½ er der Gudstjeneste med Konfirmation og Altergang i Trinitatis Kirke. Hr. Pastor Valeur.

Skriftemaalet for Konfirmandernes Slægtninge og for tidligere Elever af Instituttet, som maatte ønske at deltage i Altergangen, begynder Kl. 9.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri i Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 10-11. | **Juli og August 1896.** | **3. Aarg.**

6te Søndag efter Trinitatis.

Math 5, 20. »Uden Eders Retfærdighed overgaar de Skriftkloges og Farisæers, komme I ingenlunde ind i Guds Rige.«

Naar Jesus taler til os om Farisæerne, saa behøve vi slet ikke at tænke paa dem, der levede for mange Aarhundreder siden i Jødeland; thi der findes Farisæer til alle Tider og i alle Lande. Vi behøve heller ikke at søge efter Farisæer blandt de Mennesker, vi kende: thi vi have alle noget af en Farisæer i vort eget Hjerte, og det er ham, som vi mest skal tage os i Agt for, og som skader os mest. Vi holde alle saa meget af at skyde Skylden paa andre, og vi ville saa gerne tro, at vi ere bedre end andre Mennesker. Det kommer altsammen af, at vi ere saa egenkærlige, holde for meget af os selv og for lidt af vor Næste. Vi elske ikke vor Næste som os selv, saaledes som Gud har befalet os. Du tænker maaske, naar du læser Guds Bud i Loven, at der er saa mange af Budene, som du ikke har syndet imod, men det er fordi du læser fejl og gerne vil tro godt om dig selv; thi Loven bestaar ikke alene af Ord, men af Guds retfærdige og hellige Tanker. Lad os læse alle Budene saaledes, som den retfærdige Gud vil dømme efter hans egen Lov, saa skal du se og forstaa, at du har syndet imod dem alle og er ikke værd at kaldes Guds Barn. Du skal ikke trøste dig med, at du ikke har dræbt et Menneske og derfor ikke har syndet imod det 5te Bud; thi Gud siger, at du er lige saa skyldig, dersom du er vred paa din Næste uden Aarsag. Dersom du bliver vred og hidsig og glemmer dig selv, saa kunde du maaske ogsaa gøre din Næste Fortræd paa hans Legeme og Gods, dersom Gud ikke passede paa og bevarede Eder begge. Dersom du er misundelig og ønsker det, som tilhører din Næste, enten det nu er Penge, Ære, andre Menneskers Kærlighed, Lykke eller andre Ting, som han har mere af end du, saa er det jo altsammen, fordi du ikke elsker din Næste som dig selv.

Kun »Kærlighed gør Næsten intet ondt, derfor er Kærlighed Lovens Fylde«. Det er altid Kærlighed, vi mangle, baade til Gud og Mennesker; thi dersom vi virkelig elske nogen, saa gøre vi dem jo ikke Fortræd. Vi ville dog ikke stjæle fra vore Forældre, bagtale dem og skaffe dem ondt Rygte, og dersom nogen gør disse Ting imod os selv, saa blive vi meget vrede paa dem, fordi vi elske allermest os selv og vort eget. Ved Egenkærlighed og Egenretfærdighed kunne vi ikke komme ind i Guds Rige, siger Jesus, thi »alle have syndet, og dem fattes Ære for Gud«.

Hvordan skulle vi da komme derind? Jo, et Menneske har levet paa Jorden og været fuldkommen retfærdig, fordi han opfyldte alle Guds Bud i Aand og Sandhed. Han kunde derfor blive en Frelser for sine Brødre og Søstre, og han vilde ogsaa frelse dem alle; thi han var ikke egenkærlig. Derfor gav han alt sit eget bort; Fred og Glæde, Magt, Ære og Herlighed hos Gud, Liv og Blod. Han gav det alt for vor Retfærdiggørelse, og denne Retfærdighed vil han give os, for at vi kunne indgaa i Guds Rige. Han har betalt al vor Syndeskyld og opfyldt Loven for os. Men naar vor egen Retfærdighed ikke duer, saa duer vor egen Kærlighed heller ikke, og dersom du vil have hans Retfærdiggørelse, saa maa du ogsaa lære hans Kærlighed, den kristelige Kærlighed. Saa maa du hver Dag prøve dig selv og spørge: »Elsker jeg min Næste med den kristelige Kærlighed? Ønsker jeg min Næste alt godt? Er jeg altid glad, naar han er lykkelig? Tænker jeg aldrig, at han har faaet mere end jeg? Husker jeg altid paa at hjælpe ham til et godt Rygte? Optager jeg alt, hvad han siger og gør i bedste Mening?«

Kære Venner, det er en alvorlig Sag for os at tilegne os disse to Ting, og vi maa bede Gud om Hjælp til at bruge vort Liv hernede til at berede os til det evige Liv, saa at vi iføre os mere og mere Kristi Retfærdighed og den kristelige Kærlighed, for at vi ved Døden maa indgaa i Guds Rige.

Aandssvageskolen.

(Ved H)

Forstander Rolsted fra Aandssvageanstalten »Gl. Bakkehus« ved København har for længere Tid siden holdt et Foredrag om Aandssvageskolen og dens Virksomhed. Dette interessante Foredrag har senere været trykt i Tidsskriftet »Vor Ungdom«, hvorefter vi her søge at give en kortere Fremstilling deraf.

Aandssvaghed antages altid at stamme fra Sygdomme i Centralnervesystemet (Hjernen), og den viser sig ved, at Aandsevnerne ere svækkede i deres Udvikling, eller endogsaa ere helt ude af Stand til at virke paa normal (almindelig) Maade. Aandssvagheden opstaar altid før Aandsevnerne have naaet deres Udvikling. De Sygdomme, som senere kunne opstaa i Centralnervesystemet hos voksne, kaldes nemlig ikke Aandssvaghed, men Sindssyge. Aandssvageskolen optager ikke sindssyge Personer, og Sindssygeanstalterne ikke aandssvage.

Af 250 Individer, som i Løbet af 5 Aar ere optagne paa »Gl. Bakkehus«, vare 70 p. Ct. født med Aandssvaghed, og kun 30 p. Ct. vare blevne det noget senere, særlig i Løbet af første og andet Leveaar; Aandssvaghed opstaar sjeldent efter det femte Aar. Blandt de Sygdomme, hvorved Aandssvaghed er opstaaet (altsaa ikke medfødt), ere de almindeligste Krampe og Hjernebetændelse. Sjældnere Aarsager ere Skarlagensfeber, Mæslinger, Ørebetændelse, Stød og Slag. Arvelighed spiller en stor og sørgelig Rolle i Aandssvaghedens Udbredelse, idet ca. 38 p. Ct. af samtlige Individer nedstamme fra Familier, hos hvem man kan finde Mangler i Centralnervesystemet, saa som Aandssvaghed, Sindssygdom, Lamhed, Døvhed m. m. Blandt andre hyppige Aarsager til Aandssvaghed hos Børnene kan man nævne Ægteskab mellem nærbeslægtede Forældre (Fætter og Kusine), samt skadelig Indflydelse paa Moderen under Svangerskabet, samt ogsaa Drikfældighed hos Faderen.

Det er en almindelig Mening, at Aandssvaghed kun er en Mangel ved den vedkommendes Forstand. Der er atter andre, og deriblandt ansete Fagmænd, som antage, at Manglen ligger i Viljen, i Viljeslivet, at altsaa den aandssvage godt kan udrette noget, hvad Evnerne angaar; men, at han netop ikke vil eller rettere sagt, han har intet Herredømme over sin Vilje, han **kan** ikke sige til sig selv: jeg **vil**. Præster og Opdragere have ofte ment, at der intet er i Vejen med den aandssvages Følelsesliv. Den aandssvage kan altsaa godt have et rigt Følelsesliv, ogsaa hvad det religiøse angaar. Disse Anskuelser have dog allesammen deres Mangler; thi naar et Lem lider, saa lider hele Legemet, Aandsvirksomhederne ere saa nøje forbundne med hverandre, at det er utænkeligt, om en eller flere af dem skulde være uberørte af de Onder, som ramme de andre.

Aandssvagheden ytrer sig meget forskelligt og i svagere eller i stærkere Grad, hvorfor man her i Danmark inddeler dem i tre Grupper efter den større eller mindre Evne. de have til at opdrages og udvikles, og man søger her hjemme saa meget som muligt at undgaa Brugen af Ordet »Idiot«, men kalder dem i Stedet for »aandssvage«, selv om deres Aandsevner ere nok saa smaa.

Dersom et Menneske skal udvikles og lære noget, er det en Nødvendighed at kunne opfatte Omverdenen (de Ting, som omgive os). For normale Mennesker foregaar denne Opfattelse eller Sansning ad to Hovedveje: Øjet og Øret. Aandssvage Individers Sansning er ofte daarlig, ikke fordi der findes Mangler ved Sanseredskabet, Øjet eller Øret; men fordi de slet ikke lægge Mærke til, hvad Øjet ser, og hvad Øret hører. Naar vi betragte en eller anden Genstand, saa danner der sig et Billede eller Forestilling deraf i vor Bevidsthed, og dette Billede, denne Forestilling, beholdes og bevares endogsaa hele Livet igennem, anderledes gaar det med den aandssvage, naar han ser paa en Genstand, danner der sig vel ogsaa en Forestilling; men den staar med taagede og ubestemte Omrids og forsvinder let, naar Genstanden er borte. Hvad Hørelsen angaar, kan det hos lavtstaaende aandssvage Individer sommetider volde Vanskelighed at afgøre, om de ere døve eller hørende, det er ikke saa sjældent, at Forældrene tro, at saadanne Børn ere døve, hvad de dog slet ikke ere. Fejlen ligger heller ikke der i Øret, men i Hjernen. De opfatte ikke, de lægge ikke Mærke til den Lyd, der høres, den kommer ikke til deres Bevidsthed. Smagen er heller ikke udviklet hos dem. Det er almindeligt, at de med stor Graadighed sluge Maden i sig, alt glider lige godt ned, enten det er sødt eller surt, ja, der er de, der spise baade Edderkopper og Larver og Jord med lige god Appetit. De aandssvage fylde gerne Maden i sig over alle Grænser, dersom de ikke forhindres deri, de mangle nemlig Følelse af at være mætte. Deres Følelse i Almindelighed er da ogsaa sløvet. Dette er paa et enkelt Punkt meget behageligt for dem, idet Stød og Slag og Beskadigelser ikke volde dem den Smerte, som normale Mennesker vilde føle derved.

De aandssvage ere ogsaa meget forskellige, hvad deres Iagttagelses- og Forestillingsevner angaar. Man kan dog her skelne mellem to Slags: de **apatiske** og de **eretiske**. Den apatiske Aandssvaghed viser sig ved, at de dertil hørende Individer ere langsomme, slappe og tunge til at udføre enhver aandelig Virksomhed, altsaa ogsaa til Tænkning og Opfattelse. Vil man slaa noget fast i deres Bevidsthed, maa man gentage det mange Gange. Men dersom det først er lykkedes at bibringe dem en Forestilling eller Forstaaelse, bevare de den ganske godt i deres Bevidsthed. Ganske anderledes er det med de eretiske aandssvage. De kunne endogsaa være i Besiddelse af en god Del Opmærksomhed; men de ere meget ustadige, de bevæge sig fra en Ting til en anden uden Mening og Sammenhæng. Dersom man giver dem et Spørgsmaal, svare de allerede, naar de have hørt det halve deraf. Deres Opmærksomhed og Forestillinger bevæge sig stedse i Gallop. Den eretiske aandssvage er nysgerrig og kan gøre mange Spørgsmaal; men før han faar Svar derpaa, er hans Tanker og Opmærksomhed allerede langt borte i Lag med noget nyt. Apatikeren er langsom til at udføre ethvert Arbejde, og hvis der indfinder sig en for ham ukendt Vanskelighed, staar han straks raadvild og hjælpeløs. Eretikeren derimod tror, at han kan gøre alt muligt, selv om det er nok saa vanskeligt, og han tager fat paa sit Arbejde med stor Iver; men han bliver lige saa hurtig ked deraf og finder paa noget nyt, som han vil gøre. Det hænder heller ikke saa sjeldent, at Eretikeren helt mangler Lyst til at arbejde, hvorimod han har stor Lyst til at gaa omkring blandt sine Kammerater og vise dem, hvordan de skulle bære sig ad. Denne Ulyst driver mange Eretikere ud paa Vagabondering (de gaa om fra Sted til Sted og opholde Livet ved at tigge). Dette tilfredsstiller dem, da de derved se noget nyt og komme i Berøring med mange Mennesker, deriblandt da ogsaa daarlige Personer, som kan paavirke dem uheldigt, saa at de gøre Bekendtskab baade med Politi og Fængsler.

Det sorte Slør

Af Charles Dickens.

(Oversat for »Effata« af M Damm.)

En Vinteraften henimod Slutningen af Aaret 1800, sad en ung Læge, der nylig havde begyndt at praktisere *), i sin Stue ved den lystigt brændende Kakkelovnsild, lyttende til

*) At udøve Lægekunsten.

Stormen, som piskede Regndraaberne mod Vinduerne og buldrede uhyggeligt i Skorstenen. Han havde vandret gennem Mudder og Søle den hele Dag, og sad nu og hvilede sig velbehageligt i Slaabrok og Tøfler, medens han med lukkede Øjne, halvt i Søvne, tænkte paa mange forskellige Ting. Først tænkte han paa, hvor fælt den skarpe Vind og den kolde, vaade Regn vilde piske ham i Ansigtet, hvis han nu havde været ude i Stedet for at sidde i sin lune Stue. Saa vendte hans Tanker sig til hans aarlige Julebesøg i hans Fødeby hos hans kæreste Venner; han tænkte paa, hvor glade de alle vilde blive ved at se ham, og hvor lykkelig Rosa, hans Forlovede, vilde blive, hvis han blot kunde fortælle hende, at han endelig havde faaet en Patient, og haabede paa at faa flere, og at komme tilbage igen om nogle Maaneder og ægte hende og føre hende hjem til sin ensomme Arne *). Saa faldt han i Søvn og drømte om Rosa; det forekom ham, at han hørte Lyden af hendes søde, muntre Stemme, og at hendes bløde, fine Haand hvilede paa hans Skulder.

Der var en Haand paa hans Skulder, men den var hverken blød eller fin, dens Ejermand var en tyk, rundhovedet Dreng, som han havde lejet til at hente Medicin og gaa Byærinder.

»En Dame, Hr. Doktor — en Dame!« hviskede Drengen, idet han vækkede sin Herre ved at ruske i ham »Hvad for en Dame?« raabte Lægen og sprang op. Han var ikke helt sikker paa, at hans Drøm ikke var Virkelighed, og var nær ved at tro, at det kunde være Rosa selv, der var kommen. »Hvad for en Dame? Hvor er hun?«

»Der, Hr. Doktor«, svarede Drengen med et Udtryk af Ængstelse og pegede mod Glasdøren, som førte ud til Modtagelsesværelset.

Lægen vendte Blikket mod Døren, og studsede selv et Øjeblik over den uventede Gæsts mærkelige Udseende.

Det var en usædvanlig høj Kvinde; hun var klædt i dyb Sorg og stod saa tæt op til Døren, at hendes Ansigt næsten berørte Glasset. Den øverste Del af hendes Person var omhyggelig indhyllet i et sort Sjal, og hendes Ansigt var skjult af et tæt, sort Slør. Hun stod oprejst i sin fulde Højde, men, skønt Lægen følte, at Øjnene under Sløret vare fæstede paa ham, rørte hun sig ikke af Pletten og gav ikke nogetsomhelst Tegn til, at hun havde bemærket hans Bevægelse hen imod hende.

»Ønsker De at raadspørge mig?« spurgte han med nogen Tøven og holdt Døren aaben.

Skikkelsen bøjede Hovedet svagt som Tegn paa Samtykke, men blev ubevægelig staaende paa det samme Sted.

»Vær saa god at træde ind«, sagde Lægen.

Skikkelsen bevægede sig et Skridt fremad, men syntes — idet den til Drengens store Rædsel drejede Hovedet hen imod ham — at tøve.

»Gaa ud af Stuen, Thomas«, sagde Lægen til Drengen, hvis store, runde Øjne under denne korte Samtale var udspilede til det yderste. »Luk Døren og træk Gardinet for«.

Drengen trak sig tilbage ud i Modtagelsesværelset, lukkede Døren efter sig, trak et grønt Gardin for Ruderne i Glasdøren, og anbragte øjeblikkelig det ene af sine store Øjne ved Nøglehullet paa den anden Side.

Lægen skød en Stol hen til Kakkelovnen og gav Gæsten Tegn til at sætte sig. Den hemmelighedsfulde Skikkelse gik langsomt hen imod Stolen, og da Skæret fra Ovnen faldt paa den sorte Klædning, bemærkede Lægen, at Kjolen var tilsølet af Mudder og Regn«.

»De er meget vaad«, sagde han.

»Det er jeg«, sagde den fremmede med sagte, dyb Stemme.

»Og De er syg?« tilføjede Lægen medlidende.

»Det er jeg«, var Svaret, »meget syg; ikke paa Legemet, men paa Sjælen. Det er ikke for mig selv, eller for min egen Skyld, jeg kommer til Dem«, vedblev den fremmede; »hvis jeg led af legemlig Sygdom, vilde jeg ikke gaa ud alene paa denne Tid, eller i en Nat som denne; men hvis jeg blot om 24 Timer blev hjemsøgt deraf, Gud véd, at jeg da gladelig vilde lægge mig ned og bede om at dø. Det er for en anden, jeg søger Deres Hjælp, Hr. Doktor. Jeg er maaske afsindig, at jeg kræver Hjælp for ham — jeg tror, jeg er det; men Nat efter Nat, naar jeg de lange triste Timer igennem har ligget vaagen og grædt, har Tanken om at bringe ham Hjælp bestandig været i mit Sind, og skønt jeg véd, hvor lidet Haab, der er om, at menneskelig Hjælp vil kunne gavne ham, faar dog den blotte Tanke, at han skulde lægges i Graven uden Hjælp, mit Blod til at stivne«. En Gysen gennemfor hende, da hun sagde dette.

Kvindens Fortvivlelse gik den unge Læge til Hjertet; han havde endnu ikke set saa meget af den Elendighed, som Lægerne daglig ere Vidner til, at han var bleven kold overfor andre Menneskers Lidelser.

»Dersom den Person«, sagde han, idet han hastigt rejste sig, »om hvem De taler, er i saa haabløs en Tilstand, som De siger, er der intet Øjeblik at spilde. Jeg vil øjeblikkelig gaa med Dem. Hvorfor har De ikke søgt Lægehjælp før?«

»Fordi det vilde have været unyttigt før — fordi det endogsaa nu er unyttigt«, svarede Kvinden og vred sine Hænder i Fortvivlelse.

Lægen stirrede et Øjeblik paa det sorte Slør, men det var for tæt, til at han kunde se Udtrykket i Ansigtet under det.

»De er syg«, sagde han blidt, »skønt De ikke véd det. De har Feber. Drik det«, vedblev han, idet han skænkede et Glas Vand for hende, — »se, om De kan være rolig et Øjeblik, fortæl mig saa, hvad Patienten fejler, og hvor længe han har været syg. Saa snart jeg ved, hvad jeg nødvendigvis maa vide, for at mit Besøg kan gavne ham, er jeg rede til at følge Dem«.

Den fremmede førte Glasset til sin Mund uden at løfte Sløret, satte det fra sig uden at drikke og brast i Taarer.

»Jeg ved«, sagde hun og sukkede højt, »at hvad jeg her siger Dem, kan antages som en Feberforvildelse. Andre have sagt mig det før, mindre venligt end De. Jeg er ingen ung Kvinde, Hr. Doktor; og man siger jo, at efterhaanden, som det gaar mod Slutningen af vort Liv, bliver hvert Aar mere dyrebart for os end alle forbigangne Aar. Dog, skønt jeg næppe kan have mange Aar tilbage at leve i, vilde jeg gerne give Afkald paa Resten af mit Liv og lægge mig til at dø uden et Suk — ja, med oprigtig Glæde — hvis det, som jeg nu siger Dem, kun var en Vildfarelse eller en Indbildning. I Morgen tidlig vil han, om hvem jeg taler, være ude af Stand til at modtage Deres Hjælp; jeg ved det, skønt jeg gerne vilde tro anderledes, og dog, i Nat, skønt han er i dødelig Fare, kan De ikke faa ham at se, og kunde heller ikke hjælpe ham«.

»Jeg vilde nødig gøre Dem mere bedrøvet«, sagde Lægen efter en kort Tavshed, »ved at gøre nogen Bemærkning til, hvad De nylig har sagt, eller ved at synes begærlig efter at udforske det, som De synes saa omhyggelig at skjule; men der er en Modsigelse i det, De siger. Denne Person er ved at dø i Nat, og jeg kan ikke faa ham at se nu, da min Hjælp maaske kunde gavne ham; De paastaar, at det vil være unyttigt i Morgen, og dog vil De have, at jeg da skal se ham. Hvis han virkelig er Dem saa kær, som man maa tro efter Deres Ord og Bedrøvelse, hvorfor vil De da ikke prøve at frelse hans Liv, førend det er for silde?«

»Gud hjælpe mig!« udbrød Kvinden og græd bitterligt, »hvor kan jeg haabe, at fremmede vilde tro det, som synes utroligt, endog for mig selv? De vil saa ikke se ham, Hr. Doktor?« tilføjede hun, idet hun rejste sig.

»Jeg sagde ikke, at jeg ikke vil se ham«, svarede Lægen; »men jeg advarer Dem; thi, hvis De saaledes udsætter at bringe Hjælp, og Mennesket dør, da vil der komme til at hvile et frygteligt Ansvar paa Dem«.

»Ansvaret vil hvile tungt et Steds«, svarede den fremmede bittert. »Det Ansvar, der hviler paa mig, er jeg rede til at bære«.

»Da jeg ikke skader nogen ved at efterkomme Deres Ønske«, fortsatte Lægen, »vil jeg komme til ham i Morgen,

*) sit Hjem.

hvis De vil give mig Adressen. Hvad Klokkeslet kan jeg komme?«

»Klokken ni«, svarede den fremmede.

»De maa undskylde, at jeg trænger ind paa Dem med disse Spørgsmaal«, sagde Lægen, »men er han i Deres Varetægt nu?«

»Nej, han er ikke«, var Svaret.

»Altsaa, hvis jeg gav Dem nogen Vejledning til at behandle ham i Nat, saa kunde De ikke hjælpe ham?«

Kvinden hulkede heftigt, da hun svarede: »Det kunde jeg ikke«.

Den stakkels Kvinde, der fra først af havde undertrykt sin Smerte ved en voldsom Anstrengelse, gav nu sine Taarer frit Løb, og Lægen; fandt, at der kun var ringe Udsigt til at faa mere at vide ved at forlænge Samtalen, og da han tillige gerne vilde skaane Kvindens Følelser, gentog han sit Løfte om at komme næste Morgen til den bestemte Tid; og efter at Kvinden havde givet ham en Adresse til en af Londons mest afsides liggende Gader, forlod hun Huset paa samme Maade, som hun var kommen.

Man vil let kunne forstaa, at et saa forunderligt Besøg gjorde stærkt Indtryk paa den unge Læges Sind, og at han bag efter spekulerede*) meget over, hvorledes dette muligvis kunde hænge sammen. Han havde ofte hørt og læst om Folk, der mente at have faaet Varsel**) om, at deres Død skulde indtræffe paa en bestemt Dag, eller endog paa bestemt Time og Minut, og at dette virkelig var gaaet i Opfyldelse. Et Øjeblik var han tilbøjelig til at tro, at dette kunde være et saadant Tilfælde, men saa huskede han paa, at alle Anekdoter***), som han havde hørt af den Slags, vare om Personer, der vare blevne ængstede ved Forudfølelsen af deres egen Død. Denne Kvinde talte jo imidlertid om en anden Person — en Mand, og det var umuligt at antage, at en Drøm eller Febervildelse alene kunde bringe hende til at tale om hans nærforestaaende Opløsning****) med saa frygtelig en Vished, som hun havde gjort. Det kunde heller ikke tænkes, at Manden vilde blive myrdet i Morgenstunden, og at Kvinden, der maaske fra først af havde samtykket i Forbrydelsen, og var bunden til Tavshed ved en Ed, nu havde fortrudt og, skønt ude af Stand til at forebygge Voldsgerningen, havde besluttet, om muligt, at forebygge hans Død ved i Tide at tilkalde Lægehjælp. Den Tanke, at saadan noget skulde kunne ske i Hovedstaden eller dens nærmeste Omegn, forekom ham saa urimeligt, at han opgav den i samme Øjeblik, han havde fattet den. Saa vendte hans første Tanke tilbage, at Kvindens Forstand var forstyrret; og da det var den eneste Maade, hvorpaa han kunde finde nogen rimelig Forklaring paa alt dette, holdt han haardnakket fast ved at tro, at hun var sindssyg. Snart efter tvivlede han igen herom, og denne Tvivl kom atter og atter tilbage hele den lange, søvnløse Nat, gennem hvilken han forgæves kæmpede for at bortjage det sorte Slør af sin ophidsede Fantasi*****).

. . . .

Efter at den unge Læge møjsommelig havde tradsket gennem Mudder og Snavs, og efter at han atter og atter havde spurgt om Vej, stod han endelig til sidst uden for det Hus, som var Maalet for hans Vandring. Det var en lille, lav Bygning, to Etager over Jorden med et mere usselt og uheldvarslende Udseende end noget andet, han var kommen forbi. Et gammelt falmet Gardin var trukket tæt for Vinduet paa første Sal, i Stuen var der Skodder for Vinduerne.

Naar vi sige, at Lægen tøvede og først gik nogle Skridt forbi Huset, før han kunde bekvemme sig til at trække i Dørklokken, da behøver du ikke derfor at smile, kække Læser. Londons Politi var i de Dage ikke saa talrigt som nu. Forstædernes afsides Beliggenhed gjorde, at mange af dem vare Tilflugtssteder for de værste og mest fordærvede Forbrydere, og dette var i Særdeleshed Tilfældet med den Bydel, hvori Lægen befandt sig. Selv Londons fineste Gader vare den Gang kun maadeligt oplyste, og saadan en Gade som denne var ganske og alene overladt til Maanens og Stjernernes Barmhjertighed. Der var saaledes kun ringe Mulighed for at opdage Forbryderne eller at forfølge dem i deres Smuthuller, og jo mere sikre de følte sig mod Opdagelse, desto mere frække bleve de naturligvis i deres forbryderiske Fremfærd. Det var disse eller lignende Tanker, der bragte Lægen til at tøve, men — kun for et Øjeblik — saa gik han rask tilbage og ringede sagte paa Dørklokken.

En sagte Hvisken hørtes straks efter, som om en Person inde i Gangen talte hemmeligt med en anden paa Trappeafsatsen oven over. Derpaa fulgte Støjen af et Par tunge Støvler paa Gulvet i Forstuen. Nøglen i Gangdøren blev sagte drejet om; Døren gik op og en høj, hæsligt udseende Mand med sort Haar, og et Ansigt saa blegt og udtæret som en Dødnings, traadte frem.

»Træd ind, Hr. Doktor«, sagde han med dyb Stemme.

Lægen gik ind, og efter at Manden havde laaset Døren igen, gik han foran hen imod en Dør i den modsatte Ende af Gangen.

»Kommer jeg tidsnok?« spurgte Lægen.

»For tidligt«, svarede Manden. Lægen drejede sig hastigt omkring mod Udgangsdøren og kunde ikke undertrykke sin Ængstelse og Uro.

»Vil De være saa god at gaa ind her«, sagde Manden, som øjensynlig havde bemærket Lægens Ængstelse — »vil De være saa god at gaa ind her, Hr. Doktor, De skal ikke blive opholdt 5 Minutter forsikrer jeg Dem«.

Lægen gik ind i Værelset. Manden lukkede Døren og lod ham alene.

Det var et lille, koldt Værelse, uden andre Møbler end 2 Fyrretræs Stole og 1 Bord af samme Materiale. Den Smule Ild, der var i Ovnen, bidrog kun til at udbrede Damp i Værelset, for den usunde Fugtighed stjal sig i lange bugtede Striber ned ad Væggene. Vinduet, som vendte ud mod en lille indhegnet Gaardsplads, havde flere ituslagne Ruder med Klude stoppede i Hullerne. Ikke en Lyd hørtes, hverken inde i Huset eller udenfor. Den unge Læge satte sig hen ved Ovnen for at afvente, hvad der vilde ske.

Han havde ikke siddet mange Minutter, da Støjen af et ankommende Køretøj naaede hans Øre. Det standsede; Gadedøren aabnedes; en sagte Samtale paafulgte; derpaa hørtes slæbende Fodtrin henad Gangen og opad Trappen, som om 2 eller 3 Mænd vare i Færd med at bære en tung Byrde op i Værelset oven over. Trappetrinenes Knirken nogle Sekunder efter forkyndte, at de nyankomne havde fuldført deres Værk, hvad end det kunde være, og nu atter forlode Huset. Døren blev lukket paany, og den tidligere Stilhed indtraadte.

Andre 5 Minutter hengik, og Lægen havde just besluttet at undersøge Huset for at finde en eller anden, til hvem han kunde sige sit Ærinde, da Døren aabnedes, og hans Gæst fra sidste Nat, klædt nøjagtig paa samme Maade med Sløret sænket som før, gav ham Tegn til at følge. Skikkelsens ualmindelige Højde i Forbindelse med den Omstændighed, at hun ikke talte, bragte den Tanke til at gaa gennem hans Hjerne, at hun hunde være en Mand, forklædt i Kvindedragt. De krampagtige Suk, der udgik under Sløret, og Skikkelsens hele kummerlige Udseende overbeviste ham dog straks om det urimelige i denne Mistanke, og han fulgte hende hastigt.

Kvinden gik foran op ad Trappen til Værelset paa første Sal og standsede ved Døren for at lade ham gaa ind først. Værelset var fattigt møbleret med en gammel Fyrretræs Kasse, nogle faa Stole og en Himmelseng uden Gardiner og bedækket med et lappet Sengetæppe. Det dunkle Lys, som fik Adgang gennem det Gardin, han havde bemærket udefra, gjorde Genstandene i Værelset saa utydelige, at han ikke fra først af bemærkede den Genstand, paa hvilken hans Øje pludselig faldt, da Kvinden styrtede forbi ham og kastede sig paa Knæ foran Sengen.

Udstrakt paa Sengen, tæt indhyllet i et Lagen og til-

*) tænkte.
**) Forudsigelse.
***) Fortællinger.
****) Død.
*****) Tanker.

dækket med Sengetæppet, laa et menneskeligt Legeme, stift og ubevægeligt. Hoved og Ansigt, som viste, at det var en Mand, var ubedækket undtagen med en Bandage, som gik over Hovedet og under Hagen. Øjnene vare lukkede. Den venstre Arm laa tværs over Sengen, og Kvinden holdt den viljeløse Haand.

Lægen stødte blidt Kvinden til Side og tog Haanden i sin.

»Min Gud!« udbrød han og lod Haanden falde — »den Mand er død!«

Kvinden sprang op og slog sine Hænder sammen. — »O! sig det ikke, Hr. Doktor,« udbrød hun med en Heftighed, der næsten steg til Raseri — »O, nej! sig det ikke! Jeg kan ikke bære det — nej, nej, jeg kan ikke! Mennesker ere før bragte til Live, naar ukyndige Folk have erklæret dem for døde, og Mennesker ere døde, som kunde være blevne helbredede, dersom de rette Midler vare blevne anvendte. Lad ham dog ikke ligge her uden at gøre et Forsøg paa at frelse ham. Prøv dog, Hr. Doktor, — gør det for Guds Skyld!« Og medens hun talte, gned hun med Voldsomhed først Panden og derpaa Brystet paa det bevidstløse Legeme foran hende, og dernæst klappede hun heftigt de kolde Hænder, som faldt tungt ned paa Tæppet, da hun slap dem.

»Det er til ingen Nytte, min gode Kone,« sagde Lægen mildt og drog hendes Haand bort fra Mandens Bryst. — »Vent lidt — træk det Gardin til Side!«

»Hvorfor?« sagde Kvinden og sprang op.

»Træk det Gardin til Side!« gentog Lægen med Heftighed.

»Jeg har trukket det for med Vilje,« sagde Kvinden og stillede sig i Vejen for ham, da han vilde gaa hen for at trække Gardinet fra. — »O! Hr. Doktor, hav Medlidenhed med mig! Dersom det er til ingen Nytte, og han virkelig er død, lad saa være — lad saa ikke andre Øjne end mine skue dette Lig!«

»Denne Mand er ikke død en naturlig Død,« sagde Lægen. »Jeg maa se Liget!« og med en Bevægelse saa pludselig, at Kvinden ikke fik Tid til at standse ham, rev han Gardinet til Side, saa det fulde Dagslys trængte ind, og vendte derpaa tilbage til Sengen.

»Der er øvet Vold her,« sagde han, idet han pegede paa Liget og stirrede udforskende paa det Ansigt, der nu for første Gang var blottet for det sorte Slør. I sin Ophidselse havde Kvinden revet Hat og Slør af og stod nu med Blikket stift heftet paa ham.

Hendes Træk var en Kvindes paa omtrent 40 Aar, der en Gang havde været smukke; Sorg og Graad havde efterladt Spor i dem. Hendes Ansigt var dødblegt, og der var en krampagtig Trækning omkring Læberne, og en unaturlig Ild i hendes Øjne, som klart nok viste, at hendes Legemes og Sjæls Kræfter vare nær ved at bukke under for Ulykken.

»Der er øvet Vold her«, sagde Lægen og vedblev at stirre udforskende paa hende.

»Det er der«! svarede Kvinden.

»Denne Mand er myrdet«.

»Det kalder jeg Gud til Vidne paa, at han er,« sagde Kvinden heftigt, »ubarmhjertigt, umenneskeligt myrdet!«

»Af hvem?« sagde Lægen og greb Kvinden i Armen.

»Se der!« svarede hun og pegede paa Liget.

Lægen vendte sig hen imod Sengen og bøjede sig over Liget, som laa i det fulde Lys fra Vinduet. Halsen var svullen og omgivet af en blaalig, blodunderløben Ring. Det hele stod pludselig klart for ham.

»Denne er en af de Mænd, som bleve hængte i Morges!« udbrød han og vendte sig bort med en Gysen.

»Det er han«, svarede Kvinden med et koldt, udtryksløst Blik.

»Hvem var han?« spurgte Lægen.

»Min Søn«, svarede Kvinden og faldt bevidstløs for hans Fødder.

Det var sandt. — En Kammerat, der var lige saa skyldig som han, var bleven løsladt af Mangel paa Bevis, men denne Mand var bleven dømt til Døden og henrettet. Moderen var en Enke uden Venner og uden Penge og havde nægtet sig selv det nødvendigste for at anvende alt paa sin faderløse Dreng. Denne Dreng, ligegyldig for hendes Bønner og for alle de Lidelser, hun havde udstaaet for hans Skyld, havde kastet sig ind paa Forbryderbanen og havde fremturet i alle Slags Udskejelser. Og dette var Resultatet: hans egen Død for Bøddelens Haand og hans Moders Skam og uhelbredelige Afsindighed.

I mange Aar efter denne Hændelse var den unge Læge en daglig Gæst hos den uskadelige sindssyge Kvinde; og han ikke blot mildnede hendes Tilstand ved sin Nærværelse og sin Venlighed, men understøttede hende ogsaa rigeligt med Pengebidrag. Under et Øjebliks Opblussen af Bevidstheden og Erindringen, som gik forud for hendes Død, steg der fra denne stakkels venneløse Kvindes Læber en Bøn, saa inderlig, som nogen døende nogensinde opsendte, om Guds Naade og Velsignelse for ham. Denne Bøn steg til Himlen og blev hørt. De Velgerninger, som han udøvede bleve gengældte ham tusind Fold; men blandt alle de Æresbevisninger, han siden modtog, og som han saa vel havde fortjent, havde han ingen Erindring, der var mere tilfredsstillende for hans Følelser end den, som var knyttet til — det sorte Slør.

Til Billederne.

Du har jo ofte været ude i Skoven. Saa véd du ogsaa, at her ude har mange Dyr, baade store og smaa, deres Bolig. Paa de aabne Pletter, hvor der vokser Græs, finde Hjortene deres Føde. Men nærmer du dig hen til Flokken, saa løfte de Hovedet, og med lette Spring forsvinde de ind i tættere Dele af Skoven. Oppe i Træernes Toppe og mellem Buskenes Grene bygge Fuglene deres Reder. I smaa Skovbakker eller ved Hegn graver Ræven og Grævlingen Huler. Paa Billedet kan du se, hvorledes den gamle Rævemoder har bragt en Mus hjem til Ungerne, som nu more sig med at lege med den. Men naar de blive større, saa ere de ikke tilfredse med smaa Skovmus, saa gaar det ud over Hareunger, Høns og Gæs. Ræven er det største Rovdyr her i Danmark. Den har en spids Snude og en lang busket Hale. Kroppen er bedækket med rødbrune Haar. Om Dagen holder den sig skjult i sin Hule, men naar Tusmørket begynder, saa sniger den sig ud. Først staar den i Indgangen til sin Hule og ser sig omkring til alle Sider for at se, om der er Fare. Naar den saa tror, at alt er sikkert og stille, lister den sig videre ud i Skoven og derfra ud paa Markerne. Langs med Hegnene, igennem det høje Korn sniger den sig frem for at se, om den kan snappe en Agerhøne eller fange en Hare. Den aflægger ogsaa et lille Besøg i Bondens Gaard. Ude i Gaarden er ganske stille, Hunden ligger ved Døren og sover, Hønsene gaa omkring og søge efter Korn, Ænderne og Gæssene ligge ved Kanten af Dammen og tage sig en lille Middagslur. Pludselig bliver der Støj i Gaarden, Gæs og Ænder styrte ud i Vandet, Hønsene flyve op paa Brændestablen, og Hunden gør af fuld Hals. Det er alt sammen Mikkels Skyld. Ingen havde set, den kom listende. Pludselig sprang den frem og snappede en Gaas om Halsen. Da Bonden kom løbende, saa han netop Mikkel med Gaasen paa Nakken løbe ad Skoven til. Ræven gør dog ogsaa Nytte, idet den fortærer en stor Mængde Skovmus, som ellers vilde gnave Barken af smaa Planter og ødelægge dem.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Ved Døvstummeskolen i Nyborg afholdtes den mundtlige Del af Aarsprøven Mandag den 13de og Tirsdag den 14de Juli. Konfirmationen udførtes efter Sædvane af Pastor Ravn i Nyborg Kirke. Der var 12 Konfirmander, nemlig: Andreas Andersen, Marius Christensen, Kristian Hansen, Hans Madsen, Rasmus Rasmussen, Vilhelm R. Jensen, Laurits Nielsen, Karen Lorenzen, Karen Marie Mikkelsen, Kristine Petersen, Karen Marie Kristensen og Margrethe Jensen.

Frkn. Mankell og Brulin fra Døvstummeinstituttet i Skara i Sverrig har opholdt sig ved Nyborg Døvstummeskole en Uges Tid. De kom fra Vatters Institut i Frankfurt i Tyskland.

Lørdag den 4de d. M. havde Instituttet i Fredericia Besøg af den Kommission, som skulde fordele de i Fjor indkomne Elever mellem Institutterne i Nyborg, Fredericia og København. Da Forstander Forchhammer allerede ved et tidligere Besøg havde afsagt sin Kendelse, aflagde Forskolens Børn nævnte Dag Prøve for Direktøren, Gehejmeetatsraad Goos og de to andre Institutters Forstandere. Resultatet blev, at 12 uegentlige Børn skulde oversendes til Nyborg ved det nye Skoleaars Begyndelse og 8 til København.

I Slutningen af forrige Maaned afholdt Fredericia-Instituttet sin aarlige Skovtur til Fuglsang Skov, og da Vejret var særlig smukt, bidrog det sin Del til, at den var særdeles vellykket. Kl. 9 afgik man fra Instituttet i flere mindre Afdelinger ad forskellige Veje til Skoven, hvor man da ved Gensynet meddelte hinanden, hvad man havde oplevet undervejs. Derefter indtoges Frokosten, og der blev spaseret i Skoven og leget indtil næste Maaltid. Tilsidst holdtes der Hvil udenfor Skoven, før hele Skaren i sluttet Trop begav sig paa Hjemvejen Kl. 8, efter at have tilbragt en rigtig fornøjelig Dag.

Magister Forsius, Direktør for Abnormskolen i Finland, besøgte Institutterne i Fredericia og Nyborg i Juni Maaned. Hans Ophold i Fredericia varede dog kun et Par Dage.

Efter at Fuldmægtig i Kultusministeriet Thrige, der har haft hele Abnormskolevæsenet under sig, er bleven udnævnt til Byfoged i Hobro, har Fuldmægtig Hage overtaget alle Sager, der henhøre under Abnormskolen.

I Slesvig indviedes de første Dage i Juli et Hjem for gamle, svagelige døvstumme. Samtidig samledes en Del ældre døvstumme i Byen til den aarlige Kirkefest.

Instituttet i Fredericia har i denne Eksamen Besøg af tidligere Institutbestyrerinde Fru Rosing fra Kristiania, samt af hendes mangeaarige Medarbejderske Frk. Andersen. Damerne havde først aflagt Besøg i Nyborg, hvor de ligeledes overværede Aarsprøven.

Instituttet venter under denne Eksamen Besøg af en Del tidligere Elever. Det vil sikkert glæde Kammeraterne at høre lidt om dem, og vi skulle derfor i September-Nr. meddele lidt nærmere om hver især.

6te Juli fik Instituttet uventet Besøg af Laurits Nielsen (17), som er Snedker og Tømrer i Jyderup paa Sjælland. Det var os alle en Glæde at se ham og tale med ham. Han gjorde et særdeles flinkt Indtryk.

Han blev opdaget. Ved Domstolen i den engelske By Aston blev en Tigger for nogen Tid siden idømt en Bøde af en Snes Kroner for Bedrageri. Naar han tiggede paa Gaden, havde han nemlig om Halsen et Skilt, paa hvis ene Side der stod: »Døvstum« og paa den anden Side: »Blind«. Medens han forleden spillede den døvstummes Rolle, var en lille Gadedreng saa dristig at vende Skiltet, hvilket bragte den »døvstumme« til at ytre sig paa en Maade, der fremkaldte hans Anholdelse.

Direktøren for Døvstummeinstitutterne, Hr. Gehejmeetatsraad Goos aflagde den kgl. Døvstummeskole i Nyborg et Besøg ved Eksamen den 14de Juli og udtalte sin Glæde og Tilfredshed derover.

Tolv døvstumme besøgte ligeledes Nyborg i Anledning af Konfirmationen, deriblandt Anton Petersen, Søren Madsen, Johannes Svendsen, Hans Nikolajsen, Karl Jørgensen, Georg Rasmussen, Peter A. Pedersen, Sofie Baadsgaard, Meta Nielsen, Margrethe Madsen og en døvstum fra Fredericia-Instituttet.

Bekendtgørelse.

En Tjenestepigeplads søges til en nykonfirmeret døvstum. Hun er særdeles let at omgaas, da hun hører meget, og er flink til al Slags Husgerning. Billetter modtages af den kgl. Døvstummeskole, Nyborg.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 12. | September 1896. | 8. Aarg.

Ved 12 døvstumme Børns Konfirmation

i Nyborg Kirke den 16de Juli 1896.

(Af resid. Kapellan N. V. Ravn i Nyborg.)

Indledningstale.

Vi kende alle fra vor Bibelhistorie den smukke Fortælling om vor Herres Jesu Indtog i Jerusalem Søndagen før hans Lidelse og Død. Store Folkeskarer gik foran og fulgte efter Frelseren, raabte og sagde: »Hosianna, Davids Søn, velsignet være han, som kommer i Herrens Navn! Hosianna i det højeste!« Da Jesus var kommen ind i Staden, gik han ind i Templet; derind kom blinde og lamme til ham, og han helbredte dem. Men da Ypperstepræsterne og de skriftkloge saa hans Undergerninger og hørte Børnene raabe i Templet: »Hosianna, Davids Søn,« bleve de vrede og sagde til ham: »Hører du, hvad disse sige?« Men Jesus sagde til dem: »Jo, have I aldrig læst, hvad der staar skrevet: »Af de umyndiges og diendes Mund har du beredt Lovsang«?« Vi lære af dette Jesu Ord, at han var glad ved Børnenes Lovsang. Vi vide jo ogsaa, at han elskede Børnene og og sagde engang: »Lader de smaa Børn komme til mig.« Børnene forstode ogsaa godt, at vor Herre Jesus elskede dem, og derfor sang de Lovsange til hans Ære. Disse Lovsange glædede Frelseren; derfor tog han ogsaa Børnene i Forsvar overfor dem, som vilde have de smaa til at tie stille.

I Dag ere I, mine kære unge Venner, forsamlede i Herrens Hus, og i Dag holder vor Herre Jesus ogsaa sit Indtog hos Eder. Thi det er i hans Navn, I ere forsamlede, og vor Herre Jesus har sagt: »Hvor to eller tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg til Stede midt iblandt dem«. (Matth. Evang. 18, 20). Naar nu vor Herre Jesus i Dag holder sit Indtog hos Eder, bør ogsaa I møde ham med Glæde og Lovsang. Det føle I vist ogsaa selv i Eders Hjerter, uden Tvivl ville I vist ogsaa paa denne Dag huske paa Skriftens Formaning: »Min Sjæl! lov Herren, og alt, hvad i mig er, love hans hellige Navn, min Sjæl! lov Herren og glem ikke alle hans Velgerninger« (Salme 103, 1—2). Ja, I bør lovsynge Herren for alle hans Velgerninger. I bør takke Eders himmelske Fader for Livet og alt det gode, han har givet Eder i de Aar, I have levet her paa Jorden. Der staar skrevet i Guds Ord om de smaa Fugle: »Ikke én af dem er glemt af Gud« (Lukas Evang. 12, 6). Heller ikke I ere blevne glemte af Gud i de forbigangne Aar, men mange Velgerninger har vor himmelske Fader givet Eder, baade i Hjemmet ved Eders Forældre og Plejeforældre og i Skolen ved Eders Vejledere og Lærere. Og store Velgerninger have I ogsaa modtaget af Verdens Frelser. Ogsaa for Eders Skyld er Jesus Kristus kommen til Verden. Ogsaa paa Eder har Frelseren tænkt, da han lod sig føde til Verden som det lille Barn, der laa i en Krybbe i Bethlehem. Ogsaa paa Eder har Jesus tænkt, da han talte de mange frelsende Ord, og gjorde de mange Kærlighedsgerninger, mens han vandrede paa Jorden. Ogsaa for Eders Skyld besteg vor Frelser Korsets Træ; thi Jesu Kristi Lidelse og Død skete til Frelse for alle Mennesker, som Profeten Esajas jo har sagt: »Han er saaret for vore Overtrædelser og knust for vore Misgerninger, Straffen er lagt paa ham, at vi skulle have Fred, og vi have faaet Lægedom ved hans Saar« (Esajas 53, 5). Ogsaa til Gavn for Eder opfor vor Herre Jesus til Himmels, for at han kunde give sine store Gaver, Syndernes Forladelse og den Helligaand til hver den, som tror paa ham; og disse hans Gaver have I faaet i den hellige Daab. Derfor, naar nu vor Herre Jesus, som han har lovet, i Dag er til Stede midt iblandt os, fordi vi ere forsamlede i hans Navn her i Guds Hus, skulle ogsaa I, ligesom Børnene i Templet, møde ham med Lovsang. Derfor sang vi ogsaa før i Salmen (Nr. 162).

Vi løbe dig med Sang imod
og kysse Støvet for din Fod.
O, salig Stund, o klare Nat,
da du blev født, vor Sjæleskat.

Velkommen fra din Himmelsal
til denne Verdens Skyggedal,
hvor man dig intet andet bød,
end Stald og Krybbe, Kors og Død.

Og vor Herre Jesus, som fordum glædede sig ved Børnenes Lovsang i Templet, vil ogsaa glæde sig ved Eders Lovsang. Nu véd jeg vel, at I ikke — som Børnene i Templet — kunne synge til Frelserens Ære. Men selv om I ikke kunne synge en Lovsang med Eders Tunger, kunne I dog — som Apostlen Paulus siger — »synge yndeligen for Herren i Eders Hjerter« (Colossbrevet 3, 16). Med Hjertet kan man tro og forstaa Guds Kærlighed, i Hjertet kan Lovsangen lyde, og i Hjertet kan Taknemmeligheden for Guds Kærlighed bo. Og selv om I ikke kunne udtale Eders Hjerters Glæde ved Lovsangens Toner, kunne I dog udtale den med Ord og med Bøn til Gud. Saa træder kun frem i Dag for Herrens Aasyn med Glæde og Taksigelse, bekender med Tak, at hidtil har Herren hjulpet Eder, da ville I ogsaa med Glæde kunne bekende Eders Tro paa ham, og bekende for den treenige Gud, at det er Eders Hjerters Forsæt at ville leve i Eders Daabspagt. Men inden I aflægge denne Bekendelse, ville vi først tale med hverandre om de Ting, som høre til Guds Rige.

Slutningstale.

Der staar fortalt i Johannes Evangelium det 6te Kapitel, at engang da vor Herre Jesus havde talt til Folket om, at kun i Troen paa ham var Livet og Frelsen at finde, fandt mange, at det var en haard Tale. — Endog mange af hans Disciple knurrede derover og sagde: »Dette er en haard Tale, hvem kan høre ham?« Og fra den Tid traadte mange af hans Disciple tilbage og vandrede ikke mere med ham. Derover blev Jesus bedrøvet og sagde til de 12 Apostle: »Ville ogsaa I gaa bort?« Da svarede Simon Peter ham: »Herre! til hvem skulle vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord; og vi have troet og erkendt, at Du er Kristus, den levende Guds Søn« (Joh. Evang. 6, 68—69). Vi se af denne lille Fortælling, at allerede den Gang, da Frelseren levede paa Jorden, var der mange, som vel til en Tid fulgte vor Herre Jesus, men som dernæst faldt fra ham og forlode ham. Og om de 12 Apostle vide vi vel, at de troede paa ham og elskede ham; og dog kom der en Tid, da Simon Peter fornægtede vor Herre Jesus, og da Judas Iskariot forraadte ham.

Men hvad der skete under Frelserens Liv paa Jorden, gentager sig ogsaa i vore Dage. Der er mange Mennesker, der ligesom I, mine kære unge Venner, i Herrens Hus, for den treenige Guds Aasyn have bekendt den kristne Tro, og som erklærede, at det var deres Hjerters Forsæt at ville leve i deres Daabspagt indtil deres sidste Stund. Der er mange Mennesker, som til en Tid gerne vilde være vor Herres Jesu Kristi Disciple. De vare grebne af Kristus, grebne af hans Kærlighed og følte, at de ikke kunde leve deres Liv paa Jorden uden Tro paa ham og Kærlighed til ham, de havde forstaaet, at det var Sandhed, naar han sagde om sig selv: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet, der kommer ingen til Faderen uden ved mig« (Joh. Evang. 14. 6). Men Tiden gik, og alt blev forandret. De kom ud i Livet, lærte Verdens Fristelser at kende og bukkede under for dem; de lærte Verdens Herlighed og ydre Glans at kende og lode sig forlokke af den; de lærte Verdens Sorger og Bekymringer at kende og lode sig underkue af dem; eller ogsaa bleve de saa optagne af deres jordiske Arbejde, at de glemte Guds evige Rige, glemte Herrens Ord: »Mennesket lever ikke alene af Brød, men ved ethvert Ord, som udgaar gennem Guds Mund« (Matth. Evang. 4, 4). Da skete det, at de glemte deres Hjerters Forsæt og glemte deres Bekendelse i Herrens Hus, den kristne Tro døde i Hjertet, Haabet visnede, og Kærligheden blev kold. Da skete det, at mange, som en Gang havde begyndt at følge Herren, faldt fra ham og forlode ham, ja, der var ogsaa dem, som fornægtede deres Frelser og bleve Fjender af Kristi Kors.

I, mine kære unge Venner, forlade nu den Skole, hvor I have tilbragt flere lykkelige Aar, forlade denne By og Eders Plejehjem; nogle af Eder forlader ogsaa Eders rigtige Hjem, og alle skulle I nu til at prøve Eders Kræfter i Livet og i Verden. Ogsaa I ville komme til at kæmpe med mange Fristelser; ogsaa I ville komme til at kende baade Verdens Glæder og Sorger. Jeg er vis paa, at det i Dag er Eders Hjerters Forsæt at ville leve i Eders Daabspagt indtil Eders sidste Stund, og at det er med et ærligt Hjerte, at I i Dag have bekendt Eders Daabspagt i Herrens Hus; men I skulle nok erfare, at det ikke altid er let at holde fast ved Hjerternes Forsæt at tjene Herren. Men naar I fristes til Vantro, til Verdenskærlighed eller Fortvivlelse, eller naar andre Mennesker ville drage Eder bort fra Eders Daabspagt, kom saa i Hu, hvad vor Herre Jesus fordum sagde til sine 12 Apostle: »Ville ogsaa I forlade mig?« Og kom saa i Hu, hvad Simon Peter svarede: »Herre! til hvem skulle vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord, og vi have troet og erkendt, at du er Kristus den levende Guds Søn«. Ja, holde vi fast ved den kristne Tro, ville vi i Troen følge vor Frelser og blive hos ham, skulle vi ogsaa erfare, at han har det evige Livs Ord. Hans Ord er mægtigt til at bevare os rene og ubesmittede i Verden, hans Ord er et Værn mod Fristelsernes Magt, en Hjælp i al Nød, en Lægedom mod al Sorg, en Trøst, saavel i Livet som i Døden.

»Den, som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig.« Saaledes talte vor Herre Jesus kort før sin Død til de 12 Apostle (Matth. Evang. 24, 13). Og dette skal være det sidste Ord fra Frelseren til Eder paa denne Dag, kære unge Venner: »Den som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig«. Saa værer da bestandige i alt det gode; værer bestandige i Troen, i Haabet og i Kærligheden; værer udholdende i Aarvaagenhed og Bøn; holder stadig fast ved Guds hellige Ord og de hellige Sakramenter, værer ogsaa stadige og stræbsomme i Eders jordiske Gerning. Da ville I ogsaa faa Naade til at bekende under alle Livets Omskiftelser: »Herre! til hvem skulle vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord, vi have troet og erkendt, at Du er Kristus, den levende Guds Søn.« Amen.

Losning af Trælast.

Til Billedet.

Sætter du din Fod paa Gulvet, da træder du paa Brædder.

Ser du op mod Loftet, da beskuer du Brædder.

Sætter du dig ved Bordet, da hviler du dine Arme paa Brædder.

Sejler du i en Baad hen over Havet, da skiller Brædder dig fra Vandet.

Over alt Brædder. De ere en Nødvendighedsartikel af 1ste Klasse.

Den Scene*). som fremstilles paa Billedet, har du ofte været Vidne til, Losning af Trælast, Brædder og Planker, fra et Skib. Det vidner om, at alle de Brædder, vi have saa stor Brug for, ikke have Hjemsted hos os, men indføres fra fremmede Lande.

Paa de norske, svenske og finske Fjælde vokse der udstrakte Naaleskove. Det er høje, ranke Træer. disse Skove bestaa af De fældes, naar de ere udvoksede, d. v. s. naar de ere 120—130 Aar gamle.

Imellem Fjældene bugte sig Elve med stærkt rindende Vand; thi de udspringe paa Fjældenes Top og løbe ned til Kysten. Ved Elvens Udløb i Havet ligger en lille Købstad. Disse Elve danne Vejen for de fældede Træstammer. Skovhuggeren kaster dem ud i Elven, og med dens Vand flyde de ned til den lille Købstad ved Kysten. Beboerne her standse dem og drage dem op paa Land.

I den lille Købstad er der Savværker. drevne af Elvens Vand. Paa Savværkerne omdannes Træstammerne til Planker og Brædder.

I den lille Købstads Havn ligger der Skibe, gode, solide **) Træskibe. I dem indlades Plankerne. og paa dem føres de til fremmede Lande, blandt andre ogsaa til Danmark.

I den danske Havn udlosses Trælasten. Tømmerhandleren opstiller den i store Stabler paa sin Tømmerplads.

— n.

*) Arbejde eller Virksomhed. **) stærke

Aandssvageskolen.

(Ved H.)

Alle levende Skabninger føle Trang til at bevæge sig, det gøre da ogsaa de aandssvage; men den Maade, hvorpaa det sker, viser, at de ogsaa paa dette Omraade ere abnorme, og mest tydeligt ser man det hos de lavest staaende af dem. Nogle af dem vugge uafbrudt Legemet frem og tilbage, og saaledes kunne de vedblive i timevis; andre vugge sig paa lignende Vis til Siden, atter andre bevæge kun Hovedet, som de nikke og rokke med i det uendelige. En Pige kunde i lange Tider snurre rundt omtrent som en Top. En saadan Bevægelse vilde snart gøre os gale, hun derimod befandt sig udmærket derved.

De aandssvage kunne slet ikke lade være med at udføre saadanne Bevægelser, derfor kalder man dem for **Tvangsbevægelser**. ja man kan ikke en Gang vænne mange af dem af med disse Vaner. Hos enkelte af dem kunne Tvangsbevægelserne vise sig som Lyst til at klatre En stor Dreng klatrede saaledes op ad alt. hvad han saa, selv voksne Mennesker klamrede han sig fast til for at begynde at klatre op ad dem

Vi have alle lagt Mærke til, hvorledes Smaabørn ødelægge alt, hvad de faa fat i; men naar de blive større, falder denne Lyst heldigvis bort, og de ville da i Stedet for gerne lave nyttige Ting og hjælpe til. Anderledes gaar det med mange aandssvage, idet de hele Livet igennem kunne blive staaende paa samme lave Udviklingstrin, som vore normale Smaabørn med Lyst til at ødelægge alt, hvad de komme i Berøring med. Meget lavt staaende Individer søge endog at beskadige deres eget Legeme, f. Eks. ved at bide sig i Fingrene, at rive Haar og Negle af, at slaa sig selv i Hovedet o s. v.

I al Almindelighed kan der siges om de aandssvage, at de ere glade og godmodige Mennesker, som let slutte sig til dem, der ere venlige imod dem. Det er en Glæde for alle, der virke og undervise paa en Aandssvageanstalt, at se, hvor tifredse alle de stakkels Mennesker i Grunden ere, og hvor godt de befinde sig paa Anstalten, uden Længsel efter Forældre og Hjem.

Alle døvstumme kunne vist huske, hvor bedrøvede de vare, da deres Forældre første Gang bragte dem til Instituttet og toge Afsked med dem. Saaledes gaar det ikke med de aandssvage; de føle ingen Sorg ved Afskeden, men kunne straks give sig til at lege og være optagne af de nye Kammerater. Dette kommer af den ringe Dybde og Varighed. som deres Følelser have. Dersom den aandssvage modtager Efterretning om sine Forældres Død, sker dette med den største Ro, uden Smerte og Graad. En Dreng, som man fortalte, at hans Fader var død, svarede ganske roligt: »Det var kedeligt; jeg vilde just skrive til ham.«

Vi finde stor Glæde i at betragte Naturens Skønhed; men denne Nydelse maa de stakkels aandssvage ogsaa savne. De have slet ingen Sans derfor. Derimod kunne de ikke sjelden glæde sig ved smuk Musik, ja enkelte af dem ere endogsaa særdeles musikalske; de kunne lære en Melodi blot ved at høre den én Gang. En 13-aarig Dreng, som ellers var meget aandssvag, kunde komme baade til at le og græde ved at høre paa Musik, ja hele hans Legeme bevægede sig i Takt med Tonerne, saa stor var hans musikalske Sans. En voksen aandssvag Pige kunde paa Klaveret spille enhver Melodi, hun blot havde hørt én Gang. Hvis man derimod forsøger at lære dem at spille efter Noder, da vil dette paa Grund af deres svage Evner vist oftest mislykkes.

Hvordan gaar det med deres religiøse Liv, kunne de aandssvage lære at kende Gud og tro paa ham? For manges Vedkommende kan man svare ja; men da de aandssvages Følelsesliv i det hele mangler Dybde, gælder dette ogsaa paa det religiøse Omraade. Det er en mere udvortes, tillært Religiøsitet, man i Almindelighed vil træffe hos de aandssvage. end hos normale.

Der er dog en Del aandssvage og det tilmed forholdsvis velbegavede Mennesker, der synes at mangle religiøs Følelse. Selv om man gør sig megen Umage, kan man ikke faa dem til at gøre, hvad der er godt; de kunne begaa de største Forbrydelser uden at føle Anger derover. af denne Grund kalder man dem **moralsk** aandssvage. Mange af dem ere derfor stadige Gæster i Fængslerne.

Man har fundet, at omtrent en Tredjedel af Tiggere og andre Vagabonder lide af medfødt Aandssvaghed. Et særdeles stort Antal af alle mulige Slags Forbrydere har ligeledes vist sig at være mere eller mindre aandssvage.

Hos aandssvage Mennesker vil man ofte finde legemlige Misdannelser og Mangler, f. Eks. fremstaaende Øjenstene, dobbelt Tandrække, Skeløjethed, Døvhed, vanskabte Hænder, for mange Fingre eller Tæer, Klumpfødder, bøjede Knæled, Skævhed i Rygraden o. s. v. De have ofte kolde og klamme Hænder og Fødder af Mangel paa Blodomløb, ligesom Saar kun læges langsomt hos dem.

Det er kun ca. 50 Aar siden man begyndte paa at undervise de aandssvage. Den første Begyndelse blev gjort i Schweitz 1840 af en Læge, som hed Guggenbühl. Han saa nemlig en Dag en stakkels vanskabt aandssvag Mand knæle ned foran et Krucifiks*) og fremsige et Fadervor. Derover blev Guggenbühl greben af Kærlighed og Lyst til at gøre noget for de stakkels aandssvage. Han grundlagde ved Abendberg en Helbredelsesanstalt for aandssvage. Man

*) Et Billede af Frelseren paa Korset I de katolske Lande hænge der ofte saadanne Træbilleder ved Vejene.

maa lægge Mærke til, at han kaldte den en Helbredelses-anstalt. Han troede nemlig, at det kunde lade sig gøre at helbrede de aandssvage; dette blev dog en stor Skuffelse, saavel for ham selv som mange fremmede fra andre Lande, som rejste til Schweitz for at lære hans Metode. Anstalten bestod ikke i saa mange Aar. Guggenbühl døde i sin bedste Alder uden at have naaet sit Maal. Han blev imidlertid ikke den sidste, der satte Helbredelse som Formaalet for Aandssvageanstalternes Virksomhed, ogsaa her hjemme har man i Begyndelsen kaldt Gl. Bakkehus ved København for en Helbredelsesanstalt, men senere har man dog fornuftigvis opgivet dette Navn.

Et aandssvagt Barn kan bibringes baade Opdragelse og Kundskaber i større eller mindre Grad, eftersom dets Evner ere; men senere i Livet skal det nok vise sig, at de ikke kunne gøre det, som et normalt Menneske kan udrette. De ville i mange af Livets Forhold staa som Børn, der trænge til Vejledning og Hjælp.

Det er derfor Aandssvageopdragelsesanstaltens første Opgave at iagttage, hvilke Evner, ethvert Barn, som ankommer, endnu er i Besiddelse af, dernæst at udvikle og fremme disse Evner saa meget som muligt. Maaske Resultaterne for mange Elevers Vedkommende kunne blive smaa, men Anstalten har dog gjort noget godt selv mod de allerdaarligste, den har hævet dem, den har opdraget dem, saa at de dog komme til at ligne normale Mennesker mere, end de gjorde, da de ankom til Anstalten, og de blive da ogsaa lettere for deres Omgivelser at omgaas.

Sommerrejser.

Om 14 Dage er det Sommerferie! 13, 12, 11, 10 ... 2, 1. I Dag rejser jeg hjem til mine Forældre og Søskende! Hurra! En hel Maaned siger jeg Skolen og Lektierne Farvel. En hel Maaned skal jeg nyde min Frihed og tumle mig ude. Atter skal jeg være hos de Mennesker, som holde mest af mig, og som jeg elsker højst i Verden.

Saaledes har du vist ofte tænkt, mens du talte Dagene, og saaledes tænkte de døvstumme, som ere paa Instituttet, ogsaa i Aar, da Sommerferien nærmede sig.

Ja, saaledes gaar det alle Børn, baade hørende og døvstumme, alle længes efter Sommerferien og glæde sig til den, men jeg tror dog, at de, som ere borte fra Hjemmet, glæde sig mest. De, som bo hjemme, slippe jo blot for Skolen, men de faa ingen Rejse og leve paa samme Maade som til daglig.

I København ere Børnene naturligvis ogsaa glade, naar Ferien kommer, men da de fleste af dem skulle blive i Byen, falder Tiden dem ofte lang. De have ingen rigtige Tumlepladser, og Luften er kvalm og trykkende i Gaderne. De mange Herligheder: zoologisk Have, Tivoli o. s. v., have de maaske slet ikke Raad til at se. For dem staar Landet som en Edens Have, hvor man rider Heste til Vands over dejlige grønne Marker og Agre og kører hjem paa Hølæs, medens Føden hovedsagelig bestaar af Tykmælk og Stikkelsbær.

I de senere Aar er der nemlig mange Bønder og andre Folk fra Landet, som have modtaget københavnske Børn i Sommerferien. Stor have de heldiges Fryd været ved Afrejsen, som løsslupne Føl have de tumlet sig, og vemodig have de sagt Landet Farvel. Ved Gensynet med Kammeraterne have de fortalt dem deres Oplevelser, og dette har da hos de andre dannet hint Billede. Medens det i Begyndelsen kun var ganske enkelte, som kunde komme paa Landet, har der nu aabnet sig flere og flere Hjem for at modtage Børn. Folk i København mene nu at burde gøre Gengæld; de indbyde Børn fra Landet til — under deres Lærers Opsigt — at gæste København. De rejse da tidlig om Morgenen ind, ere først i zoologisk Have, sejle paa Søerne, se Havnen og Reden og slutte gerne af i Tivoli. Forskellige Steder blive de trakterede: et Sted faa de Kaffe, et andet Sted Middagsmad, et tredje Sted Chokolade. I kan tro, de smaa Bønderbørn spile Øjnene op ved at se alt det ny og forunderlige. Og naar de komme hjem, staar det næsten for dem som en Drøm med underlig brogede Billeder.

Jeg vil her fortælle om en lille Dreng, som med sin Moder skulde rejse til København. Han havde hørt mange Ting fortælle om denne By: der var mange Soldater, høje Huse. I et af dem, som hed Amalienborg Slot, boede Kongen. Han vidste, der var underlige Vogne, som løb paa Jernbaneskinner, men bleve trukne af Heste. Kort sagt: han vidste nok til at være saa optaget af Turen, at han ikke sov de sidste Nætter og knap nok kunde spise. Den sidste Dag før Rejsen var han tavs af bare Spænding, og da han laa renvasket i Sengen med det nystrøgne Kadettøj (stribet Sommertøj) paa Stolen ved Siden, bad han helt adspredt sin Aftenbøn, men føjede dog lidt efter til: »Kære Gud, pas godt paa Far, som skal blive ene hjemme.« Dermed faldt han i Søvn, men vaagnede flere Gange, og da det blev lyst, kunde han ikke mere udholde at blive i Sengen, men sprang ud og vilde klæde sig paa. Han blev imidlertid lidt kort kommanderet i Seng af Faderen, der var gnaven ved at forstyrres for tidlig. Endelig blev Klokken 6, og saa skulde de op. Først drak de dejlig Kaffe med Franskbrød til (ellers fik han Mælkebrød), og saa rullede de af Sted til Stationen i det dejligste Vejr. Fuglene sang saa glade »Mon de skulde vide, vi skulle til København«. Køerne brølede, som om de sagde: »God Fornøjelse i København, lille Dreng!« Saa kom de i Toget og for af Sted i en lynende Fart. Nu havde han kørt til Stationen med de to sorte Heste, og det var de bedste Løbere i Byen, sagde Faderen, men dette gik langt hurtigere. Der var rigtignok meget at se: alle de Marker de kom forbi. Folkene i Toget, der spiste saa meget hele Tiden, at han selv blev sulten og maatte bede Mor om et Stykke og tænk, det var Sigtebrød med Rullepølse. Saa var det ogsaa morsomt at se de mange Pæle, der ligesom løbe forbi Vinduet; han bøjede sig ud for rigtig at se dem, men brutsch!! han trak forskrækket Hovedet til sig. Det var et andet Tog, der kørte forbi.

Saa naaede de ind. Han blev helt fortumlet i Hovedet ved al den Larm. Folk raabte højt paa Gaden og trak med smaa Vogne. Togene fløjtede, disse underlige Vogne kom, kling, klang, kling, klang. Der spaserede en gruelig Masse Mennesker frem og tilbage. Man kunde næsten ikke bane sig Vej. Pludselig saa han et Syn, der fyldte ham med sælsom Ærefrygt. En Soldat med blanke Knapper og en lang Sabel kom gaaende forbi ham. Han gik tæt op til Soldaten, og hviskede lidt efter til Moderen: »Mo'r, jeg rørte ved ham«.

Ja, der var meget at se! Nu kom de forbi Søer med dejlige Svaner og Baade, der sejlede omkring. Han var næsten ikke til at faa af Sted, skønt Moderen trak i ham, da de skulde ud til en Tante og der spise Frokost. »Det var dog nogle vældige Huse«, tænkte han, »de ere højere end i Bonderup, maaske fire Gange saa høje. De ere næsten ligesaa høje som Klokketaarnet«. For rigtig at se, lagde han Hovedet langt tilbage, men snublede i det samme over sine egne Ben og faldt lige paa Ryggen i Rendestenen. Ak ve! Der svandt al Kadetdragtens Skønhed, der blev alle Dagens Udflugter tilintetgjorte. Dryppende og duftende af Rendestenssnavs kom han op og sagde grædende: »Mo'r, du maa ikke være vred, jeg kunde ikke gøre for det, jeg vilde bare se Skorstenen«. Mo'r trøstede ham lidt, men var selv grædefærdig. Gadedrengene begyndte at samle sig om dem. En begyndte at synge: »En Bondeknold faldt over egne Ben, og trillede ned i en Rendesten«. Flere voksne trak paa Smilebaandet. Da viste Tanten sig pludselig, som en Frelsens Engel. Hun var gaaet hen ad Gaden for at møde dem, overskuede hurtig Situationen, og sagde: »God Dag, kom hurtig med mig«, og ilede af Sted Heldigvis boede hun lige i Nærheden.

snart vare de skjulte for nysgerriges Blikke. Drengen blev puttet ned i Køkkenet og vadsket og skrubbet af Pigen, der stak et Viskestykke ned paa Ryggen, at Væden ikke skulde trænge ind. Saa fik han en stor Portion Mad og Kaffe og Lov til at løbe om i en dejlig Have hele Dagen. Her morede han sig udmærket, sendte ganske vist en Gang imellem en vemodig Tanke ud til den støjende By, hvor imidlertid Mo'r og Tante færdedes. Saa fik han dejlig Middagsmad og blev senere med Mo'r kørt i lukket Vogn med èn Hest for til Banegaarden. »Ellers falder han vel igen i Rendestenen«, sagde Tante. Han saa nu mange Lys og hørte Larm om sig, men han var søvnig, og da han kom i Toget, faldt han i Søvn. Han vaagnede først, da Moderen vækkede ham og sagde: »Saa Valde! nu ere vi hjemme«. Lidt efter hørte han Fa'rs: »God Aften«, og blev saa løftet ud og sat i Vognen. Han blev meget forbavset, da Fa'r sagde, han havde læst i Avisen, at en Dreng var falden i Rendestenen i København, det var da vel ikke dig?« »Jo«, sagde han tøvende, men føjede glad til: »men jeg rørte ved en Soldat, Fa'r«.

Vilh. Larsen

Hvad du gør, gør det godt.

(Oversat fra Tysk.)

»Se saa, der er min Skobørste!« raabte Henrik, idet han kastede denne langt bort fra sig. »Mine Sko blive alligevel ikke blanke, og det er der ingen, der bryder sig om.« Faderen havde imidlertid hørt sin dovne Søns Udraab og besvarede det, idet han sagde med høj Røst: »Hvad det er Umagen værd at gøre, maa gøres godt.« Henrik rødmede, og hans Fader vedblev: »Se, Barn, dine Sko ere daarligt pudsede, tag straks Børsten og gør dem blanke og kom saa til mig, saa vil jeg fortælle dig en Historie.«

Nogle Minutter efter vare Skoene saa blanke som et Spejl, og Henrik løb hen til sin Fader og bad ham om den Historie, han havde lovet at fortælle ham.

»Jeg har en Gang kendt en lille, fattig Dreng,« begyndte Faderen, »Drengens Moder gentog ofte det Ordsprog for ham, som jeg nylig lærte dig. Da hun var meget fattig, maatte hun sende Drengen ud at tjene, og han kom da til en rig Familie, som brugte ham til alt Slags Arbejde. Han gjorde sig altid Umage med at gøre sit Arbejde saa godt, han kunde, selv naar det kun var ubetydelige Smaating. Hans Herre blev derfor meget tilfreds med ham og gav ham Plads i sin Handelsforretning.

Han vedblev altid at være flittig og omhyggelig i sin Gerning. Derved arbejdede han sig mere og mere fremad i sin Herres Tillid og blev tilsidst Medejer af Handelshuset. Nu er han en rig Mand og ønsker inderligt, at hans Søn Henrik ogsaa vil leve efter dette Ordsprog, som er blevet Aarsag i hans egen Lykke!«

»Du, kære Fader,« udbrød Henrik, »var altsaa først en fattig lille Dreng?«

»Ja, mit kære Barn, saa fattig, at jeg maatte tjene mit Brød ved at pudse Sko, varte op, gaa i Byen og besørge alle Smaatjenester, som bleve mig befalede. Ved at lære at gøre alt det smaa godt, blev jeg lidt efter lidt dygtigere, saa at Folk betroede mig de større Ting. Derved blev det ogsaa muligt for mig at fortjene flere Penge, saa at jeg fra Fattigdom, som jeg henlevede min Barndom i, ved Guds Hjælp har kunnet erhverve mig min Formue paa en ærlig Maade!«

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Ligesom de foregaaende Aar havde vi her i Fredericia ogsaa i Aar den Glæde under Eksamen at gense en Del af de gamle Elever. Fra Landets forskellige Egne vare de komne hertil, og baade Lærerpersonalet og Plejeforældrene vare glade ved at modtage dem. Størst Glæde vakte det dog at se det Smil paa Ansigtet og de aabne Arme, hvormed de ilede alle i Møde.

Det var især i Konfirmationsdagene, at en Del søgte her ned, for at gaa til Alters sammen med Konfirmanderne. Da det sikkert vil glæde fraværende Kammerater at høre, hvem der har været her, skulle vi nævne nogle af dem, men vi bede os undskyldt, dersom vi skulde glemme en eller anden:

Peter Ebbesen, arbejder som Snedkersvend i Mavstrup nær ved sit Hjem. Medens han gik i Skole boede han hos sine Forældre, nu opholdt han sig paa Missionshuset.

Petrea Nielsen fra Vrensted ved Løkken var her paa Instituttet næsten hele Eksamen.

Martinus Matthiasen, arbejder nu som Skrædersvend i Aalborg. Han er bleven stor og stærk.

Anders Dichmann, arbejder nu som Kurvemager i Ribe.

Christen Christensen, Snedkersvend og bor hjemme hos sine Forældre.

Søren Christensen, Skomagersvend, arbejder i Nibe.

Klaus Th. Klausen, arbejder som Træskomager hjemme hos sine Forældre.

Ludvig Berg, er i Skomagerlære i Skelskør.

Peter Hansen Petersen, lærer Træskomageriet hjemme hos Faderen.

Hans Jørgen Hansen, hjælper hjemme hos sine Forældre ved Landvæsenet; hans Fader har en temmelig stor Gaard.

Karl Anton Jensen, Skomagersvend i Horsens. Han havde forandret sig saa meget, at flere af Lærerne næsten ikke kunde kende ham.

Rasmus Laursen. Han har nedsat sig som Skomagermester i Hansted, hvor han er født.

Nis P. Christensen har ligeledes nedsat sig som Skomagermester i sin Fødeby Autrup. Hans Fader har købt et Hus til ham.

Af Konfirmander fra 1895 var mødt Ingvard Andersen, Marie Christensen, Alma Petersen og Bodil Andersen.

Igennem »Effata« have vi lovet at bringe en Hilsen til Kammerater.

Forskellige af Instituttets Lærere og Lærerinder have under deres Feierejser truffet sammen med enkelte af Instituttets gamle Elever. Vi kunne saaledes bringe Hilsen fra:

Thyra Ruldolph, der er hjemme hos sine Forældre. Hun har udlært som Sypige, og syr for Tiden hjemme. Hun har særlig lært Kaabesyning.

Johanne Marie Nielsen, ernærer sig ligeledes ved Syning i Hjemmet.

Hanna Andersen, gaar til Haande hos et Par unge Folk i Rønne.

Peter Sundgaard er i Snedkerlære i Holstebro.

Alfred Møller og Chr. Petersen, Snedkersvende i København.

Camilla Sørensen, er Sypige hjemme i Hyldtofte paa Lolland.

Chr. Christensen, er Skrædersvend i Mariager.

Carl Edvard Jensen, der har lært Snedkerhaandværket i Hillerød, har faaet tilkendt Sølvmedaille for sit Svendestykke.

Forstander Jørgensen afrejste den 9. September til Sverrig for, efter Indbydelse, at overværre Indvielsen af det

store nye Døvstummeinstitut i Wennersborg. Forstanderen bliver en 14 Dages Tid borte og vil maaske benytte Lejligheden til at besøge flere svenske Anstalter.

Indvielsen af det nye Døvstummeinstitut i Wennersborg foregik med stor Højtidelighed den 12te September. En Del Embedsmænd vare til Stede, og iblandt de særlig indbudne var Forstander Jørgensen fra Fredericia-Institutet, der har stor Del i, at Anstalten staar i sin nuværende Skikkelse, da den svenske Regering i sin Tid indhentede hans Betænkning i Sagen og de toge hans Udtalelser til Følge. En stor Mængde Mennesker havde ogsaa indfundet sig for at overvære Højtideligheden, saa at de ikke kunde faa Plads i den store Sal. Forstander Nordin gav først en Oversigt over Døvstummeundervisningens Historie, og derefter overgaves Bygningen til dem, som skulde arbejde deri, med Ønsket om, at Arbejdet maatte faa god Fremgang. Slutteligbad Præsten en inderlig Bøn til Herren om hans Velsignelse. Med Afsyngelsen af nogle Salmer var Højtideligheden endt.

Bygningen, som skal være meget stor og flot, er efter sagkyndiges Udtalelser et af de smukkeste og mest velindrettede Døvstummeinstitutter i Evropa.

Mandagen den 4de September holdt Kommiteen for »det 4de nordiske Abnormmøde« Møde paa Blindeinstitutet i København.

Snedkerlærer ved det kgl. Døvstummeinstitut i København, Ole Andersen, havde den 1ste August tjent Institutet i 40 Aar. I den Anledning overraktes der ham som Gave fra Forstander og Lærerpersonale en Sparekassebog paa 100 Kr. Hs. Maj. Kongen hædrede Jubilaren med Fortjenstmedaillen i Sølv.

Hds. Maj. Dronningens Fødselsdag fejredes her paa Fredericia-Institutet paa sædvanlig Maade med Frihed hele Dagen samt Kaffe for samtlige Elever Kl. 4.

Paa Hds. Maj. Dronningens Fødselsdag d. 7. Septbr., der tillige er Skolens Stiftelsesdag, foretog den kgl. Døvstummeskole i Nyborg en Udflugt pr. Dampbaad. Først gik Turen til Slipshavn, hvor Børnene bleve beværtede med Chokolade og Kager; derefter sejledes der til den smukke Skov Kajberg, hvor Aftensmaden indtoges. Den vellykkede Udflugt var begunstiget af det bedste Vejr og til stor Glæde for alle Børnene.

Offentlig Forsorg for stammende. Efter at den ministerielle Kommission, der fører Tilsyn med det til det kgl. Døvstumme-Institut henlagte Kursus for stammende Børn, nylig har gjort gældende, at Opgaven — at tage ubemidlede stammende under gratis Behandling — maa anses for at være løst ved disse Kursus, er Behandlingen af stammende bleven indstillet i den til Polikliniken knyttede »Konsultation for talelidende«.

I Sommerferien kom en af Fredericia-Institutets Lærerinder i Omegnen af Thisted i Samtale med en Skræddermester, der havde en døvstum Skræddersvend (Elev fra Keller) i Arbejde. Vi kende ikke den døvstummes Navn, men det er os en Glæde at fortælle, at Mesteren var særdeles vel tilfreds med ham. For en Tid siden havde den døvstumme faaet Lyst til at komme til København, ligesom saa mange andre døvstumme. Han rejste da ogsaa derover, men blev snart ked af den store, larmende By. Da hans Penge vare slupne op, skrev han til Mesteren om at sende ham Penge til Hjemrejsen. Mesteren hjalp ham ogsaa, og nu arbejder han, som sagt, paa sin gamle Plads igen. Han taler aldrig om at rejse til København mere.

I De døves Blad for August findes et Billede og en kort Omtale af Institutbestyrer Ziesler fra Kristiania. Vore ældste Elever mindes ham maaske fra 1883, da han tillige-med sin Datter besøgte Institutet i Fredericia.

Ved en Fest blandt de døvstumme i Stokholm udtalte for nylig Skolebestyrer Zottermann en Advarsel mod de Forsøg, som de døve enkelte Steder i den senere Tid have gjort paa at kaste de hørende Medlemmer ud af Bestyrelsen. Hr. Zottermann sagde, at den Tanke, at de døve vare sig selv nok, kom deraf, at de troede for højt om sig selv. En Døvstummeforening vil i Reglen ikke kunne udrette noget, naar den ikke har Støtte af hørende. Hr. Zottermanns Tale vandt Bifald hos de til Stede værende døve.

(»De døves Blad«.)

En norsk døvstum, Anders Jensen, foretager for Tiden i Følge »De døves Blad« en Rejse paa Cykel igennem Schweiz og Frankrig.

Fra Sverrige meddeles, at »Frelsens Hær« ogsaa begynder at virke iblandt de døvstumme.

Fra Neunkirchen, en lille tysk By, fortælles: En Dag kom en Fader med sin tolvaarige Søn op til en Læge og forlangte en Lægeattest, da Læreren i Skolen havde slaaet hans Søn saaledes, at han fuldstændig havde mistet Hørelsen. Ved Undersøgelsen forholdt Drengen sig ganske rolig, han syntes intet at kunne høre.

Lægen tog Bindet af hans Hoved og undersøgte hans Øre med et Ørespejl, men opdagede intet. For at prøve Drengen, hviskede han til sin Medhjælper:

»Her inde i Øret synes alt at være forstyrret; men jeg kan ikke komme til at se ordentlig; tag mig den skarpeste Kniv, saa vil jeg skære noget bort inde i Øret«.

Neppe vare Ordene udtalte, før Drengen skrigende løb hen til Faderen, der skamfuld betalte Lægen for den heldige og hurtige Hjælp.

I den lille svenske By Bollnæs ikke langt fra Gefle hændte den 23de August en stor Ulykke. Ved Byen ligger der et Døvstummeinstitut, hvis Forstander, Hr. Pravitz, ogsaa vil være nogle af vore døvstumme Venner bekendt fra et Besøg, han aflagde her paa Institutet for nogle Aar siden. Sommerferien var netop til Ende, og Forstander og Lærerpersonale vilde foretage en lille Udflugt med Eleverne, før Skolen igen skulde begynde. Udflugten skulde foregaa med en lille Dampbaad til en lille Ø, der ligger i Søen Varpen.

Alle vare glade og vel fornøjede, men pludselig stødte Baaden mod noget under Vandet og væltede. Forstanderens Hustru samt 13 af Eleverne omkom i Bølgerne. Forstanderen telegraferede straks til samtlige Forældre og meddelte dem det tunge Budskab.

Rundt om fra forskellige Døvstumme-Institutter — ogsaa her fra Fredericia — sendtes Telegrammer og Breve til Forstander Pravitz for at udtale den hjertelige Deltagelse, alle følte med ham i hans store Sorg.

Efter det engelse »Deaf Mute« optage vi:

Mr. Banerji, Forstander for Døvstummeinstitutet i Kalkutta, er vendt tilbage til England fra Amerika. Han vil nu snart forlade Evropa for at vende hjem og genoptage sin Virsomhed blandt de døve i Indien.

Cykling (at køre paa Cykel) er ofte Aarsag til temporær (forbigaaende) Døvhed. Denne Kendsgerning er videnskabelig opdaget ved nogle Prøver, som for nylig ere foretagne af en bekendt Læge. 24 Cyklister, som havde redet omtrent 30 engelske Mile (1 engelsk Mil er omtrent 1/4 dansk Mil), bleve prøvede med Hensyn til Hørelsen, og den

befandtes næsten hos dem alle at være mangelfuld, saa stor Indflydelse havde Anstrengelsen haft paa Nervesystemet.

Det har taget den lægevidenskabelige Verden en hel Del Aar at opdage, at Tabet af Hørelsen meget ofte er foraarsaget af Sygelighed i Struben og Næsen eller begge Dele. Ganske nye Undersøgelser i disse Retninger have bekræftet denne Kendsgerning. Det paastaas nu af de dygtigste Læger, at foruden Fejl ved Trommehinden kan mange Tilfælde af daarlig Hørelse føres tilbage til Sygelighed i Næse og Hals. Lægerne paastaa, at man helst maa undgaa Misbrug af altfor stærkt lugtende Sager, der, som man siger, »faa Øjne og Næse til at løbe i Vand«. Lugtesansen svækkes og derigennem ogsaa Hørenerverne.

I »Hephata« for 12te September stiller en konfirmeret døvstum det Spørgsmaal til Redaktionen, om han, der bor paa Landet, maa gaa til Alters sammen med hørende Mennesker, og om Præsten er forpligtet til at tage ham til Herrens Bord.

Efter at Redaktionen har besvaret begge Spørgsmaal bekræftende, tilføjer den:

»Vore Kirkefester og lignende Indretninger have desværre hos mange døvstumme fremkaldt den Misforstaaelse, at de kun maa deltage i Nydelsen af den hellige Nadvere ved den særligt for dem indrettede Gudstjeneste.«

Mange af de romersk-katolske Missionærer i Hedningeverdenen have med Begejstring antaget sig de døvstumme, som fandtes indenfor deres Virkekreds. Skolen i Bombay i Indien blev begyndt paa denne Maade. Der er endvidere en i Armenien og to i Sydafrika, hvis første Begyndelse skyldes den katolske Mission. For et Aars Tid siden have katolske Nonner i Nankin i Kina aabnet en Skole for døvstumme i Forbindelse med deres Hjem for forældreløse Børn. De døvstumme Elever undervises af en fransk »Søster«, der har modtaget Uddannelse som Døvstummelærerinde ved et Institut i Paris.

H. v. Treitschke i Dresden, en tysk Historieskriver, der for nylig døde i Berlin, var en af vor Tids mest mærkværdige Mennesker.

Da han omtrent var 4 Aar gl., blev han fuldstændig døv og forblev saaledes, indtil han døde. Ikke desto mindre gik han i Skole og blev en flink Elev, skønt han aldrig hørte et Ord af Undervisningen.

Paa Grund af sin stærke Vilje lykkedes det ham at bevare Evnen til at tale paa en Maade, der satte ham i Stand til at undervise paa Universitetet og tale i Rigsdagen. Han talte med en tør, skurrende Stemme, men stadig udmærket forstaaelig.

I Aaret 1878 fremkom i England Tanken om at oprette et Institut for døvstumme og blinde i Kapkolonien og omliggende Stater. De nødvendige Penge bragtes til Veje, og i 1881 kunde Skolen begynde, efter at dens Forstander ved et Ophold i Evropa havde sat sig ind i Døvstummeundervisningen. Skolen begyndte med 1 Elev, i et lejet Lokale, men Antallet steg snart saa stærkt, at der maatte opføres en større Skolebygning, hvor Eleverne kunde faa Kost og Bolig.

I 1882 afholdtes den første Eksamen, for at henlede Opmærksomheden paa Skolen og skaffe Penge til dens sikre Udvikling.

I 8 Aar boede Drenge og Piger i samme Hus, men i Oktober 1891 fik Pigerne deres eget Hjem. Eleverne undervises efter Talemetoden i det hollandske og engelske Sprog, efter som Forældrene ønske det.

Da engelske og hollandske Børn bo sammen i Kostskolen, er det umuligt at undgaa Tegn i deres indbyrdes Samliv.

I »De døves Blad« meddeles, at der i Kristiania er stiftet en Forening for Norges Døvstummelærere. Paa det første Møde valgtes Bestyrelsen, og flere forskellige Spørgsmaal drøftedes.

I Følge »Hephata« blev en døvstum Cyklist i Kiel forleden paakørt af en elektrisk Sporvogn. Ved Sammenstødet fik han flere slemme Saar. Bladet advarer derfor alle døvstumme mod at køre mellem Sporene, da de paa Grund af Mangel paa Hørelse ikke ere i Stand til at høre Sporvognens Ringning.

Efter det eng. Døvstummeblad skal der for Tiden være 520 Skoler for døvstumme i hele Verden med 33,000 Elever.

En døvstum Snedker, Anders Hansen (forhenværende Elev i de Kellerske Anstalter) er i Følge »Smaabl.« paagrebet som Indbrudstyv. I Skolen var han en slem og uærlig Dreng, og han har ikke forbedret sig som voksen. Han vil nu faa sin Straf og vil sandsynligvis komme til at tilbringe en Tid i Fængselet.

Da nærværende Nummer omtrent var færdig fra Trykkeriet, erfarede vi, at en anden af Instituttets forhenværende Elever, Snedkersvend Carl Sørensen, ogsaa har faaet Sølvmedaille for sit Svendestykke. Han har sendt sine Plejeforældre et smukt Fotografi af Arbejdet. Han arbejder fremdeles hos sin gamle Mester i Thisted.

Med dette Nr. slutter »Effata« sin 3. Aargang. Ligesom de foregaaende Aar have vi fremdeles betragtet det som vor væsentlige Opgave at skaffe vore konfirmerede døvstumme lidt at læse af forskellig Art, idet vi derved tro at give dem Lejlighed til at erhverve sig flere Kundskaber og bedre Forstaaelse af vort Sprog. Det er ikke altid let for den døvstumme at skaffe sig Bøger, som han kan læse, og at vi derfor har afhjulpen en Trang hos dem, finde vi bekræftet ved de Udtalelser om Bladet, vi jævnlig modtage fra vore gamle Elever. Al Strid om Undervisningsmetoder m. m. have vi derimod holdt ude fra Bladet og ville ogsaa fremtidig gøre det, i hvert Fald saa vidt det staar til os.

Vi bringe alle, der have hjulpet os i vort Arbejde, og da særlig dem, der med saa stor Velvilje have forsynet os med Billeder (d'Hrr. N. C. Rom, Xylograf Pauli o. fl.), vor bedste Tak og haabe paa fortsat Velvilje.

Red.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.